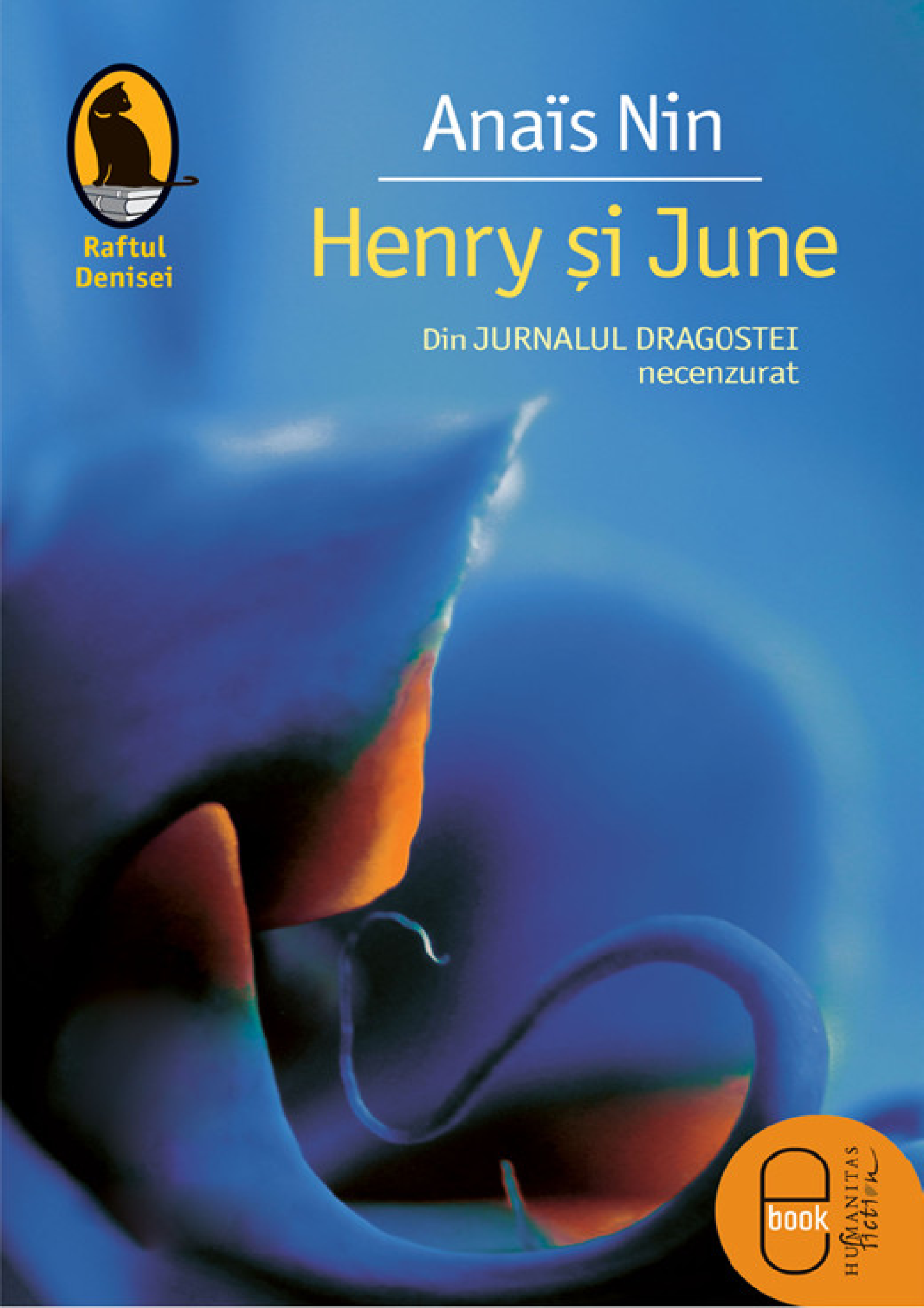
Raftul Denisei
Anaïs Nin
Henry și June
Din JURNALUL DRAGOSTEI necenzurat
book
HUMANITAS fiction

ANAÏS NIN

HENRY AND JUNE, FROM THE UNEXPURGATED DIARY OF ANAÏS NIN

Copyright © 1986 by Rupert Pole as Trustee under the last will and testament of Anaïs Nin. Some of the material in this volume previously appeared in The Diary of Anaïs Nin, 1931–1934, edited by Gunther Stuhlmann, copyright © 1966 by Anaïs Nin. Reprinted by permission of Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

By arrangement with Tree L. Wright, Author's Representative.

All rights reserved.

© Humanitas Fiction, 2008, 2014 pentru prezenta ediţie românească (ediţia print)

© Humanitas Fiction, 2014 (ediţia digitală)

ISBN: 978-973-689-834-1 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

ANAÏS NIN

Henry și June

Din

Jurnalul dragostei

necenzurat
1931-1932

Cu o introducere de RUPERT POLE

Traducere din engleză de
LUANA SCHIDU

Introducere

Anaïs Nin a ştiut foarte devreme că avea să devină scriitoare. La şapte ani îşi semna povestirile „Anaïs Nin, membră a Academiei Franceze“. A scris în franceza ei de şcolăriţă numeroase povestiri şi piese ce păreau să izvorască spontan dintr-o imaginaţie spectaculoasă, sporită de nevoia ei de a-şi domina cei doi fraţi mai mici. Acest lucru, a descoperit ea, nu putea fi obţinut decât spunându-le poveşti nesfârşite şi distribuindu-i în „producţiile“ ei dramatice.

În 1914, când avea unsprezece ani, şi-a început jurnalul, astăzi celebru, ca pe o serie de scrisori către tatăl ei, care îşi abandonase familia. Şi-a considerat jurnalul un confident şi a scris în el aproape zilnic, pe tot parcursul vieţii – în franceză până în 1920, iar după aceea în engleză. (Jurnalele scrise de mână, cuprinzând aproximativ 35 000 de pagini, se află acum la Secţia de colecţii speciale a UCLA.) Disciplina de a scrie zilnic fără cititori ori cenzură i-a dat lui Anaïs Nin, de-a lungul anilor, uşurinţa de a-şi descrie emoţiile de moment, acea obişnuinţă cultivată ce avea să-şi găsească împlinirea în perioada *Henry şi June*, care a început în 1931.

A scris continuu, atât ficţiune, cât şi jurnal, încă patruzeci şi cinci de ani. Între Anaïs, scriitoarea de jurnal, şi Anaïs, romanciera, a fost întotdeauna o relaţie încordată. În 1933 scria în jurnal: „Cartea mea [un roman] şi jurnalul meu se calcă permanent pe bătături. Nu pot nici să le separ, nici să le reconciliez. Le trădez pe amândouă. Sunt totuşi mai fidelă jurnalului. Voi pune pagini din el în carte, dar niciodată pagini din carte în jurnal, dovedindu-mi fidelitatea omenească faţă de autenticitatea omenească a jurnalului“.

La sfârşitul anilor ’20, John Erskine i-a spus lui Anaïs că jurnalul conţine cele mai bune scrieri ale ei, iar în mintea ei a început să încolţească o idee ce avea să-i permită să publice „multe pagini“ din el. La vremea aceea, ar fi putut apărea şi integral; nu avea nimic de ascuns. Începând de atunci, a conceput mai multe planuri de publicare: să transforme jurnalul în ficţiune, să-l publice sub formă diaristică, dar cu nume fictive, sau sub formă de jurnal, cu nume atât fictive, cât şi reale. Însă din 1932, când a început cu Henry Miller ceea ce avea să devină căutarea de o viaţă întreagă a dragostei perfecte, şi-a dat seama că nu-şi va putea publica niciodată jurnalul fără a-l răni pe soţul ei, Hugh Guiler, precum şi pe alţii. A început în schimb să publice ficţiune.

Pe la mijlocul anilor ’50, după ce nuvelele şi romanele ei nu i-au adus mai mult decât o recunoaştere mediocră, s-a gândit la o altă metodă posibilă de a-şi publica jurnalul fără a risca să prejudicieze pe nimeni. A hotărât să folosească nume reale şi să scoată tot ce ţinea de viaţa ei personală, de soţul şi de amanţii ei. După ce va citi *Henry şi June*, oricine cunoaşte jurnalul publicat iniţial (1966) îşi va da seama ce realizare ingenioasă a fost. Anaïs diarista îşi va fi datat probabil acel prim jurnal cu începutul lui real, în 1914. Dar Anaïs romanciera, vocea dominantă, a ales să-l înceapă cu 1931, perioada cea mai interesantă şi mai spectaculoasă din viaţa ei, când tocmai îi cunoscuse pe Henry şi June Miller.

Volumul de faţă pune acea perioadă într-o perspectivă nouă, scoţând la lumină fragmente care au fost şterse din jurnalul iniţial şi nu au mai fost publicate până în prezent. A fost dorinţa lui Anaïs să fie spusă întreaga poveste.

Textul este luat din jurnalele anilor 1932-1936, intitulate *June*, *Posedaţii*, *Henry*, *Apoteoză şi prăbuşire* şi *Jurnalul unei posedate*, scrise din octombrie 1931 până în octombrie 1932. A fost

redactat astfel încât să se concentreze pe povestea lui Anaïs, Henry şi June. Materialele apărute în *Jurnalul lui Anaïs Nin, 1931-1934* au fost excluse în cea mai mare parte, cu excepţia câtorva fragmente reluate aici pentru a oferi o relatare coerentă.

În scrierea jurnalului, aceasta este perioada cea mai prolifică. Numai în 1932 Anaïs a umplut şase caiete. Acestea includ primele ei încercări de scriere erotică. Tânăra catolică puritană care nu era în stare să-şi descrie în jurnal experienţele obscene (pentru mintea ei inocentă) de model încerca acum să-şi consemneze aventurile sexuale. A fost influenţată, firește, de stilul şi vocabularul lui Henry Miller. În cele din urmă, vocea ei unică prevalează, iar stilul îi reflectă frenezia trupească şi emoţională din acest an de apogeu. Nu va mai fi niciodată atât de sălbatică, deşi odiseea ei sexuală va continua încă mulţi ani.

RUPERT POLE
Executor, Trustul Anaïs Nin
Los Angeles, California
Februarie 1986

Paris. Octombrie 1931

Vărul meu Eduardo a venit ieri la Louveciennes. Am stat de vorbă şase ore. A ajuns la concluzia pe care o intuiam şi eu: că am nevoie de cineva mai matur, de un tată, de un bărbat mai puternic decât mine, de un amant care să mă conducă în dragoste, pentru că tot restul e în prea mare măsură ceva autocreat. Nevoia de a creşte şi de a trăi intens e atât de puternică în mine, încât nu-i pot rezista. Voi lucra, îmi voi iubi soţul, dar mă voi împlini.

În timp ce vorbeam, Eduardo a început brusc să tremure şi m-a luat de mână. Mi-a spus că îi aparţineam dintotdeauna; că între noi se afla un obstacol: teama lui de impotenţă, pentru că stârnisem în el mai întâi dragostea ideală. Suferea dându-şi seama că amândoi eram în căutarea unei experienţe pe care ne-am fi putut-o oferi reciproc. Şi mie mi se părea ciudat. Nu pot avea tocmai bărbaţii pe care-i doresc. Dar sunt hotărâtă să trăiesc o astfel de experienţă atunci când îmi va ieşi în cale.

„Senzualitatea este o forţă secretă a corpului meu“, i-am spus lui Eduardo. „Într-o zi se va arăta, sănătoasă şi amplă. Aşteaptă puţin.“

Sau nu e ăsta secretul obstacolului dintre noi? Că genul lui e femeia trupeşă, zdravănă, cu picioarele pe pământ, în timp ce eu voi fi întotdeauna prostituata virgină, îngerul pervers, femeia cu două feţe, sinistră şi sfântă deopotrivă.

Timp de o săptămână întreagă, Hugo a venit acasă foarte târziu, iar eu am rămas veselă şi degajată, aşa cum îmi promisesem. Apoi, vineri, el s-a îngrijorat şi a zis: „Tu-ţi dai seama că e opt fără douăzeci, că am întârziat foarte mult? Spune ceva!“ Şi am izbucnit amândoi în râs. Nu i-a plăcut indiferenţa mea.

Pe de altă parte, certurile noastre, atunci când sunt, par mai dure şi mai umorale. Sunt oare toate

emoţiile noastre mai puternice acum, că le dăm frâu liber? E o anumită disperare în împăcările noastre, o violenţă nouă atât în furie, cât şi în dragoste. Nu rămâne decât problema geloziei. Este singurul obstacol în calea libertăţii noastre totale. Nu pot nici măcar să pomenesc despre dorinţa mea de a merge la un cabaret unde să dansăm cu dansatori profesionişti.

Acum îl numesc pe Hugo „micul meu magnat“. Are un nou birou personal, de mărimea unui studio. Întreaga clădire a băncii este magnifică şi mă inspiră. Adeseori îl aştept în sala de conferinţe, unde sunt picturi murale cu New Yorkul văzut din avion, şi simt vibraţia New Yorkului ajungând până la mine. Nu-i mai critic munca, pentru că acest conflict îl ucide. Am acceptat amândoi bancherul de geniu ca pe o realitate şi artistul ca pe o foarte vagă posibilitate. Cu toate astea, psihologia, fiind gândire ştiinţifică, a devenit o punte reuşită între munca lui la bancă şi scrisul meu. O astfel de punte o poate trece fără mari hurducături.

E adevărat, cum spune Hugo, că îmi desfăşor gândurile şi speculaţiile în jurnal şi că el devine conştient de durerea pe care i-o pot provoca numai atunci când se întâmplă vreun incident. Eu sunt însă jurnalul *lui*. El nu poate gândi cu voce tare decât cu mine sau prin mine. Astfel, duminică dimineaţa a început să se gândească cu voce tare la aceleaşi lucruri pe care le scrisesem şi eu în jurnal, nevoia de orgie, de împlinire în alte direcţii. Şi-a dat seama de asta în mijlocul propriului discurs. Îşi dorea să meargă la Balul de la Quatz Art. A fost la fel de uluit ca şi mine de schimbarea bruscă a expresiei sale, de felul în care i s-au lăsat colţurile gurii, de trezirea unor instincte care nu mai ieşiseră niciodată până atunci la suprafaţă.

Intelectual, mă aşteptam la asta, dar m-a făcut praf. Am simţit un conflict acut între a-l ajuta să-şi accepte propria natură şi a apăra dragostea noastră.

Rugându-l să mă ierte pentru slăbiciunea mea, plângeam. A fost tandru şi a regretat cu disperare – mi-a făcut promisiuni sălbatice pe care nu le-am acceptat. Când mi-am epuizat suferinţa, am ieşit împreună în grădină.

I-am oferit tot felul de soluţii: una era să mă lase să plec la Zürich să studiez, oferindu-şi astfel o libertate temporară. Ne-am dat seama limpede că n-am fi putut suporta să ne trăim noile experienţe unul sub ochii celuilalt. O alta era să-l las să locuiască la Paris o vreme, iar eu să rămân la Louveciennes şi să-i spun mamei că era plecat într-o călătorie. Nu-i ceream decât timp şi distanţă între noi, pentru a mă ajuta să înfrunt viaţa în care ne aruncam.

A refuzat. Mi-a spus că nu-mi putea suporta absenţa acum. Pur şi simplu, făcuserăm o greşeală; înaintaserăm prea rapid. Ridicaserăm probleme cu care fizic nu eram în stare să ne confruntăm. Era epuizat, aproape bolnav, şi eu la fel.

Vrem să ne bucurăm o vreme de noua noastră apropiere, să trăim în întregime în prezent, să amânăm alte lucruri. Nu cerem unul de la celălalt decât timp pentru a deveni din nou rezonabili, pentru a ne accepta pe noi şi noile condiţii.

L-am întrebat pe Eduardo:

— Este dorinţa de orgii una dintre acele experienţe prin care trebuie neapărat să treci? Şi, odată epuizată experienţa, poţi să mergi mai departe, fără a reveni dorinţa?

— Nu, a răspuns el. Viaţa instinctului eliberat este compusă din straturi. Primul strat duce la al doilea, al doilea la al treilea şi aşa mai departe. În cele din urmă, totul duce la plăceri anormale.

Cum puteam eu şi Hugo să ne păstrăm vie dragostea, în această eliberare a instinctelor, nu ştia. Experienţele fizice, lipsite de bucuriile dragostei, au nevoie de deformări şi perversiuni pentru obţinerea plăcerii. Plăcerile anormale ucid gustul pentru cele normale.

Eu şi Hugo ştiam toate astea. Aseară, când am vorbit, mi-a jurat că nu doreşte pe nimeni altcineva. Şi eu sunt îndrăgostită de el, aşa că am lăsat deoparte discuţiile. Totuşi, ameninţarea acelor instincte neînfrânate persistă, îşi are germenii chiar în dragostea noastră.

noiembrie

N-am fost niciodată atât de fericiţi ori atât de nefericiţi. Certurile noastre sunt monstruoase, cumplite, violente. Suntem amândoi furioşi până în pragul nebuniei; ne dorim moartea. Faţa mi-e răvăşită de lacrimi, mi se umflă venele de la tâmplă. Lui Hugo îi tremură buzele. Un ţipăt de-al meu îl face să se arunce brusc în braţele mele, suspinând. Apoi mă doreşte fizic. Plângem, ne sărutăm şi avem orgasm în acelaşi timp. Iar în clipa următoare ne analizăm şi stăm de vorbă raţional. Parcă ar fi viaţa ruşilor din Idiotul. Isterie. În momentele mai calme, mă minunez de extravaganţa sentimentelor noastre. Plictiseala şi liniştea s-au dus pentru totdeauna.

Ne întrebam ieri, în mijlocul unei certe: „Ce se întâmplă cu noi? Nu ne-am mai spus niciodată lucruri atât de îngrozitoare!“ Apoi Hugo a zis:

— E luna noastră de miere şi suntem agitaţi.

— Eşti sigur? l-am întrebat neîncrezătoare.

— Poate nu pare, a zis el râzând, dar aşa e. Pur şi simplu dăm pe dinafară de emoţii. Nu ne putem păstra echilibrul.

O lună de miere matură, cu şapte ani întârziere, plină de spaima de viaţă. Între două certuri suntem profund fericiţi. Rai şi iad deopotrivă. Liberi şi înrobiţi deopotrivă.

Uneori parcă am şti că singurul lucru care ne poate apropia acum este trăirea fierbinte, acea intensitate pe care o afli în amanţi ori amante. Am creat inconştient o relaţie de efervescenţă maximă în siguranţa şi liniştea căsniciei. Ne lărgim cercul suferinţelor şi plăcerilor în cadrul cercului

căminului şi al celor două identităţi ale noastre. Este felul nostru de a ne apăra de intruziuni, de necunoscut.

decembrie

L-am cunoscut pe Henry Miller.

A venit la prânz cu Richard Osborn, un avocat care trebuia să-mi dea o consultaţie în legătură cu contractul pentru cartea mea despre Lawrence.

Când a ieşit din maşină şi a pornit spre uşa lângă care aşteptam, am văzut un bărbat care îmi plăcea. În scrierile sale este flamboaiant, viril, animalic, magnific. E un bărbat pe care viaţa îl îmbată, îmi ziceam. E ca mine.

În mijlocul prânzului, când discutam cu seriozitate despre cărţi şi Richard pornise o lungă tiradă, Henry a început să râdă. A zis:

— Nu de tine râd, Richard, dar nu mă pot abţine! Nu mă interesează deloc, chiar deloc cine are dreptate! Sunt prea fericit. Pur şi simplu sunt atât de fericit în clipa asta, cu toate culorile din jurul meu, cu vinul. Clipa e minunată, absolut minunată!

Râdea aproape cu lacrimi. Era beat, ca şi mine. Mă încălzisem, eram ameţită şi fericită.

Am stat de vorbă ore-n şir. Henry spune cele mai adevărate şi mai profunde lucruri şi are un fel al lui de-a rosti „hmmm“, urmându-şi propria călătorie introspectivă.

Înainte de a-l cunoaşte pe Henry, eram absorbită de cartea mea despre Lawrence. O publică Edward Titus şi eu lucrez cu asistentul lui, Lawrence Drake.

— De unde sunteţi? mă întreabă el, la prima noastră întâlnire.

— Sunt pe jumătate spaniolă, pe jumătate franţuzoaică. Dar am crescut în America.

— Fără îndoială aţi supravieţuit transplantării.

Pare ironic. Dar eu ştiu cum stau lucrurile.

Îşi face treaba cu mult entuziasm şi foarte repede. Îi sunt recunoscătoare. Spune că sunt o romantică. Mă supăr.

— M-am săturat de romantismul meu!

Are un cap interesant – viu, cu accente puternice date de ochii negri, părul negru, pielea măslinie, gura şi nările senzuale, un profil frumos. Arată ca un spaniol, dar este evreu – rus, îmi spune. Mă deconcentrează. Pare sensibil, uşor de rănit. Vorbesc cu prudenţă.

Când mă duce la el ca să trecem în revistă corecturile, îmi spune că îl interesez. Nu-mi dau seama de ce – pare să aibă o grămadă de experienţă; de ce îşi bate capul cu o începătoare? Discutăm, dar evaziv. Lucrăm, dar nu foarte bine. Nu am încredere în el. Când îmi spune lucruri drăguţe, mă gândesc că se bazează pe lipsa mea de experienţă. Când mă cuprinde cu braţul, mă gândesc că se amuză cu o femeiuşcă excesiv de sensibilă şi ridicolă. Când devine mai impetuos, îmi feresc faţa, deranjată de senzaţia nouă a mustăţii lui. Mâinile îmi sunt reci şi umede. Îi spun deschis:

— N-ar trebui să flirtaţi cu o femeie care nu ştie să flirteze.

Seriozitatea mea îl amuză. Spune:

— Poate că sunteţi genul de femeie care nu vrea să rănească bărbaţii.

A fost umilit. Când i se pare să am zis: „Mă plictisiţi“, sare în sus ca muşcat de şarpe. Eu nu spun astfel de lucruri. E foarte impetuos, foarte puternic, dar nu mă plictiseşte. Răspund la cel de-al patrulea sau al cincilea sărut. Încep să mă simt ca beată. Aşa că mă ridic şi spun, incoerent:

— Acum o să plec – pentru mine, fără dragoste nu se poate.

Mă aţâţă. Mă muşcă de ureche şi mă sărută, îmi place ferocitatea lui. Mă aruncă pe canapea câteva clipe, dar reuşesc să scap. Sunt conştientă de dorinţa lui. Îmi plac gura lui şi forţa pricepută a

braţelor, dar dorinţa lui mă sperie, mă respinge. Îmi spun că e aşa pentru că nu-l iubesc. M-a tulburat, dar nu-l iubesc, nu-l doresc. Îndată ce-mi dau seama de asta (dorinţa lui, îndreptată spre mine, e ca o sabie între noi), mă eliberez şi plec, fără a-l răni în nici un fel.

Îmi zic: ei bine, nu voiam decât plăcerea, fără sentiment. Dar ceva mă reţine. Există în mine ceva neatins, netulburat, care mă comandă. *Acest* lucru va trebui mişcat dacă e să mă mişc cu toată fiinţa mea. Mă gândesc la asta în metrou şi mă rătăcesc.

Câteva zile mai târziu l-am cunoscut pe Henry. Aşteptam să-l cunosc de parcă asta avea să rezolve ceva şi aşa s-a şi-ntâmplat. Când l-am văzut, mi-am zis: iată un bărbat pe care l-aş putea iubi. Şi nu-mi era frică.

Apoi citesc romanul lui Drake şi descopăr un Drake nebănuit – străin, dezrădăcinat, fantastic, straniu. Un realist exasperat de realitate.

Imediat dorinţa lui încetează să-mi provoace repulsie. S-a format o legătură firavă între două stranietăţi. Răspund imaginaţiei sale cu a mea. În roman încearcă să-şi ascundă o parte din sentimente. De unde ştiu? Nu sunt perfect integrate în poveste. Se află acolo pentru că au ieşit la suprafaţă natural. Chiar şi numele de Lawrence Drake este inventat.

Sunt două moduri de a ajunge la mine: prin săruturi sau prin imaginaţie. Dar există o ierarhie: numai săruturile nu ajung. Mă gândeam la asta aseară, după ce am închis cartea lui Drake. Ştiam că avea să-mi ia ani întregi să-l uit pe John [Erskine], pentru că el a fost cel care-a tulburat pentru prima oară izvorul secret al vieţii mele.

Nu e nimic din Drake în carte, sunt convinsă. El detestă părţile care mie îmi plac. Totul a fost scris obiectiv, conştient, până şi fantezia a fost atent planificată. Stabilim asta la începutul următoarei mele vizite. Foarte bine. Încep să văd lucrurile mai limpede. Acum ştiu de ce nu am avut încredere în

el în prima zi. Acţiunile lui sunt lipsite atât de simţire, cât şi de imaginaţie. Ele sunt motivate de simple obişnuinţe de viaţă, acumulare şi analiză. E o lăcustă. Acum a făcut un salt în viaţa mea. Senzaţia că nu-l plac mi se accentuează. Când încearcă să mă sărute, îl evit.

În acelaşi timp recunosc în sinea mea că stăpâneşte tehnica sărutului mai bine decât oricare alt bărbat pe care l-am cunoscut. Gesturile lui nu greşesc niciodată ţinta, nici un sărut nu se rătăceşte. Mâinile îi sunt abile. Îmi aţâţă curiozitatea faţă de senzualitate. Întotdeauna am fost tentată de plăceri necunoscute. Are, ca şi mine, simţul mirosului. Îl las să mă adulmece, apoi îi alunec din braţe. În cele din urmă, stau întinsă nemişcată pe canapea, dar când dorinţa îi creşte, încerc să scap. Prea târziu. Atunci îi spun adevărul: probleme femeieşti. Nu pare să-l descurajeze.

— Doar nu crezi că vreau actul ăla mecanic – mai sunt şi alte căi.

Se ridică şi îşi dezveleşte penisul. Nu înţeleg ce vrea. Mă face să mă aşez în genunchi. Şi-l oferă gurii mele. Mă ridic ca şfichiuită de un bici.

E furios. Îi spun:

— Ţi-am spus c-avem moduri diferite de-a face lucrurile. Te-am avertizat că n-am experienţă.

— Nu te-am crezut niciodată. Încă nu te cred. Nu se poate, cu figura ta sofisticată şi firea ta pasională! Mă păcăleşti…

Îl ascult; psihanalista din mine domină, e în plină activitate. El îmi spune tot felul de poveşti ca să-mi arate că nu apreciez ceea ce alte femei apreciază.

Îi răspund în gând: „*Tu* nu ştii ce e senzualitatea. Eu şi Hugo ştim. E în noi, nu în practicile tale mârşave; e în sentiment, în pasiune, în dragoste“.

El continuă să vorbească. Îmi întorc spre el „figura sofisticată“ şi îl privesc. Nu mă urăşte pentru că, oricât de plină de repulsie, oricât de furioasă aş fi, iert cu uşurinţă. Când îmi dau seama

că eu l-am adus în acea stare de excitaţie, mi se pare firesc să-l las să-şi elibereze dorinţa între picioarele mele. Îl las, din pură milă. Simte asta. Alte femei, spune el, l-ar fi insultat. Îmi înţelege mila faţă de necesitatea lui fizică ridicolă, umilitoare.

Îi datoram asta; îmi dezvăluise o lume nouă. Înţelesesem pentru prima dată experienţele anormale în privinţa cărora mă avertizase Eduardo. Exotismul şi senzualitatea aveau acum o semnificaţie nouă pentru mine.

Ochii mei n-au fost cruţaţi de nimic, ca să-mi amintesc mereu: Drake privind în jos la batista lui udă, oferindu-mi un prosop, încălzind apă pe aragaz.

Lui Hugo îi relatez parţial episodul fără să menţionez activitatea mea, extrăgând doar sensul pentru el şi pentru mine. Pentru că e ceva încheiat pentru totdeauna, acceptă. Petrecem o oră făcând dragoste pasional, fără contorsionări, fără resentimente. Când se termină, nu se termină, stăm nemişcaţi unul în braţele celuilalt, legănaţi de dragostea noastră, de tandreţe – o senzualitate la care poate participa întreaga fiinţă.

Henry are imaginaţie, o percepţie animalică asupra vieţii, cea mai mare forţă de expresie şi cel mai adevărat geniu pe care l-am cunoscut vreodată. „Epoca noastră are nevoie de violenţă“, scrie el. Şi el e violenţă pură.

Hugo îl admiră. În acelaşi timp, e îngrijorat. Spune, pe bună dreptate:

— Tu te îndrăgosteşti de minţile oamenilor. O să te pierd în favoarea lui Henry.

— Nu, nu, n-o să mă pierzi.

Ştiu că am o imaginaţie incendiară. Deja sunt devotată muncii lui Henry, dar îmi separ trupul de minte. Îmi place forţa lui, forţa lui întunecată, distrugătoare, neînfricată, cathartică. Aş putea scrie în clipa asta o carte despre geniul lui. Aproape fiecare cuvânt pe care-l rosteşte provoacă un

scurtcircuit: despre *Age d'Or* a lui Buñuel, despre Salavin, despre Waldo Frank, despre Proust, despre filmul *Îngerul albastru*, despre oameni, animalism, Paris, prostituate franceze, despre americance, despre America. I-o ia înainte chiar şi lui Joyce. Repudiază forma. Scrie aşa cum gândim, pe mai multe niveluri în acelaşi timp, aparent fără nici o noimă, aparent haotic.

Mi-am terminat noua carte, minus finisarea. Hugo a citit-o duminică şi a fost transportat. E suprarealistă, lirică. Henry spune că scriu ca un bărbat, cu extraordinară claritate şi concizie. A fost surprins de cartea mea despre Lawrence, deşi nu-i place Lawrence. „O carte atât de inteligentă." E de-ajuns. Ştie că l-am depăşit pe Lawrence. Am deja o altă carte în cap.

Am transpus sexualitatea lui Drake într-un alt fel de interes. Bărbaţii au nevoie şi de altceva decât un recipient sexual. Trebuie să fie alinaţi, legănaţi, înţeleşi, ajutaţi, încurajaţi, ascultaţi. După ce-am făcut toate astea cu tandreţe şi căldură… ei bine, şi-a aprins pipa şi m-a lăsat în pace. L-am privit de parcă ar fi fost un taur.

În plus, fiind inteligent, înţelege că genul meu nu poate fi „aburit" fără iluzie. Iar el nu-şi bate capul cu iluzii. OK. E un pic furios, dar… o să facă o povestire din asta. Se amuză când îi spun că ştiu că nu mă iubeşte. Chiar credea că aş fi putut fi destul de copilăroasă ca să cred contrariul! „Ce copil deştept!" zice. Şi îmi povesteşte toate necazurile lui.

Din nou întrebarea: vrem petreceri, orgii? Hugo spune că în nici un caz. Nu vrea să rişte. Ar însemna să ne forţăm temperamentul. Nu ne plac petrecerile, nu ne place să bem, nu-l invidiem pe Henry pentru viaţa lui. Dar eu protestez: lucrurile astea nu se fac când eşti lucid, trebuie să te îmbeţi. Hugo nu vrea să se îmbete. Nici eu. Oricum, n-o să ne apucăm să căutăm o târfă sau un bărbat. Dacă

ne ies în cale, o să avem parte de experienţa pe care ne-o dorim.

Între timp, trăim satisfăcuţi de viaţa noastră mai puţin intensă, pentru că, bineînţeles, intensitatea a scăzut – după însufleţirea pasiunii lui Hugo datorită relaţiei mele cu John. A fost gelos şi pe Henry, şi pe Drake – a fost nefericit –, dar l-am liniştit. Vede că sunt mai înţeleaptă, că de fapt nu intenţionez să mă mai reped vreodată cu capul în zid.

Chiar cred că, dacă n-aş fi scriitoare, creatoare, dacă n-aş experimenta, aş fi putut fi o soţie foarte fidelă. Apreciez foarte mult fidelitatea. Dar temperamentul meu aparţine scriitoarei, nu femeii. O astfel de separare poate părea infantilă, dar e posibilă. Eliminaţi intensitatea exacerbată, efervescenţa ideilor, şi veţi obţine o femeie căreia îi place perfecţiunea. Iar fidelitatea este unul dintre lucrurile perfecte. Acum mi se pare stupidă şi lipsită de rafinament, pentru că am în minte planuri mai mari. Perfecţiunea e statică, iar eu sunt în plină evoluţie. Soţia fidelă nu este decât o fază, un moment, o metamorfoză, o stare.

Mi-aş fi putut găsi un soţ care să mă iubească mai puţin exclusivist, dar n-ar fi fost Hugo, iar eu iubesc tot ce e Hugo, tot ce îl compune pe Hugo. Facem comerţ cu valori diferite. Pentru fidelitatea lui, îi dau în schimb imaginaţia mea – chiar talentul meu, dacă vreţi. Eu n-am fost niciodată satisfăcută de comerţul nostru. Dar simt că el trebuie să continue.

O să vină diseară şi o să-l privesc. Mai bun decât orice bărbat pe care îl cunosc, bărbatul aproape perfect. Înduioşător de perfect.

Orele pe care le-am petrecut în cafenele sunt singurele pe care le numesc viaţă, în afară de scris. Resentimentele mele cresc, din cauza vieţii stupide de bancher a lui Hugo. Când mă întorc acasă, ştiu că mă întorc la un bancher. Miroase a bancher. Asta mă dezgustă. Bietul Hugo!

Totul e compensat de o discuţie cu Henry după-amiaza – acel amestec de intelect şi afect care îmi place mie. A fost ca un delir. Am stat de vorbă fără să băgăm de seamă trecerea timpului, până când a venit Hugo acasă şi am cinat împreună. Henry a remarcat sticla de vin verde şi borcănată şi şuieratul buşteanului uşor umed din cămin.

El crede că trebuie să am experienţă de viaţă pentru că am pozat pentru pictori. Profunzimea inocenţei mele ar fi incredibilă pentru el. Cât de târziu m-am trezit şi cu ce frenezie! Ce contează ce crede Henry despre mine? O să afle curând cum anume sunt. Are o minte caricaturizantă. O să mă văd în caricatură.

Hugo spune, pe bună dreptate, că e nevoie de o ură puternică pentru a face o caricatură. Henry şi prietena mea Nataşa [Trubeţkoi] urăsc puternic. Eu nu. La mine totul e fie adoraţie şi pasiune, fie milă şi înţelegere. Urăsc rar, deşi atunci când urăsc, e o ură criminală. De exemplu acum, urăsc banca şi tot ce are legătură cu ea. Urăsc şi picturile olandeze, felaţia, petrecerile şi vremea ploioasă şi rece. Dar sunt mai preocupată de iubire.

Sunt absorbită de Henry, care e nesigur, autocritic, sincer. Găsesc o imensă şi egoistă plăcere în faptul că-i dăm bani. La ce mă gândesc când stau lângă foc? Să fac rost de nişte bilete de tren pentru Henry; să-i cumpăr *Albertine disparue*. Henry vrea să citească *Albertine disparue*? Repede, n-o să fiu fericită până nu are cartea. Sunt o măgăriţă. Nimănui nu-i place să faci astfel de lucruri pentru el, nimănui în afară de Eduardo şi până şi el, în anumite stări, preferă indiferenţa totală. Mi-ar plăcea să-i ofer lui Henry o casă, mâncare delicioasă, un venit. Dacă aş fi bogată, n-aş fi bogată foarte multă vreme.

Drake nu mă mai interesează deloc. Am fost uşurată că n-a venit azi. Henry mă interesează, dar nu fizic. E oare posibil să fiu în sfârşit satisfăcută

de Hugo? M-a durut azi, când a plecat în Olanda. M-am simţit bătrână, detaşată.

O faţă izbitor de albă, ochi arzători. June Mansfield, soţia lui Henry. Când a venit spre mine din întunericul grădinii către lumina ce răzbătea din prag, am văzut-o pentru prima oară pe cea mai frumoasă femeie din lume.

Cu ani în urmă, când încercam să-mi imaginez o adevărată frumuseţe, îmi creasem în minte exact imaginea acestei femei. Îmi imaginasem până şi că era evreică. Îi cunoşteam de mult culoarea pielii, profilul, dinţii.

Frumuseţea ei îmi tăia respiraţia. Stând în faţa ei, simţeam că aş face orice nebunie pentru ea, orice mi-ar fi cerut. Henry pălea. Ea era culoare, strălucire, bizarerie.

N-o preocupa decât rolul ei în viaţă. Ştiam de ce: frumuseţea ei îi aducea pe tavă dramele şi evenimentele. Ideile nu însemnau mare lucru. Vedeam în ea caricatura unui personaj teatral, dramatic. Costume, atitudine, voce. Era o actriţă superbă. Nimic mai mult. Nu-i puteam prinde esenţa. Tot ce spusese Henry despre ea era adevărat.

La sfârşitul serii eram ca un bărbat îngrozitor de îndrăgostit de faţa şi trupul ei, care promiteau atât de mult, şi detestam eul creat în ea de alţii. Alţii simt din cauza ei; din cauza ei, alţii scriu poezie; din cauza ei, alţii urăsc; alţii, ca Henry, o iubesc în ciuda lor înşile.

June. Noaptea am visat-o, se făcea că era foarte mică, foarte fragilă şi o iubeam. Iubeam delicateţea care îmi apăruse în vorbele ei: mândria disproporţionată, o mândrie rănită. Îi lipseşte sâmburele siguranţei de sine, tânjeşte cu nesaţ după admiraţie. Trăieşte din reflexii ale ei în ochii altora. Nu îndrăzneşte să fie ea însăşi. June Mansfield nu există. Ea ştie asta. Cu cât e mai iubită, cu atât ştie mai bine. Ştie că există o femeie

foarte frumoasă care aseară mi-a imitat lipsa de experienţă şi a încercat să uite tot ce ştie.

O faţă izbitor de albă ce se retrage în întunericul grădinii. Pozează pentru mine în timp ce se îndreaptă spre ieşire. Îmi vine să dau fuga şi să-i sărut frumuseţea fantastică, s-o sărut şi să spun: „Duci cu tine o reflexie a mea, o parte din mine. Te-am visat, mi-am dorit să exişti. O să faci întotdeauna parte din viaţa mea. Dacă te iubesc, e probabil pentru că am împărţit cândva aceleaşi fantasme, aceeaşi nebunie, aceeaşi scenă. Singura forţă care te împiedică să te dezintegrezi e dragostea ta pentru Henry şi de aceea îl iubeşti. Te răneşte, dar îţi menţine trupul şi sufletul la un loc. Te recompune. Te biciuieşte din când în când, întregindu-te. Eu îl am pe Hugo“.

Voiam s-o revăd. Îmi ziceam că Hugo ar iubi-o. Mi se părea firesc ca toată lumea s-o iubească. I-am vorbit lui Hugo despre ea. Nu simţeam nici un fel de gelozie.

Când a apărut din nou din întuneric, mi s-a părut şi mai frumoasă decât prima oară. Părea şi mai sinceră. Mi-am spus: „Oamenii sunt întotdeauna mai sinceri cu Hugo“. M-am gândit că era şi mai în largul ei. Nu-mi puteam da seama ce părere avea Hugo. Ea se ducea sus, în dormitorul nostru, să-şi lase haina. S-a oprit o clipă la jumătatea scării, iar silueta i s-a profilat pe fundalul peretelui verde-turcoaz. Păr blond, faţă palidă, sprâncene demonic arcuite, un surâs crud şi o gropiţă dezarmantă. Perfidă, infinit dezirabilă, atrăgându-mă spre ea ca spre moarte.

Jos, Henry şi June formau o alianţă. Ne povesteau despre certurile lor, căderile lor nervoase, războaiele lor. Hugo, care nu se simţea în largul lui în acest vârtej de emoţii, încerca să îndrepte asperităţile prin râs, să îmblânzească dezacordul, urâţenia, spaima, să le uşureze confesiunea. Ca un francez, suav şi rezonabil, dizolva orice posibilitate de dramă. Ar fi putut

avea loc o scenă feroce, inumană, oribilă între June şi Henry, dar Hugo nu ne-a lăsat să aflăm.

După aceea i-am explicat că ne împiedicase pe toţi să trăim, că făcuse în aşa fel încât un moment viu să treacă pe lângă el. Mi-era ruşine de optimismul lui, de încercările lui de a îmblânzi lucrurile. A înţeles. Mi-a promis c-o să ţină minte. Fără mine ar fi complet blocat în rutina convenţionalului.

Am fost veseli la cină. Henry şi June erau amândoi înfometaţi. Apoi ne-am dus la Grand Guignol. În maşină, eu şi June am stat una lângă alta şi am discutat în perfectă armonie.

„Cînd mi te-a descris Henry“, mi-a spus ea, „a omis părţile cele mai importante. N-a priceput nimic din tine“. Şi-a dat seama imediat; noi două ne înţelegeam una pe alta, ne prindeam fiecare detaliu şi nuanţă.

La teatru. E greu să-l observi pe Henry când e şi ea alături cu chipul ei splendid, ca o mască. Pauză. Eu şi June vrem să fumăm, Henry şi Hugo nu vor. Ieşind împreună, stârnim furori. Îi spun:

— Eşti singura femeie care a corespuns vreodată pretenţiilor imaginaţiei mele.

— Bine că plec! M-ai demasca repede. Sunt neputincioasă în faţa unei femei. Nu ştiu cum să mă port cu o femeie, răspunde ea.

Oare spune adevărul? Nu. În maşină îmi povestea despre prietena ei Jean, sculptoriţa şi poeta.

— Jean avea cel mai frumos chip.

Apoi a adăugat grăbită:

— Nu vorbesc despre o femeie obişnuită. Faţa lui Jean, frumuseţea ei erau mai degrabă masculine. S-a oprit. Mâinile lui Jean erau încântătoare, foarte suple, pentru că s-a jucat mult cu lutul. Avea degetele îngustate spre vârfuri.

Ce furie se stârneşte în mine când o aud pe June lăudând mâinile lui Jean? Gelozie? Şi insistă că

viaţa ei a fost plină de bărbaţi, că nu ştie cum să se poarte în faţa unei femei. Mincinoasa!

Spune, privindu-mă intens:

— Credeam că ai ochii albaştri. Sunt atât de stranii şi de frumoşi, gri-aurii, cu genele-astea lungi! Eşti cea mai graţioasă femeie pe care am văzut-o vreodată. Parcă aluneci când păşeşti…

Vorbim despre culorile care ne plac. Ea poartă întotdeauna negru şi violet.

Revenim la locurile noastre. Se întoarce mereu spre mine, şi nu spre Hugo. Când ieşim de la teatru o iau de braţ. Apoi mâna ei alunecă peste a mea; ne înlănţuim degetele. Spune:

— Deunăzi, în Montparnasse, m-a durut să-ţi aud numele pomenit. Nu vreau să văd bărbaţi ieftini târându-se prin viaţa ta. Mă simt aşa… protectoare.

În cafenea văd cenuşă sub pielea feţei ei. Dezintegrare. Simt o nelinişte cumplită. Îmi vine s-o iau în braţe. O simt retrăgându-se în moarte şi sunt dispusă să intru în moarte ca s-o urmez, s-o îmbrăţişez. Moare sub ochii mei. Frumuseţea ei amăgitoare, sumbră moare. Forţa ei ciudată, bărbătească.

Nu înţeleg nimic din cuvintele ei. Sunt fascinată de ochii şi de gura ei, gura aceea decolorată, prost rujată. Ştie oare că mă simt imobilă, prinsă, pierdută în ea?

Tremură de frig sub capa uşoară, de catifea.

— Vrei să cinezi cu mine înainte de-a pleca? întreb.

E bucuroasă că pleacă. Henry o iubeşte imperfect şi brutal. I-a rănit mândria dorind opusul ei: femei urâte, comune, pasive. Nu poate suporta pozitivismul, forţa ei. Acum îl urăsc pe Henry, din tot sufletul. Urăsc bărbaţii cărora le e frică de puterea femeilor. Probabil că lui Jean îi plăcea forţa ei, puterea ei distructivă. Căci June e distrugere.

Forţa mea, după cum îmi spune Hugo mai târziu, când descopăr că o detestă pe June, e moale, indirectă, delicată, insinuantă, creativă, tandră, feminină. A ei e forţa unui bărbat. Hugo îmi spune că are o ceafă bărbătească, o voce bărbătească şi mâini grosolane. Nu văd? Nu, nu văd, iar dacă văd, nu-mi pasă. Hugo recunoaşte că e gelos. S-au detestat din prima clipă.

„Oare crede că poate, cu sensibilitatea şi subtilitatea ei de femeie, să iubească în tine ceva ce eu n-am iubit?“

E adevărat. Hugo a fost infinit de tandru cu mine, dar în timp ce vorbeşte despre June mă gândesc la degetele noastre înlănţuite. Ea nu atinge acelaşi centru sexual al fiinţei mele pe care îl atinge bărbatul; nu ajunge la asta. Atunci, ce a mişcat în mine? Am vrut s-o posed de parcă aş fi fost bărbat, dar am vrut şi să mă iubească cu ochii, cu mâinile, cu simţurile pe care numai femeile le au. E o penetrare blândă şi subtilă.

Îl urăsc pe Henry pentru că a îndrăznit să ultragieze uriaşa şi superficiala ei mândrie de sine. Superioritatea lui June îi stârneşte ura, ba chiar dorinţa de răzbunare. O cântăreşte din ochi pe blânda şi domestica mea servitoare, Emilia. Jignirea lui mă face s-o iubesc pe June.

O iubesc pentru ceea ce a îndrăznit să fie, pentru duritatea, cruzimea, egoismul, perversitatea ei, spiritul ei de distrugere demonic. M-ar strivi total, fără nici o ezitare. E o personalitate creată la limită. Îi ador curajul de a răni şi sunt dispusă să mă sacrific. Ea îşi va adăuga fiinţa mea la sine. Va fi June, plus tot ceea ce conţin eu.

ianuarie 1932

Ne-am întâlnit, eu şi June, la American Express. Ştiam că o să întârzie şi nu mă deranja. Am ajuns acolo mai devreme, aproape bolnavă de emoţie. Aveam s-o văd, în plină lumină, ieşind din mulţime. Era oare posibil? Mă temeam că urma să

stau acolo aşa cum mai stătusem şi în alte locuri, privind mulţimea şi ştiind că nu avea să apară nici o June, pentru că June era un produs al imaginaţiei mele. Nu-mi venea să cred că avea să apară pe străzile acelea, să traverseze bulevardul, să iasă dintr-un grup de oameni întunecaţi, fără chip, să intre în clădire. Ce bucurie să văd mulţimea fremătând şi apoi s-o văd pe ea îndreptându-se, în toată splendoarea, spre mine! Îi iau mâna caldă. Se duce să-şi ia corespondenţa. Oare bărbatul de la American Express nu vede ce minune e? Nimeni asemenea ei nu şi-a mai cerut vreodată corespondenţa. A purtat vreodată o femeie pantofi uzaţi, o rochie neagră uzată, o pelerină bleumarin uzată şi o pălărie violet veche aşa cum le poartă ea?

Nu pot să mănânc în prezenţa ei. Dar sunt aparent calmă, cu un comportament de o placiditate orientală extrem de înşelătoare. Ea bea şi fumează. E cam nebună, într-un anumit sens, e supusă spaimelor şi maniilor. Felul ei de a vorbi, în mare măsură inconştient, ar fi relevant pentru un psihanalist, dar eu nu-l pot analiza. În cea mai mare parte sunt minciuni. Conţinutul imaginaţiei sale este pentru ea real. Dar ce construieşte cu atâta grijă? O augmentare a personalităţii ei, o consolidare şi glorificare a acesteia. În căldura evidentă şi învăluitoare a admiraţiei mele, înfloreşte. Pare deopotrivă distructivă şi neajutorată. Îmi vine s-o ocrotesc. Ce glumă! Eu s-o ocrotesc pe ea, a cărei putere e infinită! Puterea ei e atât de mare, încât chiar o cred atunci când îmi spune că distruge neintenţionat. A încercat să mă distrugă? Nu, a intrat în casa mea şi eu am fost dispusă să îndur orice durere venită din mâinile ei. Dacă e vreun calcul în ea, el vine abia ulterior, când devine conştientă de puterea ei şi se întreabă cum ar trebui s-o folosească. Nu cred că forţa ei malefică e direcţionată. Până şi ea e buimăcită de asta.

O simt acum în mine, ca pe cineva de compătimit şi de ocrotit. E implicată în perversiuni şi tragedii cărora nu le poate face faţă. I-am prins în sfârşit slăbiciunea. Viaţa ei e plină de închipuiri. Vreau s-o oblig să pătrundă în realitate. Vreau să fiu violentă cu ea. Eu, care sunt cufundată în vise, în acte trăite pe jumătate, mă văd posedată de o intenţie furibundă: vreau s-o apuc pe June de mâinile ei tremurânde o, şi cu ce forţă! –, s-o duc într-o cameră de hotel şi să împlinesc visul ei şi al meu, un vis pe care a evitat să-l înfrunte toată viaţa.

M-am dus să-l văd pe Eduardo, încordată şi zguduită de cele trei ore petrecute cu June. El îi vedea slăbiciunea şi mă conjura să-mi manifest forţa.

Nu prea puteam gândi limpede, pentru că în taxi îmi atinsese mâna. Nu-mi era ruşine de adoraţia mea, de umilinţa mea. Gestul ei nu era sincer. Nu cred că poate iubi.

Spune că vrea să păstreze rochia trandafirie pe care o purtam în seara în care m-a văzut pentru prima dată. Când îi spun că vreau să-i fac un cadou de rămas-bun, zice că vrea nişte parfum din cel pe care l-a simţit în casa mea, pentru a-i evoca amintiri. Şi are nevoie de pantofi, de ciorapi, de mănuşi, de lenjerie intimă. Sentimentalism? Romantism? Dacă *într-adevăr* vorbeşte serios… De ce mă îndoiesc de ea? Poate că e pur şi simplu foarte sensibilă, iar oamenii hipersensibili sunt falşi când ceilalţi se îndoiesc de ei, şovăie. Şi ţi se par nesinceri. Cu toate astea, vreau s-o cred. În acelaşi timp, nu mi se pare foarte important să mă iubească. Nu e rolul ei. Simt atâta dragoste pentru ea! Şi în acelaşi timp simt că mor. Dragostea noastră ar fi moarte. Îmbrăţişarea închipuirilor.

Când îi relatez lui Hugo poveştile pe care mi le-a spus June, zice că sunt pur şi simplu foarte ieftine. Nu ştiu.

Apoi îşi petrece două zile aici Eduardo, psihanalistul demonic, care mă face să realizez criza prin care trec. Vreau s-o văd pe June. Vreau să văd trupul lui June. Nu am îndrăznit să-i privesc trupul. Ştiu că e frumos.

Întrebările lui Eduardo mă înnebunesc. Remarcă întruna cât de tare m-am umilit. N-am stăruit asupra succeselor mele. Mă face să-mi amintesc că tata mă bătea, că prima mea amintire despre el este umilitoare. Îmi spusese că sunt urâtă după ce avusesem febră tifoidă. Slăbisem şi îmi pierdusem buclele.

Ce mă îmbolnăvise acum? June. June şi farmecul ei sinistru. A luat droguri; a iubit o femeie; vorbeşte în limbajul poliţiştilor când povesteşte ceva. Şi totuşi, şi-a păstrat acel sentimentalism incredibil, anacronic, moale: „Dă-mi parfumul pe care l-am simţit la tine-acasă. Pe când urcam dealul spre casa ta, în întuneric, eram în extaz!“

Îl întreb pe Eduardo: „Chiar crezi că sunt lesbiană? Iei asta în serios? Sau e doar o reacţie la experienţa mea cu Drake?“ Nu e sigur.

Hugo adoptă o poziţie tranşantă şi spune că el consideră tot ce e în afara dragostei noastre neesenţial – faze, curiozităţi pasionale. Are nevoie de o certitudine cu care să trăiască. Mă bucur că o găseşte. Îi spun că are dreptate.

În cele din urmă, Eduardo spune că nu sunt lesbiană, pentru că nu urăsc bărbaţii – dimpotrivă. În visul meu de azi-noapte îl doream pe el, nu pe June. Cu o noapte înainte, când am visat-o pe June, eram în vârful unui zgârie-nori şi aşteptam să cobor faţada pe o scară de incendiu foarte îngustă. Eram îngrozită. Nu puteam s-o fac.

A venit la Louveciennes luni. Am întrebat-o cu cruzime, cum o întrebase şi Henry:

— Eşti lesbiană? Ţi-ai înfruntat impulsurile în minte?

Mi-a răspuns extrem de liniştit:

— Jean era prea masculină. Mi-am înfruntat sentimentele, sunt perfect conştientă de ele, dar până acum nu am găsit niciodată pe cineva cu care să vreau să le trăiesc plenar.

Apoi a schimbat subiectul, evaziv.

— Ai un fel încântător de-a te îmbrăca! Rochia asta – culoarea ei trandafirie, bogăţia ei de modă veche în partea de jos, jacheţica neagră de catifea, gulerul de dantelă, dantela de pe piept – perfecte, absolut perfecte! Îmi place şi cum te acoperi. E foarte puţină nuditate, doar gâtul, de fapt. Îmi plac inelul tău cu turcoaz şi coralul.

Mâinile îi tremurau; tremura toată. Mi-a fost ruşine de brutalitatea mea. Eram foarte emoţionată. Mi-a spus că la restaurant voia să-mi vadă picioarele, că nu îndrăznea să le privească. Eu i-am povestit cât de frică mi-era să-i privesc trupul. Vorbeam împleticit. Ea mi-a privit picioarele în sandale şi i s-au părut încântătoare.

Am întrebat-o:

— Îţi plac sandalele astea?

Mi-a răspuns că întotdeauna îi plăcuseră sandalele şi că a purtat până când a ajuns prea săracă pentru a-şi mai permite. Am zis:

— Vino în camera mea şi încearcă cealaltă pereche.

Le-a încercat, stând pe patul meu. Îi erau mici. Am văzut că purta ciorapi de bumbac şi m-a durut s-o văd pe June în ciorapi de bumbac. I-am arătat pelerina mea neagră, care i-a plăcut foarte mult. Am rugat-o s-o probeze şi atunci i-am văzut frumuseţea trupului, plinătatea şi greutatea lui, şi m-a copleşit.

Nu puteam înţelege de ce era atât de stânjenită, atât de timidă, de speriată. I-am spus că aveam să-i fac o pelerină la fel cu a mea. O dată, i-am atins braţul. S-a ferit. O speriasem? Putea fi cineva mai sensibil şi mai speriat decât mine? Nu-mi venea să cred. În momentul acela nu-mi mai era frică. Îmi doream cu disperare s-o ating.

Când s-a aşezat pe canapeaua de jos, decolteul rochiei îi dezvăluia rotunjimea sânilor şi mi-am dorit s-o sărut acolo. Eram profund tulburată şi tremuram. Devenisem conştientă de sensibilitatea ei şi de teama ei faţă de propriile sentimente. Vorbea, dar acum ştiam că vorbeşte ca să evite un discurs interior mai profund – lucrurile pe care nu le puteam rosti.

A doua zi ne-am întâlnit la American Express. A venit în taior, pentru că pomenisem că-mi place.

Îmi spusese că nu vrea altceva de la mine decât parfumul cu care eram dată şi batista mea de culoarea vinului. Dar am insistat să-mi dea voie să-i cumpăr sandale.

Mai întâi am luat-o cu mine la toaletă. Mi-am deschis poşeta şi am scos o pereche de ciorapi de mătase.

— Pune-ţi-i, am rugat-o.

S-a supus. Între timp am deschis o sticlă de parfum.

—Dă-te un pic.

Femeia de serviciu stătea acolo şi se uita la noi, aşteptându-şi bacşişul. Nu o băgam în seamă. June avea o gaură în mânecă.

Eram foarte fericită. June radia. Vorbeam amândouă în acelaşi timp.

— Am vrut să te sun aseară. Am vrut să-ţi trimit o telegramă, a zis ea. Voia să-mi spună că era extrem de nefericită în tren, că-şi regreta stângăciile, nervozitatea, vorbele fără sens. Voia să-mi spună atât de multe, atât de multe lucruri!

Aveam aceeaşi teamă de a nu displăcea celeilalte, de a nu ne dezamăgi. Seara se dusese la cafenea de parc-ar fi fost drogată, cu capul plin de gânduri despre mine. Auzea vocile oamenilor ca din depărtare. Era exaltată. Nu putea dormi. Ce-i făcusem? Întotdeauna fusese echilibrată, întotdeauna putuse vorbi bine, oamenii n-o copleşeau niciodată.

Când mi-am dat seama ce-mi dezvăluia, aproape am înnebunit de bucurie. Aşadar, mă iubea? June! S-a aşezat lângă mine în restaurant, mică, timidă, de pe altă lume, panicată. Spunea ceva, apoi îşi cerea iertare pentru prostia ei. Nu mai puteam suporta. I-am zis:

— Amândouă ne-am pierdut, dar uneori dezvăluim cel mai mult când suntem cel mai puţin noi înşine. Nu mai încerc să gândesc. Nu pot să gândesc când sunt cu tine. Tu eşti ca mine, îţi doreşti un moment perfect, dar nimic din ce ţi-ai imaginat prea îndelung nu poate fi perfect în sens lumesc. Nici una dintre noi nu poate spune exact ceea ce trebuie. Suntem copleşite. Foarte bine, să fim copleşite! E minunat, e fantastic! Te iubesc, June…

Şi, neştiind ce să mai spun, am înşirat pe banchetă, între noi, batista mea de culoarea vinului pe care şi-o dorea, cerceii cu coral, inelul cu turcoaz pe care mi-l dăduse Hugo şi pe care mă durea să-l înstrăinez, dar aş fi jertfit şi sânge în faţa frumuseţii şi a incredibilei umilinţe a lui June.

Ne-am dus la magazinul de sandale. În magazin, femeia urâtă care ne servea ne detesta fericirea vizibilă. O ţineam strâns de mână pe June. Rechiziţionam magazinul. Eu eram bărbatul. Eram fermă, dură, înţepată cu vânzătoarele. Când au pomenit de faptul că June avea picioarele late, le-am certat. June nu înţelegea franceza lor, dar îşi putea da seama că erau obraznice. I-am spus:

— Când oamenii sunt obraznici cu tine, îmi vine să mă aşez în genunchi în faţa ta.

Am ales sandalele. Ea a refuzat orice altceva, orice nu era simbolic sau reprezentativ pentru mine. Putea să poarte tot ce purtam eu, deşi nu mai voise niciodată să imite pe cineva.

Când mergeam împreună pe străzi, cu trupurile lipite, braţ la braţ, cu degetele împletite, nu puteam vorbi. Păşeam peste lume, peste realitate, în extaz.

Când îmi mirosea batista, mă inhala. Când îi îmbrăcam frumuseţea, o posedam.

A spus:

— Sunt atâtea lucruri pe care mi-ar plăcea să le fac cu tine! Cu tine, aş lua şi opium…

June, care nu acceptă un dar fără semnificaţie simbolică; June, care spală rufe ca să-şi poată cumpăra un strop de parfum; June, care nu se teme de sărăcie şi monotonie şi care e neatinsă de ele, neatinsă de beţia prietenilor ei; June, care judecă, selectează, înlătură oamenii cu severitate, care ştie, când îşi spune nesfârşitele anecdote, că există chipuri de a evada, de a-şi păstra fiinţa tainică în spatele acelei vorbării debordante. Tainic a mea.

Hugo începe să înţeleagă. Realitatea există numai între mine şi el, în dragostea noastră. Restul nu sunt decât vise. Dragostea noastră a ajuns la liman. Pot să fiu fidelă. Am fost înspăimântător de fericită în timpul nopţii.

Dar trebuie s-o sărut, trebuie s-o sărut.

Dacă ar fi acceptat, ieri m-aş fi aşezat pe podea, cu capul pe genunchii ei. Dar nici n-a vrut s-audă. Şi totuşi, la gară, în timp ce aşteptăm trenul, îmi cerşeşte mâna. Îi rostesc numele. Stăm lipite una de alta, cu feţele aproape atingându-ni-se. Îi zâmbesc, în timp ce porneşte trenul. Mă întorc.

Şeful de gară vrea să-mi vândă nişte bilete pentru nu ştiu ce acţiune caritabilă. Le cumpăr şi i le dau lui, urându-i succes la loterie. El profită de dorinţa mea de a-i face daruri lui June, căreia nu i se poate dărui nimic.

Ce limbaj secret folosim, subtonuri, supratonuri, nuanţe, abstracţii, simboluri. Apoi ne întoarcem la Hugo şi la Henry, pline de o incandescenţă care îi sperie pe amândoi. Henry e stânjenit. Hugo e trist. Ce e trăirea asta puternică, magică, ce ne confiscă pe mine şi pe June când suntem împreună? Miracol! Miracol! Vine odată cu ea.

Aseară, după June, plină de June, nu puteam suporta să-l văd pe Hugo citind ziare şi vorbind

despre fonduri şi despre o zi reuşită. Înţelegea – el înţelege –, dar nu putea să-mi împărtăşească incandescenţa, nu putea s-o prindă. Mă tachina. Era binedispus. Era extrem de atrăgător şi de cald, dar eu nu mă puteam întoarce la el.

Aşa că stăteam întinsă pe canapea, fumând şi gândindu-mă la June. La gară, leşinasem.

Intensitatea ne înfioară pe amândouă. Ea se bucură că pleacă. E mai puţin dispusă să cedeze decât mine. Ea chiar vrea să fugă de ceea ce îi dă viaţă. Nu-i place puterea mea, în timp ce mie îmi face bine să mă supun ei.

Când ne-am întâlnit pentru o jumătate de oră astăzi, ca să discutăm viitorul lui Henry, m-a rugat să am grijă de el, apoi mi-a dat brăţara ei de argint cu ochi-de-pisică, deşi are atât de puţine lucruri. Am refuzat la început, apoi m-a invadat bucuria de-a purta brăţara ei, o parte din ea. O port ca pe un simbol. Pentru mine e preţioasă.

Hugo a remarcat-o şi nu i-a plăcut deloc. A vrut să mi-o ia, ca să mă tachineze. M-am agăţat de ea cu toată forţa, în timp ce el îmi strivea mâinile – îl lăsam să mă rănească.

June se temea că Henry avea să mă întoarcă împotriva ei. De ce se teme? I-am spus: „Împărtăşim un secret fantastic. Eu te cunosc numai prin mine însămi. Prin încredere. Ce înseamnă felul în care te cunoaşte Henry pentru mine?“

Apoi mă întâlnesc din întâmplare cu Henry la bancă. Am văzut că mă urăşte şi am fost surprinsă. June îmi spusese că se simte stânjenit şi neliniştit, pentru că e mai gelos pe femei decât pe bărbaţi. June, inevitabil, seamănă nebunie. Henry, care mă considera o femeie „rară“, acum mă urăşte. Hugo, care urăşte rareori, o urăşte pe ea.

Astăzi, ea mi-a spus că, atunci când vorbea cu Henry despre mine, încerca să pară foarte firească şi directă, ca să nu sugereze nimic neobişnuit. Îi spunea: „Anaïs era pur şi simplu plictisită, aşa că

ne-a adoptat“. Asta mi s-a părut crud. Era singurul lucru urât pe care-l auzisem de la ea.

Eu şi Hugo ne abandonăm complet unul altuia. Nu putem sta unul fără celălalt, nu putem îndura dezacordul, războiul, înstrăinarea, nu ne putem plimba singuri, nu ne place să călătorim unul fără celălalt. Ne-am abandonat în ciuda individualismului nostru, a urii noastre faţă de intimitate. Ne-am absorbit eurile egocentrice în dragostea noastră. Dragostea noastră *este* egoul nostru.

Nu cred că June şi Henry au ajuns la asta, pentru că individualităţile amândurora sunt prea puternice. Aşa că sunt în război; dragostea e un conflict; trebuie să se mintă unul pe altul, să se îndoiască unul de altul.

June vrea să se întoarcă la New York şi să facă ceva bine, să fie încântătoare pentru mine, să mă satisfacă. Se teme să nu mă dezamăgească.

Am luat prânzul împreună într-un loc discret luminat, care ne învăluia într-o intimitate catifelată. Ne-am scos pălăriile. Am băut şampanie. June a refuzat orice dulciuri sau mâncăruri fără gust. Poate trăi cu grepfrut, stridii şi şampanie.

Am vorbit în abstracţii pe jumătate exprimate, limpezi numai pentru noi. M-a făcut să-mi dau seama cum scăpa oricărei încercări a lui Henry de a o recepta logic, de a ajunge s-o cunoască.

Stătea acolo, bolborosind ca o sticlă de şampanie. Vorbea despre haşiş şi efectele lui. Am spus: „Eu am cunoscut astfel de stări fără haşiş. Eu nu am nevoie de droguri. Port toate astea în mine“. S-a supărat un pic. N-a înţeles că eu atingeam astfel de stări fără a-mi distruge mintea. Mintea mea nu trebuie să moară, pentru că sunt scriitoare. Sunt poetul care trebuie să vadă. Nu sunt doar poetul care se poate îmbăta cu frumuseţea lui June.

A fost vina ei că am început să remarc discrepanţe în poveştile ei, minciuni copilăreşti. Lipsa ei de coordonare şi de logică lăsa goluri şi, când puneam lucrurile cap la cap, îmi formam o judecată, o judecată de care se teme întotdeauna, de care vrea să fugă. Ea trăieşte fără logică. Îndată ce cineva încearcă să pună lucrurile în ordine, June e pierdută. Probabil că a văzut întâmplându-se lucrul ăsta de multe ori. E ca un bărbat beat care se dă de gol.

Vorbeam despre parfumuri, despre substanţa lor, amestecurile lor, sensul lor. Ea a spus în treacăt: „Sâmbătă, după ce ne-am despărţit, am cumpărat un parfum pentru Ray“. (Ray e o fată despre care mi-a povestit.) În momentul acela nu m-am gândit. Am reţinut numele parfumului, care e foarte scump.

Am continuat să vorbim. E la fel de impresionată de ochii mei pe cât sunt eu de faţa ei. I-am spus că brăţara stă încleştată pe încheietura mâinii mele ca şi cum ar fi chiar degetele ei, ţinându-mă într-o sclavie barbară. Vrea să-mi simtă pelerina în jurul trupului ei.

După prânz, ne-am plimbat. Trebuia să-şi cumpere bilet pentru New York. Mai întâi ne-am dus cu un taxi la hotelul ei. A scos o marionetă, contele Bruga, făcută de Jean. Avea păr şi pleoape violet, ochi de prostituată, nas de Pulcinella, o gură lascivă, depravată, obraji ftizici, o bărbie meschină, agresivă, mâini de asasin, picioare de lemn, un sombrero spaniol, o jachetă neagră de catifea. Fusese pe scenă.

June l-a pus pe podeaua taxiului, în faţa noastră. Am râs de el.

Am intrat în mai multe agenţii de bilete de vapor. June nu avea destui bani nici pentru un bilet la clasa a treia şi încerca să obţină o reducere. Am văzut-o aplecându-se peste tejghea, cu faţa în mâini, atrăgătoare, astfel încât bărbaţii din spatele tejghelei o devorau îndrăzneţ din ochi. Iar ea, atât

de moale, convingătoare, plină de aluzii, le surâdea tainic. O priveam cum cerşeşte. Contele Bruga mă privea răutăcios. Nu eram conştientă decât de gelozia mea pe bărbaţii aceia, nu şi de umilinţa ei.

Am ieşit. I-am spus c-o să-i dau eu banii de care avea nevoie, ceea ce era mai mult decât îmi puteam permite, mult mai mult.

Am intrat într-o altă agenţie, în timp ce June tocmai termina un basm nebunesc înainte de a-şi spune păsul. L-am văzut pe bărbatul de la tejghea pierdut, transfigurat de faţa ei şi de felul moale, supus în care i-a vorbit, a plătit şi a semnat. Am stat deoparte şi l-am auzit întrebând-o:

— Vreţi să bem un cocteil împreună mâine?

June a dat mâna cu el.

— La trei?

— Nu. La şase.

I-a surâs cum îmi surâde mie. Apoi, când am plecat, mi-a explicat grăbită:

—Mi-a fost de mare folos, de mare ajutor! O să facă foarte multe pentru mine. Nu puteam să zic nu. N-am de gând să mă duc, dar nu puteam să zic nu.

— Trebuie să te duci, acum c-ai acceptat, am zis furioasă, apoi brutalitatea şi ridicolul izbucnirii mele m-au îngreţoşat. Am luat-o de braţ şi am spus, aproape plângând: Nu pot să suport, nu pot să suport!…

Eram furioasă pe ceva nedefinit. Mă gândeam la prostituate, care sunt cinstite pentru că-şi oferă trupul în schimbul banilor. June nu şi-ar oferi niciodată trupul. Dar ar cerşi aşa cum eu n-aş face-o niciodată, ar promite aşa cum eu n-aş promite niciodată, dacă n-aş avea de gând să ofer.

June! Visul meu se sfâşiase. Ea ştia. Mi-a dus mâna la pieptul ei cald şi am pornit, eu simţindu-i sânul. Era întotdeauna goală pe sub rochie. O făcea probabil inconştient, ca pentru a linişti un copil supărat. Şi vorbea despre lucruri fără nici o legătură.

—Ai fi preferat să refuz omul, brutal? Sunt câteodată brutală, să ştii, dar n-am putut să fiu astfel în faţa ta. N-am vrut să-i rănesc sentimentele. M-a ajutat foarte mult.

Şi cum nu ştiam ce mă înfuriase, n-am spus nimic. Nu era vorba despre a accepta sau a refuza un cocteil. Trebuia analizat motivul pentru care avea nevoie de ajutorul acelui bărbat. Mi-am amintit o replică a ei: „Oricât de rău mi-ar merge, voi găsi întotdeauna pe cineva care să-mi cumpere şampanie“. Bineînţeles. Era o femeie care acumula datorii uriaşe, pe care nu avea de gând să le plătească niciodată, căci după aceea se lăuda cu inviolabilitatea ei sexuală. Un căutător de aur. Era mândră de corpul ei, dar nu prea mândră pentru a se umili cu ochi de prostituată la tejgheaua unei agenţii de bilete.

Îmi spunea că ea şi Henry se certaseră dacă să cumpere unt. Nu aveau bani şi…

— N-aveţi bani? am zis. Dar sâmbătă ţi-am dat patru sute de franci, ca să aveţi ce mânca tu şi Henry. Şi azi e luni.

— Am avut de plătit nişte datorii…

Am crezut că vorbeşte despre camera de hotel. Apoi, brusc, mi-am amintit de parfum, care costă două sute de franci. De ce nu mi-a spus „Am cumpărat parfum, mănuşi şi ciorapi sâmbătă“? Nu s-a uitat la mine când mi-a mărturisit că aveau de plătit chiria. Apoi mi-am amintit de un alt lucru pe care îl spusese: „Oamenii îmi spun că, dacă aş avea o avere, aş fi în stare s-o cheltuiesc într-o singură zi şi nimeni n-ar şti cum. Nu ştiu niciodată cum cheltuiesc banii“.

Asta era cealaltă faţă a fanteziei lui June. Ne plimbam pe străzi şi toată moliciunea sânului ei nu-mi putea alina durerea.

M-am dus acasă şi m-am prăbuşit în braţele lui Hugo. I-am spus: „M-am întors“. Şi el a fost foarte fericit.

Ieri la patru însă, când o aşteptam la American Express, portarul mi-a spus:

— Prietena dumneavoastră a fost aici azi-dimineaţă şi mi-a spus la revedere de parcă n-ar fi avut de gând să revină.

—Dar am stabilit să ne întâlnim aici…

Să n-o mai văd niciodată pe June venind spre mine… imposibil! Era ca şi cum aş fi murit. Ce conta tot ce gândisem cu o zi înainte? Era lipsită de etică, iresponsabilă – era firea ei! Nu-i puteam schimba firea. Mândria mea în chestiuni legate de bani era aristocratică. Eram prea scrupuloasă şi mândră. N-aş fi schimbat la June nimic din ceea ce era fundamental, de la rădăcina fiinţei ei fantastice. Numai ea nu avea cătuşe. Eu eram o fiinţă încătuşată, etică, în ciuda intelectului meu amoral. Nu-l puteam lăsa pe Henry să flămânzească. O acceptam în întregime. Nu voiam să lupt cu ea. Numai de-ar veni să mă vadă acea ultimă dată!

Mă îmbrăcasem ritualic pentru ea, chiar în costumul care crea un vid între mine şi alţi oameni, un costum care era un simbol al individualismului meu şi pe care numai ea l-ar fi înţeles. Turban negru, rochie roz fanat, cu corsaj şi guler din dantelă neagră, haină roz fanat, cu guler Medici. Stârneam rumoare când păşeam şi mă simţeam mai singură ca oricând, pentru că reacţia era în general ostilă, batjocoritoare.

Apoi a venit June, îmbrăcată în catifea neagră din cap până-n picioare, cu o pelerină neagră şi o pălărie neagră cu pene, mai palidă şi mai incandescentă ca oricând, ţinându-l în mână pe contele Bruga, cum îi cerusem. Miracolul feţei şi zâmbetul ei, ochii ei care nu zâmbesc…

Am dus-o la o ceainărie rusească. Ruşii cântau aşa cum simţeam noi. June se întreba dacă ei chiar ardeau, cum părea din glasurile şi cântecul lor aprins. Probabil că nu ardeau aşa cum ardeam eu şi June.

Şampanie şi caviar cu June. Numai aşa îţi poţi da seama ce e şampania şi ce e caviarul. Sunt June, glasuri ruseşti şi June.

Suntem înconjurate de oameni urâţi, lipsiţi de imaginaţie, morţi. Nu-i vedem. O privesc pe June în catifea neagră. June grăbindu-se spre moarte. Henry nu se poate grăbi împreună cu ea, pentru că el luptă pentru viaţă. Dar eu şi June împreună nu ne dăm înapoi. Eu o urmez. Şi e o bucurie vie să merg alături de ea, cedând dizolvării imaginaţiei, cunoştinţelor ei despre experienţe ciudate, jocurilor noastre cu contele Bruga, care face plecăciuni cu părul lui violet, ca o salcie plângătoare.

Totul s-a sfârşit. Pe stradă, June spune cu regret:

— Îmi doream să te iau în braţe şi să te mângâi.

Luăm un taxi. Stă acolo, gata să mă părăsească, iar eu stau alături, torturată.

— Vreau să te sărut, îi spun.

— Vreau să te sărut, spune June şi îşi oferă gura, pe care i-o sărut îndelung.

După ce a plecat, nu voiam decât să dorm zile-n şir, dar mai aveam de înfruntat ceva, relaţia mea cu Henry. L-am invitat să vină la Louveciennes. Voiam să-i ofer linişte şi o casă confortabilă, dar ştiam că aveam să vorbim despre June.

Ne plimbam, pentru că nu aveam stare, şi stăteam de vorbă. Amândoi suntem obsedaţi s-o înţelegem pe June. Nu e deloc gelos pe mine, căci spune că am scos la iveală lucruri minunate din June, că era prima oară când ea se ataşase de o femeie valoroasă. El părea să creadă că eu aş avea vreo putere asupra vieţii ei.

Când a văzut că o înţelegeam pe June şi eram gata să fiu cinstită cu el, am început să vorbim liber. Cu toate astea, o dată m-am oprit, ezitând, întrebându-mă dacă nu îi sunt infidelă lui June. Apoi Henry a remarcat că, deşi în cazul lui June adevărul trebuia ignorat, el putea fi singura bază a vreunui schimb între noi.

Amândoi simţeam nevoia de a ne alia minţile, logicile diferite, pentru a pătrunde enigma lui June. Henry o iubeşte pe ea şi numai pe ea. Vrea, de asemenea, să posede personajul June, personajul puternic, de ficţiune. În dragostea lui pentru ea trebuie să îndure atât de multe chinuri, încât amantul s-a refugiat în scriitor. A scris o carte feroce şi splendidă despre June şi Jean.

Îşi punea întrebări legate de lesbianism. Când m-a auzit spunând anumite lucruri pe care le auzise şi de la June, a fost surprins, pentru că pe mine mă crede. Am spus: „La urma urmei, dacă există o explicaţie a misterului, asta e: dragostea dintre femei este un refugiu şi o evadare în armonie. În dragostea dintre bărbat şi femeie, există opoziţie şi conflict. Două femei nu se judecă, nu se brutalizează, nu găsesc nimic de ridiculizat. Ele capitulează în faţa sentimentalismului, înţelegerii reciproce, romantismului. Recunosc, o astfel de dragoste înseamnă moarte“.

Azi-noapte am stat trează până la unu citind romanul lui Henry, *Moloch*, în timp ce el l-a citit pe-al meu. Al lui era covârşitor, opera unui uriaş. Nu ştiam să-i spun cât de tare mă impresionase. Şi uriaşul ăsta stătea acolo liniştit şi îmi citea cartea superficială cu o asemenea înţelegere, un asemenea entuziasm, vorbind despre stilul ei, despre subtilitatea, voluptatea ei, scoţând strigăte la anumite pasaje, criticând-o uneori. Câtă forţă are!

Îi ofeream singurul lucru pe care June nu i-l putea oferi: sinceritate. Sunt dispusă să recunosc ceea ce un ego suprem dezvoltat ar exclude: că June este un personaj înspăimântător şi cu darul de a inspira, care face toate femeile să pară insipide, că i-aş trăi viaţa dacă n-ar fi compasiunea şi conştiinţa mea, că l-ar putea distruge pe Henry bărbatul, dar că pe Henry scriitorul îl îmbogăţeşte mai degrabă chinul decât liniştea. Eu, pe de altă

parte, nu-l pot distruge pe Hugo, pentru că el nu are nimic altceva. Dar, ca şi June, sunt capabilă de perversiuni delicate. Dragostea unui singur bărbat sau a unei singure femei este o îngrădire.

Conflictul meu va fi mai mare decât al lui June, pentru că ea nu are o minte care să vegheze asupra vieţii sale. Alţii fac acest lucru în locul ei, iar ea neagă orice spun sau scriu ei. Mintea mea e însă mai cuprinzătoare decât tot restul, o conştiinţă inexorabilă.

Eduardo spune: „Du-te şi psihanalizează-te“. Dar pare prea simplu. Vreau să-mi fac propriile descoperiri.

Nu am nevoie de droguri, de stimulare artificială. Dar vreau să trăiesc acele lucruri cu June, să penetrez răul care mă atrage. Caut viaţa, dar experienţele pe care le doresc îmi sunt interzise, pentru că am în mine o forţă care le neutralizează. O întâlnesc pe June, aproape o prostituată, iar ea devine pură. O puritate care îl înnebuneşte pe Henry, o puritate extraordinară a feţei şi a fiinţei, aşa cum am văzut-o într-o după-amiază în colţul divanului, transparentă, supranaturală.

Henry îmi vorbeşte despre vulgaritatea ei extremă. Îi cunosc lipsa de mândrie. Vulgaritatea dă bucuria desacralizării. Dar June nu e un demon. Viaţa e demonul, posedând-o, şi copularea lor e violentă, fiindcă pofta ei de viaţă e enormă, e o degustare a aromelor ei celor mai amare.

După vizita lui Henry, am început să mă plimb neliniştită prin casă şi să-i spun lui Hugo că trebuie să plec. A strigat: „Nu eşti bolnavă, doar obosită!“ Dar Hugo, ca de obicei, a înţeles, a consimţit. Casa mă sufoca. Nu puteam vedea oameni, nu puteam scrie, nu mă puteam nici odihni.

Duminică, Hugo m-a dus la o plimbare. Am găsit nişte vizuini de iepure foarte mari şi adânci. El l-a asmuţit în joacă pe câinele nostru, Banquo, să-şi bage botul în ele, să sape. Am simţit o

apăsare teribilă, de parcă eu m-aş fi târât într-o vizuină şi m-aş fi sufocat. Îmi aminteam multe visuri pe care le avusesem, în care eram forţată să mă târăsc pe burtă, ca un şarpe, prin tuneluri şi borte prea mici pentru mine, ultima întotdeauna mai mică decât toate celelalte, unde neliniştea devenea atât de puternică, încât mă trezea. Stăteam în faţa vizuinii de iepure şi ţipam furioasă la Hugo să înceteze. Furia mea l-a uimit. Nu era decât un joc cu câinele.

Acum, când senzaţia de sufocare era atât de cristalizată, eram hotărâtă să plec. Noaptea, în braţele lui Hugo, hotărârea mea a slăbit. Dar am făcut toate pregătirile, neglijent, ceea ce nu-mi stătea în fire. Nu-mi păsa de înfăţişarea, de hainele mele. Am plecat în grabă. Să mă descopăr. Să-l descopăr pe Hugo în mine.

Sonloup, Elveţia. Lui Hugo îi scriu: „Crede-mă, când vorbesc despre trăirea plenară a tuturor instinctelor, nu e decât abur. Există o mulţime de instincte care nu trebuie trăite, pentru că sunt degenerate şi putrede. Henry nu are dreptate să-l dispreţuiască pe D.H. Lawrence fiindcă a refuzat să plonjeze într-o suferinţă inutilă. Primul lucru pe care l-ar face June şi Henry ar fi să ne iniţieze în sărăcie, foamete, uniformitate, numai ca să le împărtăşim suferinţele. Ăsta e modul cel mai laş de a te bucura de viaţă: s-o laşi să te biciuiască. Strivind sărăcia, ne construim o viitoare independenţă a fiinţei pe care ei n-o vor cunoaşte niciodată. Când o să te retragi de la bancă, dragul meu, vom cunoaşte o libertate pe care ei n-au cunoscut-o niciodată. M-am cam săturat de bălăcirea asta rusească în suferinţă. Suferinţa e ceva ce trebuie să stăpâneşti, nu în care să te scalzi.

Am venit aici să-mi caut forţa şi o găsesc. Lupt. Azi-dimineaţă am văzut siluete tinere, înalte, pline, de schiori, cu bocanci grei, iar mersul lor era lent, cuceritor, o explozie de putere. Înfrângerea e

numai o etapă pentru mine. Eu trebuie să cuceresc, să trăiesc. Iartă-mă pentru suferinţa pe care ţi-o provoc. Cel puţin, n-o să fie niciodată o suferinţă inutilă“.

Stau în pat, pe jumătate adormită, făcând pe bolnava. Această fortăreaţă de calm pe care o ridic în faţa invaziei ideilor, în faţa febrei, e ca de puf. Dorm în puf, iar ideile mă presează insistent. Vreau să înţeleg încet. Şi încep: June, tu ai distrus realitatea. Minciunile tale nu sunt minciuni pentru tine; ele sunt condiţii pe care vrei să le trăieşti până la epuizare. Ai făcut eforturi mai mari decât oricare dintre noi pentru a-ţi trăi iluziile până la capăt. Când i-ai spus soţului tău că ţi-a murit mama, că nu ţi-ai cunoscut tatăl, că eşti o bastardă, ai vrut să începi de nicăieri, să începi fără rădăcini, să plonjezi în imaginaţie…

Încerc să luminez haosul lui June nu cu mintea directă a unui bărbat, ci cu toată dibăcia şi fineţea tipice pentru femei.

Henry mi-a spus: „June avea lacrimi în ochi atunci când mi-a vorbit despre generozitatea ta“. Şi îmi dădeam seama că o iubeşte pentru asta. În romanul lui, e clar că generozitatea lui June nu ajunge la el – îl torturează neîncetat —, ci la Jean, pentru că e obsedată de Jean. Şi ce-i face lui Henry? Îl umileşte, îl înfometează, îi distruge sănătatea, îl chinuie – şi el înfloreşte; el îşi scrie cartea.

Să răneşti şi să fii conştient că răneşti, să cunoşti necesitatea supremă a acestui lucru, care pentru mine este insuportabil! Eu nu am curajul lui June. Eu mă străduiesc să-l feresc pe Hugo de orice umilinţă. Nu îi calc în picioare sentimentele. Numai de două ori în viaţa mea pasiunea a fost mai puternică decât mila.

O mătuşă de-a mea a învăţat-o pe bucătăreasa noastră să facă sufleu de morcovi, iar bucătăreasa a învăţat-o pe servitoarea Emilia. Emilia ni-l serveşte la fiecare masă festivă. Li l-a servit şi lui

Henry şi June. Erau deja hipnotizaţi de ciudăţenia casei din Louveciennes, de culori, de bizareria veşmintelor mele, de aerul meu străin, mirosul de iasomie, şemineurile deschise în care ardeam nu buşteni, ci rădăcini de copac, care seamănă cu nişte monştri. Sufleul părea un fel de mâncare exotic şi l-au mâncat ca pe caviar. Au mai mâncat şi un piure de cartofi foarte pufos, făcut cu ou bătut. Henry, care e profund burghez, a început să se simtă inconfortabil, de parcă nu ar fi fost hrănit cum se cuvine. Friptura lui era adevărată şi suculentă, dar tăiată aproape rotund, aşa că sunt sigură că nu a recunoscut-o. June era în extaz. Când a ajuns să ne cunoască mai bine, Henry s-a aventurat să ne întrebe dacă aşa mâncăm întotdeauna, exprimându-şi îngrijorarea pentru sănătatea noastră. Atunci i-am povestit despre originea sufleului şi am râs. June l-ar fi învăluit în mister pentru totdeauna.

Într-o dimineaţă, când Henry stătea la noi, după atâta înfometare, mese sărăcăcioase, salivare prin cafenele, am încercat să-i ofer un mic dejun frumos. Am coborât şi am aprins focul în cămin. Emilia a adus, pe o tavă verde, cafea fierbinte, lapte aburind, ouă fierte moi, pâine bună, biscuiţi şi unt din cel mai proaspăt. Henry s-a aşezat lângă foc, la masa lăcuită. Tot ce-a putut să spună a fost că-i e dor de bistroul de după colţ, de tejgheaua metalică, de cafeaua verzuie, proastă, şi de laptele plin de caimac.

Nu m-am simţit jignită. Mi-am zis că îi lipseşte o anume capacitate de-a se bucura de lucrurile neobişnuite, asta-i tot. Eu pot să fiu deprimată de o sută de ori, dar de fiecare dată îmi voi reveni cu o cafea bună pe o tavă lăcuită, lângă foc. De fiecare dată îmi voi reveni cu ciorapi de mătase şi parfum. Nu luxul este pentru mine o necesitate, ci lucrurile bune şi frumoase.

June este o povestitoare. Spune întruna poveşti inconsecvente despre viaţa ei. La început am

încercat să le leg într-un întreg, dar apoi am capitulat în faţa haosului ei. Nu ştiam la vremea aceea că, precum poveştile Albertinei pentru Proust, fiecare însemna un indiciu important pentru o întâmplare din viaţa ei care era imposibil de clarificat. O mulţime dintre aceste poveşti se află în romanul lui Henry. Ea nu ezită să se repete. Se droghează cu propriile romanţări. Eu stau umilă în faţa acestui copil fantastic şi renunţ să gândesc.

Aseară, la hotel, plânsul febril al unui bebeluş m-a ţinut trează şi gândurile mele huruiau ca un motor de mare putere. M-au epuizat. Dimineaţa, o *femme de chambre* cumplit de urâtă a intrat să deschidă obloanele. Un bărbat cu o claie de păr roşu mătura covoarele din hol. I-am telefonat lui Hugo, implorându-l să vină mai devreme decât promisese. Scrisorile lui fuseseră extrem de blânde şi de triste. Dar la telefon părea rezonabil.

— Vin imediat *dacă* eşti bolnavă.

— Lasă, am zis. Vin acasă joi. Nu mai pot să stau.

După cincisprezece minute a sunat, de data asta perfect conştient de nefericirea mea, ca să-mi spună că avea să vină vineri în loc de sâmbătă dimineaţa. Eram copleşită de nevoia bruscă şi îngrozitoare de Hugo. M-ar fi putut aduce în stare de orice nebunie. Stăteam în pat, tremurând. Categoric sunt bolnavă, mi-am zis. Nu sunt în deplinătatea facultăţilor mintale.

Am făcut un efort cumplit să-i scriu lui Hugo o scrisoare echilibrată, limpede, ca să-l liniştesc. Făcusem acelaşi efort ca să mă echilibrez când venisem aici, în Elveţia. Hugo înţelegea. Îmi scrisese: „…Cât de bine ştiu cu ce intensitate arzătoare trăieşti! Ai experimentat deja mai multe vieţi, inclusiv câteva pe care le-ai împărţit cu mine – vieţi pline, bogate, de la naştere până la moarte, şi pur şi simplu trebuie să ai aceste perioade de odihnă între ele. Îţi dai seama ce forţă vitală eşti, ca să vorbesc despre tine doar la modul abstract?

Mă simt ca o maşină care şi-a pierdut motorul. Tu reprezinţi tot ce e vital, viu, în mişcare, în urcare, în zbor, avântat…“

June obiectează puternic la senzualitatea francă a lui Henry. A ei e mult mai complexă. În afară de asta, pentru ea, el reprezintă bunătatea. Se agaţă cu disperare de ea. Îi e frică să nu fie corupt. Toate instinctele lui Henry sunt bune, nu în sensul creştin greţos, ci în sens simplu, omenesc. Nici chiar ferocitatea scrisului său nu e monstruoasă ori intelectuală, ci umană. June însă e neumană. Are doar sentimente omeneşti prea puternice: dragostea ei pentru Henry şi extraordinara ei generozitate, complet lipsită de egoism. Restul e fantastic, pervers, nemilos.

Reuşeşte să ţină nişte socoteli diabolice, astfel încât eu şi Henry îi privim cu veneraţie monstruozitatea, care ne îmbogăţeşte mai mult decât mila altora, dragostea măsurată a altora, lipsa de egoism a altora. Eu n-o voi face bucăţi, cum a făcut Henry. Eu o voi iubi. O voi îmbogăţi. O voi imortaliza.

Henry îmi trimite o scrisoare disperată din Dijon. Dostoievski în Siberia, numai că Siberia era mult mai interesantă, din ce spune bietul Henry. Îi trimit o telegramă: „Dă-ţi demisia şi întoarce-te acasă, la Versailles“. Şi îi trimit bani. Mă gândesc la el aproape toată ziua.

Dar nu l-aş lăsa niciodată pe Henry să mă atingă. Mă străduiesc să găsesc motivul exact şi nu-l pot afla decât în cuvintele lui: „Nu vreau să se uşureze cineva pe mine“.

Tu faci oare astfel de lucruri, June? Sau Henry îţi caricaturizează dorinţele? Eşti pe jumătate cufundată în sentimente atât de sofisticate, atât de obscure, atât de cumplite, încât bordelurile lui Henry par aproape ilare? El contează pe mine să-l înţeleg, pentru că eu, ca şi el, sunt scriitoare. Eu trebuie să ştiu. Mie trebuie să-mi fie clar. Spre surprinderea lui, îi spun exact ce spui şi tu: „Nu-i

acelaşi lucru“. Există o lume care-i este închisă pentru totdeauna – aceea care conţine discuţiile noastre abstracte, săruturile noastre, extazele noastre.

Simte plin de angoasă că există o latură a ta pe care nu a sesizat-o, tot ce n-a putut atinge în romanul lui. Îi aluneci printre degete!

Bogăţia lui Hugo. Forţa lui de a iubi, de a ierta, de a dărui, de a înţelege. Doamne, dar sunt o femeie binecuvântată!

Mâine-seară voi fi acasă. Gata cu viaţa la hotel şi cu singurătatea, noaptea.

februarie

Louveciennes. Mă întorc la un amant tandru şi înflăcărat. Port cu mine scrisori bogate, grele, de la Henry. Avalanşe. Am prins pe peretele din camera mea de lucru cele două pagini mari cu cuvinte ale lui Henry, cu sublinieri din loc în loc, şi o hartă panoramică a vieţii lui, menită unui roman nescris. Voi umple pereţii de cuvinte. Va fi la chambre des mots.

Hugo a găsit jurnalele mele despre John Erskine şi le-a citit în timp ce eram plecată, într-un ultim acces de curiozitate. Nu conţineau nimic din ce nu ştia, dar a suferit. Aş trăi totul din nou, cu siguranţă, iar Hugo ştie asta.

Tot cât eram plecată, a dat peste lenjeria mea din dantelă neagră, a sărutat-o, mi-a găsit parfumul şi l-a mirosit cu o plăcere imensă.

În tren, în drum spre Elveţia, a fost un incident amuzant. Ca să-l liniştesc pe Hugo, nu mă fardasem la ochi, mă pudrasem şi mă rujasem aproape imperceptibil şi nu-mi făcusem unghiile. Eram fericită în neglijenţa mea. Mă îmbrăcasem fără mare atenţie, într-o veche rochie de catifea neagră care îmi place foarte mult, dar e ruptă în coate. Mă simţeam ca June. Câinele meu, Ruby, stătea lângă mine, astfel încât haina neagră şi

jacheta de catifea erau pline de păr din blana lui. Un italian care se străduise tot drumul să-mi atragă atenţia, în cele din urmă, în disperare de cauză, a venit să-mi ofere o perie. Asta m-a amuzat şi am izbucnit în râs. Când am terminat de periat (şi peria lui era plină de păr alb), i-am mulţumit. El a spus, foarte emoţionat: „Vreţi să bem o cafea împreună?“ Am refuzat, gândindu-mă: Oare cum ar fi fost dacă mi-aş fi fardat ochii?

Hugo spune că scrisoarea mea către Henry este cel mai alunecos lucru pe care l-a văzut. Încep cinstit şi sincer. Par a fi opusul lui June, dar în cele din urmă sunt la fel de alunecoasă. Crede că asta o să-l deranjeze pe Henry şi o să-i afecteze stilul – forţa lui brută, uşurinţa şi siguranţa cu care rosteşte „mă piş“ şi „mă fut“.

Când îi scriam lui Henry, eram atât de recunoscătoare pentru complexitatea şi bogăţia lui, încât voiam să-i ofer tot ce era în mintea mea. Începeam cu mare avânt, eram sinceră, dar pe măsură ce mă apropiam de darul final, constând în June *a mea* şi gândurile mele despre ea, deveneam reticentă. Investeam multă măiestrie şi spirit evaziv pentru a-i stârni interesul, păstrând totodată ceea ce era preţios pentru mine.

Mă aşez în faţa unei scrisori sau a jurnalului meu dorindu-mi să fiu cinstită, dar poate că în cele din urmă sunt cea mai mare mincinoasă din lume, mai mare decât June, mai mare decât Albertine, din cauza aparenţei de sinceritate.

Adevăratul lui nume este Heinrich – îl prefer absolut. E neamţ. Mie îmi pare slav, dar are sentimentalismul şi romantismul german în ceea ce priveşte femeile. Sexul înseamnă *dragoste* pentru el. Imaginaţia lui morbidă e germană. Iubeşte urâtul. Nu-l deranjează mirosul de urină sau de varză. Adoră înjurăturile, argoul, prostituatele, cartierele mărginaşe, mizeria, duritatea.

Îmi scrie scrisori pe dosul unor „Însemnări“ care nu-i mai trebuie – cincizeci de feluri de-a spune „beat“, informaţii despre otrăvuri, titluri de cărţi, fragmente de conversaţie. Sau liste ca aceasta: „De vizitat Café des Mariniers, pe malul râului, lângă Podul Expoziţiei, după Champs Elyseés – un fel de pensiune pentru pescari. De mâncat *bouillabaisse*, Caveau des Oubliettes Rouges. Le Paradis, rue Pigalle – violenţă, hoţi de buzunare, golani etc. Barul lui Fred Payne, rue Pigalle 14 (de văzut galeria de artă de la subsol, loc de întâlnire al dansatoarelor englezoaice şi americance). Café de la Régence, rue St. Honoré 261 (Napoleon şi Robespierre jucau şah aici. De văzut masa lor)“.

Scrisorile lui Henry îmi dau un sentiment de plenitudine pe care îl am doar rareori. Îmi face o mare plăcere să le răspund, dar numărul lor mă covârşeşte. Nici n-am răspuns bine la una, că îmi şi scrie alta. Comentarii despre Proust, descrieri, stări, propria viaţă, sexualitatea lui neobosită, felul în care se încurcă în acţiune. Prea multă acţiune, pentru mintea mea. Nedigerată. Nu-i de mirare că îl contrariază Proust. Nu-i de mirare că eu mă uit la viaţa lui Henry şi îmi dau seama că viaţa mea nu va semăna niciodată cu a lui, căci a mea e încetinită de gândire.

Către Henry: „Aseară ţi-am citit romanul. Erau în el unele pasaje *éblouissants*, ameţitor de frumoase! Mai ales descrierea unui vis pe care l-ai avut, descrierea nopţii sălbatice cu Valeska şi ultima parte, în care viaţa cu Blanche ajunge în punctul culminant… Alte lucruri sunt plate, lipsite de viaţă, vulgar realiste, fotografice. Iar altele – amanta mai bătrână, Cora, chiar şi Naomi, nu s-au *născut* încă. E o nebunie, o grabă neglijentă. Ai progresat mult de atunci. Scrisul tău a trebuit să ţină pasul cu viaţa ta şi, din cauza vitalităţii tale animalice, ai trăit prea mult…

Am o ciudată certitudine că ştiu exact ce-ar trebui înlăturat, aşa cum tu ştiai ce trebuia înlăturat

din cartea mea. Cred că romanul merită plivit. Mă laşi s-o fac?“

Către Henry: „Te rog, înţelege, Henry, că sunt în plină revoltă împotriva propriei minţi, că atunci când trăiesc, trăiesc după impulsuri, după emoţii, după pasiuni. June a înţeles asta. Mintea mea nu exista când ne plimbam nebuneşte prin Paris, ignorând oamenii, timpul, locul. Nu exista când l-am citit pentru prima dată pe Dostoievski în camera mea de hotel şi am plâns şi am râs în acelaşi timp, şi n-am putut să dorm, şi nu ştiam unde mă aflu. Dar după aceea, înţelege-mă, fac eforturi cumplite pentru a mă ridica din nou, pentru a nu mă mai scufunda, pentru a nu continua să sufăr sau să mă mistui şi-atât. De ce fac un asemenea efort? Pentru că mi-e frică să nu fiu *exact* ca June. Simt o respingere faţă de haosul total. Vreau să pot trăi ca June, în nebunie absolută, dar vreau şi să pot înţelege după aceea, să pot absorbi ceea ce am trăit.

Tu ceri lucruri contradictorii şi imposibile. Vrei să ştii ce vise, ce impulsuri, ce dorinţe are June. N-o să afli niciodată, nu de la ea. Nu, ea nu ţi-ar putea spune. Dar îţi dai seama ce plăcere mi-a făcut să-i spun eu ce sentimente avem, în acel limbaj special? Pentru că eu nu doar trăiesc şi-atât, nu doar îmi urmez fanteziile; ies să iau aer, să înţeleg. Am uluit-o pe June pentru că, atunci când eram împreună, miracolul momentului nu mă îmbăta, pur şi simplu; îl trăiam cu conştiinţa poetului, nu cu conştiinţa psihanalistului ce construieşte formule moarte. Mergeam până la limită, cu închipuirile noastre. Şi tu te dai cu capul de pereţii lumii noastre şi vrei ca eu să sfâşii toate vălurile. Vrei să aduni senzaţii delicate, profunde, vagi, obscure, voluptuoase în ceva palpabil. Lui Dostoievski nu-i ceri asta. Îi mulţumeşti lui Dumnezeu pentru haosul viu. Atunci, de ce vrei să ştii mai mult despre June?“

June nu are idei, fantezii personale. Ele îi sunt date de alţii, care sunt inspiraţi de fiinţa ei. Hugo spune furios că e o cutie goală şi că eu sunt cutia plină. Dar cine are nevoie de idei, de fantezii, de conţinut, atunci când cutia e frumoasă şi te inspiră? Eu sunt inspirată de June-cutia goală. Gândul la ea în miezul zilei mă scoate din cotidian. Lumea nu a mai fost niciodată la fel de goală pentru mine de când o cunosc pe ea. June îmi oferă carnea incandescentă, minunată, vocea fulgurantă, ochii abisali, gesturile drogate, prezenţa, trupul, imaginea personificată a închipuirilor noastre. Ce suntem noi? Doar creatori. Ea *este*.

Primesc scrisori de la Henry o dată la două zile. Îi răspund imediat. I-am dat maşina mea de scris şi scriu de mână. Mă gândesc la el zi şi noapte.

Visez la o viaţă paralelă extraordinară pe care o s-o duc într-o zi, care poate va umple chiar un alt jurnal, special. Aseară, după ce am citit romanul lui Henry, nu puteam să dorm. Era miezul nopţii. Hugo dormea. Aş fi vrut să mă scol, să mă duc în biroul meu şi să-i scriu lui Henry despre primul lui roman. Dar l-aş fi trezit pe Hugo. Sunt două uşi de deschis şi scârţâie. Hugo era extenuat când ne-am culcat. Am stat foarte liniştită şi m-am străduit să adorm, în timp ce frazele îmi treceau prin cap ca un ciclon. Mi-am zis că o să mi le amintesc dimineaţă. Dar nu mi-am putut aminti nici măcar jumătate. Dacă Hugo n-ar fi trebuit să se ducă la slujbă, l-aş fi putut trezi şi ar fi dormit mai mult a doua zi. Întreaga noastră viaţă e îmbolnăvită de munca lui la bancă. Trebuie să-l scot de-acolo. Şi asta mă face să lucrez la romanul meu, rescriindu-l, ceea ce detest, pentru că în mintea mea fierbe o altă carte – cartea lui June.

Conflictul între faptul că sunt „posedată“ şi devotamentul meu faţă de Hugo devine insuportabil. Îl voi iubi din toate puterile, dar în felul meu. Îmi este oare imposibil să mă dezvolt într-o singură direcţie?

În seara asta sunt foarte bucuroasă pentru că Henry e din nou aici. Impresia e mereu aceeaşi: sunt plină de greutatea şi muşcătura scrisului său, iar apoi el apare atât de blând – voce blândă, tărăgănată, gesturi blânde, mâini blânde, fine, albe – şi capitulez în faţa curiozităţii lui neobosite şi a romantismului faţă de femei.

Descrierea făcută de Henry speluncii din Henry Street (unde June a adus-o pe Jean să locuiască împreună cu ei):

Patul nefăcut toată ziua; de multe ori, ne urcam cu pantofii în el; cearceafurile erau vraişte. Drept prosoape foloseam cămăşi murdare. Rufele erau rareori duse la spălat. Chiuvetele se înfundaseră de prea mult gunoi. Vasele se spălau în cada de baie, care era unsuroasă şi avea o dungă neagră. Baia era întotdeauna rece ca o cutie frigorifică. Spărgeam mobilierul ca să punem lemne pe foc. Draperiile erau tot timpul trase, geamurile nu se spălau niciodată, era o atmosferă sepulcrală. Podeaua mereu plină de ipsos, unelte, vopseluri, cărţi, mucuri de ţigară, gunoi, vase murdare, cratiţe. Jean se fâţâia toată ziua în halat. June – mereu pe jumătate goală şi plângându-se de frig.

Ce înseamnă toate astea pentru mine? O latură a lui June pe care n-o s-o cunosc niciodată. Iar cealaltă latură, care îmi aparţine mie, e plină de farmec şi uimitor de frumoasă şi de delicată. Aceste detalii nu fac decât să-mi arate duplicitatea oricărui lucru, chiar duplicitatea mea, tânjind acum după trăirea abjectă, după animalic.

Către Henry: „Tu spui: «Gide are minte, Dostoievski are celălalt lucru, iar ceea ce contează cu adevărat e ce are Dostoievski». Pentru tine şi pentru mine, momentul suprem, bucuria cea mai intensă nu sunt atunci când mintea noastră domină, ci atunci când ne pierdem minţile, iar noi doi ni le pierdem în acelaşi fel, prin dragoste. Ne-am pierdut minţile după June…

Spune-mi un lucru. Tu ai sentimentul macabrului. Imaginaţia ta e atrasă de anumite imagini sumbre. I-ai spus Berthei că viaţa cu June e ca şi cum ai purta un cadavru după tine? Chiar te deranjează nevroza şi boala lui June sau pur şi simplu blestemi ceea ce te înrobeşte?“

Mă străduiesc din răsputeri să-l păstrez pe Henry, la care nu vreau să renunţ, şi să păstrez relaţia dintre mine şi June ca pe un secret preţios.

Ieri, la cafenea, el a smuls de la mine frânturi din povestea noastră. Asta m-a rănit şi m-a înfuriat. M-am întors acasă şi i-am scris o scrisoare lungă, febrilă. Dacă îi arată scrisoarea asta lui June, o s-o pierd. Henry nu mă poate face s-o iubesc mai puţin, dar mă poate chinui, făcând-o pe ea să pară mai ireală, mai imaterială, demonstrând că nu există June, ci doar o imagine inventată de noi, de mintea lui Henry şi poezia mea. Vorbea despre ce o influenţa. Influenţa lui Jean, a femeii de la New York. Era o tortură pentru mine.

Apoi a zis: „Tu mă mistifici“. Eu n-am spus nimic. O să mă urască oare? Când ne-am cunoscut, era extrem de cald şi reacţiona puternic la prezenţa mea. Întregul lui trup era conştient de mine. Ne-am aplecat nerăbdători, ca să ne uităm la cartea pe care i-o adusesem. Eram amândoi emoţionaţi. A uitat să-şi bea cafeaua.

Sunt prinsă în capcană, între frumuseţea lui June şi geniul lui Henry. În feluri diferite, le sunt devotată amândurora, câte-o parte din mine merge spre fiecare dintre ei. Dar o iubesc pe June nebuneşte, iraţional. Henry îmi dăruieşte viaţă, June îmi dăruieşte moarte. Trebuie să aleg şi nu pot. Pentru mine, a-i oferi lui Henry toate sentimentele pe care le-am avut faţă de June este exact acelaşi lucru cu a-i oferi trupul şi sufletul meu.

Către Henry: „Poate că nu ţi-ai dat seama, dar astăzi, pentru prima dată, m-ai şocat şi m-ai trezit dintr-un vis. Toate însemnările tale, poveştile tale

despre June nu m-au rănit niciodată. Nimic nu m-a rănit până când n-ai atins sursa spaimei mele: June şi influenţa lui Jean. Ce spaimă am când îmi amintesc vorbele ei şi sesizez în ele cât de încărcată este de bogăţia celorlalţi, a tuturor celorlalţi care îi iubesc frumuseţea! Până şi contele Bruga a fost creaţia lui Jean. Când eram cu ea, June a spus: «Tu o să inventezi ce-o să facem împreună». Eram gata să-i ofer tot ce inventasem sau creasem vreodată, de la casa mea, costumele, bijuteriile mele, până la scrierile mele, închipuirile mele, viaţa mea. Aş fi muncit numai pentru ea.

Înţelege-mă… O ador. Accept tot ceea ce este, dar trebuie *să fie*. Mă revolt numai dacă nu există o June (aşa cum scriam în seara în care am cunoscut-o). Nu-mi spune că nu există o altă June în afară de cea fizică. Nu-mi spune, pentru că tu trebuie să ştii. Tu ai trăit cu ea.

Nu m-am temut niciodată, până astăzi, de ceea ce ar descoperi minţile noastre împreună. Dar ce otravă ai distilat, poate chiar otrava care se află în tine! E asta şi spaima ta? Te simţi bântuit şi totuşi amăgit, ca de o creaţie a propriului tău creier? Oare împotriva fricii de iluzie lupţi tu cu vorbe neşlefuite? Spune-mi că nu e doar o imagine frumoasă. Uneori, când stăm de vorbă, simt că încercăm să-i prindem realitatea. E ireală până şi pentru noi, până şi pentru tine, care ai posedat-o, şi pentru mine, care i-am simţit buzele.“

Hugo citeşte un vechi jurnal de-al meu, din perioada John Erskine, *Boulevard Suchet*, şi aproape că plânge de mila mea, dându-şi seama că locuiam în Casa Morţilor. N-am reuşit să-l resuscitez decât atunci când mai avea puţin şi mă pierdea în favoarea lui John şi a sinuciderii.

Noi scrisori de la Henry, fragmente din cartea lui pe măsură ce-o scrie, citate, însemnări, în timp ce ascultă Debussy şi Ravel, pe spatele meniurilor din cârciumioare de cartier mizere. Un torent de realism. Prea mult în raport cu imaginaţia, care se

diminuează. Nu vrea să sacrifice un moment de viaţă operei lui. Întotdeauna se grăbeşte şi scrie despre muncă, dar în cele din urmă nu se apucă niciodată cu adevărat, scriind mai mult scrisori decât cărţi, mai mult investigând decât creând. Totuşi, forma ultimei lui cărţi, discursivă, un lanţ de asociaţii, de reminiscenţe, e foarte bună. L-a asimilat pe Proust, minus poezia şi muzica.

M-am cufundat în obscenitate, în mizerie, şi în lumea lui de „căcat, pizdă, pulă, labagiu, sloboz, curvă“ şi acum mă ridic din nou. Concertul simfonic de astăzi mi-a confirmat starea de detaşare. Am traversat, iar şi iar, zonele realismului şi le-am aflat aride. Şi mă întorc la poezie. Îi scriu lui June. E aproape imposibil. Nu-mi pot găsi cuvintele. Fac un efort de imaginaţie violent ca să ajung la ea, la imaginea mea despre ea. Şi, când vin acasă, Emilia spune: „A sosit o scrisoare pentru *señora*“. Dau fuga sus, sperând că e o scrisoare de la Henry.

Vreau să fiu o poetă puternică, tot atât de puternică pe cât sunt Henry şi John în realismul lor. Vreau să-i combat, să-i invadez şi să-i anihilez. Ceea ce mă nedumereşte în legătură cu Henry, ceea ce mă atrage sunt scăpărările de imaginaţie, de înţelegere şi de vis. Fugitive. Şi profunzimile. Dacă înlături realistul german, bărbatul „al cărui nume înseamnă căcat“, cum i-a spus Wambly Bald, obţii un imagist viguros. Uneori spune lucrurile cele mai delicate sau cele mai profunde. Dar blândeţea lui e periculoasă, fiindcă atunci când scrie, el nu scrie cu dragoste, el scrie pentru a caricaturiza, a ataca, a ridiculiza, a distruge, a se revolta. E mereu împotriva a ceva. Furia îl incită. Eu sunt mereu pentru ceva. Furia mă otrăveşte. Eu iubesc, iubesc, iubesc.

Apoi, în anumite momente, îmi amintesc unul dintre cuvintele lui şi brusc simt cum se aprinde femeia senzuală, ca sub o dezmierdare violentă.

Rostesc cuvântul în sinea mea, cu plăcere. În astfel de momente trăieşte adevăratul meu trup.

Ieri am petrecut o zi tensionată, chinuitoare cu Eduardo, care reînvie trecutul. El a fost primul bărbat pe care l-am iubit. Era slab, sexual vorbind. Ştiu acum că am suferit din cauza slăbiciunii lui. Durerea aceea a fost îngropată. A fost redeşteptată când ne-am întâlnit din nou, acum doi ani. Şi a fost îngropată din nou.

Am avut mereu în mine elemente masculine, ştiind exact ce vreau, dar până la John Erskine nu am iubit bărbaţi puternici; am iubit bărbaţi slabi sau timoraţi, excesiv de fini. Caracterul vag, indecis, dragostea eterică a lui Eduardo, iubirea înspăimântată a lui Hugo m-au torturat şi m-au tulburat. Am acţionat delicat, şi totuşi ca un bărbat. Ar fi fost mai feminin să mă fi satisfăcut pasiunea altor admiratori, dar am insistat asupra propriei alegeri, asupra unei delicateţi a firii pe care o găseam într-un bărbat mai slab decât mine. Am suferit profund din cauza propriei îndrăzneli ca femeie. Ca bărbat, m-aş fi bucurat să am ceea ce-mi doream.

Acum Hugo e puternic, dar mă tem că e prea târziu. Masculinitatea din mine a progresat prea mult. Acum, chiar dacă Eduardo ar vrea să trăim împreună (şi ieri era chinuit de o neputincioasă gelozie), n-am putea face asta pentru că, în sens creativ, sunt mai puternică decât el şi n-ar suporta asta. Am descoperit plăcerea unei direcţii masculine a vieţii mele curtând-o pe June. De asemenea, am descoperit plăcerea imensă a morţii, a dezintegrării.

Aseară, stând în faţa focului cu Hugo, am început să plâng, femeia a capitulat din nou în faţa femeii-bărbat, implorând ca printr-un miracol, prin marea forţă umană a poeţilor, să fie salvată. Dar forţa animalică menită să satisfacă o femeie se află în bărbaţii brutali, în realişti precum Henry, iar de la el nu vreau dragoste. Prefer să merg înainte şi s-

o aleg pe June a mea liber, ca un bărbat. Trupul meu însă va pieri, pentru că am un trup senzual, un trup viu, şi nu există viaţă în dragostea dintre femei.

Doar Hugo mă ţine încă aici, cu adoraţia lui, cu dragostea lui caldă, umană, cu maturitatea lui, căci el e cel mai bătrân dintre noi.

Vreau să-i scriu atât de frumos lui June, încât nu-i pot scrie deloc. Ce scrisoare patetică, nepotrivită:

„Nu pot să cred că n-o să mai vii spre mine din întunericul grădinii… Stau uneori acolo unde ne întâlneam de obicei, aşteptându-mă să simt din nou bucuria de a te vedea ieşind din mulţime şi venind spre mine – tu, cea atât de distinctă, unică.

După ce-ai plecat, casa a început să mă sufoce. Îmi doream să fiu singură cu imaginea mea despre tine…

Mi-am luat o garsonieră la Paris, o locuinţă mică, dărăpănată, şi încerc să evadez măcar câteva ore pe zi. Dar cum e această altă viaţă pe care vreau s-o duc cu tine? Trebuie să-mi imaginez că eşti acolo uneori, June. Am sentimentul că vreau să fiu tu. Nu mi-am mai dorit niciodată să fiu altcineva decât mine însămi. Acum vreau să mă topesc în tine, să fiu atât de cumplit de aproape de tine încât fiinţa mea să dispară. Cel mai fericită sunt în rochia mea de catifea neagră, pentru că e veche şi ruptă-n coate.

Când îţi privesc faţa, îmi vine să mă abandonez şi să-ţi împărtăşesc nebunia, pe care o port înlăuntrul meu ca pe-o taină şi nu mai pot s-o ascund. Sunt plină de o tăioasă, tulburătoare bucurie. E bucuria pe care o simţi când ai acceptat moartea şi dezintegrarea, o bucurie mai mare şi mai profundă decât bucuria vieţii, a creaţiei“.

martie

Ieri, la Café de la Rotonde, Henry mi-a spus că mi-a scris o scrisoare pe care a rupt-o. Pentru că era o scrisoare nebunească. O scrisoare de dragoste. Am primit această informaţie în tăcere, fără surprindere. Simţisem asta. E foarte multă căldură între noi. Dar sunt neclintită. Profund. Mi-e frică de omul ăsta, de parcă în el ar trebui să înfrunt toate realităţile care mă îngrozesc. Fiinţa lui senzuală mă tulbură. Ferocitatea lui, învăluită în tandreţe, seriozitatea lui bruscă, mintea grea, bogată. Sunt oarecum hipnotizată. Îi contemplu mâinile albe şi fine, capul, care pare prea greu pentru corp, fruntea gata să explodeze, un cap tremurător, adăpostind atât de mult din ceea ce iubesc şi urăsc, îmi doresc şi mă sperie. Dragostea mea pentru June mă paralizează. Simt o căldură faţă de acest bărbat, care poate fi două fiinţe diferite. Vrea să mă ia de mână şi mă fac că nu observ. Fac un gest rapid de eschivă.

Vreau ca dragostea lui să moară. Tocmai ce am visat atât de mult, să mă dorească un astfel de bărbat, acum resping. A sosit momentul să mă cufund în senzualitate, fără dragoste sau dramă, şi eu nu pot s-o fac.

El mă înţelege profund greşit: surâsul meu când vorbeşte despre June, cum îi combate ea ideile, la început cu violenţă, iar mai târziu i le absoarbe şi le exprimă de parcă ar fi fost ale ei. „Ni se întâmplă tuturor“, spune el, privindu-mă agresiv, ca şi cum surâsul meu ar fi fost unul de dispreţ. Cred că vrea să ne certăm. După violenţa, amărăciunea, brutalitatea, neîndurarea pe care le-a cunoscut, blândeţea mea îl irită. Îşi dă seama că, asemenea unui cameleon, îmi schimb culoarea în cafenea şi poate că pierd strălucirea pe care o am la mine acasă. Nu mă potrivesc în viaţa lui.

Viaţa lui – lumea subterană, Carco, violenţă, necruţare, monstruozitate, căutare de aur, desfrâu. Îi citesc însemnările cu aviditate şi oroare. Vreme de un an, în singurătate, imaginaţia mea a avut

timp să crească fără măsură. Noaptea, febril, cuvintele lui Henry mă strivesc. Mă urmăreşte bărbăţia lui violentă, agresivă. Gust acea violenţă cu gura, cu pântecele. Strivită de pământ, cu bărbatul deasupra mea, posedată până îmi vine să ţip.

La Café Viking, Henry îmi povesteşte cum mi-a descoperit adevărata natură într-o seară, când am dansat rumba singură câteva minute. Îşi aminteşte un pasaj din romanul meu, vrea să aibă manuscrisul, să-l poată citi pe tot. Spune că e cel mai frumos lucru pe care l-a citit în ultima vreme. Vorbeşte despre posibilităţile mele fantastice: prima lui impresie despre mine stând pe treptele din faţa casei – „atât de încântătoare“ – şi apoi şezând în fotoliul negru „ca o regină“. Vrea să spulbere „iluzia“ marii mele sincerităţi.

I-am citit ce scrisesem sub efectul însemnărilor lui. A spus că numai eu puteam scrie aşa, cu asemenea intensitate a imaginaţiei, pentru că eu nu trăisem până la capăt lucrurile despre care scriam, că trăirea ucide imaginaţia şi intensitatea, cum i se întâmplă lui.

Bilet către Henry, cu cerneală violet pe hârtie argintie: „Femeia va şedea pe veci în fotoliul negru. Voi fi femeia pe care n-o vei avea niciodată. Trăirea excesivă împovărează imaginaţia. Noi nu vom trăi, noi doar vom scrie şi vom vorbi pentru a umfla pânzele“.

Scriitorii fac dragoste cu orice vor. Henry se conformează imaginii mele şi încearcă să fie mai subtil, devine poetic. Zice că şi-o poate imagina foarte bine pe June spunându-i: „Nu m-ar deranja dacă ai iubi-o pe Anaïs, pentru că e Anaïs“.

Le influenţez imaginaţia. E cea mai mare putere.

Am văzut romantismul supravieţuind realismului. Am văzut bărbaţi uitând femeile frumoase pe care le-au posedat, uitând prostituatele şi amintindu-şi-o pe prima femeie pe care au adulat-o, femeia pe care n-au putut-o avea.

Femeia care i-a stârnit romantic îi păstrează. Văd dorinţa tenace a lui Eduardo. Hugo nu se va vindeca niciodată de mine. Henry nu va mai putea iubi niciodată cu adevărat după ce a iubit-o pe June.

Când vorbesc despre ea, Henry spune:

— Ce mod încântător de a prezenta lucrurile ai tu!

— Poate că e o evitare a faptelor.

Îmi spune exact ce am scris eu cu ceva timp în urmă: mă supun vieţii şi apoi găsesc explicaţii minunate pentru acţiunea mea. Fac piesa să se potrivească în mecanismul ingenios.

— Tu şi June aţi vrut să mă îmbălsămaţi, spun.

— Pentru că pari atât de fragilă.

Visez la o nouă fidelitate, stimulată de alţii, la o trăire închipuită, la trupul meu aparţinându-i numai lui Hugo.

Mint. În ziua aceea, la cafenea, când stăteam cu Henry şi îi vedeam mâna tremurând, îi auzeam vorbele, eram profund mişcată. A fost o nebunie să-i citesc însemnările mele, dar m-a incitat; era o nebunie să beau şi să-i răspund la întrebări privindu-l fix în faţă, cum nu îndrăznisem să mă uit la nici un bărbat. Nu ne-am atins. Amândoi stăteam aplecaţi deasupra hăului.

Vorbea despre „marea bunătate a lui Hugo, dar el e doar un băiat, un băiat“. Mintea mai bătrână a lui Henry, fireşte. Şi eu îl aştept întotdeauna pe Hugo, dar făcând salturi înainte, uneori perfid, cu mintea mai bătrână. Încerc să nu-mi implic trupul în asta. Dar am fost prinsă. Astfel, când ajung acasă, mă dezlănţui şi îi scriu biletul acela.

Şi între timp îi citesc scrisoarea de dragoste de zece-cincisprezece ori şi, deşi nu cred în iubirea lui sau în a mea, coşmarul nopţii trecute mă bântuie. Sunt posedată.

„Ai grijă“, îmi spune Hugo, „să nu fii prinsă în capcana propriilor tale închipuiri. Aprinzi scântei în alţii, îi încarci cu iluziile tale şi, când

explodează, transformându-se în lumini, eşti absorbită.“

Ne plimbăm prin pădure. El se joacă cu Banquo. Citeşte alături de mine. Intuiţia îi spune: fii bun, fii blând, fii orb. Cu mine, e metoda cea mai dibace, cea mai inteligentă. E felul lui de a mă tortura, de a mă câştiga. Şi mă gândesc la Henry în fiecare clipă, haotic, temându-mă de o a doua scrisoare.

Mă întâlnesc cu Henry în întunecosul, cavernosul Viking. Nu a primit biletul meu. Mi-a adus o nouă scrisoare de dragoste. Aproape că strigă:

— Acum te ascunzi… Fii tu! Cuvintele tale, scrisul tău, deunăzi… Erai tu.

Neg. Atunci spune, umil:

— O, ştiam eu, ştiam că sunt prea îndrăzneţ să aspir la tine. Sunt un ţăran, Anaïs. Numai curvele mă pot aprecia.

Asta îmi smulge exact cuvintele pe care vrea să le audă. Ne certăm vag. Ne amintim începutul: am început cu mintea.

— Chiar aşa, oare chiar aşa? întreabă Henry, tremurând.

Şi brusc se apleacă şi mă soarbe într-un sărut nesfârşit, iar eu nu vreau să se termine. Spune:

— Vino în camera mea.

Cât de înăbuşitor e vălul din jurul meu, pe care Henry se străduieşte să-l sfâşie, frica mea de realitate! Mergem spre camera lui şi nu simt pământul sub picioare, dar simt trupul lui lipit de al meu. Spune:

— Uită-te la covorul de pe scară, e tocit – dar eu nu văd, simt numai cum urc. Are în mână biletul meu.

— Citeşte-l, zic, la capătul scărilor, şi o să plec.

Dar îl urmez. Nu-i văd camera. Când mă ia în braţe, trupul mi se topeşte. Tandreţea mâinilor lui, penetrarea neaşteptată, până în miezul fiinţei mele, dar fără violenţă. Ce forţă ciudată, blândă…

Şi el strigă:

— Totul e atât de ireal, atât de rapid!

Şi văd un alt Henry sau poate acelaşi Henry care a intrat în casa mea în ziua aceea. Am vorbit aşa cum îmi doream să vorbim, atât de uşor, atât de sincer. Stau întinsă pe patul lui, învelită în haina lui. Mă priveşte.

— Te aşteptai la… mai multă brutalitate?

Munţii lui de cuvinte, de însemnări, de citate sunt sfărâmaţi. Sunt surprinsă. Nu-l cunoşteam pe bărbatul ăsta. Nu eram îndrăgostiţi unul de scrisul celuilalt. Dar acum de ce suntem îndrăgostiţi? Nu pot suporta fotografia-portret a lui June de pe şemineu. Până şi în fotografie, în chip straniu, ne posedă pe amândoi.

Îi scriu lui Henry bileţele nebuneşti. Astăzi nu ne putem întâlni. Ziua e pustie. Sunt prinsă. Şi el? El cum se simte? Eu sunt invadată, pierd totul, mintea mi se goleşte, sunt conştientă numai de senzaţii.

Sunt momente în zi când nu cred în dragostea lui Henry, când o simt pe June dominându-ne pe amândoi, când îmi spun: „În dimineaţa asta o să se trezească şi o să-şi dea seama că n-o iubeşte decât pe June“. Momente când cred, nebuneşte, că o să trăim ceva nou, Henry şi cu mine, în afara lumii lui June.

Cum mi-a impus adevărul? Eram gata să evadez din închisoarea închipuirilor mele, dar el mă duce în camera lui şi acolo trăim un vis, nu o realitate. Mă aşază acolo unde vrea să mă aşeze. Tămâie. Adulaţie. Iluzie. Şi tot restul vieţii lui se şterge. Vine cu un suflet nou. E poţiunea adormitoare din basme. Zac cu pântecul în flăcări şi el aproape că nu observă. Gesturile noastre sunt omeneşti, dar planează un blestem asupra camerei. E chipul lui June. Îmi amintesc, cu mare durere, una dintre însemnările lui: „Clipa cea mai sălbatică a vieţii – June îngenunchind în stradă“. Oare pe June sau pe Henry sunt geloasă?

Îmi cere să ne vedem din nou. Când îl aştept în fotoliu, în camera lui, şi el îngenunchează să mă sărute, e mai ciudat decât în toate gândurile mele. Mă domină cu experienţa lui. Mă domină şi cu mintea şi sunt redusă la tăcere. Îmi şopteşte ce trebuie să facă trupul meu. Mă supun şi se trezesc în mine noi instincte. M-a capturat. Un bărbat atât de uman; şi eu, deodată neruşinat de firească. Sunt uluită de faptul că stau acolo, în patul lui de fier, cu lenjeria mea neagră înfrântă, mototolită. Şi taina mea ermetică e sfâşiată pentru o clipă, de un bărbat care îşi spune „ultimul bărbat de pe pământ“.

Scrisul nu este pentru noi artă, ci respiraţie. După prima întâlnire am respirat câteva însemnări, accente de recunoaştere, mărturisiri omeneşti. Henry era încă uluit, iar eu expiram bucurie insuportabilă, voluntară. Dar a doua oară, n-au mai fost cuvinte. Bucuria mea era nepalpabilă şi înspăimântătoare. Se umfla înlăuntrul meu în timp ce mergeam pe străzi.

Transpiră, străluceşte. Nu pot s-o ascund. Sunt femeie. Un bărbat m-a făcut să mă supun. O, bucuria unei femei când găseşte un bărbat căruia să i se supună, bucuria feminităţii ei înflorind în braţe puternice!

Hugo mă priveşte pe când stăm în faţa şemineului. Eu vorbesc îmbătată de un torent sclipitor. Zice: „Nu te-am mai văzut niciodată atât de frumoasă. Nu ţi-am mai simţit niciodată forţa atât de pregnant. Ce-ţi dă încrederea asta nouă?“

Mă doreşte, aşa cum s-a întâmplat şi data trecută, după vizita lui John. Conştiinţa mea moare în acel moment. Hugo se lasă deasupra mea şi eu mă supun instinctiv cuvintelor şoptite ale lui Henry. Îmi încolăcesc picioarele în jurul lui Hugo, iar el exclamă în extaz: „Iubito, iubito, ce faci? Mă înnebuneşti, n-am mai simţit niciodată o asemenea plăcere!“

Îl înşel, îl amăgesc, şi totuşi lumea nu se scufundă în ceţuri de culoarea sulfului. Nebunia învinge. Nu mai pot să-mi compun mozaicurile. Nu fac decât să râd şi să plâng.

După un concert, am plecat împreună cu Hugo, ca doi îndrăgostiţi, cum zicea el. Era a doua zi după ce eu şi Henry ne recunoscuserăm anumite sentimente la Viking. Hugo era atât de atent, atât de tandru! Era o sărbătoare pentru el. Luam cina într-un restaurant din Montparnasse. Inventasem un pretext să plec la o prietenă ca să citesc prima scrisoare de dragoste a lui Henry. Era în agenda mea. Mă gândeam la asta când Hugo m-a întrebat: „Vrei stridii? Ia stridii în seara asta. E o seară specială. De câte ori ies cu tine, mă simt de parcă mi-aş scoate amanta în oraş. Tu eşti amanta mea. Te iubesc mai mult decât oricând“.

Vreau să citesc scrisoarea lui Henry. Mă scuz şi mă duc la toaletă. Citesc scrisoarea acolo. Nu e foarte elocventă şi asta mă mişcă. Nu ştiu ce altceva mai simt. Mă întorc la masă, ameţită. Aici l-am întâlnit pe Henry când s-a întors de la Dijon şi aici mi-am dat seama că mă bucur că se întorsese.

Cu altă ocazie, eu şi Hugo mergem la teatru. Mă gândesc la Henry. Hugo ştie şi arată aceeaşi veche stânjeneală tandră, dorinţa de a crede, iar eu îl liniştesc. Mi-a transmis chiar el mesajul să-l sun pe Henry la opt şi jumătate.

Aşa că înainte de piesă mergem la o cafenea, iar Hugo mă ajută să găsesc numărul lui Henry de la birou. Fac o glumă referitor la ce va auzi. Eu şi Henry nu spunem cine ştie ce:

— Mi-ai primit scrisoarea?

— Da. Tu ai primit biletul meu?

— Nu.

După piesă, am o noapte proastă. Hugo se trezeşte dimineaţa devreme să-mi aducă o pilulă, un somnifer.

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă. Ce simţi?

Îmi oferă refugiul braţelor lui.

Prima dată când m-am întors de la Henry, uluită, îmi era greu să vorbesc în felul meu obişnuit, însufleţit.

Hugo se aşază, îşi ia jurnalul şi scrie sălbatic despre mine şi „artă“ şi despre cum tot ce fac eu e bine. În timp ce-mi citeşte toate astea, sângerez de moarte. Înainte de sfârşit, începe să plângă. Nu ştie de ce. Îngenunchez în faţa lui.

— Ce e, iubitule, ce e?

Şi spun un lucru cumplit:

— Ai o intuiţie? – ceea ce, din cauza încrederii şi a simţurilor lui tocite, nu poate înţelege. El crede că Henry mă stimulează doar în imaginaţie, ca scriitor. Şi pentru că asta crede, se pune şi el pe scris, ca să-mi facă astfel curte.

Îmi vine să strig: „E atât de infantil din partea ta, e ca încrederea unui copil!“ Doamne, sunt bătrână, sunt ultima *femeie* de pe pământ. Sunt conştientă de un paradox monstruos: dăruindu-mă, învăţ să-l iubesc mai mult pe Hugo. Trăind aşa cum trăiesc, ocrotesc dragostea noastră de amărăciune şi de moarte.

Adevărul este că numai aşa pot trăi: în două direcţii. Am nevoie de două vieţi. Am două fiinţe. Seara, când mă întorc la Hugo, la pacea şi căldura casei, mă întorc cu o profundă mulţumire, ca şi cum asta ar fi singura condiţie pentru mine. Îi aduc lui Hugo o femeie întreagă, eliberată de febra „posesiei“, vindecată de otrava neliniştii şi a curiozităţii care ne ameninţă căsnicia, vindecată prin acţiune. Dragostea noastră trăieşte pentru că eu trăiesc. Eu o susţin şi o hrănesc. Îi sunt fidelă, în felul meu, care nu poate fi felul lui. Dacă va citi vreodată aceste rânduri, va trebui să mă creadă. Scriu calm, lucid, în timp ce-l aştept să vină acasă, aşa cum îţi aştepţi amantul ales, cel etern.

Henry îşi face însemnări despre mine. Înregistrează tot ce spun. Amândoi înregistrăm,

fiecare cu alţi senzori. Viaţa scriitorilor este o altă viaţă.

Stau pe patul lui, cu rochia roz învăluindu-mă, şi fumez, iar el mă observă, spune că n-o să mă ia niciodată în viaţa lui în locurile despre care mi-a povestit, că toate ornamentele de la Louveciennes mi se potrivesc şi că trebuie să le am. „Tu n-ai putea trăi altfel.“ Îi contemplu camera sordidă şi exclam: „Cred că aşa e. Dacă m-ai pune în camera asta săracă, aş lua-o de la capăt“.

A doua zi îi scriu unul dintre cele mai pasionale bilete pe care le-a primit vreodată: fără urmă de intelect, doar cuvinte despre vocea lui, râsul lui, mâinile lui.

Şi el îmi scrie: „Anaïs, am fost uluit în seara asta, când ţi-am primit biletul. Nimic din ce-aş putea spune vreodată nu s-ar ridica la înălţimea acelor cuvinte. Ai câştigat – m-ai redus la tăcere –, cel puţin privind exprimarea acestor lucruri în scris. Nu ştii cât mă minunez de capacitatea ta de a absorbi repede şi apoi a răstălmăci, a analiza, a fixa, a penetra, a învălui în gândurile tale. Pe mine experienţa m-a prostit; am simţit o exaltare unică, un val de vitalitate, apoi de slăbiciune, de pustietate, de mirare, de incredulitate, totul, totul… Pe când mă întorceam acasă, mă tot gândeam la vântul de primăvară – totul devenise blând şi înmiresmat, aerul îmi lingea faţa, nu mă mai săturam să respir. Şi până am primit biletul tău am fost în panică. Mă temeam că vei nega totul. Dar, pe măsură ce citeam – am citit foarte încet, pentru că fiecare cuvânt era o revelaţie pentru mine –, mi-au revenit în minte faţa ta zâmbitoare, veselia ta inocentă, ceva ce am căutat mereu la tine, dar nu am văzut niciodată cu adevărat. Uneori începeai aşa, la Louveciennes, iar apoi mintea mi se înceţoşa şi-ţi vedeam ochii gravi, rotunzi, şi gura strânsă, bosumflată, care aproape mă înspăimânta sau, în orice caz, mă intimida întotdeauna.

Mă faci extrem de fericit pentru că mă păstrezi nedivizat – pentru că mă laşi să fiu artist, aşa cum sunt, şi totuşi nu anticipezi bărbatul, animalul, amantul flămând, insaţiabil. Nici o femeie nu mi-a acordat vreodată privilegiile de care am nevoie – şi tu, care cânţi atât de vesel, atât de îndrăzneţ, râzând chiar – da, tu mă inviţi să merg înainte, să fiu eu însumi, să cutez orice! Te ador pentru asta. Aici eşti cu adevărat măreaţă, o femeie extraordinară. Ce femeie eşti! Acum râd în sinea mea când mă gândesc la tine – nu mă tem deloc de feminitatea ta. Şi cum ardeai… Apoi îmi amintesc limpede rochia ta, culoarea şi materialul ei, lărgimea ei vaporoasă, senzuală – exact ce te-aş fi implorat să porţi dacă aş fi putut anticipa momentul.

Uite cum ai anticipat ce-am scris astăzi – mă refer la ce-ai spus despre caricatură, ură etc.

Aş putea să stau şi să-ţi scriu toată noaptea. Te văd mereu în faţa mea, cu capul plecat şi cu genele lungi mângâindu-ţi obrajii. Şi mă simt foarte umil. Nu ştiu de ce m-ai alege tu pe mine – mă intrigă asta. Mi se pare că, din momentul în care ai deschis uşa şi mi-ai întins mâna, surâzând, am fost sedus, am fost al tău. Şi June a simţit asta. A spus imediat că ori tu eşti îndrăgostită de mine, ori eu de tine. Dar eu n-am ştiut că era dragoste. Vorbeam despre tine radiind, fără rezerve. Apoi June te-a cunoscut şi s-a îndrăgostit de tine“.

Henry cochetează cu ideea sfinţeniei. Mă gândesc la tonurile de orgă ale vocii, la expresiile şi mărturisirile lui. Şi la capacitatea lui de a fi venerat, adică de a simţi divinul. Când am fost mai firească, mai feminină, ridicându-mă din pat ca să-i aduc o ţigară, să-i servesc şampanie, să-mi aranjez părul, să mă îmbrac, el a spus: „Încă nu mă simt firesc cu tine“.

Trăieşte destul de liniştit, aproape rece uneori. E plecat din prezent. După aceea, când scrie, se încălzeşte, începe să dramatizeze şi să ardă.

Scopurile noastre: el cu limbajul lui, eu cu al meu. Nu-i folosesc niciodată cuvintele. Cred că modul meu de a înregistra e mai inconştient, mai instinctiv. Nu apare la suprafaţă şi totuşi, nu ştiu cum, el l-a remarcat, din greutatea ochilor mei. Mintea mea alunecoasă împotriva disecării lui neîncetate. Credinţa mea în miracol împotriva însemnărilor lui grele, realiste. Bucuria, când sesizează miracolul: „Ochii tăi par să aştepte miracole“. Le va face el oare?

Face însemnări precum: „Anaïs: pieptene verde cu păr negru în el. Ruj care nu se şterge. Colier barbar. Uşor de frânt. Fragilă“.

În acea a doua după-amiază, dintr-o neînţelegere, el mă aştepta în cafenea şi eu îl aşteptam în camera lui. *Garçon*-ul îi făcea curat în cameră. M-a rugat să aştept în altă încăpere, de partea cealaltă a holului, una foarte mică şi posomorâtă. M-am aşezat pe un scaun simplu, fără pretenţii. *Garçon*-ul a venit cu un alt scaun, tapiţat cu catifea roşie. „O să vă simţiţi mai bine“, a spus. Am fost mişcată. Mi se părea că Henry îmi oferă scaune acoperite cu catifea. Am fost fericită cât am aşteptat. Apoi am obosit un pic şi m-am dus să mă întind în camera lui Henry. Am deschis un dosar intitulat „Însemnări din Dijon“. Prima pagină era o copie a unei scrisori către mine pe care n-o primisem încă. Atunci a intrat el şi, când i-am spus: „Nu cred în dragostea ta“, m-a făcut să tac.

M-am simţit umilită în ziua aceea, în faţa forţei lui. Carnea lui e la fel de puternică sau mai puternică decât mintea. E victorios. Mă ţinea cu un soi de teamă. „Pari atât de fragilă! Mă tem să nu te omor.“ Şi mă simt mică în patul lui, goală, cu bijuteria mea barbară zăngănind. Dar el a simţit esenţa forţei mele, care se aprinde sub atingerea lui.

Gândeşte-te la asta, Henry, când ţii trupul meu prea fragil în braţe, un trup pe care abia îl simţi pentru că eşti atât de obişnuit cu carnea în

avalanşă, dar simţi convulsiile plăcerii lui ca pe nişte unduiri ale unei simfonii, nu greutatea statică a lutului, ci dansul lui în braţele tale. N-o să mă frângi. Mă modelezi ca un sculptor. Faunul va fi transformat în femeie.

— Henry, îţi jur, vreau să-ţi spun adevărul. Într-o zi, când vei repurta o nouă victorie, o să-ţi răspund la orice întrebare.

— Da, ştiu, a zis Henry. Sunt sigur de asta. Aştept destul de răbdător. Pot să aştept.

Ceea ce mi s-ar fi putut părea ridicol n-a făcut decât să mă mişte prin umanitatea gestului. Henry târându-se pe jos ca să-mi găsească jartierele negre de mătase, care căzuseră după pat. Veneraţia lui în faţa colierului meu de doisprezece franci:

— Porţi un lucru atât de frumos, atât de rar!

Când l-am văzut gol, mi s-a părut lipsit de apărare şi tandreţea mea a sporit.

După aceea era languros, iar eu eram veselă. Am vorbit chiar şi despre meşteşugul nostru:

— Îmi place să-mi fac ordine pe birou înainte de-a începe, a spus Henry, să n-am decât însemnări în jurul meu, o grămadă de însemnări…

— Aşa faci? am spus entuziasmată, de parcă ar fi fost cea mai interesantă informaţie.

Meşteşugul nostru. Ce încântare să discutăm despre tehnici!

Cred, Henry, că tu suferi din cauza efortului revelaţiilor complete cu privire la tine şi June, de o sinceritate inexorabilă, dar obţinută cu durere. Ai momente de rezervă, sentimentul că violezi intimităţi sacre, viaţa secretă a propriei tale fiinţe, precum şi a altora.

Uneori vreau să te ajut datorită pasiunii obiective pentru adevăr pe care o împărtăşim. Dar doare, Henry, doare. Încerc să fiu cinstită în jurnalul meu, zi de zi.

Ai dreptate, într-un anumit sens, când vorbeşti despre onestitatea mea. Un efort fac, în orice caz, cu obişnuitele retractări omeneşti ori feminine. Să

retractezi nu e feminin, masculin ori ipocrit. E spaima în faţa distrugerii absolute. Va muri oare ceea ce noi analizăm inexorabil? Va muri oare June? Va muri oare dragostea noastră, brusc, instantaneu, dacă tu o vei caricaturiza? Henry, prea multă cunoaştere e periculoasă. Tu ai o pasiune pentru cunoaşterea absolută. De-asta oamenii te vor urî.

Şi uneori cred că omiţi ceva în analiza neîncetată pe care i-o faci lui June, şi anume sentimentul tău faţă de ea dincolo de cunoaştere, în ciuda cunoaşterii. Adeseori văd cum plângi pentru ceea ce distrugi, cum ai vrea să te opreşti şi doar să adori; şi chiar te opreşti, dar o clipă mai târziu te repezi din nou cu cuţitul, ca un chirurg.

Ce-o să faci după ce-o să dezvălui tot ce se poate şti despre June? Adevărul. Cu câtă ferocitate îl cauţi! Distrugi şi suferi. Într-un fel bizar, nu sunt cu tine, sunt împotriva ta. Suntem sortiţi să deţinem două adevăruri. Te iubesc şi mă lupt cu tine. Şi tu la fel. Vom fi mai puternici din această cauză, fiecare dintre noi, mai puternici în dragostea şi în ura noastră. Când caricaturizezi, desfiinţezi şi sfâşii, te urăsc. Vreau să-ţi răspund, nu cu poezie slabă ori stupidă, ci cu o minune la fel de puternică precum realitatea ta. Vreau să mă opun cuţitului tău chirurgical cu toate forţele oculte şi magice ale lumii.

Vreau să te combat şi să mă supun ţie deopotrivă: ca femeie îţi ador curajul, ador suferinţa pe care o provoacă, ador lupta pe care o porţi în tine, pe care numai eu o pricep în întregime, îţi ador sinceritatea înspăimântătoare, îţi ador forţa. Ai dreptate. Lumea trebuie să fie caricaturizată, dar eu ştiu, de asemenea, cât de mult poţi iubi ceea ce caricaturizezi. Câtă pasiune e în tine! Asta simt. Nu simt savantul, demascatorul, observatorul. Când sunt cu tine, simt sângele.

De data asta n-o să te trezeşti din extazul întâlnirilor noastre pentru a expune doar momentele ridicole. Nu. De data asta n-o s-o faci, pentru că în timp ce trăim împreună, în timp ce-mi examinezi rujul de neşters ce-mi estompează conturul gurii, întinzându-se ca sângele după o operaţie (m-ai sărutat pe gură şi a dispărut, conturul ei s-a pierdut ca într-o acuarelă, culorile au curs), în timp ce faci asta, eu prind din zbor miracolul ce trece pe lângă noi (miracolul, o, miracolul că stau culcată sub tine) şi ţi-l aduc, îl respir în jurul tău. Ia-l. Sunt risipitoare cu sentimentele mele când mă iubeşti, sentimente atât de netocite, atât de noi, Henry, deloc pierdute în asemănarea cu alte momente, atât de mult ale noastre, ale tale, ale mele, tu şi cu mine împreună, nu orice bărbat şi orice femeie împreună.

Ce e mai tulburător de real decât camera ta? Patul de fier, perna tare, unicul pahar. Şi totul străluceşte ca instalaţiile luminoase de 4 Iulie graţie bucuriei mele, bucuriei dulci, în cascadă, a pântecelui pe care l-ai aprins. Încăperea e plină de incandescenţa pe care ai turnat-o în mine. Încăperea va exploda când mă voi aşeza pe marginea patului tău şi tu îmi vei vorbi. Nu-ţi aud cuvintele: glasul tău reverberează pe fundalul trupului meu ca un alt fel de mângâiere, un alt fel de penetrare. Nu am nici o putere asupra glasului tău. Vine direct din tine în mine. Aş putea să-mi înfund urechile şi el şi-ar croi drum prin sângele meu şi l-ar face să clocotească.

Sunt insensibilă la atacul vizual brut al lucrurilor. Îţi văd cămaşa kaki agăţată într-un cui. E cămaşa ta şi te-am văzut îmbrăcat astfel – tu, purtând o culoare pe care o detest. Dar te văd pe tine, nu cămaşa kaki. Ceva se stârneşte în mine când o privesc şi cu siguranţă e fiinţa ta omenească. E o viziune a fiinţei tale dezvăluindu-mi o uimitoare delicateţe. E cămaşa ta kaki şi tu

eşti bărbatul care e axa lumii mele acum. Mă învârtesc în jurul bogăţiei fiinţei tale.

„Vino mai aproape de mine, vino mai aproape! Îţi promit că o să fie frumos.“

Îţi ţii promisiunea.

Ascultă, nu cred că numai eu simt că trăim ceva nou pentru că e nou pentru mine. Nu văd în scrierile tale nici unul dintre sentimentele pe care mi le-ai arătat mie şi nici una dintre expresiile pe care le-ai folosit. Pe când citeam ce-ai scris, m-am întrebat: ce episod o să repetăm?

Ai viziunea ta, iar eu pe a mea şi ele s-au întrepătruns. Dacă uneori văd lumea aşa cum o vezi tu (pentru că sunt curvele lui Henry, le iubesc), uneori şi tu o vezi aşa cum o văd eu.

Lui Henry detectivul îi ofer replici enigmatice.

Pe când mă îmbrăcam, îmi comentam râzând lenjeria, care îi plăcuse lui June, June care e întotdeauna goală pe sub rochie.

— E spaniolă, am zis.

Henry a răspuns:

— Întrebarea care îmi vine în minte când spui asta e: de unde a ştiut June că porţi astfel de lenjerie?

— Să nu crezi că încerc să fac totul să pară mai inocent decât a fost, dar nu te repezi să tragi astfel de concluzii, altfel n-o să afli niciodată adevărul.

Nu prinde voluptatea cunoaşterii pe jumătate, a posesiei pe jumătate, a aplecării periculoase peste marginea hăului, pentru nici o senzaţie absolută anume.

Henry şi June au distrus logica şi unitatea vieţii mele. E bine, pentru că un tipar nu înseamnă trăire. Acum trăiesc. Nu fac tipare.

Ceea ce îmi scapă mereu e realitatea de a fi bărbat. Când imaginaţia şi emoţiile unei femei depăşesc limitele normale, din când în când ea e posedată de sentimente pe care nu le poate exprima. Vreau s-o posed pe June. Mă identific cu bărbaţii care o pot penetra. Dar eu sunt

neputincioasă. Pot să-i dau plăcerea dragostei mele, dar nu coitul suprem. Ce chin!

Şi scrisorile lui Henry: „…teribil, teribil de viu, suferind şi simţind în mod absolut că am nevoie de tine… Dar trebuie să te văd: te văd luminoasă şi minunată şi, în acelaşi timp, i-am scris lui June şi sunt sfâşiat, dar vei înţelege: trebuie să înţelegi. Anaïs, rămâi alături de mine. Eşti pretutindeni în jurul meu, ca o flacără strălucitoare. Anaïs, pentru Dumnezeu, dac-ai şti ce simt acum!

Vreau să devin familiar cu tine. Te iubesc. Te iubeam când ai venit şi te-ai aşezat pe pat – toată acea a doua după-amiază a fost ca o ceaţă caldă – şi aud din nou cum îmi rosteşti numele, cu accentul tău bizar. Trezeşti în mine aşa un amestec de sentimente, că nu ştiu cum să te abordez. Vino la mine – din ce în ce mai aproape de mine. O să fie frumos, îţi promit. Îmi place atât de mult francheţea ta – aproape o umilinţă. N-aş putea niciodată să rănesc asta. Mi-a trecut prin minte în seara asta că de fapt cu o femeie ca tine ar fi trebuit să mă căsătoresc. Sau o fi pentru că dragostea, la început, inspiră întotdeauna astfel de gânduri? Nu mă tem că o să vrei să mă răneşti. Văd că ai şi tu o forţă a ta – de alt ordin, mai greu sesizabilă. Nu, n-o să te frângi. Am spus o mulţime de prostii despre fragilitatea ta. Am fost mereu un pic stânjenit. Dar mai puţin ultima dată. Stânjeneala va dispărea. Ai un simţ al umorului delicios – ador asta. Vreau să te văd mereu râzând. Face parte din tine. M-am gândit la locuri în care ar trebui să mergem împreună – locuri mici şi obscure, ici-colo prin Paris. Doar ca să spun: aici am fost cu Anaïs, aici am mâncat, am dansat sau ne-am îmbătat împreună. Ah, să te văd beată o dată, ce regal ar fi! Mi-e aproape frică să sugerez asta, dar, Anaïs, când mă gândesc cum te lipeşti de mine, cu cât entuziasm îţi desfaci picioarele şi cât de udă eşti, Dumnezeule, mă înnebuneşte să mă gândesc cum ai fi când toate inhibiţiile s-ar surpa!

Ieri mă gândeam la tine, la cum îţi lipeai coapsele de mine, stând în picioare, la camera care se clătina, la cum cădeam peste tine în întuneric şi nu mai ştiam de nimic. Şi m-am înfiorat, am gemut de plăcere. Mă gândesc că, dacă weekendul trebuie să treacă fără să te văd, o să fie insuportabil.

Dacă e nevoie, vin eu la Versailles duminică… orice, dar trebuie să te văd. Nu te teme să mă tratezi cu răceală. Îmi va fi de-ajuns să stau lângă tine, să te privesc cu admiraţie. Te iubesc, asta-i tot".

Eu şi Hugo suntem în maşină, în drum spre o serată elegantă. Cânt până când pare că maşina e condusă de cântecul meu. Îmi umflu pieptul şi imit *le roucoulement* al porumbeilor. Scot un *rrrrrrrrr* franţuzesc. Hugo râde. Mai târziu, împreună cu un marchiz şi o marchiză, ieşim din teatru şi curvele ne înghesuie. Marchiza strânge din buze. Eu mă gândesc că sunt curvele lui Henry şi simt căldură, prietenie faţă de ele.

Într-o seară îi propun lui Hugo să mergem împreună la o „expoziţie", doar ca să ne uităm.

— Vrei? îl întreb, deşi în gând sunt pregătită să trăiesc, nu să văd. El e curios, exaltat.

— Da, da.

Îl sunăm pe Henry să-i cerem informaţii. Ne sugerează rue Blondel 32.

Pe drum, Hugo ezită, dar eu râd şi îl îndemn să nu renunţe. Taxiul ne lasă pe o străduţă îngustă. Uitaserăm numărul. Dar văd un „32" roşu deasupra unei uşi. Mi se pare că am stat pe o trambulină şi am plonjat. Şi acum suntem într-o piesă. Suntem alţii.

Împing o uşă batantă. Eram pe cale să mă duc să mă tocmesc la preţ. Dar, când văd că nu e o casă, ci o cafenea plină de oameni şi femei goale, mă întorc să-l chem pe Hugo şi intrăm.

Zgomot. Lumini orbitoare. Multe femei ne înconjoară, ne strigă, încercând să ne atragă atenţia. *La patronne* ne conduce la o masă.

Femeile strigă şi ne fac semne în continuare. Trebuie să alegem. Hugo zâmbeşte, uluit. Le studiez. Aleg o femeie foarte vioaie, grasă, grosolană, cu înfăţişare de spaniolă, apoi mă întorc cu spatele la grupul gălăgios, spre capătul şirului, şi chem o femeie care nu făcuse nici un efort să-mi atragă atenţia, micuţă, feminină, aproape timidă. Acum stau în faţa noastră.

Femeia cea micuţă e dulce şi supusă. Vorbim, o, extrem de politicos. Discutăm una despre unghiile celeilalte. Ele remarcă oja mea sidefie neobişnuită. Îl rog pe Hugo să se uite, să vadă dacă am ales bine. Mă ascultă şi spune că n-aş fi putut fi mai inspirată. Le privim pe femei dansând. Văd numai în pete, intens. Anumite locuri sunt pete albe pentru mine. Văd şolduri mari, fese şi sâni atârnând, multe trupuri, toate deodată. Ne aşteptaserăm să fie şi un bărbat la demonstraţie. „Nu“, spune patroana, „dar cele două fete o să vă amuze. Veţi vedea totul.“ Aşadar, nu va fi seara lui Hugo, dar el acceptă totul. Ne tocmim la preţ. Femeile zâmbesc. Îşi închipuie că e seara mea pentru că le-am întrebat dacă o să-mi arate poziţii lesbiene.

Totul e ciudat pentru mine şi familiar pentru ele. Mă simt în largul meu numai pentru că sunt oameni care au nevoie de ceva, pentru care poţi să faci ceva. Îmi dăruiesc toate ţigările. Aş fi vrut să am o sută de pachete. Aş fi vrut să am o grămadă de bani. Ne ducem sus. Îmi place să privesc mersul nud al femeilor.

Încăperea e luminată discret, iar patul jos şi larg. Femeile sunt vesele şi se spală. Cât trebuie să se estompeze gustul lucrurilor cu atâta automatism! O privim pe femeia cea mare legându-şi de talie un penis, o chestie rozalie, o caricatură. Şi pozează nonşalant, profesional. Arăboaice, spanioloaice, parizience, dragoste când nu ai bani pentru o cameră de hotel, dragoste în taxi, dragoste când unuia dintre parteneri îi e somn…

Eu şi Hugo privim, râzând un pic de ştrengăriile lor. Nu învăţăm nimic nou. E ireal, până când le cer poziţii lesbiene.

Femeia cea micuţă e încântată, îi place mai mult decât apropierea unui bărbat. Grăsana îmi dezvăluie un loc secret în trupul femeii, o sursă de noi plăceri, pe care am simţit-o uneori, dar niciodată clar – acel mic năsturaş de la deschizătura buzelor de femeie, pe care bărbaţii îl trec cu vederea. Acolo, grăsana loveşte repetat cu limba. Micuţa închide ochii, geme şi tremură în extaz. Eu şi Hugo ne aplecăm deasupra lor, absorbiţi de acel moment de încântare a femeii micuţe, care oferă privirilor noastre trupul ei cucerit, înfiorat. Hugo fierbe. Eu nu mai sunt femeie; sunt bărbat. Ating esenţa fiinţei lui June.

Devin conştientă de senzaţiile lui Hugo şi spun:

— Vrei femeia? Ia-o. Îţi jur că nu mă deranjează, iubitule.

— Aş avea orgasm cu oricine în clipa asta, răspunde el.

Micuţa stă liniştită pe spate. Apoi se ridică amândouă şi încep să facă glume, iar momentul trece. Vreau…? Îmi desfac jacheta; spun nu, nu vreau nimic.

Nu le-aş fi putut atinge. Doar un minut de frumuseţe – înfiorarea femeii micuţe, mâinile ei mângâind capul celeilalte. Acel moment e de-ajuns pentru a-mi face sângele să fiarbă de o nouă dorinţă. Dacă am fi fost un pic mai nebuni… Dar camera ni se pare murdară. Am ieşit. Ameţiţi. Mulţumiţi. Exaltaţi.

Ne-am dus să dansăm la Bal Nègre. Scăpaserăm de o teamă. Hugo era eliberat. Ne înţeleseserăm unul altuia senzaţiile. Împreună. Braţ la braţ. O generozitate reciprocă.

Nu eram geloasă pe femeia micuţă pe care o dorise Hugo. Dar el se gândea: „Dacă ar fi fost acolo un bărbat…“ Aşa că încă nu ştim. Tot ce

ştim e că ne-am petrecut seara minunat. Îi putusem oferi lui Hugo o parte din plăcerea care mă invada.

Iar când ne-am întors acasă, mi-a adorat trupul pentru că era mai încântător decât ceea ce văzuserăm şi ne-am cufundat împreună în senzualitate, cu o perspectivă nouă. Ucidem fantome.

M-am dus la Viking să mă întâlnesc cu Eduardo. Ne facem confidenţe: el despre o femeie de la pensiunea lui, eu despre Henry. Stăm de vorbă în lumina difuză. Eduardo se teme să nu-l scot din viaţa mea.

— Nu, am spus, e destul loc. Îl iubesc pe Hugo mai mult ca oricând, îi iubesc pe Henry şi pe June şi pe tine, dacă vrei.

A zâmbit.

— O să-ţi citesc scrisorile lui Henry, am zis, pentru că îşi făcea griji cu privire la „imaginaţia“ mea (poate că nu e nimic de capul lui Henry, îşi zicea). Şi în timp ce-i citeam, m-a oprit. Nu putea suporta.

Îmi vorbeşte despre psihanaliză, ceea ce arată cât de mult mă iubeşte, cum mă vede acum. Iubirea lui Henry creează o aureolă în jurul meu. Stau foarte sigură pe mine în faţa timidităţii lui Eduardo. Îl privesc cum vine spre mine, căutând apropierea, îmi atinge mâna, genunchiul. Îl privesc devenind uman. Pentru momentul ăsta, acum multă vreme, aş fi dat orice, dar am lăsat totul în urmă.

— Înainte de-a pleca, zice el, vreau…

Şi începe să mă sărute.

— Eduardo… murmur eu, docilă.

Sărutul e minunat. Sunt pe jumătate înduioşată, pe jumătate stârnită. Dar nu-şi urmează dorinţa. Voise doar o jumătate de măsură. Iat-o. Plecăm de acolo. Luăm un taxi. E covârşit de bucuria de a mă atinge.

— Imposibil! strigă el. În sfârşit! Dar înseamnă mai mult pentru mine decât pentru tine.

E adevărat. Sunt mişcată numai pentru că m-am obişnuit să-mi doresc acea gură foarte frumoasă.

Uite ce-am făcut! Uite ce spectacol e chinul lui Eduardo! Frumosul meu Eduardo, Keats şi Shelley, poezii şi brânduşe – atâtea ore de privit în ochii lui limpezi şi de prins reflexii de bărbaţi şi târfe. Vreme de treisprezece ani, faţa lui, mintea lui, imaginaţia lui s-au întors spre mine, dar trupul lui a fost mort. Trupul lui e viu acum. Îmi rosteşte numele gemând.

— Când te mai văd? Trebuie să te văd mâine…

Săruturi pe ochi, pe gât. Lumea pare să se fi întors cu fundu-n în sus. Până mâine va trece, m-am gândit.

Dar a doua zi, pentru că nu aştept nimic, nebunia lui Eduardo revine şi simt, pentru prima dată, *destinul*, nevoia imperativă a unei hotărâri psihologice. Mergem în plin soare la un hotel pe care-l ştie el, urcăm scara, veseli, intrăm într-o cameră galbenă. Îi cer să tragă draperiile. Ne-am săturat de visuri, de închipuiri, de tragedie, de literatură.

La parter, plăteşte camera. Îi spun femeii:

— Treizeci de franci e prea mult pentru noi. Data viitoare ne-o puteţi închiria mai ieftin?

Şi ajunşi în stradă, izbucnim în râs: data viitoare!

Miracolul s-a împlinit. Ne plimbăm, expansivi. Ne e foarte foame. Ne ducem la Viking şi mâncăm patru sandviciuri mari (era o vreme când nu puteam înghiţi în prezenţa lui Eduardo).

— Cât de mult îţi datorez! strigă el.

Şi în sinea mea îi răspund: „Cât de mult îi datorezi lui Henry!“

Nu mă pot împiedica să simt astăzi că o parte din mine stă deoparte şi mă priveşte trăind şi minunându-mă. Aruncată în viaţă fără experienţă, naivă, simt că ceva m-a salvat. Mă simt egala vieţii. Ca în nişte scene ale unei piese

excepţionale, Henry m-a călăuzit. Nu. El a aşteptat. M-a privit. *Eu* m-am mişcat, *eu* am acţionat. Am făcut lucruri neaşteptate, surprinzătoare pentru mine însămi – ca momentul acela pe care-l pomeneşte Henry, când m-am aşezat pe marginea patului. Eram în faţa oglinzii şi mă pieptănam. El stătea în pat şi a spus:

— Încă nu mă simt în largul meu cu tine.

Impulsiv, brusc, m-am dus la pat, m-am aşezat lângă el, mi-am pus faţa foarte aproape de a lui. Haina mi-a alunecat, la fel şi bretelele combinezonului şi, în tot gestul acela, în ce am spus, era ceva atât de firesc generos, docil, uman, încât a amuţit.

Simt că, atunci când îmi vorbeşte sau îmi scrie, Henry caută un alt limbaj. Îl simt evitând cuvântul care îi vine primul pe buze, alegând altul, mai subtil. Uneori mi se pare că l-am dus într-o lume complicată, într-o nouă ţară, şi el nu păşeşte ca John, tropăind, ci cu o conştiinţă pe care am simţit-o în el din prima zi. El păşeşte înăuntrul simfoniilor lui Proust, al insinuărilor lui Gide, al enigmelor cu opiu ale lui Cocteau, al tăcerilor lui Valéry; păşeşte în sugestiv, în spaţii deschise; în iluminările lui Rimbaud. Şi eu păşesc alături de el. În seara asta îl iubesc, pentru felul minunat în care mi-a dăruit pământul.

Însoţindu-l, nu pot şi nu trebuie să mă grăbesc. N-o să-i cer lui Hugo nici măcar o singură seară liberă. De-asta, îi trezesc lui Henry sentimente noi şi profunde.

— Te bucuri că vrea să scrie, să lucreze, că e mai degrabă exaltat decât distrus? întreabă Eduardo.

— Da.

— Adevăratul test va veni când o să începi să vrei să-ţi foloseşti puterea asupra bărbaţilor în chip crud şi distructiv.

Va veni oare vremea aceea?

Îi povestesc lui Hugo despre jurnalul meu *imaginar* al unei femei posedate, ceea ce îl întăreşte în convingerea lui că totul e iluzoriu în afara dragostei noastre.

— Dar de unde ştii că nu există cu adevărat un astfel de jurnal? De unde ştii că nu te mint?

— Ai putea, a zis el.

— Acum ai o minte cu adevărat deschisă.

— Dă-mi nişte realităţi cu care să mă lupt, mi-a spus el. Imaginaţia mea face totul mai rău.

Îl las să-mi citească scrisoarea pentru June şi e uşurat să ştie. Cele mai bune minciuni sunt jumătăţile de adevăruri. Îi spun jumătăţi de adevăruri.

Duminică. Hugo se duce să joace golf. Mă îmbrac ritualic şi compar bucuria de a mă îmbrăca pentru Henry cu tristeţea de a mă îmbrăca pentru bancheri idioţi şi regi ai telefoniei.

Mai târziu, o încăpere mică, întunecată, extrem de sărăcăcioasă, ca un alcov ascuns. Imediat, bogăţia vocii şi gurii lui Henry. Senzaţia de scufundare în sânge cald. Şi el, copleşit de căldura şi umezeala mea. Penetrare înceată, cu pauze şi răsuciri, făcându-mă să suspin de plăcere. Nu am cuvinte pentru asta; totul e nou pentru mine.

Prima dată când Henry a făcut dragoste cu mine, mi-am dat seama de un lucru cumplit – că Hugo era prea mare sexual pentru mine, astfel că plăcerea mea nu a fost pură, ci întotdeauna oarecum dureroasă. Să fi fost ăsta secretul insatisfacţiei mele? Tremur în timp ce scriu asta. Nu vreau să mă gândesc prea mult la efectul său asupra vieţii mele, la foamea mea. Foamea mea nu e anormală. Cu Henry sunt mulţumită. Ajungem la orgasm, vorbim, mâncăm şi înainte să plec mă inundă din nou. Nu am cunoscut niciodată o asemenea plenitudine. El nu mai e Henry; iar eu sunt o femeie oarecare. Pierd senzaţia de fiinţe diferite.

Mă întorc la Hugo liniştită şi veselă; i se transmite şi lui. Şi spune: „N-am fost niciodată atât de fericit cu tine“. E ca şi cum aş fi încetat să-l devorez, să am pretenţii de la el. Nu-i de mirare că sunt umilă în faţa uriaşului meu, Henry. Şi el e umil în faţa mea. „Vezi tu, Anaïs, n-am mai iubit niciodată o femeie cu minte. Toate celelalte femei îmi erau inferioare. Pe tine te consider egala mea.“ Şi el pare plin de o mare bucurie, o bucurie pe care n-a cunoscut-o cu June.

Acea ultimă după-amiază în camera de hotel a lui Henry a fost pentru mine ca un cuptor incandescent. Înainte, nu aveam decât incandescenţa minţii şi a imaginaţiei; acum ea e a sângelui. Un întreg. Ies ameţită în seara blândă de primăvară şi mă gândesc: acum nu m-ar deranja să mor.

Henry mi-a trezit adevăratele instincte, astfel că nu mă mai simt stânjenită, înfometată, neadecvată în lumea mea. Am descoperit unde mă potrivesc. Îl iubesc, şi totuşi nu sunt oarbă la acele elemente din noi care se ciocnesc şi din care, mai târziu, va izvorî divorţul nostru. Nu pot simţi decât prezentul. Prezentul e atât de bogat şi de fertil! Cum spune Henry, „Totul e bine, bine“.

E zece şi jumătate. Hugo s-a dus la un banchet şi eu îl aştept. Se asigură făcând apel la mintea mea. Crede că mintea mea deţine mereu controlul. Nu ştie de ce nebunii sunt în stare. Voi păstra povestea asta pentru când va fi mai bătrân, când şi el îşi va fi eliberat instinctele. A-i spune adevărul despre mine acum n-ar face decât să-l ucidă. Dezvoltarea lui e firesc mai înceată. La patruzeci de ani o să ştie ce ştiu eu astăzi. O să ajungă să simtă şi să absoarbă lucrurile fără durere.

Sunt întotdeauna îngrijorată în legătură cu Hugo, de parcă ar fi copilul meu. Asta pentru că pe el îl iubesc cel mai mult. Aş vrea să fie mai bătrân cu zece ani.

Henry m-a întrebat, ultima dată: „Am fost mai puţin brutal, mai puţin pasional decât te aşteptai? Te-au făcut scrierile mele poate să te aştepţi la mai mult?“

Am fost uluită. I-am reamintit cum aproape primele cuvinte pe care i le-am scris după întâlnirea noastră au fost: „Muntele de cuvinte s-a predat, literatura a căzut“. Voiam să spun că începuseră sentimentele reale şi că senzualitatea intensă a scrisului său era una, iar senzualitatea noastră împreună era alta, era ceva real.

Nici chiar Henry, cu viaţa lui aventuroasă, nu are deplină încredere. Nu-i de mirare că mie şi lui Eduardo, excesiv de tandri, ne lipsea încrederea într-o măsură tragică. Acea încredere delicată am hrănit-o noi, eu şi Eduardo, încercând să reparăm răul pe care ni l-am făcut unul altuia fără să vrem, încercând să desăvârşim şi să vindecăm cursul unui destin ciudat. Ne-am culcat împreună numai pentru că asta ar fi trebuit să facem de la început.

Prietena mea Nataşa mă bate întruna la cap în legătură cu atitudinea mea idioată. Ce-i cu draperiile lui Henry? De ce pantofi pentru June? „Şi tu? Şi tu?“ Nu înţelege cât de răsfăţată sunt. Henry îmi oferă lumea întreagă. June mi-a dăruit nebunie. Doamne, ce recunoscătoare sunt să găsesc două fiinţe pe care le pot iubi, care sunt generoase cu mine într-un fel pe care nu i-l pot explica Nataşei. Pot să-i explic că Henry îmi dă acuarelele lui şi June singura ei brăţară? Şi mai mult.

La Viking, îi spun lui Eduardo delicat, în cuvinte alese cu grijă, că nu trebuie să continuăm, că simt că experienţa asta nu a fost menită să fie continuată; a fost doar o mistificare a trecutului. A fost minunat, dar nu există polaritate a sângelui între noi.

Eduardo suferă. Spaima lui fundamentală că nu mă poate reţine prinde viaţă acum. De ce n-am

aşteptat până era complet vindecat? Vindecat? Ce înseamnă asta? Maturitate, virilitate, integralitate, puterea de a mă cuceri? Ştiu deja că nu mă poate cuceri niciodată. Îi ascund asta. O, ce milă se stârneşte în mine când îi văd capul frumos plecat, când îi văd chinul! Faptul că ştie de Henry stă acum între noi. Mă imploră:

— Vino în camera noastră, încă o dată, doar ca să mai fim singuri. Crede în sentimentele mele.

Îi spun:

— Nu trebuie. Hai să păstrăm momentul pe care l-am avut.

Nu voiam deloc să mă duc. Premoniţii. Dar el vrea să lămurească lucrurile.

Camera noastră era cenuşie şi rece azi. Ploua. Mă luptam cu dezolarea care mă invada. Dacă am jucat vreodată teatru în viaţa mea, asta a fost azi. Nu eram tulburată, dar nu recunoşteam. Apoi el a simţit insatisfacţia şi am trecut în revistă câteva pagini din cărţile lui Lawrence. Pentru prima dată le-am înţeles, poate mai bine decât le înţelesese Lawrence, pentru că el a descris numai senzaţiile bărbatului.

Şi Eduardo ce simte? Simte mai multe pentru mine decât pentru oricare altă femeie; cu mine a gustat cel mai mult din absolut, din propria bărbăţie.

Nu-l puteam zdrobi. Am continuat, cu vorbe blânde: „Nu forţa viaţa. Lasă lucrurile să se desfăşoare încet. Nu suferi“.

Dar acum ştie.

Totul a fost ca un coşmar pentru mine. Fiinţa mea striga după Henry. L-am văzut astăzi. Era cu prietenul lui Fred Perlès, bărbatul moale, delicat, cu ochi de poet. Îmi place Fred, şi totuşi mă simţeam mai aproape de Henry, atât de aproape că nu puteam suporta să mă uit la el. Stăteam în bucătăria noului lor apartament din Clichy. Henry strălucea. Când am spus că trebuie să plec, după ce am stat îndelung de vorbă, Henry m-a dus în

camera lui şi a început să mă sărute, cu Fred atât de aproape, Fred aristocratul şi bărbatul sensibil fiind probabil supărat. „Nu pot să te las să pleci“, a spus Henry. „O să închidem uşa.“ M-am dăruit acelui moment cu frenezie. Cred că îmi pierd minţile, căci senzaţiile pe care le-a trezit în mine mă bântuie, mă posedă în fiecare moment şi tânjesc după el tot mai mult.

Ajung acasă. Hugo citeşte ziarul. Totul e tandru, mărunt, lipsit de culoare. Dar îl am pe Henry şi mă gândesc la ce spunea, sălbatic, în timp ce termina. Mă gândesc că nu am fost niciodată atât de naturală cum sunt acum, nu mi-am trăit niciodată adevăratele instincte. Nu mi-a păsat azi că Fred mi-a văzut nebunia. Voiam să înfrunt lumea, să strig lumii: „Îl iubesc pe Henry!“

Nu ştiu de ce am atâta încredere în el, de ce vreau să-i dau totul în seara asta – adevărul, jurnalul meu, viaţa mea. Mi-am dorit chiar ca June să îşi anunţe brusc sosirea ca să simt durerea pe care mi-ar provoca-o pierderea lui Henry.

M-am dus la masaj. Maseuza era mică şi drăguţă. Purta un costum de baie. I-am văzut sânii când s-a aplecat deasupra mea, mici, dar plini. I-am simţit mâinile pe corpul meu, gura aproape de a mea. La un moment dat capul mi-era aproape de picioarele ei. I le-aş fi putut săruta cu uşurinţă. Eram excitată nebuneşte. Imediat am devenit conştientă de frustrarea mea. Ceea ce puteam face nu mi se părea satisfăcător. S-o sărut? Simţeam că nu e lesbiană. Simţeam că m-ar fi umilit. Momentul a trecut. Dar ce jumătate de oră de tortură! Ce chin să vrei să fii bărbat! Eram uimită de mine însămi, conştientă de natura sentimentelor mele faţă de June. Şi nu mai devreme de ieri criticam viciul a ceea ce eu şi Hugo numim sexualitate colectivă, depersonalizată, nonselectivă, pe care acum îl înţeleg.

Către Henry: „Au început persecuţiile – toţi sunt îndureraţi, ofensaţi că îl apăr pe [D.H.] Lawrence. Mă privesc cu tristeţe. Eu aştept nerăbdătoare ziua când o să pot apăra scrierile tale, aşa cum tu l-ai apărat pe Buñuel.

Mă bucur că nu am roşit în faţa lui Fred. Ziua aceea a fost apogeul dragostei mele, Henry. Îmi venea să strig: «Astăzi îl iubesc pe Henry!» Poate îţi doreşti să mă fi prefăcut indiferentă, nu ştiu. Scrie-mi. Am nevoie de scrisorile tale, ca o afirmare omenească a realităţii. Un bărbat pe care îl cunosc vrea să mă sperie. Când vorbesc despre tine, spune: «El nu te poate aprecia». Se înşală“.

Către Henry: „E ciudat, Henry. Înainte, îndată ce veneam acasă din tot felul de locuri, mă aşezam şi scriam în jurnal. Acum îmi vine să-ţi scriu ţie, să vorbesc cu tine. «Angajamentele» noastre sunt atât de nefireşti – spaţiile dintre ele, când am, ca în seara asta, o nevoie disperată să te văd. I-am sugerat lui Hugo să ieşim cu tine mâine-seară, dar nici n-a vrut să audă.

Îmi place când spui: «Tot ce se întâmplă e bun». Eu spun: «Tot ce se întâmplă e minunat». Pentru mine, totul e simfonic şi sunt atât de excitată de viaţă – Doamne, Henry, numai în tine am găsit acelaşi entuziasm debordant, aceeaşi goană a sângelui, plenitudinea! Înainte, aproape ajunsesem să cred că ceva e în neregulă. Toţi ceilalţi păreau să aibă frânele trase. Şi când îţi simt entuziasmul în faţa vieţii înflorind, alături de al meu, ameţesc. Ce-o să facem, Henry, în noaptea în care Hugo o să plece la Lyon? Astăzi mi-ar fi plăcut să cos draperiile în locul tău, în timp ce tu ai fi vorbit cu mine.

Crezi că suntem fericiţi împreună pentru că simţim că «ajungem undeva», în timp ce cu June aveai sentimentul că erai condus în tot mai multă obscuritate, tot mai mult mister, tot mai multe încurcături?“

M-am întâlnit cu Henry în gara cenuşie şi sângele mi s-a învolburat instantaneu. Am recunoscut la el aceeaşi reacţie. Îmi spune că abia a reuşit să ajungă până la gară, că era schilodit de dorinţa pentru mine. Refuz să merg la apartamentul lui pentru că e Fred acolo şi propun Hotel Anjou, unde m-a dus Eduardo. Văd în ochii lui că e bănuitor şi-mi place. Ne ducem la hotel. Vrea să vorbesc eu cu recepţionera. Îi cer camera numărul trei. Îmi răspunde că ne costă treizeci de franci.

— O să ne-o daţi cu douăzeci şi cinci, îi spun. Şi iau cheia de pe panou. Încep să urc scările. Henry mă opreşte să mă sărute. Ajungem în cameră. El spune, cu râsul lui cald:

— Anaïs, eşti o drăcoaică!

Nu răspund. E atât de excitat încât nu am timp nici să mă dezbrac.

Şi aici mă poticnesc, din lipsă de experienţă, ameţită de intensitatea şi sălbăticia acelor ore. Nu-mi mai amintesc decât voracitatea lui Henry, energia lui, felul în care îmi descoperă fundul, care i se pare frumos – şi, ah, curgerea mierii, a dulcii mele secreţii, paroxismul plăcerii, ore în şir de coit. Egalitate! Adâncimile după care am tânjit, întunericul, finalizarea, eliberarea. Esenţa fiinţei mele e atinsă de un trup care îl domină pe-al meu, mă inundă, îşi răsuceşte limba înfierbântată înlăuntrul meu cu o forţă uimitoare. Strigă:

— Spune-mi, spune-mi ce simţi!

Şi nu pot. Sângele îmi clocoteşte în ochi, în cap. Cuvintele se îneacă. Vreau să strig sălbatic, fără cuvinte – strigăte nearticulate, fără sens, din rădăcina cea mai primitivă a fiinţei mele, ţâşnindu-mi din pântece ca mierea.

Lacrimi de bucurie, ce mă lasă fără cuvinte, cucerită, redusă la tăcere.

Doamne, ce zi, ce ore de supunere feminină, ce dăruire absolută, nu mi-a mai rămas nimic de dăruit!

Dar mint. Înfloresc. Cuvintele mele nu sunt destul de profunde, nu sunt destul de sălbatice. Ele deghizează, ascund. Nu voi avea linişte până nu-mi voi putea povesti descinderea într-o senzualitate tot atât de întunecată, de magnifică, de sălbatică pe cât au fost momentele mele de creaţie mistică: uluitoare, extatice, exaltate.

În ziua aceea, înainte de-a ne întâlni, el îmi scrisese: „Tot ce pot spune e că sunt nebun după tine. Am încercat să scriu o scrisoare şi n-am putut. Aştept cu nerăbdare să te văd. Ziua de marţi e atât de departe! Şi nu numai ziua de marţi – mă întreb când o să vii să rămâi peste noapte, când pot să te am pentru o perioadă mai lungă. Mă chinuie să nu te văd decât pentru câteva ore şi apoi să te cedez. Când te văd, tot ce-am vrut să spun dispare. Timpul e atât de preţios şi cuvintele sunt de prisos. Dar tu mă faci fericit, pentru că pot *vorbi* cu tine. Ador inteligenţa ta, pregătirile tale pentru salt, picioarele tale ca o menghină, căldura dintre ele. Da, Anaïs, vreau să te demasc. Sunt prea galant cu tine. Vreau să te privesc îndelung şi arzător, să-ţi ridic rochia, să te dezmierd, să te studiez. Ştii că nu prea m-am uitat la tine? Încă îmi inspiri sacralitate. Nu ştiu cum să-ţi spun ce simt. Trăiesc într-o aşteptare perpetuă. Vii şi timpul alunecă în vis. Abia când pleci îţi realizez pe deplin prezenţa. Şi atunci e prea târziu. Mă paralizezi. Încerc să-mi imaginez viaţa ta la Louveciennes, dar nu pot. Cartea ta? Şi asta pare ireal. Abia când vii şi mă uit la tine, tabloul devine mai clar. Dar pleci atât de repede, nu ştiu ce gândeşti… Da, văd limpede legenda lui Puşkin. Te văd cu ochii minţii stând pe tronul ăla, cu bijuterii în jurul gâtului, cu sandale, inele mari, unghii vopsite, cu un bizar glas spaniol, trăind un fel de minciună, care nu e chiar o minciună, ci un basm. E o mică beţie aici, Anaïs. Îmi spun: «Iată prima femeie cu care pot fi absolut sincer». Îmi amintesc când ziceai: «Tu ai putea să mă păcăleşti, nu mi-aş da seama». Când hoinăresc

pe bulevarde şi mă gândesc la asta, îmi dau seama că nu te pot păcăli – şi totuşi, mi-ar plăcea. Vreau să spun că eu nu pot fi niciodată perfect loial – nu e în firea mea. Iubesc femeile sau viaţa prea mult – nu ştiu pe care dintre ele. Dar râzi, Anaïs… Ador să te aud râzând. Eşti singura femeie care ştie rostul veseliei, are o toleranţă înţeleaptă – nu, mai mult, pari să mă îndemni imperios să te trădez. Te iubesc pentru asta. Ce te face să fii aşa – dragostea? O, e minunat să iubeşti şi să fii liber în acelaşi timp!

Nu ştiu la ce să mă aştept de la tine, dar e ceva de genul unui miracol. O să-ţi cer totul – chiar şi imposibilul, pentru că îl încurajezi. Tu eşti cu adevărat puternică. Îmi plac până şi înşelătoriile tale, trădările tale. Mi se par aristocratice. (Oare cuvântul «aristocratic» sună prost în gura mea?)

Da, Anaïs, mă gândeam cum te-aş putea trăda, dar n-am cum. Te vreau. Vreau să te dezbrac, să te vulgarizez puţin – ah, nu ştiu ce spun! Sunt puţin beat pentru că nu eşti aici. Aş vrea să pot bate din palme şi *voilà*, Anaïs! Vreau să te posed, să te folosesc, vreau să te fut, vreau să te învăţ lucruri. Nu, nu te apreciez – Doamne fereşte! Poate chiar vreau să te umilesc un pic – de ce, de ce? De ce nu cad în genunchi, adorându-te pur şi simplu? Nu pot, te iubesc prea vital. Îţi place? Şi, dragă Anaïs, eu sunt atât de multe. Acum le vezi numai pe cele bune – sau, cel puţin, aşa m-ai făcut să cred. Te vreau pentru o zi întreagă, cel puţin. Vreau să fac de toate cu tine – să te posed. Nu ştii cât de nesăţios sunt. Sau cât de netrebnic. Şi cât de egoist!

Cu tine mi-am arătat numai latura bună. Dar te previn, nu sunt un înger. Cred de fapt că sunt un pic beat. Te iubesc. Acum mă duc la culcare – e prea dureros să stau treaz. Sunt insaţiabil. Îţi voi cere să faci imposibilul. Ce înseamnă asta nu ştiu. O să-mi spui tu, probabil. Tu eşti mai rapidă decât mine. Îţi iubesc pizda, Anaïs – mă înnebuneşte. Şi

cum îmi pronunţi numele! Dumnezeule, e ireal. Ascultă, sunt foarte beat. Mă doare să stau singur aici. Am nevoie de tine. Pot să-ţi spun totul? Pot, nu-i aşa? Vino repede, atunci, şi regulează-mă. Dă-ţi drumul odată cu mine. Încolăceşte-ţi picioarele în jurul meu. Încălzeşte-mă“.

Mă simţeam de parcă i-aş fi citit trăirile subconştiente. Simţeam toată viaţa îmbrăţişându-mă în acele cuvine. Simţeam provocarea supremă a adoraţiei mele faţă de viaţă şi voiam să cedez, să mă dăruiesc vieţii, care e Henry. Ce senzaţii noi stârneşte în mine, ce chinuri noi, o teamă nouă şi un nou curaj!

Nici o scrisoare de la el după ziua petrecută împreună. Simţea o imensă uşurare, satisfacţie, oboseală, întocmai ca mine.

Şi apoi?

Ieri a venit la Louveciennes. Un nou Henry sau, mai degrabă, acel Henry pe care-l ghiceai dincolo de cel cunoscut de toată lumea, acel Henry de dincolo de ce scrisese, dincolo de orice cunoaştere literală, Henry al meu, bărbatul pe care îl iubesc acum imens, prea mult, periculos. Părea extrem de serios. Primise o scrisoare de la June, în creion, haotică, nebunească, precum a unui copil, mişcătoare, simplă, strigăte ale iubirii ei faţă de el. „O astfel de scrisoare şterge totul.“ Am simţit că sosise momentul să o eliberez pe June a mea, să i-o ofer pe June a mea, „pentru că“, am spus, „asta o să te facă s-o iubeşti mai mult. E o June minunată. În alte zile simţeam că ai putea să râzi de portretul pe care i l-am făcut, să-mi iei peste picior naivitatea. Astăzi ştiu că n-o s-o faci“.

I-am citit tot ce scrisesem în jurnal despre June. Ce se întâmplă? E profund mişcat, sfâşiat. Crede.

— Aşa ar fi trebuit să scriu eu despre June. Cealaltă e incompletă, superficială. Tu ai înţeles-o, Anaïs.

Dar, staţi. El a eliminat moliciunea, blândeţea din scrisul lui, a notat numai ura, violenţa. Eu n-

am făcut decât să inserez ce a lăsat el deoparte. Dar el nu a lăsat toate astea deoparte pentru că nu le simte, nu le ştie sau nu le înţelege (cum crede June), ci doar pentru că sunt mai greu de exprimat. Până acum, scrisul său nu a ieşit decât din violenţă, a fost biciuit până a ieşit la iveală, loviturile l-au făcut să geamă şi să înjure. Iar acum el stă şi eu am totală încredere în el, în Henry cel receptiv, cel profund. E cucerit.

Spune:

— O astfel de iubire e minunată, Anaïs. Nu detest şi nu dispreţuiesc asta. Înţeleg ce vă oferiţi una alteia. Înţeleg foarte bine. Citeşte, citeşte – e o revelaţie pentru mine.

Citesc şi tremur în timp ce citesc, până la sărutul nostru. Înţelege prea bine.

Brusc, spune:

—Anaïs, tocmai mi-am dat seama că ceea ce-ţi ofer eu e brut şi simplu în comparaţie cu asta. Îmi dau seama că, atunci când June o să se întoarcă…

Îl opresc.

— Nu ştii ce mi-ai oferit! Nu e brut şi simplu! Azi, de pildă…

Mă înec de sentimente prea încâlcite. Vreau să-i spun cât de mult mi-a dăruit. Suntem striviţi de aceeaşi teamă. Îi spun:

— Acum vezi o June minunată.

— Nu, o urăsc!

— O urăşti?

— Da, o urăsc, spune Henry, pentru că văd din însemnările tale că suntem prostiţi de ea, că tu eşti prostită, că există o singură direcţie fatală, distructivă a minciunilor ei. În mod insidios, ele au menirea de a mă deforma pe mine în ochii tăi şi pe tine în ochii mei. Dacă June se întoarce, ne va învenina unul împotriva celuilalt. De asta mi-e frică.

— Între noi, Henry, e ceva, o legătură imposibil de înţeles ori de sesizat pentru June.

— Spiritul, a murmurat el.

— Pentru asta o să ne urască, da, şi va lupta cu armele ei.

— Şi armele ei sunt minciunile, a zis el.

Eram amândoi atât de acut conştienţi de puterea ei asupra noastră, de legăturile noi care ne ţineau împreună.

Am spus:

— Dacă aş putea să te ajut s-o aduci înapoi pe June, ai vrea s-o fac?

Henry a tresărit şi brusc a pornit împleticindu-se către mine.

— Ah, nu mă întreba aşa ceva, Anaïs, nu mă întreba!

Într-o zi vorbeam despre scrisul lui.

— Probabil că n-ai putea scrie aici, la Louveciennes, am zis. E atât de linişte, nu te stârneşte nimic…

— Pur şi simplu aş scrie altfel, a răspuns.

Se gândea la Proust, a cărui abordare în *Albertine* îl bântuie.

Ce departe suntem de scrisoarea lui delirantă! Ieri era dezarmant; era atât de întreg! Cum a absorbit totul! June îi făcea rar confidenţe. Se va răzgândi şi îşi va nega toate sentimentele? L-am tachinat:

— Poate că tot ce-am scris e neadevărat, atât despre June, cât şi despre mine. Poate că e ipocrizie.

— Nu, nu!

Ştia. Pasiuni reale, iubiri reale, impulsuri reale.

— Pentru prima dată văd o oarecare frumuseţe în toate astea, spune Henry.

Mă tem că nu am fost destul de sinceră. Mă uimeşte emoţia lui.

— Nu mă port ca-n *Idiotul*? întreb.

— Nu, tu *vezi*, pur şi simplu vezi mai multe, zice Henry. Ce vezi tu chiar există. Da.

Reflectează în timp ce vorbeşte. Deseori repetă o propoziţie, ca să-şi dea timp să reflecteze. Ceea

ce se petrece în spatele acelei frunţi înalte mă fascinează.

Extravaganţa limbajului lui Dostoievski ne-a eliberat pe amândoi. A fost un autor important pentru Henry. Acum, când trăim cu aceeaşi fervoare, la aceeaşi temperatură, cu aceeaşi extravaganţă, sunt în extaz. Asta-i viaţa, astea sunt discuţiile, emoţiile care îmi aparţin. Acum respir liber. Sunt acasă. Sunt eu însămi.

După ce-am fost cu Henry, m-am dus să mă întâlnesc cu Eduardo. „Te vreau, Anaïs! Mai dă-mi o şansă! Tu îmi aparţii. Cât am suferit în după-amiaza asta, ştiind că eşti cu Henry! Eu n-am cunoscut niciodată gelozia; şi acum e atât de puternică încât mă ucide!“ Faţa lui e înspăimântător de albă. Întotdeauna surâde când surâd eu. Acum nu poate. Nu sunt încă obişnuită cu priveliştea nefericirii provocate de mine; sau, mai degrabă, provocate lui Eduardo. Mă întristează. Totuşi, în adâncul sufletului, rămân rece. Stau acolo şi mă uit la faţa lui contorsionată de suferinţă şi chiar nu simt nimic altceva decât milă.

— Vii cu mine?

— Nu.

Folosesc toate scuzele care nu-l rănesc. Îi spun totul în afară de faptul că îl iubesc pe Henry.

În cele din urmă, câştig. Îl las să mă conducă la gară cu taxiul ca să mă întâlnesc cu Hugo. Îl las să mă sărute. Îi promit că vin să-l văd luni. Sunt slabă. Dar nu vreau să-l rănesc, să-l mutilez, să-i răpesc proaspăt dobândita încredere în sine. A mai rămas destul din fosta mea dragoste faţă de el pentru asta. L-am avertizat că îl puteam distruge, deşi urăsc să distrug, şi că găsisem un bărbat pe care nu-l puteam distruge, că acela era bărbatul potrivit pentru mine. Dar el a spus: „Te vreau, Anaïs“.

Şi horoscopul afirmă: suntem complementari.

Importantă este reacţia la viaţă. June şi Henry reacţionează extravagant, ca şi mine. Hugo e mai întunecat, mai apatic. Astăzi a ieşit din întuneric descoperind *Demonii*. L-am rugat să-şi noteze gândurile, erau minunate. Cele mai bune momente ale lui sunt foarte profunde.

El reprezintă adevărul. El este Şatov, capabil de iubire şi credinţă. Atunci, eu ce sunt? În vinerea aceea, când stăteam în braţele unor bărbaţi, ce eram?

Către Eduardo: „Ascultă, *cousin chéri,* îţi scriu în tren, în drum spre casă. Tremur de suferinţă pentru azi-dimineaţă. Ziua mi s-a părut atât de grea că nu pot respira. …Ai fost minunat în ce priveşte activitatea, viaţa, emoţia, forţa. E o tragedie pentru mine că eşti în momentele tale cele mai bune atunci când te iubesc cel mai mult, numai nu senzual, nu senzual. Suntem sortiţi să nu ne întâlnim niciodată cu sentimente egale. Acum Henry e cel căruia îi aparţine trupul meu. *Cousin chéri*, am încercat azi, pentru ultima oară, să regizez viaţa conform unui ideal. Idealul meu era să te aştept toată viaţa şi am aşteptat prea mult, iar acum trăiesc după instinct şi curentul mă duce către Henry. Iartă-mă. Nu e pentru că tu nu ai forţa să mă reţii. Ai spune că nu mă iubeai înainte pentru că eram mai puţin demnă de iubit? Nu. Ar fi tot atât de neadevărat să spui că ţi-a lipsit forţa ca şi să spui că eu m-am schimbat. Viaţa nu e raţională; e doar nebunească şi plină de durere. Astăzi nu l-am văzut pe Henry şi nici mâine n-o să-l văd. Ofer aceste două zile amintirii orelor petrecute cu tine. Fii fatalist, da, aşa cum sunt eu astăzi, dar să nu ai nici un gând răutăcios ori amar, precum ideea că m-aş fi jucat cu tine doar din vanitate. O, Eduardo, *querido*, eu accept durerea care vine nu din astfel de motive, ci din surse reale – durerea reală, în faţa trădării vieţii, care ne răneşte pe amândoi, în feluri diferite. Nu căuta un

motiv – în dragoste nu există motiv, raţiune, explicaţii, soluţii“.

Am ajuns acasă şi m-am aruncat pe canapea; îmi venea greu să respir. Ca răspuns la rugămintea lui Eduardo m-am întâlnit cu el azi-dimineaţă devreme. Fusese două zile gelos pe Henry, dându-şi seama că el, narcisistul, era în sfârşit posedat de altcineva. „Ce bine e să ieşi din tine însuţi! M-am gândit la tine încontinuu două zile întregi, am dormit prost, am visat că te-am lovit tare, o, atât de tare, şi că ţi-a căzut capul şi l-am purtat în braţe. Anaïs, o să te am toată ziua. Mi-ai promis. Toată ziua.“ Tot ce vreau e să ţâşnesc afară din cafenea. Îi spun. Rugăminţile, blândeţea, intensitatea lui îmi stârnesc vag vechea dragoste şi mila, dragostea de la Richmond Hill, cu aşteptările ei vagi, cu vechea obişnuinţă de a gândi: sigur că-l vreau pe Eduardo.

Mă tem că s-ar putea închide din nou în narcisism, pentru că nu poate suporta durerea. „Şi când te gândeşti că am ajuns să-ţi venerez până şi oasele, Anaïs!“ Sunt vag, vag excitată, şi totuşi cel mai tare îmi doresc să fug de el. Nu ştiu de ce, mă supun lui, îl urmez.

Mă simt ofensată citind *Albertine disparue*, pentru că e adnotată de Henry, iar Albertine e June. Pot să urmăresc fiecare volută a geloziei lui, îndoielile lui, tandreţea, oroarea, pasiunea lui, şi sunt invadată de o gelozie arzătoare faţă de June. Pentru moment, această dragoste, care a fost atât de echilibrată între Henry şi June, încât nu puteam simţi nici urmă de gelozie, această dragoste e mai puternică pentru Henry şi mă simt torturată şi înspăimântată.

Cu toate astea, azi-noapte am visat-o pe June. Se întorsese pe neaşteptate. Ne-am închis într-o cameră. Hugo, Henry şi alţi oameni ne aşteptau să ne îmbrăcăm ca să luăm cina cu toţii. O doream pe June. Am implorat-o să se dezbrace. Piesă cu piesă, îi descopeream trupul, cu strigăte de

admiraţie, dar în coşmar îi vedeam defectele, diformităţi bizare. Şi totuşi, părea dezirabilă. Am implorat-o să mă lase să mă uit între picioarele ei. Le-a desfăcut şi le-a ridicat şi am văzut carnea acoperită din belşug de un păr negru, gros, ca al unui bărbat, dar vârful cărnii ei era alb ca zăpada. Ceea ce m-a îngrozit era că se mişca frenetic, iar buzele i se deschideau şi închideau rapid, precum gura unui peştişor în acvariu când mănâncă. Am privit-o doar, fascinată şi plină de repulsie, apoi m-am aruncat asupra ei şi am spus: „Lasă-mă să-mi pun limba acolo“ şi ea m-a lăsat, dar nu părea satisfăcută în timp ce o lingeam. Era rece şi se mişca tot timpul. Brusc, s-a ridicat, m-a aruncat la pământ şi s-a aplecat deasupra mea şi, în timp ce stătea astfel culcată, am simţit un penis atingându-mă. Am întrebat-o, iar ea mi-a răspuns triumfător: „Da, am unul mic; nu te bucuri?“ „Dar cum îl ascunzi de Henry?“ am întrebat. Ea a zâmbit perfid. Tot timpul visului a planat o senzaţie de mare dezordine, de mişcări care nu duceau la nimic, o senzaţie că toate întârziau, că toată lumea aştepta, neliniştită şi înfrântă.

Şi totuşi sunt geloasă pe suferinţa pe care o trăieşte Henry cu ea. Simt că mă scufund dincolo de orice înţelepciune şi orice înţelegere, că instinctele mele urlă ca nişte animale de pradă. Când îmi amintesc după-amiezile cu Henry la Hotel Anjou, sufăr. Două după-amiezi: întipărite pe trupul şi în mintea mea.

Ieri, când m-am întors acasă de la Eduardo, m-am refugiat în braţele lui Hugo. Eram încărcată de sentimente de nelinişte pentru Eduardo şi dorinţă pentru Henry şi, în acelaşi timp, stând în braţele lui Hugo şi doar sărutându-i gura şi gâtul, am aflat un sentiment atât de dulce şi atât de profund, încât mi s-a părut că învinge tot întunericul şi josnicia vieţii. Mă simţeam de parcă aş fi fost leproasă şi forţa lui ar fi fost atât de mare, încât mă putea vindeca pe loc cu un sărut. L-am iubit aseară cu o

sinceritate ce depăşeşte toate orgasmele după care febra mea m-a făcut să tânjesc. Proust scrie că fericirea e ceva din care febra e absentă. Aseară am cunoscut fericirea şi am recunoscut-o şi pot spune cu mâna pe inimă că numai Hugo mi-a oferit-o vreodată şi că ea curge neînfrântă de convulsiile trupului şi ale minţii mele cuprinse de febră.

Acum, când trăiesc cea mai bogată perioadă din viaţa mea, sănătatea mă trădează din nou. Toţi doctorii spun acelaşi lucru: nu e nici o boală, nu e nimic altceva decât o slăbiciune generală, o lipsă de robusteţe. Inima abia îmi bate, mi-e frig, obosesc uşor. Astăzi am fost obosită pentru Henry. Cât de preţios a fost momentul din bucătăria de la Clichy, unde era şi Fred! Luau micul dejun la ora două, printre teancuri de cărţi, cele pe care voiau ca eu să le citesc şi cele pe care le adusesem eu. Apoi, în camera lui Henry, singuri. Închide uşa şi conversaţia noastră se topeşte în dezmierdări, într-o împreunare abilă, atingându-ne acut esenţa.

Conversaţia e despre Proust şi stârneşte această mărturisire din partea lui Henry: „Ca să fiu perfect cinstit cu mine însumi, îmi place să fiu departe de June. Atunci mă bucur cel mai mult de ea. Când e aici sunt morbid, oprimat, disperat. Cu tine… ei bine, tu eşti *lumina*. Sunt suprasaturat de experienţe şi durere. Poate că te chinui. Nu ştiu. O fac?“

Nu pot răspunde foarte bine la asta, deşi mi-e clar că el pentru mine e întunericul. De ce? Din cauza instinctelor pe care mi le trezeşte? Cuvântul „suprasaturare“ m-a îngrozit. Mi s-a părut prima picătură de otravă turnată în mine. Împotriva suprasaturării lui, eu vin cu înspăimântătoarea mea prospeţime, noutatea mea, care conferă intensitate lucrurilor care pentru el sunt poate de mai mică importanţă. Acea primă picătură de otravă, turnată accidental, a fost ca o prezicere a morţii. Nu ştiu prin ce fisură dragostea noastră se va scurge brusc şi se va irosi.

Henry, astăzi sunt tristă pentru momentele pe care le pierd, acele momente când stai de vorbă cu Fred până-n zori, când eşti elocvent, strălucitor, violent ori entuziast. Şi am mai fost tristă că ai pierdut un moment minunat al meu. Aseară stăteam lângă foc şi vorbeam aşa cum rar o fac, uimindu-l pe Hugo, simţindu-mă imens şi uluitor de bogată, revărsând poveşti şi idei care te-ar fi amuzat. Era despre minciuni, diferite feluri de minciuni, minciunile speciale pe care le spun din anumite motive, pentru a îmbunătăţi viaţa. Odată, când Eduardo era excesiv de analitic, i-am turnat povestea amantului meu rus imaginar. A fost distrus. Şi astfel i-am transmis necesitatea nebuniei, bogăţia emoţiei care lui îi lipseşte, pentru că este neputincios emoţional. Când sunt la mare ananghie, perplexă, pierdută, inventez că ştiu un bătrân înţelept cu care stau de vorbă. Povestesc tuturor despre el, cum arată, ce a spus, ce efect are asupra mea (cineva pe care să mă sprijin o clipă) şi, în cele din urmă, mă simt întărită de experienţa mea cu bătrânul înţelept şi la fel de satisfăcută ca şi când totul ar fi fost adevărat. Am inventat şi prieteni atunci când cei pe care îi aveam nu mă satisfăceau. Şi cât de mult îmi plac experienţele mele! Cum mă umplu, cum mă completează! Broderie.

Astăzi mă întâlnesc cu Fred şi, în timp ce mergem împreună spre Trinité, soarele iese de după un nor de ploaie şi ne orbeşte. Şi încep să citez din scrierile lui despre o dimineaţă însorită în piaţă, ceea ce-l impresionează. Mi-a spus că îi fac bine lui Henry, că îi ofer lucruri pe care June nu i le-a putut oferi. Şi totuşi recunoaşte că Henry este cu totul sub puterea lui June când ea e prezentă. June e mai puternică. Eu o să ajung să-l iubesc pe Henry mai mult decât June.

Fred se minunează că Henry poate iubi două femei în acelaşi timp. „E un om mare, foarte mare“, spune el. „E atâta loc în el, atâta dragoste!

Dacă te-aş iubi pe tine, eu n-aş putea iubi o altă femeie.“ Şi eu mă gândeam: eu sunt ca Henry. Eu pot să-i iubesc şi pe Hugo, şi pe Henry, şi pe June.

Henry, înţeleg de ce ne ţii strâns şi pe June, şi pe mine. Una n-o exclude pe cealaltă. Dar poate că June nu simte asta şi cu siguranţă tu n-ai înţeles de ce June vă ţinea şi pe tine, şi pe Jean. Nu, tu i-ai cerut să aleagă.

Vom degusta tot ce ne putem oferi unul altuia. Până vine June, o să ne culcăm împreună cât se poate de des. Fericirea noastră e în pericol, da, dar o s-o devorăm rapid, temeinic. Sunt recunoscătoare pentru fiecare zi.

Scrisoare către June: „Azi-dimineaţă m-am trezit dorindu-te profund, cu disperare. Am vise ciudate. Ba eşti mică, moale şi pliabilă în braţele mele, ba eşti puternică, dominantă, conducătoare. Fragilă şi nestăpânită deopotrivă. June, ce eşti tu? Ştiu că i-ai scris lui Henry o scrisoare de dragoste şi am suferit. Am aflat cel puţin o bucurie, şi anume aceea de a putea vorbi deschis cu el despre tine. Am făcut-o pentru că am ştiut că te va iubi mai mult. I-am oferit-o pe June *a mea*, portretul pe care l-am scris în zilele petrecute cu tine… Acum pot să-i spun lui Henry: «O iubesc pe June», iar el nu mai combate sentimentele noastre, nu le dispreţuieşte. E mişcat. Şi tu, June? Ce înseamnă faptul că nu mi-ai scris?… Sunt pentru tine un vis, nu sunt caldă şi reală? Ce noi iubiri, noi chemări, noi impulsuri te mişcă acum? Ştiu că nu-ţi place să scrii. Nu cer scrisori lungi, doar câteva cuvinte, ce simţi. Ţi-ai dorit vreodată să fii din nou în casa mea, în camera mea, ai regrete că am fost atât de copleşite? Îţi doreşti vreodată să retrăieşti acele ore altfel, cu mai multă încredere? June, ezit să scriu totul, de parcă simt din nou că ai coborî în fugă scările să mă salvezi, aşa cum ai făcut în ziua aceea, sau aproape.

Îţi trimit cartea mea despre Lawrence şi pelerina. Te iubesc, June, şi ştii cât de acut, cu câtă

disperare! Ştii că nimeni nu poate spune sau face nimic pentru a-mi zdruncina dragostea. Te-am sorbit în mine, întreagă. Nu trebuie să ai nici o teamă că vei fi demascată, ci doar iubită“.

Către Fred: „Dacă vrei să fii bun cu mine, nu mai spune nimic împotriva lui June. Astăzi mi-am dat seama că felul în care îmi iei apărarea nu face decât s-o întipărească pe June şi mai adânc în acea albie a fiinţei mele. Ştii cum am aflat asta? Ieri te ascultam, îţi aminteşti, cu un fel de recunoştinţă. N-am spus foarte multe în favoarea lui June. Apoi, azi-dimineaţă i-am scris lui June o scrisoare de dragoste, împinsă de un instinct de protecţie altruist, de parcă m-aş fi pedepsit pentru că ascultasem laude la adresa mea ce diminuau valoarea ei. Şi Henry, ştiu, simte la fel şi acţionează la fel. Dar înţeleg tot ce-ai spus, tot ce simţi şi eşti, şi te plac imens pentru asta“.

Eduardo îi spune doctorului Allendy, psihanalistul lui:

— Nu ştiu dacă Anaïs m-a iubit sau nu, dacă m-a amăgit pe mine sau s-a amăgit pe ea însăşi în legătură cu sentimentele ei.

— Te-a iubit, a zis Allendy. Văd asta din cât de preocupată e de tine.

— Dar tu n-o cunoşti, a spus Eduardo. Nu cunoşti măsura compasiunii ei pentru ceilalţi, puterea ei de sacrificiu.

Mie, Eduardo îmi spune:

— Ce s-a întâmplat, Anaïs? Ce intuiţie ai avut în momentul în care m-ai rugat să te eliberez? Ce-ai înţeles?

— Exact aşa cum ţi-am scris – conştiinţa importanţei faptului că m-ai cucerit, pentru că ţi-am dat încrederea în tine care-ţi lipsea, o răscolire a vechii iubiri, pe care am luat-o drept…

O, sunt alunecoasă.

Aşa că argumentează, ca să se apere.

— Atunci şi tu ai un sentiment al incestului.

Fragilitatea încrederii lui (dacă o cuceresc pe Anaïs, am cucerit totul) este demnă de milă. Am acţionat pentru nevoile lui. Nu m-am supus instinctelor mele, siguranţei mele imperative că îl vreau numai pe Henry. Dar când mă gândesc că am făcut bine şi am fost profund cinstită, mi se pare că, într-un fel subtil, insidios, am făcut rău. I-am sugerat lui Eduardo dubiul cu privire la pasiunea sa, care a fost alimentat de psihanaliză, stimulat artificial de ea. Jocul ştiinţific cu emoţiile. Pentru prima dată sunt împotriva psihanalizei. Poate că l-a ajutat pe Eduardo să-şi conştientizeze pasiunea, dar, în esenţă, nu-i sporeşte puterea. Simt că e un lucru efemer, ceva stors în chip dureros, o esenţă subţire stoarsă din ierburi.

Văd similitudini între mine şi Henry în relaţiile umane. Văd capacitatea noastră de a suporta durerea atunci când iubim, firile noastre uşor de amăgit, dorinţa noastră de a crede în June, felul în care ne repezim s-o apărăm de ura altora. El spune că-i vine s-o bată, dar n-ar îndrăzni niciodată. E doar împlinirea unei dorinţe, aceea de a domina ceea ce-l domină. În *Bubu din Montparnasse* se spune că o femeie se supune bărbatului care o bate pentru că el e ca un fel de guvern care o poate şi proteja. Dar bătaia lui Henry ar fi inutilă, pentru că el nu e un protector al femeii. El se lasă protejat. June a funcţionat pentru el ca un bărbat, aşa cum spune şi ea: „L-am iubit ca pe un copil“. Da, şi asta îi diminuează pasiunea. A lăsat-o să-şi simtă propria forţă. Şi nimic din toate astea nu poate fi schimbat, pentru că e întipărit în amândoi. Toată viaţa lui, Henry îşi va afirma bărbăţia prin distrugerea şi ura din scrierile lui; de fiecare dată când va apărea June, el îşi va pleca capul. Acum numai ura îl stimulează. „Viaţa trişează, trişează“, strigă el. Şi cu aceste cuvinte mă sărută şi mă trezeşte, pe mine, care dormeam de o sută de ani, cu halucinaţii atârnând ca nişte perdele din pânză de păianjen deasupra patului meu. Dar bărbatul

care se apleacă deasupra patului meu e blând. Şi despre aceste momente nu scrie nimic. Nici măcar nu încearcă să îndepărteze pânzele de păianjen. Cum să fiu convinsă că lumea trişează? „Nu sunt un înger. Mi-ai văzut numai părţile bune, dar ai răbdare…“

Visam să-i citesc toate astea lui Henry, tot ce am scris despre el. Şi apoi am râs, pentru că mi se părea că-l aud pe Henry zicând: „Ce ciudat, de ce atâta recunoştinţă în tine?“ Nu ştiam de ce, până am citit ce a scris Fred despre Henry: „Biet Henry, mi-e milă de tine. Tu eşti lipsit de recunoştinţă pentru că eşti lipsit de dragoste. Ca să fii recunoscător, trebuie să ştii mai întâi să iubeşti“.

Cuvintele lui Fred adăugate cuvintelor mele despre ura lui Henry m-au durut. Cred sau nu în ele? Explică ele uimirea profundă pe care am simţit-o, în timp ce-i citeam romanul, în faţa sălbăticiei atacurilor lui la adresa Beatricei, prima lui soţie? În acelaşi timp m-am gândit că eu eram cea care se înşela, că oamenii trebuie să se lupte şi să se urască între ei, că ura e bună. Dar eu luam dragostea ca pe ceva de la sine înţeles; dragostea poate include ura.

Uneori mă ia gura pe dinainte şi spun „John“ în loc de „Henry“, când vorbesc cu Hugo. Nu este absolut nici o asemănare între ei şi nu pot să înţeleg asocierea care se face în mintea mea.

— Ascultă, îi spun lui Henry, nu mă lăsa deoparte în cartea ta din delicateţe. Include-mă. O să vedem ce se întâmplă. Am aşteptări mari.

— Dar, între timp, zice el, Fred e cel care-a scris trei pagini minunate despre tine. Te laudă întruna, te adoră! Sunt gelos pe paginile alea. Aş vrea să le fi scris eu.

— O să le scrii, spun plină de încredere.

— Mâinile tale, de exemplu. Eu nu le-am observat niciodată. Fred le acordă atât de multă importanţă! Lasă-mă să le privesc. Sunt într-adevăr atât de frumoase? Da, aşa e.

Râd.

— Poate că tu apreciezi alte lucruri.

— Ce?

— Căldura, de pildă.

Surâd, dar cuvintele lui Henry deschid o puzderie de răni fine.

— Când Fred mă aude vorbind despre June, spune că nu te iubesc.

Şi totuşi, nu vrea să-mi dea drumul. Mă cheamă în scrisorile lui. Braţele lui, dezmierdările lui, sexul lui sunt devorante. Spune, ca şi mine, că oricât am gândi (cuvintele lui Proust, ale lui Fred sau ale mele), asta nu ne va împiedica să trăim. Şi ce înseamnă să trăieşti? Momentul în care sună la uşa Nataşei (e plecată şi stau la ea) şi mă doreşte instantaneu. Momentul în care îmi spune că nu s-a gândit deloc la curve. Sunt idiot de cinstită şi loială lui June în fiecare cuvânt pe care îl rostesc despre ea. Cum pot să mă amăgesc cu privire la măsura dragostei lui Henry, când îi înţeleg şi împărtăşesc sentimentele faţă de June?

Doarme în braţele mele, suntem contopiţi, penisul lui se află încă în mine. E un moment de pace adevărată, un moment de siguranţă. Deschid ochii, dar nu gândesc. Una dintre mâinile mele se odihneşte în părul lui cărunt. Cealaltă zace pe piciorul lui. „O, Anaïs“, spusese el, „eşti atât de fierbinte, atât de fierbinte că nu pot să aştept! Trebuie să-mi dau drumul în tine repede, repede…“

E oare întotdeauna atât de important felul în care eşti iubit? E oare imperativ să fii iubit în mod absolut, măreţ? Ar spune oare Fred despre mine că pot iubi pentru că îi iubesc pe ceilalţi mai mult decât pe mine însămi? Sau Hugo e cel care iubeşte atunci când merge de trei ori la gară să mă ia, pentru că am pierdut trei trenuri? Sau Fred, cu înţelegerea lui nebuloasă, poetică, delicată? Sau eu iubesc cel mai mult când îi spun lui Henry: „Distrugătorii nu distrug întotdeauna. June nu te-a

distrus, în cele din urmă. Esenţa ta e cea de scriitor. Şi scriitorul este trăire“?

— Henry, spune-i lui Fred că mâine putem merge să luăm perdelele.

— Vin şi eu, zice Henry, brusc gelos.

— Dar ştii că Fred vrea să mă vadă, să meargă cu mine. Gelozia lui Henry îmi face plăcere. Spune-i că ne întâlnim în acelaşi loc ca data trecută.

— Pe la patru.

— Nu, la trei.

Mă gândeam că nu am avut destul timp împreună ultima dată când ne-am întâlnit. Faţa lui Henry este impenetrabilă. Nu ştiu niciodată, după vreun semn, ce simte. Sunt tranziţii, ce-i drept, când e congestionat şi excitat, când serios şi potolit, când contemplativ şi introspectiv. Ochii lui albaştri sunt analitici, ca ai unui om de ştiinţă, sau umezi de emoţie. Când sunt umezi, sunt mişcată până-n vârful unghiilor pentru că-mi amintesc o relatare despre copilăria lui. Părinţii lui (tatăl era croitor) îl luau cu ei la plimbare sau în vizite duminica, târând copilul după ei toată ziua, până noaptea târziu. Stăteau în casele prietenilor şi jucau cărţi, fumând. Fumul devenea tot mai gros şi pe Henry îl usturau ochii. Îl culcau în camera de lângă salon, cu prosoape umede pe ochii umflaţi.

Şi acum îi obosesc ochii de la corectura la ziar şi aş vrea să-l eliberez de asta, dar nu pot.

Azi-noapte n-am putut să dorm. Mi-am imaginat că sunt din nou în apartamentul Nataşei, cu Henry. Voiam să retrăiesc momentul în care şi-a dat drumul în mine, în picioare. M-a învăţat cum să-mi încolăcesc picioarele în jurul lui. Astfel de practici îmi sunt atât de nefamiliare, că mă ameţesc. După aceea, plăcerea îmi explodează în simţuri, pentru că a dezlănţuit o altfel de dorinţă.

„Anaïs, te simt, îţi simt fierbinţeala până în vârful picioarelor…“ Şi el e ca fulgerat. E mereu

uluit de umezeala şi căldura mea.

Adeseori însă, pasivitatea rolului de femeie mă apasă, mă sufocă. În loc să aştept plăcerea lui, aş vrea s-o iau, să mă dezlănţui. Asta mă împinge oare la lesbianism? Mă îngrozeşte. Acţionează oare femeile astfel? Se duce June către Henry când îl doreşte? Îl încalecă ea pe el? Îl aşteaptă? El îmi călăuzeşte mâinile neexperimentate. Să fii cu el e ca un foc în pădure. Noi locuri de pe corpul meu sunt excitate şi mistuite. E incendiar. Îl las cu o febră de nestins.

Tocmai stăteam în faţa ferestrei deschise a dormitorului meu şi inspiram puternic lumina soarelui, ghioceii, şofranul, primulele, gânguritul porumbeilor, trilurile păsărilor, întreaga procesiune de vânturi blânde şi mirosuri răcoroase, de culori fragile şi ceruri cu nuanţe de petale, maroul-cenuşiu al copacilor bătrâni, avântul crengilor tinere, pământul cafeniu şi ud, rădăcinile rupte. Totul e atât de plin de savoare, încât gura mi se deschide şi simt gustul limbii lui Henry, mirosul răsuflării lui când doarme, la adăpostul braţelor mele.

Mă aştept să-l întâlnesc pe Fred, dar Henry e cel care vine la *rendez-vous*. Fred lucrează. Ochii mi se deschid larg la vederea lui Henry, bărbatul care a dormit ieri în braţele mele, şi mă trec gânduri înfiorate. Îi văd pălăria pătată şi gaura din haină. În altă zi asta m-ar fi înduioşat, dar astăzi îmi dau seama că e o sărăcie voită, calculată, intenţionată, din dispreţ faţă de burghezul care are grijă de punga lui. Vorbeşte minunat despre Samuel Putman şi Eugene Jolas, despre munca lui, a mea sau a lui Fred. Dar apoi Pernod-ul i se urcă la cap şi îmi povesteşte cum stătea într-o cafenea cu Fred aseară, după muncă, despre târfele care îi vorbeau şi despre cum Fred îl privise cu severitate, pentru că fusese cu mine în după-amiaza aceea şi n-ar fi trebuit să se întreţină cu femeile alea; şi mai erau şi urâte!

— Dar Fred n-are dreptate, spun, spre surprinderea lui Henry. Târfele sunt un compliment la adresa mea. Înţeleg uşurarea pe care o simte probabil un bărbat când se duce la o femeie fără pretenţii la emoţiile sau sentimentele lui.

Şi Henry adaugă:

— Lor nu trebuie să le scrii scrisori!

Când mă vede râzând, îşi dă seama că-l înteleg perfect. Îi înţeleg până şi preferinţa pentru trupuri ca pictate de Renoir. *Voilà*. Reţin însă imaginea unui Fred scandalizat, care mă venerează. Şi Henry spune:

— Aşa am fost cel mai aproape de a-ţi fi infidel.

Nu ştiu dacă vreau chiar atât de mult fidelitatea lui Henry, pentru că încep să-mi dau seama că astăzi până şi cuvântul „dragoste“ mă oboseşte. Cu dragoste sau fără. Fred a spus că Henry nu mă iubeşte. Înţeleg nevoia de eliberare de complicaţii şi o doresc pentru mine însămi, numai că femeile nu pot atinge o astfel de stare. Femeile sunt romantice.

Să presupunem că nu vreau dragostea lui Henry. Să presupunem că îi spun: „Ascultă, suntem doi oameni mari. M-am săturat de fantezii şi de emoţii. Nu mai pomeni cuvântul «dragoste». Hai să vorbim cât vrem şi să ne futem numai când vrem. Lasă dragostea la o parte din povestea asta“. Sunt toţi prea serioşi. Chiar în momentul ăsta mă simt bătrână, cinică. M-am săturat de atâtea pretenţii. Astăzi, pentru o oră, mă simt nesentimentală. Într-o clipă aş putea distruge totul, cu excepţia lucrurilor fundamentale: pasiunea mea pentru June şi adoraţia mea faţă de Hugo.

Poate că intelectul meu îmi joacă o nouă festă. Aşa o fi să ai simţul realităţii? Unde sunt sentimentele de ieri şi de azi-dimineaţă şi cum e cu intuiţia mea că o să vină la întâlnire Henry în loc de Fred? Şi ce au toate astea cu faptul că Henry era beat şi că eu, fără să-mi dau seama, îi citeam

despre puterea lui de a mă „frânge“? Nu a priceput, bineînţeles, înotând în Pernod-ul de culoarea sulfului.

Burlescul situaţiei m-a durut. L-am întrebat:

— Cum e Fred când e beat?

— Vesel, da, dar mereu dispreţuitor cu târfele. Şi ele o simt.

— În timp ce tu devii prietenos?

— Da, eu vorbesc cu ele ca un surugiu.

Ei bine, toate astea nu mi-au făcut nici o plăcere. Mă simt rece şi pustie pe dinăuntru. Odată, am spus în glumă că într-o zi o să-i trimit o telegramă cu textul: „Nu ne mai întâlnim, pentru că nu mă iubeşti“. Ajungând acasă, mi-am zis: mâine nu ne întâlnim. Sau, dacă ne întâlnim, nu ne mai culcăm niciodată împreună. Mâine o să-i spun lui Henry să nu-şi mai bată capul cu dragostea. Dar restul?

Hugo îmi spune în seara asta că faţa mea străluceşte. Nu-mi pot reţine un zâmbet. Ar trebui să dăm un banchet. Henry mi-a ucis seriozitatea. N-ar fi putut supravieţui schimbărilor lui de dispoziţie, de la cerşetor la zeu, de la satir la poet, de la nebun la realist.

Când se repede la mine, sunt scutită de plâns ori ripostă din cauza blestematei mele înţelegeri. Nu pot lupta cu ceva ce înţeleg, orice ar fi, Henry şi târfele lui, de pildă. Dacă înţeleg ceva, îl şi accept, în aceeaşi clipă.

Henry e în aşa măsură o lume în sine, că nu m-ar surprinde dacă ar vrea să fure, să ucidă sau să violeze. Până acum am înţeles totul.

Ieri la întâlnire vedeam pentru prima dată un Henry răuvoitor. Venise mai mult ca să-l rănească pe Fred decât să mă vadă pe mine. Radia când a spus: „Fred lucrează. Ce asuprit trebuie să se simtă!“ N-am vrut să aleg perdelele fără Fred, dar Henry a insistat să le alegem. Nu ştiu dacă mi-am imaginat sau nu, dar mi s-a părut că exulta de insensibilitate. „Găseam tot atâta plăcere în a face

rău…“ spunea Stavroghin. O plăcere necunoscută mie. Avusesem de gând să-i trimit o telegramă lui Henry, în timp ce eram cu Fred, în care să-i spun: „Te iubesc“. În loc de asta, voiam acum să mă duc să-l văd pe Fred şi să anulez răul făcut de Henry. Plăcerea lui Henry era surprinzătoare pentru mine. A spus: „Îmi plăcea să mă împrumut de la un anumit om şi apoi să cheltui jumătate din suma pe care mi-o dăduse ca să-i trimit o telegramă“. Când astfel de poveşti se ridică din aburul beţiei noastre, văd în el o strălucire diavolească, o plăcere secretă a cruzimii. June cumpărând parfum pentru Jean când Henry murea de foame sau bucurându-se să ascundă o sticlă de Madeira în cufărul ei, în timp ce Henry şi prietenii lui, lefteri, îşi doreau cu disperare ceva de băut. Ceea ce mă surprinde nu e acţiunea, ci plăcerea care o însoţeşte. Henry nu se putea abţine să-l chinuie pe Fred. June duce totul mult mai departe decât el, cu ostentaţie, ca atunci când s-a certat cu Jean în casa părinţilor lui Henry. Această dragoste de cruzime îi leagă indisolubil. Amândurora le face plăcere să mă umilească, să mă distrugă.

Îmi simt trecutul ca pe o insuportabilă greutate, ca pe un blestem, sursa fiecărei mişcări pe care o fac, a fiecărui cuvânt pe care îl rostesc. În anumite momente trecutul mă covârşeşte şi Henry regresează în ireal. O rezervă teribilă, o puritate nefirească mă învăluie şi mă retrag complet din lume. Astăzi sunt *la jeune fille* din Richmond Hill, care scrie pe un birou alb de fildeş despre absolut nimic.

N-am nici o frică de Dumnezeu, şi totuşi frica mă ţine trează noaptea, frica de diavol. Şi dacă cred în diavol, trebuie să cred în Dumnezeu. Iar dacă diavolul este incompatibil cu mine, probabil că sunt o sfântă.

Henry, salvează-mă de beatificare, de ororile perfecţiunii statice. Precipită-mă în infern!

Vederea lui Eduardo, ieri, mi-a cristalizat fiorul unui gând. Ascult explicaţia pe care o dă sentimentelor mele. Sună foarte plauzibil. Am devenit brusc rece faţă de Henry pentru că am asistat la cruzimea lui faţă de Fred. Cruzimea a fost marele conflict al vieţii mele. Am asistat la cruzime în copilărie – cruzimea tatei faţă de mama şi pedepsele sadice pe care ni le dădea mie şi fraţilor mei –, iar compasiunea pe care o simţeam faţă de mama atingea isteria când ea şi tata se certau, acte care mai târziu mă paralizau. Am crescut cu o asemenea incapacitate de a fi crudă, încât frizează slăbiciunea.

Văzând un vag aspect al ei în Henry, mi-am dat seama de celelalte cruzimi ale lui. Şi mai mult decât atât, Fred a stârnit toate reticenţele mele, umplându-mă de amintiri din copilărie, ceea ce Eduardo caracterizează drept retrogresiune, făcându-mă să recad într-o stare infantilă, care m-ar putea împiedica să progresez către o trăire matură.

Îmi dorisem să am încredere în cineva, chiar voiam să mă las călăuzită. Eduardo spunea că sosise momentul să fiu psihanalizată. Mereu voise asta. El mă putea ajuta discutând totul cu mine, dar numai doctorul Allendy putea fi un îndrumător, un *tată* (lui Eduardo îi place să mă ispitească aducând în prim-plan figura paternă). De ce am insistat, în schimb, să-l fac pe Eduardo psihanalistul meu? Nu era decât amânarea adevăratei obligaţii.

— Probabil că vreau să te admir, i-am spus.

— În locul altei relaţii, pe care nu o vrei?

Cumva discuţia mi s-a părut extrem de eficientă. Cântam deja. Hugo avea treabă la bancă. Eduardo a continuat analiza. Arăta extraordinar de bine. Tot timpul cinei am fost captivată de fruntea şi ochii lui, de profilul lui, de gura lui, de expresia lui ironică – introvertitul care se bucură de secretele lui. Această mare frumuseţe am absorbit-o mai târziu, când m-a dorit, dar am absorbit-o aşa cum

inspiri aerul sau înghiţi un fulg de zăpadă sau te laşi în voia soarelui. Râsul meu l-a eliberat de seriozitate. I-am vorbit de alura feţei lui şi de ochii lui verzi. L-am vrut şi l-am avut, ca pe un amant întâmplător. Dar era un psihanalist prost, l-am tachinat eu, pentru că făcea dragoste cu pacienta lui.

În timp ce dădeam fuga sus să mă pieptăn, ştiam că a doua zi aveam să mă reped să-l văd pe Henry. Tot ce face ca să-mi ucidă fantomele este să mă împingă în peretele camerei lui şi să mă sărute, să-mi spună în şoaptă ce vrea de la trupul meu astăzi, ce gesturi, ce atitudini. Mă supun şi mă bucur frenetic de el. Trecem în viteză peste obstacole fantasmagorice. Acum ştiu de ce îl iubesc. Până şi Fred, înainte de a ne părăsi, părea mai puţin tragic şi i-am mărturisit lui Henry că nu voiam de la el o dragoste perfectă, că ştiam că era obosit de toate astea, ca şi mine, că simţeam un curent de înţelepciune şi umor şi că nimic nu putea pune capăt relaţiei noastre, până când pur şi simplu n-o să mai vrem să facem dragoste. Pentru prima dată, cred că înţeleg ce înseamnă plăcerea. Şi mă bucur că am râs atâta aseară şi că am cântat azi-dimineaţă şi că am mers irezistibil spre Henry. (Eduardo mai era încă aici când am plecat, având în braţe pachetul cu perdelele lui Henry.)

Chiar înainte de asta, fratele meu Joaquin şi Eduardo vorbeau despre Henry, în prezenţa mea. (Joaquin îmi citise jurnalul.) Ei cred că el e o forţă distrugătoare care m-a ales pe mine, cea mai creatoare dintre forţe, ca să-şi încerce puterea, că am căzut pradă tonurilor magice ale literaturii (e adevărat că iubesc literatura), că voi fi salvată – am uitat cum, dar cumva împotriva voinţei mele.

Şi în timp ce stăteam acolo, deja fericită pentru că hotărâsem că astăzi îl voi avea pe Henry al meu, surâdeam.

Pe prima pagină a unui frumos jurnal cu copertă violet, pe care mi l-a dat Eduardo cu dedicaţie, am

scris deja numele lui Henry. N-am nevoie de nici un doctor Allendy. Nici de vreo psihanaliză paralizantă. Doar să trăiesc.

aprilie

Când Henry aude vocea frumoasă, vibrantă, loială, tulburătoare a lui Hugo la telefon, e furios pe amoralitatea femeilor, a tuturor femeilor, a femeilor ca mine. El însuşi practică toate tipurile de neloialitate, de trădare, dar infidelitatea femeii îl răneşte. Şi sunt foarte supărată când e într-o astfel de dispoziţie, pentru că am sentimentul că sunt fidelă legăturii dintre mine şi Hugo. Nimic din ceea ce trăiesc în afara cercului iubirii noastre nu o alterează ori diminuează. Dimpotrivă, îl iubesc mai mult pentru că îl iubesc fără ipocrizie. Dar paradoxul mă chinuie cumplit. Faptul că nu sunt perfectă sau la fel ca Hugo e de dispreţuit, da, dar nu e decât un aspect al fiinţei mele.

Henry ar înţelege dacă l-aş părăsi din consideraţie faţă de Hugo, dar a face acest lucru ar fi ipocrit din partea mea. Un lucru e sigur, totuşi: dacă într-o zi aş fi obligată să aleg între Hugo şi Henry, l-aş alege pe Hugo fără nici o ezitare. Libertatea pe care mi-am acordat-o în numele lui Hugo, ca pe un dar al lui, nu face decât să sporească bogăţia şi forţa dragostei mele pentru el. Amoralitatea, sau o moralitate mai complicată, ţinteşte loialitatea supremă şi o trece cu vederea pe cea imediată, literală. Împărtăşesc cu Henry o anumită furie, nu pe imperfecţiunile femeilor, ci pe incorectitudinea vieţii în sine, pe care poate că acest jurnal o proclamă mai răspicat decât toate înjurăturile lui.

Henry a ameninţat ieri că o să mă îmbete cu totul, ceea ce s-a întâmplat abia după ce am citit scrisorile pudrate şi cristalizate ale lui Fred către Céline. Discuţia noastră se disipează şi se împrăştie ca un caleidoscop. Când Henry se duce

la bucătărie, eu şi Fred vorbim de parcă am fi aruncat o punte de la o fortăreaţă la alta şi nu mai putem ţine nimic în frâu. Ca o procesiune, cuvintele trec în grabă un pod care de obicei e ridicat şi chiar a ruginit din dragoste de singurătate. Şi-apoi apare Henry, în permanentă comunicare cu lumea, de parcă ar prezida întruna un banchet gigantic.

Noi trei în bucătăria mică, fără să ne mişcăm, aproape că ne atingem. Henry s-a mişcat ca să pună mâna pe umărul meu şi să mă sărute, iar Fred nu s-a uitat la sărut. Stăteam arcuită între două feluri de dragoste. Pe de-o parte, căldura lui Henry, glasul lui, mâinile, gura lui. Pe de alta, sentimentele lui Fred faţă de mine, atingând o zonă mai delicată, astfel că, în timp ce Henry mă săruta, îmi venea să întind mâna spre Fred şi să ţin în echilibru ambele iubiri.

Henry dădea pe dinafară de generozitate universală:

— Ţi-o dăruiesc pe Anaïs, Fred! Vezi cum sunt… Vreau ca toată lumea s-o iubească pe Anaïs. E minunată!

— E prea minunată, a spus Fred. N-o meriţi.

— Eşti o viespe! a ţipat Henry, uriaşul rănit.

— În plus, a zis Fred, nu tu mi-ai dăruit-o pe Anaïs. Eu am propria mea Anaïs, diferită de a ta. Am luat-o fără să vă cer voie nici unuia dintre voi. Rămâi toată noaptea, Anaïs. Avem nevoie de tine.

— Da, da! a strigat Henry.

Stau ca un idol, iar Fred îl critică pe uriaş pentru că uriaşul nu mă idolatrizează.

— La naiba, Anaïs, zice Henry, nu te idolatrizez, dar te iubesc! Simt că-ţi pot oferi la fel de mult ca Eduardo, de pildă. N-aş putea să-ţi fac rău. Când te văd stând acolo, atât de fragilă, ştiu că n-o să-ţi fac rău…

— N-am nevoie de adulaţie, spune idolul. Tu îmi oferi… ei bine, ceea ce-mi oferi tu e mai bun decât adulaţia.

Mâna lui Fred tremură în timp ce-mi întinde un pahar cu vin. Vinul tulbură esenţa corpului meu şi el palpită. Henry iese pentru o clipă. Eu şi Fred tăcem. Fred e cel care a spus: „Nu, nu-mi plac banchetele… Îmi plac cinele ca asta, cu doi sau trei oameni“. Acum între noi e o tăcere grea şi mă simt covârşită. Henry se întoarce şi îl roagă pe Fred să ne lase. Nici n-a tras bine uşa după el, că eu şi Henry ne gustăm unul altuia pielea. Cădem împreună în lumea noastră sălbatică. Mă muşcă. Îmi face oasele să trosnească. Mă pune să mă întind cu picioarele desfăcute şi pătrunde în mine. Dorinţele noastre se dezlănţuie. Trupurile sunt în convulsii.

— Ah, Anaïs! spune el,. Nu ştiu cum ai învăţat, dar ştii să te fuţi, ştii să te fuţi… N-am mai spus-o niciodată până acum cu atâta forţă, dar ascultă-mă, te iubesc nebuneşte! M-ai cucerit, m-ai cucerit… Sunt nebun după tine…

Apoi spun ceva ce stârneşte în el o îndoială bruscă.

— Nu e numai fututul, nu-i aşa? Chiar mă iubeşti?

Prima minciună. Guri atingându-se, răsuflări amestecându-se; eu, cu penisul lui ud, fierbinte, în mine, îi spun că îl iubesc.

Dar, în timp ce-o spun, ştiu că nu-i adevărat. Trupul lui are un fel anume de a-l excita pe-al meu, de a-i răspunde. Când mă gândesc la el îmi vine să-mi desfac picioarele. Acum doarme în braţele mele, doarme profund. Aud un acordeon. E duminică seara, în Clichy. Mă gândesc la *Bubu din Montparnasse*, la camere de hotel, la felul în care îmi apasă piciorul, îmi adoră fesele. Nu sunt eu însămi în acest moment, vagaboanda. Acordeonul îmi umple inima, sângele alb al lui Henry m-a invadat. Zace adormit în braţele mele şi eu nu-l iubesc.

Cred că i-am spus lui Fred că nu-l iubesc pe Henry, în timp ce stăteam acolo, în bucătărie. I-am

spus că iubesc vizionarismul lui, halucinaţiile lui. Henry are puterea de a regula, de a curge, de a înjura, de a mări şi a da viaţă, de a distruge şi a crea suferinţă. Demonul din el îl admir, idealistul indestructibil, masochistul care a găsit o modalitate de a-şi provoca durere, pentru că suferă din cauza propriilor trădări, a imaturităţii sale. Mă înduioşează când ceva precum casa mea îl umileşte. „Sunt un sălbatic şi nu ştiu să mă port într-o astfel de casă, aşa că mă prefac c-o dispreţuiesc, dar o iubesc. Iubesc frumuseţea şi fineţea ei. E atât de caldă, încât când intru în ea mă simt ca luat în braţe de Ceres, sunt fermecat…“

Şi apoi Hugo mă duce acasă cu maşina şi îmi spune: „Azi-noapte am stat treaz şi m-am gândit că există o dragoste mai mare şi mai frumoasă decât cea sexuală“. Pentru că fusese bolnav câteva zile şi nu făcuserăm dragoste, ci doar dormiserăm unul în braţele celuilalt.

Mă simţeam de parcă aş fi fost pe cale să dau pe dinafară din carapacea mea fragilă. Îmi simţeam sânii plini şi grei. Dar nu eram tristă. Mă gândeam: dragul meu, sunt atât de bogată în noaptea asta, dar e şi pentru tine. Nu e totul numai pentru mine. Te mint în fiecare zi, dar vezi, îţi dăruiesc plăcerile care îmi sunt dăruite. Cu cât absorb mai mult, cu atât este mai mare dragostea mea pentru tine. Cu cât mă refuz mai mult, cu atât mai săracă voi fi pentru tine, dragul meu. Nu e nici o tragedie dacă poţi participa la ecuaţia asta. Sunt ecuaţii mai evidente. Una ar fi: te iubesc, prin urmare renunţ la lume şi la viaţă pentru tine. Ai avea în faţa ta o călugăriţă în stare de prostraţie, otrăvită de dorinţe pe care nu i le-ai putea satisface şi care te-ar ucide. Dar uită-te la mine în seara asta. Mergem împreună acasă. Am cunoscut plăcerea. Dar nu te resping. Vino în trupul meu dilatat şi gustă-l. Eu sunt purtătoarea vieţii. Şi tu ştii asta. Nu mă poţi vedea goală fără să mă doreşti. Carnea mea ţi se pare inocentă şi în întregime a ta. M-ai putea

săruta acolo unde m-a muşcat Henry şi ai simţi plăcere. Dragostea noastră e inalterabilă. Numai cunoaşterea te poate răni. Poate că sunt un demon, ca să fiu în stare să trec din braţele lui Henry în ale tale, dar fidelitatea literală este pentru mine goală de sens. Nu pot trăi după regulile ei. E o tragedie să trăim atât de aproape unul de altul fără ca tu să poţi percepe această cunoaştere, să fie posibile astfel de secrete, să ştii numai ceea ce vreau eu să-ţi spun, să nu fie pe trupul meu nici urmă a ceea ce trăiesc. Dar şi să minţi înseamnă să trăieşti, să minţi aşa cum fac eu.

Prezenţa lui Fred mă limitează, ca şi cum ochii mei ar privi o extensie a mea în nişte sfere la care trebuie să renunţ. Cu Fred aş putea trăi ceva delicat şi complex. Dar eu nu vreau să trăiesc cu mine însămi. Eu fug de mine. Cu toate astea, nu-mi deformez adevărata natură, ci manifest senzualitatea care există în mine. Henry răspunde unei forţe din mine căreia nu i s-a răspuns până acum. Vitalitatea lui sexuală este în acord cu a mea. Când m-am apucat de dans, după Henry tânjeam. Un Henry căutam, în chip greşit, în John.

Gândurile mele, ca un elastic, sunt întinse până la cel mai tensionat punct. Cu Henry nu discut până în profunzimea lucrurilor. Nu e un Proust, care să tărăgăneze şi să elaboreze. El e în mişcare. El trăieşte în vijelii. Vijeliile îmi plac la Henry. Aş putea să stau o zi întreagă după o vijelie şi să-mi conduc barca încet de-a lungul sentimentelor de care el face risipă.

Eduardo spune că nu m-am dăruit niciodată întru totul, dar asta mi se pare imposibil când văd cum mă supun nobleţei şi perfecţiunii lui Hugo, senzualităţii lui Henry, frumuseţii lui Eduardo. Acum câteva seri, la concert, stăteam transfigurată în faţa lui. El a învăţat să nu zâmbească, ceea ce trebuie să învăţ şi eu. Fie şi numai culoarea pielii lui mă atrage. Are nuanţa aurie a spaniolului, dar şi

o strălucire nordică, o nuanţă de roz sub brun. Şi culoarea ochilor săi, verdele ăla schimbător, insuportabil de rece! Gura şi nările sunt cele care promit. Dar din nou am senzaţia că merg cu Eduardo prin lume şi ne dăm cap în cap. Doar capetele noastre se întâlnesc şi se ciocnesc. N-aş avea nimic altceva. Îmi place mintea lui, care e ca un sanctuar, foarte bogată datorită permanentelor sondări şi psihanalize. Pare lipsit de voinţă pentru că se supune subconştientului său şi, asemenea lui Lawrence, nu poate spune întotdeauna de ce.

Henry a remarcat ceea ce nici un Hugo, nici un Eduardo n-ar remarca. Stăteam în pat şi el a spus: „Tu mereu pari să pozezi, într-un fel aproape oriental“.

Îmi cere cuvinte puternice când fute şi nu i le pot oferi. Nu-i pot spune ce simt. Mă învaţă gesturi noi, prelungiri, variaţiuni.

Eduardo m-a întrebat deunăzi dacă mi-ar plăcea să încerc să fac ca June: să plonjez într-o absolută negare a scrupulelor, să mint (pe mine însămi, în principiu), să-mi deformez firea astfel încât să nu permit nici un impediment, cum ar fi incapacitatea mea de a fi crudă. Ieri, în plin paroxism al plăcerii senzuale, nu l-am putut muşca pe Henry, aşa cum ar fi vrut.

Lui Eduardo i-e frică de jurnalul meu. I-e frică de o acuzaţie, de faptul că n-aş fi înţeles. I-a mărturisit această teamă psihanalistului său.

Am conştiinţa a tot ceea ce omit – lacunele, în special visele, halucinaţiile. De asemenea, minciunile sunt omise, dintr-o nevoie disperată de a înfrumuseţa. Aşa că nu le notez. Jurnalul este, prin urmare, o minciună. Ceea ce e omis în jurnal e omis şi în mintea mea. În momentul în care scriu, mă avânt spre frumuseţe. Dispersez restul, din jurnal, din trupul meu. Mi-ar plăcea să mă întorc, ca un detectiv, şi să adun ceea ce am eliminat. De exemplu, cumplita, divina credulitate a lui Hugo. Mă gândesc la ce-ar fi putut observa. Când am

venit de la Henry şi m-am spălat, ar fi putut să vadă cele câteva picături de apă care au căzut pe podea; pete pe lenjeria mea; urme de ruj pe batiste. Ar fi putut pune întrebări când i-am spus: „Tu de ce nu încerci să termini de două ori?“ (ca Henry), să remarce oboseala mea excesivă, cearcănele de sub ochi.

Îmi ţin jurnalul foarte secret, dar de câte ori n-am scris în el stând la picioarele lui, lângă şemineu, şi n-a încercat să citească peste umărul meu! Când Eduardo l-a pus pe Hugo să se întindă, să închidă ochii şi să reacţioneze la cuvinte – „dragoste“, „pisică“, „zăpadă“, „gelozie“ –, reacţiile lui au fost uimitor de încete şi de vagi. Numai gelozia i-a provocat o reacţie imediată. Pare a refuza să înregistreze, să realizeze. Asta-i bine. E forma lui de autoapărare. E fundamentul libertăţii bizare pe care o am, în ciuda geloziei lui puternice. Nu vrea să vadă. Asta-mi stârneşte o asemenea milă, încât uneori mă înnebuneşte. Aş vrea să mă pedepsească, să mă bată, să mă încuie. M-aş simţi uşurată.

Mă duc să mă întâlnesc cu doctorul Allendy ca să vorbim despre Eduardo. Văd un bărbat frumos, sănătos, cu ochii limpezi, inteligenţi, de vizionar. Mintea îmi este trează, mă aştept să spună ceva dogmatic, în formule. Vreau s-o spună, pentru că, dacă o face, va fi încă un bărbat pe care nu mă pot sprijini şi va trebui să continui să mă cuceresc singură.

Am vorbit mai întâi despre Eduardo, despre cum câştigase forţă. Allendy se bucura că remarcasem o diferenţă sensibilă. Dar am ajuns într-un punct dificil.

— Ştiai, a întrebat el, că ai fost cea mai importantă femeie din viaţa lui? Eduardo a fost obsedat de tine. Tu eşti imaginea lui. Te-a văzut ca pe o mamă, ca pe o soră şi ca pe o femeie inaccesibilă. A te cuceri pe tine înseamnă a se cuceri pe el însuşi, a-şi cuceri propriile nevroze.

— Da, ştiu. Vreau să se vindece. Nu vreau să-l privez de proaspăt câştigata încredere în sine spunându-i că nu-l iubesc senzual.

— Dar cum îl iubeşti?

— Am fost întotdeauna ataşată de el la modul ideal. Şi acum sunt, dar nu senzual. Există un alt bărbat, un bărbat mai animalic, care are putere asupra mea.

Îi povestesc puţin despre Henry. E surprins că îmi împart astfel iubirile. Mă întreabă care sunt adevăratele mele sentimente privind experienţa cu Eduardo.

— Eram în totalitate pasivă, îi spun. Nu simţeam nici o plăcere. Şi mă tem că şi-ar putea da seama de asta şi s-ar învinovăţi. Ar fi mai rău decât orice, mai rău decât dacă i-aş spune acum: „Ascultă, îl iubesc pe Henry, aşa că nu te pot iubi pe tine“. Pentru că, dacă asta continuă, devine o competiţie, ca şi cum aş fi permis rivalitatea şi comparaţia şi *apoi* l-aş fi părăsit. Mi se pare mai periculos. Dar, la urma urmei, întreb râzând, ştiu bărbaţii când oferă sau nu plăcere unei femei?

Doctorul Allendy râde şi el.

— Optzeci la sută dintre ei nu ştiu niciodată, spune el. Unii bărbaţi sunt sensibili, dar mult mai mulţi sunt plini de ei şi vor să creadă că o fac, iar mulţi alţii chiar nu ştiu.

(Mi-am amintit întrebarea lui Henry la hotel: „Te satisfac?“)

Apoi spun:

— Decât să continui comedia sexuală, n-ar fi mai bine să-i spun că *eu* sunt nevrotică, bolnavă, că de fapt cu mine e ceva în neregulă?

— Şi, bineînţeles, s-ar putea să fie aşa, zice Allendy. E ceva ciudat în felul în care îţi împarţi iubirile. E ca şi cum ţi-ar lipsi încrederea.

A atins un punct sensibil. Acum câteva minute a făcut o greşeală, când vorbeam despre separarea dintre dragostea animalică şi cea ideală. A tras concluzia banală că, probabil la vârsta pubertăţii,

asistasem la un act de dragoste brutal, fusesem dezgustată şi mă îndreptasem spre dragostea eterică. Dar acum se apropie de un adevăr: lipsa încrederii. Tata nu şi-a dorit o fată. Spunea că sunt urâtă. Când scriam sau desenam ceva, nu credea că o făcusem eu. Nu-mi amintesc nici o mângâiere sau un compliment din partea lui, cu excepţia episodului când era să mor, pe la nouă ani. Mereu au fost scene, bătăi, ochii lui albaştri, duri, aţintiţi asupra mea. Îmi amintesc bucuria nefirească pe care am simţit-o când tata mi-a scris un bilet aici, la Paris, care începea cu: „Ma jolie“. Nu am avut parte de dragostea lui. Am suferit alături de mama. Îmi amintesc sosirea noastră la Aranchon, unde el îşi petrecea vacanţa, după boala mea. Se vedea pe faţa lui că nu ne voia. Ceea ce se adresa mamei, eu credeam că mi se adresează şi mie. Am simţit o tristeţe isterică atunci când ne-a părăsit. Şi în toţi anii de şcoală la New York am tânjit după el. M-am temut mereu de duritatea şi răceala lui. Cu toate astea, la Paris l-am repudiat. Eu am fost cea severă şi nesentimentală.

— Aşa că, a spus Allendy, te-ai retras în tine şi ai devenit independentă. În loc să te dăruieşti total, cu încredere, unei singure iubiri, tu cauţi mai multe. Cauţi chiar cruzimea bărbaţilor mai în vârstă, de parcă nu te-ai putea bucura de dragoste fără durere. Şi nu eşti sigură…

— Decât de dragostea soţului meu.

— Dar ai nevoie de mai mult de una.

— Mereu de dragostea lui şi de a unui bărbat mai în vârstă.

Eram uimită că încrederea unui copil, odată zdruncinată şi distrusă, are asemenea repercusiuni asupra unei vieţi întregi. Dragostea insuficientă a tatei şi faptul că ne-a părăsit nu se pot şterge. De ce nu au fost anulate de toate iubirile pe care le-am inspirat de atunci?

Eduardo voia să stau de vorbă cu doctorul Allendy pentru ceea ce aveam să scriu. Şi sunt

dispusă s-o fac, dar în condiţiile stabilite de mine. Adică mă duc la el rar, ceea ce-mi lasă timp să absorb materialul şi să lucrez inspirată, iar în acelaşi timp mă face mai puţin dependentă. Cu toate astea, ieri, când a spus: „Pari foarte echilibrată şi nu cred că ai nevoie de mine“, am simţit brusc o mare tristeţe că eram părăsită din nou. Munca îmi dă stabilitate, îmi folosesc suferinţele, dar aş vrea să încredinţez unei fiinţe omeneşti ceea ce încredinţez jurnalului. În relaţiile mele există întotdeauna ceva interzis. Cu Eduardo nu pot vorbi despre Henry. Nu pot vorbi decât despre boala mea. Cu Henry nu pot vorbi despre psihanaliză. El nu e un analist, e un scriitor epic, un Dostoievski inconştient. Cu Fred pot să fiu suprarealistă, dar nu femeia care a scris un studiu despre Lawrence.

Allendy spunea: „Te-ai purtat minunat cu Eduardo în toată povestea asta, cum puţine femei ar fi făcut-o, căci, în general, o femeie consideră bărbatul un inamic şi se bucură când îl poate umili sau distruge“.

Joaquin spune că, atunci când mi-a citit jurnalul, a devenit conştient că Henry îmi dăruia mai mult decât o experienţă senzuală; că răspundea unor nevoi pe care Hugo nu mi le putea satisface. Încă mai crede că mă pierd în Henry, că mă dăruiesc unor experienţe care nu sunt potrivite cu firea mea.

Şi Allendy începe să sugereze că în mod normal nu ar trebui să iubesc un Henry şi că trebuie înlăturată cauza pentru care îl iubesc. Aici mă întorc feroce împotriva ştiinţei şi simt o mare loialitate faţă de instinctele mele.

S-ar putea ca psihanaliza să mă oblige să fiu mai sinceră. Deja conştientizez anumite sentimente pe care le am, cum e teama de a fi rănită. Când îmi telefonează Henry, mă agăţ de fiecare inflexiune a vocii lui. Dacă e ocupat la ziar, dacă e cineva acolo sau dacă are un ton impersonal, mă neliniştesc imediat.

Astăzi Henry s-a trezit şi a zis: „La naiba cu femeile angelice sau literate!“ Apoi îmi spune că mi-a scris două scrisori de duminică încoace, care mă aşteaptă la Nataşa, şi sunt entuziasmată. Îmi dispreţuiesc hipersensibilitatea, care necesită atâtea asigurări, dar care totodată mă face conştientă de sensibilitatea altora. Marea iubire a lui Hugo ar fi trebuit să-mi dea încredere, iar nevoia mea continuă de a fi iubită şi înţeleasă este cu siguranţă anormală.

Poate că îmi reafirm încrederea încercând să cuceresc bărbaţi mai în vârstă. Sau cochetez cu suferinţa? Ce simt când văd ochii destul de reci ai lui Henry aţintiţi asupra mea? (Tata avea ochi albaştri de gheaţă.) Vreau ca ei să se topească de dorinţă pentru mine.

Există acum o mare tensiune între mine şi Fred; nu ne putem suporta privirile. El a scris ceva atât de exact, atât de străpungător despre mine, încât m-am simţit invadată în cele mai tainice compartimente ale fiinţei mele. M-a înspăimântat şi ceea ce a scris despre Henry, de parcă s-ar fi apropiat prea mult de propriile mele temeri şi îndoieli. Scrie ocult. Abia dacă mai putem vorbi după ce am citit paginile alea. Şi el mi-a citit jurnalul. A spus: „N-ar trebui să mă laşi să citesc asta, Anaïs“. Am întrebat de ce. Părea uluit. A plecat capul, gura îi tremura. E ca o fantomă a mea. De ce a fost uluit? Am dezvăluit asemănarea, recunoaşterea? El e o parte din mine. El ar putea înţelege întreaga mea viaţă. I-aş pune toate jurnalele mele în mâini. Nu mă tem de el. E atât de blând cu mine!

Henry îmi vorbeşte minunat, într-o stare detaşată, înţeleaptă. Îmi spune „te iubesc“ în timp ce mă ţine în braţe, iar eu răspund „nu te cred“. Îşi dă seama că sunt într-o dispoziţie diabolică. Insistă: „Mă iubeşti?“ Şi îi răspund vag. Când suntem uniţi senzual nu pot să cred că apropierea

noastră e numai fizică. Când mă trezesc din delir şi stăm de vorbă liniştiţi, sunt surprinsă că vorbeşte atât de serios despre dragostea noastră.

— Duminică, după ce ai plecat, am dormit un pic, apoi m-am dus să mă plimb şi m-am simţit atât de fericit, Anaïs, mai fericit decât am fost vreodată! Mi-am dat seama de un adevăr teribil: că nu vreau să se întoarcă June. Am o nevoie cumplită de tine – absolută! În unele momente simt chiar că, dacă June s-ar întoarce şi m-ar dezamăgi, nu mi-ar mai păsa de ea, aproape că m-aş bucura. Duminică noaptea am vrut să-i trimit o telegramă ca să-i spun că n-o mai vreau.

Dar înţelepciunea m-a împiedicat să-l cred. Ştie şi el, pentru că adaugă:

— Sunt slab în mâinile lui June, Anaïs. Dacă, atunci când vine, o să mă port exact aşa cum vrea ea să mă port, să nu te simţi dezamăgită ori trădată.

Asta mă surprinde, pentru că mi se pare că, atunci când m-am aruncat în vâltoarea asta, cu intensitate caracteristică, şi am simţit instabilitatea, tragicul situaţiei, m-am retras şi am diminuat importanţa relaţiei noastre. Mi-am epuizat resursele de tragediană cu John Erskine. Am suferit atunci până la limită. Nu ştiu dacă o să mai pot suferi vreodată atât de mult şi cred că sentimentele lui Henry sunt similare. Vreau să mă bucur de clipa prezentă profund, iraţional. Henry aplecându-se deasupra mea, plin de dorinţă, limba lui Henry între picioarele mele, posedarea viguroasă, torenţială a lui Henry.

„Eşti singura femeie căreia îi pot fi fidel. Vreau să te protejez.“

Când văd fotografia lui June în camera lui, o urăsc pe June, pentru că în momentul ăsta îl iubesc pe Henry. O urăsc pe June, şi totuşi ştiu că şi eu sunt în puterea ei şi că, atunci când se va întoarce…

„Ceea ce simt cu tine şi nu simt cu June este că, dincolo de dragoste, suntem prieteni. Eu şi June nu

suntem prieteni.“

Nu poţi să scapi de propria natură, deşi Henry a spus ieri „Bunătatea ta are lacune“. Lacune. Ce uşurare! Fisuri. Pot evada prin ele. O anume perversitate mă împinge în afara rolului pe care sunt forţată să-l joc. Mereu îmi imaginez un alt rol. Nu sunt niciodată statică. Când Henry vrea să-mi citească jurnalul, tremur. Ştiu că bănuieşte că-l trădez constant. Aş vrea, dar nu pot. De când a apărut el, practic instinctiv fidelitatea târfelor: nu simt plăcere cu nimeni altcineva. Cea mai mare frică a mea este ca Hugo să nu mă dorească în aceeaşi zi şi asta se întâmplă frecvent. Azi-noapte era înflăcărat, extatic – iar eu, supusă şi amăgitoare. Simulând plăcerea. I s-a părut o noapte excepţională. Plăcerea lui a fost imensă.

Oare când par să mă revărs şi chem toate plăcerile senzuale posibile, chiar aşa e? Dacă aş fi atrasă de o femeie oarecare de pe stradă sau de un bărbat cu care am dansat, aş fi oare capabilă să-mi satisfac dorinţa? Există oare cu adevărat această dorinţă? Data viitoare când mă cuprinde o astfel de senzaţie, n-o să mă opun. Trebuie să ştiu.

În seara asta cedez în faţa dorinţei pentru Henry. Îl vreau şi o vreau şi pe June. June e cea care mă va ucide, cea care mi-l va lua pe Henry, care mă va urî. Vreau să fiu în braţele lui Henry. Vreau ca June să mă găsească acolo: va fi singura dată când va suferi. După aceea, Henry va fi cel care va suferi, la cheremul ei. Vreau să-i scriu şi s-o implor să se întoarcă, pentru că o iubesc şi vreau să renunţ la Henry pentru ea, acesta fiind darul cel mai mare pe care i-l pot face.

Hugo mă dezbracă în fiecare noapte de parcă ar fi prima dată şi aş fi o femeie nouă pentru el. Sentimentele mele sunt într-un haos pe care nu-l pot limpezi, nu-l pot lumina. Visurile mele nu-mi spun nimic altceva decât că sunt îngrozită să nu fiu adusă din nou pe punctul de a mă sinucide.

Nu te poţi vindeca numai trăind şi iubind, altfel aş fi vindecată. Hugo mă vindecă uneori. Azi ne-am plimbat pe câmp, pe sub cireşi, am stat pe iarbă, la soare, vorbind ca doi tineri îndrăgostiţi. Şi Henry mă vindecă, mă ia în braţele lui vitale, braţele lui de uriaş. Şi astfel, în unele zile mă cred sănătoasă.

Hugo a plecat într-o călătorie şi m-a sărutat cu disperare, cu tristeţe. Sunt înconjurată de urme ale lui, mici lucruri care amintesc de obiceiurile lui, defectele lui, bunătatea lui divină: o scrisoare pe care a uitat s-o pună la poştă, lenjeria lui uzată (pentru că nu-şi cumpără niciodată nimic pentru el), însemnările lui cu ce are de făcut, o minge de golf – care îmi aminteşte că ieri a spus: „Nici măcar golful nu-mi face plăcere, pentru că prefer să stau cu tine. Totul face parte din munca mea blestemată“ – o periuţă de dinţi, un borcan de briantină desfăcut, o ţigară pe jumătate fumată, costumul lui, pantofii lui. Abia l-am sărutat de rămas-bun şi nici nu s-a închis bine poarta după el, când i-am spus Emiliei: „Curăţă-mi rochia roz şi spală-mi lenjeria de dantelă. S-ar putea să plec la o prietenă pentru câteva zile“.

N-am uitat ieri să fiu atât de bună cu Eduardo, încât probabil că a crescut cu cel puţin jumătate de metru. În aceeaşi seară voiam să mă dizolv în trupul lui Hugo, să fiu captivă în braţele lui, în bunătatea lui. Într-un astfel de moment, pasiunea şi febra par lipsite de importanţă. Nu pot suporta să-l văd pe Hugo gelos, dar el e sigur de dragostea mea. Spune: „Nu te-am iubit niciodată atât de mult, n-am fost niciodată atât de fericit cu tine. Eşti toată viaţa mea“. Şi ştiu că îl iubesc atât de mult cât îl pot iubi, că e singurul care mă are pe veci. Cu toate astea, timp de trei zile am văzut cum ar fi viaţa cu Henry la Clichy. Îi spun lui Hugo: „Să-mi trimiţi o telegramă în fiecare zi, te rog“. Dar s-ar putea să nu fiu acasă, ca să le citesc.

Am fugit. Pijamaua mea, pieptenele, pudra, parfumul sunt în camera lui Henry. Găsesc un Henry atât de profund, că sunt ameţită.

Păşim ca în sincron spre Place Clichy. Mă face conştientă de stradă, de oameni, de realitate. Eu merg ca o somnambulă, dar el adulmecă strada, observă, ochii îi sunt larg deschişi. Îmi arată târfa cu picior de lemn care stă lângă Gaumont Palace. Nu ştie cum e să trăieşti într-o lume în care singurul personaj distinct eşti tu însuţi, aşa cum ştim Eduardo şi cu mine. Stăm în diverse cafenele şi vorbim despre viaţă şi moarte, în sensul lui Lawrence.

Henry spune: „Dacă ar fi trăit Lawrence…“ Da, ştiu cum se termină fraza. L-aş fi iubit. M-ar fi iubit. Henry îşi poate imagina aspectul schimbător al camerei mele de scris. Fotografiile lui John. Cărţile lui John. Fotografia lui Lawrence şi cărţile lui Lawrence. Acuarelele lui Henry şi manuscrisele lui Henry. Pentru o clipă, stăm şi reflectăm sardonic la spectacolul vieţii noastre.

Eduardo spunea că nici scrisul, nici viaţa lui Henry nu au un şablon. Exact. Dacă ar avea, ar fi un analist. Dacă ar fi un analist, n-ar fi o forţă vitală, haotică.

Când îi povestesc lui Henry despre John Erskine, e uimit de sacrilegiul meu. John, omul pe care Hugo îl venera. Spun liniştită: „Poate părea un sacrilegiu şi totuşi, uite cât de simplu e: iubeam la John chiar ceea ce-l lega pe Hugo de el“.

Stăteam în bucătăria din Clichy la două noaptea, cu Fred, mâncând, bând şi fumând enorm. Henry a fost nevoit să se ridice şi să-şi dea pe ochi cu apă rece, ochii iritaţi ai băieţelului german. N-am putut suporta asta şi i-am spus: „Henry, hai să bem pentru sfârşitul slujbei tale la ziar. N-o să mai faci asta niciodată. Am zis!“

Fred a părut ofensat. A căzut într-o dispoziţie mohorâtă. Ne-am spus noapte bună. M-am dus în camera lui Henry.

Ne place să stăm împreună, să ne dezbrăcăm, să vorbim, să ne punem hainele pe scaun. Henry îmi admiră pijamaua japoneză din mătase roşie, care pare extrem de bizară în camera simplă, pe pătura aspră.

A doua zi am descoperit că Fred nu dormise acolo. „Nu-l lua prea în serios“, a zis Henry. Am luat micul dejun împreună la cinci după-amiază. Apoi am cusut perdelele gri şi Henry a bătut în perete galeriile. Mai târziu, el a pregătit o cină consistentă; am băut Anjou şi am fost foarte veseli. Dis-de-dimineaţă m-am întors la Louveciennes.

Când am revenit în Clichy, Fred se întorsese şi era foarte trist. Am luat cina, dar în tăcere, şi m-am simţit nefericită. Fred s-a scuturat de starea lui proastă de dragul meu şi a exclamat: „Hai să facem ceva: să mergem la Louveciennes!“

Am pornit.

Mă simt legănată de magia casei mele. Ne aşezăm cu toţii lângă foc. Acesta e momentul în care casa împrăştie un farmec anume, iar focul îţi topeşte nervii. Pot sta perfect nemişcată, ca şi cum aş face parte dintr-o pictură murală. Admiraţia şi dragostea lor mi se par dulci. Pierd sentimentul secretului. Deschid cutiile de metal şi le arăt jurnalele mele de început. Fred înşfacă primul volum şi începe să râdă şi să plângă citindu-l. I-am dat lui Henry jurnalul roşu, tot numai despre el, ceea ce nu am mai făcut cu nimeni. Citesc peste umărul lui.

Eu şi Henry aşteptăm trenul pe un peron înalt. Ploaia a spălat copacii. Pământul emană esenţe ca o femeie pe care bărbatul a arat-o şi a însămânţat-o. Trupurile ni se apropie.

În momentul acela nu m-am gândit cum stătusem la fel, lipită de June. Mă gândesc la asta acum, pentru că ieri, pentru prima dată, el m-a rănit, deşi eram pregătită pentru sarcasmul şi ridiculizările lui. Îi cunosc plăcerea de a descoperi defecte, din tot ce-a scris despre June. Citeam

jurnalul meu roşu. A ajuns la un paragraf în care Fred spusese că sunt frumoasă. „Vezi“, a zis Henry, „Fred crede că eşti frumoasă. Eu nu cred. Cred că ai mult farmec, asta-i drept.“ Stăteam lângă el. L-am privit uluită, apoi am pus uşor mâna pe pernă şi am început să plâng. Când mi-a pus mâna pe faţă şi mi-a simţit lacrimile, a fost uimit. „Ah, Anaïs, n-am crezut nici o clipă că asta ar putea însemna ceva pentru tine! Mă detest pentru că am spus-o cu atâta cruzime. Dar ţii minte? Ţi-am spus şi că nu cred că June e frumoasă. Femeile cele mai puternice nu au fost cele mai frumoase. Dar când mă gândesc că te-am putut face să plângi, că eu am putut face asta, când e singurul lucru pe care n-am vrut niciodată să ţi-l fac *ţie*...“

Acum stătea în faţa mea, iar eu zăceam cufundată în perne, cu părul ciufulit şi ochii înotând în lacrimi. Atunci mi-am amintit cum mă vedeau pictorii şi i-am spus. Şi deodată, l-am *lovit*. I-am dat o labă, ca o pisică, a zis el. Iar după scena asta, care l-a amuzat, ne-am simţit în mod ciudat şi mai apropiaţi, până când i-am zis, tachinându-l, în tren – pentru că el îmi spunea că îi părusem frumoasă în prima zi când mă văzuse, dar începuse să creadă că nu sunt pentru că Fred insistase atât de mult asupra acestui lucru, dar şi din cauza lui June –, am zis: „Ai gusturi proaste!“

Dar toate lucrurile minunate pe care mi le-a spus despre jurnalul meu au pălit acum. Încrederea mi s-a zdruncinat. Nu-mi era de nici un folos să mă gândesc cât de relativă e frumuseţea şi că fiecare om reacţionează diferit la ea. E nefiresc să fiu atât de rănită. Şi totuşi, am înghiţit această ofensă şi am spus: „O să suport. O să uit asta, n-o să-mi pese“. Şi câteva ore mi-am adunat curajul, până când am început să ne dezbrăcăm, în seara aia, iar el a spus: „Vreau să te privesc dezbrăcându-te. N-am făcut asta niciodată“. M-am aşezat pe patul lui şi am fost copleşită de timiditate. Am făcut ceva ca să-i distrag atenţia de la mine cât m-am dezbrăcat

şi m-am strecurat în pat. Îmi venea să plâng. Cu câteva clipe înainte, îmi spusese: „Am senzaţia că sunt un bărbat foarte urât. Nu vreau niciodată să mă uit în oglindă“.

Şi am găsit ceva evaziv şi încântător de spus. I-am spus ce-mi plăcea la el. N-am zis: „ Zilele astea am avut nevoie de frumuseţea lui Eduardo mai mult ca niciodată“.

A doua zi, la trei şi jumătate, eram în salonul lui Allendy, simţind o nevoie teribilă de el.

M-am dus la Henry şi l-am găsit la lucru. M-a primit cu un sărut vesel. Am lucrat împreună. Stăteam la masa mea, lângă a lui, revăzând fragmentele pe care urma să le inserez în carte. Eram plină de forţa scrisului său. Când i s-a făcut foame, m-am oferit să pregătesc eu masa. „Lasă-mă să mă joc de-a soţia unui geniu.“ Şi m-am dus în bucătărie, în maiestuoasa mea rochie roz.

Chiar şi numai vocea lui Henry mă face să mă simt bine. Mă gândesc cum spunea:

— Când scriu despre tine, va trebui să scriu despre tine ca înger. Nu pot să te plasez pe un pat.

— Dar eu nu mă port ca un înger. Ştii doar…

— Da, ştiu. M-ai epuizat în ultimele zile. Eşti un înger sexual, dar un înger! Senzualitatea ta nu mă convinge.

— O să te pedepsesc pentru asta, am spus. De acum înainte o să mă port ca un înger.

Două ore mai târziu, Fred a plecat la lucru şi Henry mă săruta în bucătărie. Vreau să mă joc prefăcându-mă că îi rezist, dar până şi un sărut pe gât mă topeşte. Spun nu, dar îmi bagă mâna între picioare. Mă atacă precum un taur.

În timp ce ne odihnim, încă îl mai iubesc, îi iubesc mâinile, încheieturile, gâtul, gura, căldura trupului şi vioiciunea minţii. După aceea, mâncăm şi discutăm despre June şi despre Dostoievski în cântatul cocoşilor. Faptul că eu şi Henry putem să stăm de vorbă despre dragostea noastră pentru

June, despre momentele ei grandioase, e cea mai mare victorie a mea.

Orele lungi, liniştite petrecute cu Henry sunt cele mai puternice. Cade într-o tăcere gânditoare stând aplecat asupra manuscrisului său, chicotind din când în când. Are în el ceva de gnom, de satir şi de savant german. Are nişte umflături tari pe frunte, ce par gata să crească brusc. Corpul lui pare dintr-odată fragil, încovoiat.

Când stă aşa, simt că îi pot vedea mintea aşa cum îi văd trupul, şi e ca un labirint, fertilă, receptivă. Sunt plină de adoraţie faţă de tot ce conţine acel cap şi faţă de impulsurile care ies în rafale.

Stă în pat, cu trupul arcuit peste spatele meu, cu un braţ mângâindu-mi pieptul. Şi în circumferinţa singurătăţii mele, ştiu că am găsit un moment de dragoste absolută. Măreţia lui umple rănile şi le închide, amuţeşte dorinţele. Doarme. Cât de mult îl iubesc! Mă simt ca un râu revărsat.

„Anaïs, aseară, când am venit acasă, am crezut că eşti aici, pentru că ţi-am simţit parfumul. Mi-a fost dor de tine. Mi-am dat seama că nu ţi-am spus cât de minunat a fost să te am aproape. Nu spun niciodată astfel de lucruri. Uite, aici e un sertar plin cu hainele tale – ciorapi. Vreau să-ţi laşi parfumul peste tot.“

Cred că mă iubeşte cu tandreţe, cu sentimentalism. June e cea care inspiră pasiuni. Iar eu sunt aici pentru a-i culege gândurile, inspiraţiile, amintirile, confesiunile. Stau lângă Henry scriitorul şi îmi este dăruită cealaltă dragoste a lui.

Acum, singură la Louveciennes, încă mai simt amprenta trupului său adormit pe trupul meu. Aş vrea ca astăzi să fie ultima zi. Întotdeauna îmi doresc ca momentul culminant să fie ultimul. June poate să se întoarcă şi să sufle ca simunul asupra noastră. Henry va fi torturat de ea, iar eu voi fi hipnotizată.

Vor rămâne aici, în jurnalul meu, lucrurile pe care le-a spus Henry. Le primesc în dar ca pe nişte bijuterii, tămâie şi parfumuri. Cuvintele lui cad, iar eu le prind cu atâta grijă, încât uit să vorbesc. Sunt sclava care îi face vânt cu pene de păun. El vorbeşte despre Dumnezeu, Dostoievski şi fineţea scrisului lui Fred. Trasează o distincţie între această fineţe şi scrisul lui dramatic, senzaţional, potent. Poate spune, cu umilinţă: „Fred are o fineţe care mie îmi lipseşte şi erudiţie, are stofa unui Anatole France“.

Şi eu spun: „Dar nu vezi? Lui îi lipseşte pasiunea, aşa cum îi lipsea şi lui France. Asta ai tu!“

La gândul ăsta, în timp ce ne plimbăm pe un bulevard, îmi vine să-l sărut pe bărbatul a cărui pasiune curge ca lava printr-o lume intelectuală rece. Îmi vine să renunţ la viaţa mea, la casa mea, siguranţa mea, scrisul meu, ca să trăiesc cu el, să muncesc pentru el, să mă prostituez pentru el, orice, până şi să fiu rănită fatal de el.

Noaptea târziu îmi povesteşte despre o carte pe care eu n-am citit-o, *Hill of Dreams* de Arthur Machen. Şi eu ascult cu sufletul. Spune, încet: „Îţi vorbesc aproape patern“.

În momentul acela ştiu că sunt pe jumătate femeie, pe jumătate copil. Că o parte din mine ascunde un copil căruia îi place să fie uimit, învăţat, îndrumat. Când ascult, sunt un copil, iar Henry devine patern. Imaginea obsesivă a eruditului, a părintelui literar, se reafirmă, şi femeia redevine mică. Îmi amintesc alte fraze, precum „Nu vreau să te rănesc – pe tine nu“, neobişnuita lui delicateţe faţă de mine, comportamentul protector. Mă simt trădată. Copleşită de miracolul operei lui Henry, am devenit un copil. Îmi imaginez un alt bărbat spunându-mi: „Nu pot să fac dragoste cu tine. Tu nu eşti femeie, eşti un copil“.

Mă trezesc din vise de o profundă senzualitate. Şi apoi, furioasă, vreau să domin, să lucrez ca un bărbat, să-l întreţin pe Henry, să mă ocup de publicarea cărţii lui. Vreau mai mult decât oricând să regulez şi să fiu regulată, să afirm femeia senzuală. Henry spune într-o zi: „Ascultă, cred că tu ai putea să ai zece amanţi şi să te descurci cu toţi. Eşti insaţiabilă“. Şi în altă zi: „Senzualitatea ta nu mă convinge.“

A văzut copilul!

Detestabil, îngrozitor! Fug de la Clichy şi mă gândesc că-mi iau secretul cu mine. Am speranţa că Henry nu l-a sesizat. Mă tem de sfredelirea tulburătoare a ochilor săi. Mă furişez din patul lui şi fug în timp ce el doarme. Alerg acasă şi dorm adânc, multe ore. Trebuie să sufoc copilul. Mâine pot să mă întâlnesc cu Henry, să-l înfrunt, să fiu femeie.

Acesta ar fi rămas un incident vag, lipsit de importanţă. Acum, din cauza psihanalizei, e greu de semnificaţii. Psihanaliza mă face să mă simt de parcă m-aş masturba în loc să mă fut. A fi cu Henry înseamnă a trăi, a curge, a suferi, chiar. Nu-mi place să fiu cu Allendy şi să apăs cu degete uscate pe tainele trupului meu.

Când îi vorbesc puţin despre teama mea de cruzime faţă de Eduardo, el spune ceea ce spun şi eu: „Dar îţi foloseşti propriile slăbiciuni. Poţi să le dai sens“. Şi am făcut asta. Dar nu văd nimic bun în admiraţia mea copilărească pentru bărbaţii mai în vârstă, în adoraţia mea pentru John şi Henry. Nu văd în ea nimic altceva decât interferenţa cu evoluţia, abdicarea de la propria personalitate. După cum spune Henry: „E frumos să te privesc dormind. Stai ca o păpuşă, acolo unde eşti pusă. Nici măcar în somn nu te întinzi şi nu ocupi prea mult loc“.

Întrebările lui Allendy mă lovesc.

— Cum te-ai simţit după prima noastră discuţie?

— Am simţit că am nevoie de tine, că nu vreau să fiu lăsată să-mi gândesc singură viaţa.

— Ţi-ai iubit tatăl cu devotament, anormal, şi ai urât motivul sexual care l-a făcut să te părăsească. Asta s-ar putea să fi creat în tine un anume sentiment obscur împotriva sexului. Acest sentiment se afirmă în subconştientul tău, în scena aceea cu John. Ţi-ai dorit pentru el un soi de castrare.

— Atunci, de ce am fost atât de nefericită, atât de disperată când s-a întâmplat, şi de ce l-am iubit vreme de doi ani?

— Poate că l-ai iubit mai mult ca urmare a ceea ce s-a întâmplat.

— Dar l-am dispreţuit de-atunci pentru lipsa lui de pasiune!

— Nevoia ambivalentă de a domina bărbatul, de a fi cucerită de el şi de a-i fi superioară. L-ai iubit într-adevăr pentru că el nu te-a dominat, pentru că tu îi erai superioară în pasiune.

— Nu, iată că acum am găsit un bărbat care m-a cucerit şi sunt extrem de fericită.

Allendy îmi pune întrebări despre Henry. În cele din urmă, observă că îl domin social. Mai remarcă şi că am ales să mă pun în situaţia de rivală a unei femei care ştiu că va învinge, căutând, prin urmare, suferinţa. Că am iubit un bărbat mai slab decât mine şi am suferit din cauza asta. În acelaşi timp am o teamă cumplită de suferinţă şi asta mă face să-mi împart iubirile, astfel încât fiecare să-mi servească drept antidot împotriva alteia. Ambivalenţă. Vreau să iubesc un bărbat mai puternic şi nu pot.

El spune că am un sentiment de inferioritate cauzat de fragilitatea mea fizică din copilărie. Mi se părea că bărbaţii nu iubesc decât femei grase, sănătoase. Eduardo mi-a vorbit despre tinere cubaneze grase. Prima atracţie a lui Hugo a fost faţă de o fată grasă. Toată lumea comenta faptul că sunt atât de slabă şi mama cita proverbul spaniol

„Oasele sunt pentru câini“. Când eram la Havana, aveam îndoieli că aş putea plăcea cuiva pentru că eram prea slabă. Tema continuă şi în momentul în care Henry mă face să sufăr cu admiraţia lui faţă de corpul Nataşei, care i se pare bogat.

Allendy:

— Ştii că uneori sentimentul de inferioritate sexuală se datorează conştientizării frigidităţii?

E adevărat că am fost destul de indiferentă faţă de sex până pe la optsprezece sau nouăsprezece ani şi, chiar şi atunci, extrem de romantică, dar nu pe deplin trează sexual. Dar după aceea…!

— Şi dacă aş fi frigidă, aş fi atât de preocupată de sex?

Allendy:

— Cu atât mai mult.

Tăcere. Mă gândesc că, în ciuda plăcerilor extraordinare pe care mi le-a oferit Henry, nu am avut un orgasm adevărat. Reacţiile mele nu par să ducă la un punct culminant, ci se disipează într-un spasm mai puţin centrat, mai difuz. Am simţit uneori orgasmul cu Hugo sau când m-am masturbat, dar probabil că asta pentru că lui Hugo îi place să-mi strâng picioarele, iar Henry mă pune să le desfac atât de tare. Dar asta nu-i spun lui Allendy.

Din visele mele el culege dorinţa permanentă de a fi pedepsită, umilită sau abandonată. Visez un Hugo crud, un Eduardo temător, un John impotent.

— Asta vine dintr-un sentiment de vinovăţie pentru că l-ai iubit atât de mult pe tatăl tău. După aceea, sunt sigur că ţi-ai iubit mult mai mult mama.

— E adevărat. Am iubit-o enorm.

— Iar acum cauţi pedeapsa. Şi te bucuri de suferinţă, care îţi aminteşte de suferinţa pe care ai îndurat-o cu tatăl tău. Într-unul din visele tale, când bărbatul te penetrează cu forţa, îl urăşti.

Sunt îndurerată, de parcă întrebările lui ar fi nişte lovituri. Am o cumplită nevoie de el. Cu toate

astea, psihanaliza nu ajută. Suferinţa de a trăi este nimic pe lângă suferinţa acestei analize minuţioase.

Allendy îmi cere să mă relaxez şi să-i spun ce se petrece în mintea mea. Dar ceea ce se petrece în mintea mea e analiza vieţii mele.

Allendy:

— Încerci să te identifici cu mine, să-mi faci treaba. Nu ţi-ai dorit să-i depăşeşti pe bărbaţi în munca lor? Să-i umileşti cu succes?

— În nici un caz. Eu îi ajut constant pe bărbaţi în munca lor, fac sacrificii pentru ei.

Îi încurajez, îi admir, îi aplaud. Nu, Allendy se înşală foarte tare.

Zice:

— Poate că tu eşti una dintre acele femei care le sunt prietene, şi nu duşmance, bărbaţilor.

— Mai mult decât atât. Visul meu iniţial era să mă mărit cu un geniu şi să-l servesc, nu să fiu eu un geniu. Când mi-am scris cartea despre Lawrence, am vrut să colaborez cu Eduardo. Chiar şi-acum ştiu că el ar fi scris una mai bună, numai că eu sunt cea care are energia, impulsul.

Allendy:

— Ştii de complexul Dianei, femeia care îl invidiază pe bărbat pentru puterea sa sexuală?

— Da, am simţit asta sexual. Mi-ar fi plăcut s-o pot poseda pe June sau alte femei frumoase.

Sunt idei pe care Allendy le abandonează, ca şi cum mi-ar simţi susceptibilitatea. De fiecare dată când abordează lipsa mea de încredere, sufăr. Sufăr când abordează potenţa mea sexuală, sănătatea sau sentimentul meu de singurătate, pentru că nu există un singur bărbat în care să mă încred complet.

Mă las pe spate şi simt un val de durere, de disperare. Allendy m-a rănit. Plâng. Plâng şi de ruşine, de milă faţă de mine însămi. Mă simt slabă. Nu vreau să mă vadă plângând şi îmi mut privirea. Apoi mă ridic şi mă întorc cu faţa la el. Ochii îi

sunt foarte blânzi. Vreau să mă considere o femeie superioară. Vreau să mă admire. Îmi place când spune: „Ai suferit mult“.

Când plec de la el, sunt ca într-un vis, relaxată, caldă, de parcă aş fi traversat nişte zone fantastice. Eduardo spune că sunt ca o cloşcă pe ouă.

Allendy:

— Ce anume te-a supărat data trecută?

— Simţeam că unele lucruri pe care le-ai spus sunt adevărate.

Mi-ar plăcea ca pur şi simplu să-i vorbesc despre zilele pe care le-am petrecut cu Henry. După Henry, analiza mi se pare dezgustătoare. Încep cu docilitate, dar simt o rezistenţă crescândă. Accept faţă de Allendy că nu-l destest, ci mi-a plăcut, într-un mod feminin, că a reuşit să mă facă să plâng. „Te-ai dovedit mai puternic decât mine. Îmi place asta.“

Cu toate astea, pe măsură ce trece timpul încep să simt că răscoleşte tristeţi peste care aş fi putut trece cu uşurinţă, că îmi redeşteaptă spaimele şi îndoielile. Pentru asta îl detest. În timp ce-mi citeşte visele, observă că sunt scrise cu o francheţe mai mult decât masculină. Acum descopăr că sondează elementele masculine din mine. Îl iubesc pe Henry pentru că mă identific cu el, cu dragostea şi sentimentul său de posesie faţă de June? Nu, asta e fals. Mă gândesc la noaptea în care Henry m-a învăţat să mă aşez deasupra lui şi la cât de tare mi-a displăcut. Eram mai fericită când stăteam dedesubt, pasivă. Mă gândesc la nesiguranţa mea cu femeile, neştiind bine ce rol vreau să joc. Într-un vis, June e cea care are penis. În acelaşi timp, recunosc faţă de Allendy că mi-am imaginat că aş putea avea o viaţă mai liberă ca lesbiană pentru că aş alege o femeie, aş proteja-o, aş munci pentru ea, aş iubi-o pentru frumuseţea ei, în timp ce ea m-ar putea iubi aşa cum iubeşti un bărbat, pentru talentul său, realizările sale, caracterul său. (Îmi

aminteam de Stephen din *The Well of Loneliness*[1], care nu era frumos, ba chiar avea o cicatrice din război, dar era iubit de Mary.) Asta ar fi o uşurare faţă de chinul lipsei de încredere în puterile mele femeieşti. Ar elimina orice preocupare privind frumuseţea, sănătatea sau potenţa mea sexuală. Mi-ar da încredere, pentru că totul ar depinde de talentul meu, inventivitatea mea, spiritul meu artistic, în care cred.

1. *The Well of Loneliness* (*Fântâna singurătăţii*) este un roman cu temă lesbiană scris în 1928 de Radclyffe Hall, care a stârnit mari controverse în epocă. (N. tr.)

În acelaşi timp mi-am dat seama că Henry mă iubea şi pentru aceste din urmă lucruri şi începeam să mă obişnuiesc cu asta. De asemenea, el acordă o mai mică importanţă farmecelor mele fizice. Aş putea fi vindecată prin simplul curaj de a continua să trăiesc. M-aş putea vindeca pe mine însămi. De fapt, nu am nevoie de tine, Allendy!

Ori de câte ori îmi cere să închid ochii, să mă relaxez şi să vorbesc, îmi continui propria psihanaliză. Îmi zic: „Îmi spune puţine lucruri pe care nu le ştiu“. Dar nu e adevărat, pentru că el mi-a clarificat ideea de vinovăţie. Am înţeles brusc de ce atât eu, cât şi Henry îi scriam scrisori de dragoste lui June în timp ce ne îndrăgosteam unul de celălalt. El mi-a clarificat şi ideea de pedeapsă. Îl duc pe Hugo în rue Blondel şi îl instig la infidelitate ca să mă pedepsesc pentru infidelităţile mele. O preamăresc pe June ca să mă pedepsesc pentru că am trădat-o.

Eludez următoarele întrebări ale lui Allendy. El bâjbâie. Nu găseşte nimic definit. Sugerează mai multe ipoteze. Totodată, tatonează terenul ca să-mi descopere sentimentele faţă de el şi îi povestesc despre interesul pe care îl am faţă de cărţile lui. Am conştiinţa răutăcioasă că se aşteaptă să devin interesată de el şi nu-mi place să joc jocul ştiind că e un joc. Totuşi, interesul meu e sincer. Îi spun şi

că nu-mi mai pasă dacă mă admiră sau nu. Şi asta e o victorie asupra mea.

Mă simt umilită să îi mărturisesc îndoielile mele. Aşa că azi l-am urât. În timp ce stăteam în faţa lui, pregătindu-mă de plecare, îmi ziceam: „În momentul ăsta, am mai puţină încredere în mine decât oricând. E insuportabil!“

Cu ce bucurie m-am dăruit lui Henry a doua zi!

Casa e adormită. Câinii sunt tăcuţi. Simt apăsarea singurătăţii. Aş vrea să fiu în apartamentul lui Henry, fie şi numai ca să şterg vasele pe care le spală. Îi văd jiletca descheiată, căci costumul de căpătat i-e mic. Văd reverul destrămat sub care îmi place să-mi bag mâna, cravata cu care mă joc în timp ce vorbeşte cu mine. Îi văd părul blond de pe ceafă. Văd expresia furişă, pe jumătate ruşinată, pe care o are când duce afară găleata de gunoi. E ruşinat şi de disciplina care îl obligă să spele vasele, să facă ordine în bucătărie. Spune: „Faţă de asta obiecta June – zicea că e lipsit de romantism“. Îmi amintesc, din însemnările lui Henry, dezordinea regală pe care o cultiva ea. Nu ştiu ce să spun. Sunt amândouă în mine: femeia care se comportă ca Henry şi femeia care visează să se comporte ca June. O anume tandreţe vagă mă atrage către Henry, care spală cu atâta seriozitate vasele. Nu pot să-l iau peste picior. Îl ajut. Dar imaginaţia mea nu e în bucătărie. Îmi place bucătăria numai pentru că e Henry acolo. Mi-am dorit chiar ca Hugo să fie plecat mai mult timp, ca să pot locui în Clichy. E prima dată când mi-am dorit aşa ceva.

„Uite cum e“, spune Henry. „Am extras cruzimea şi răul din June pentru că eram interesat de rău. Tocmai asta e problema: nu există pe lume oameni cu adevărat răi. June nu e cu adevărat rea. Fred are dreptate. Ea încearcă în chip disperat să fie. E unul dintre primele lucruri pe care mi le-a spus în seara când am întâlnit-o. Voia s-o cred o

femme fatale. Pe mine răul mă inspiră. Mă preocupă, aşa cum îl preocupa pe Dostoievski.“

Sacrificiile pe care le-a făcut June pentru Henry – au fost sacrificii sau lucruri pe care le făcea ca să-şi înfrumuseţeze personalitatea? Eu sunt cea care pune această întrebare. Ea nu face sacrificii obscure. Flamboaiante, da. Dramatice. Eu am făcut sacrificii obscure, fie ele mari sau mici. Dar prefer prostituţia lui June, săpatul după aur, comediile ei. Între timp, Henry poate să moară de foame. Ea îl serveşte fie îndoielnic, fantastic, fie deloc. Insista ca Henry să-şi lase slujba. Voia să muncească pentru el. (În taină, m-am gândit şi eu la prostituţie, iar a spune că aş face-o pentru Henry ar fi numai pentru a găsi o justificare.) Astfel că June a găsit o justificare magnifică. A făcut sacrificii eroice pentru Henry. Şi toate astea au contribuit la personalitatea ei.

Îi spun lui Henry:

— De ce tuni şi fulgeri împotriva defectelor ei? Şi de ce scrii mai puţin despre măreţie?

— Asta zice şi June. Repetă întruna: „Tu uiţi ba asta, ba astălaltă. Nu ţii minte decât lucrurile rele“. Adevărul e, Anaïs, că eu iau bunătatea ca pe ceva de la sine înţeles. Mă aştept ca toată lumea să fie bună. Ceea ce mă fascinează e răul.

Îmi amintesc un vag efort de a pune în practică una dintre fanteziile mele. M-am întors la Henry într-o după-amiază în care mă tachinase, plină de draci. I-am spus că în seara următoare aveam să ies cu o femeie. Văzusem în gara St. Lazare o prostituată cu care voiam foarte mult să vorbesc şi îmi imaginasem că ies cu ea. Acum, dând buzna în apartamentul lui Henry cum ar fi făcut June, aş fi putut stârni un eveniment ciudat, despre care lui i-ar fi plăcut să audă mai târziu. Dar brusc am devenit conştientă că scria, că era într-o dispoziţie serioasă, că-l deranjam. Sperase că aveam să stau cu el şi să-l ajut să-şi organizeze cartea. Starea mi

s-a evaporat. Ba chiar m-am simţit plină de remuşcări.

June i-ar fi întrerupt scrisul, l-ar fi precipitat pe Henry în noi experienţe, ar fi întârziat digerarea lor, radiind precum Destinul în acţiune, iar Henry ar fi înjurat-o şi apoi ar fi spus: „June e un mare personaj“.

Aşa că m-am întors la Louveciennes şi am dormit. Şi a doua zi, când Henry mă întreabă: „Ce-ai făcut aseară?“, îmi doresc să fi avut ce să-i spun. Arborez o expresie bizară. El se gândeşte că va citi mai târziu despre asta în jurnal.

Mă întreb cum se simte după ce a citit întregul meu jurnal roşu. Henry n-a spus prea multe în timp ce citea, dar din când în când clătina din cap sau râdea. A zis că jurnalul meu era extraordinar de cinstit şi că descrierile trăirilor senzuale erau incredibil de puternice. Nu foloseam eufemisme. Îl înfăţişasem bine, flatant, dar realist. Tot ce spuneam despre June era adevărat. Se aştepta la ceva precum relaţia mea cu Eduardo. A fost excitat de visul meu cu June şi de alte pagini. „Bineînţeles“, a zis el, „eşti o narcisistă. Asta e raţiunea de a fi a unui jurnal. Scrierea de jurnale e o boală. Dar e bine, e foarte interesant. Nu cunosc nici un jurnal mai interesant. Nu cunosc nici o femeie care să scrie cu atâta francheţe.“

Am protestat, pentru că eram de părere că narcisist e cineva care nu se iubeşte decât pe sine, iar asta mi se părea…

„Tot narcisism e“, a spus Henry. Dar simţeam că-mi admiră jurnalul. M-a tachinat în legătură cu Fred, spunând că se temea că aveam să mă dăruiesc lui aşa cum o făcusem cu Eduardo, din compasiune, şi era gelos. M-a sărutat în timp ce spunea asta.

Hugo se întoarce şi mi se pare ca un fiu. Mă simt bătrână, uzată, dar blândă şi veselă. Mă odihnesc pe patul de carne al unei imense oboseli. Tot ce port cu mine de la Henry este imens.

Dacă adorm, e pentru că sunt supraîncărcată. Dorm pentru că o oră cu Henry conţine cinci ani din viaţa mea, iar o frază, o mângâiere răspund aşteptărilor a o sută de nopţi. Când îl aud râzând, spun: „L-am auzit pe Rabelais!“ Şi îi înghit râsul ca pe pâine cu vin.

În loc să înjure, încolţeşte, acoperind toate spaţiile care i-au scăpat în peripeţiile lui cu June. Se odihneşte după atâtea chinuri, venin, drame, nebunie. Şi spune pe un ton pe care nu l-am mai auzit la el, ca pentru a întipări: „Te iubesc“.

Adorm în braţele lui şi uităm să ne terminăm a doua împreunare. Adoarme cu degetele afundate adânc în mierea mea. Ca să dorm astfel, trebuie să fi găsit sfârşitul suferinţei.

Merg pe străzi cu pas egal. Există doar două femei pe lume: eu şi June.

Anaïs:

— Astăzi te urăsc sincer. Sunt pornită împotriva ta.

Allendy:

— Dar de ce?

— Simt că mi-ai luat şi bruma de încredere pe care o aveam. Mă simt umilită pentru că m-am confesat ţie, iar eu mă confesez atât de rar!

— Te temi să nu fii iubită mai puţin?

— Da. Destul de limpede. Am un fel de carapace în jurul meu. Vreau să fiu iubită.

Îi povestesc cum făceam pe copilul cu Henry, din admiraţie. Cum mă temusem că asta avea să-i răpească lui Henry senzualitatea.

Allendy:

— Dimpotrivă, bărbaţilor le place să aibă sentimentul ăsta de importanţă pe care li-l dai tu.

— Mi-am imaginat imediat că avea să mă iubească mai puţin.

Allendy era uimit de lipsa mea de profundă încredere.

— Pentru un psihanalist, fireşte, e foarte clar, chiar şi din înfăţişarea ta.

— Din înfăţişarea mea?

— Da. Am văzut imediat că ai un comportament şi o atitudine seducătoare. Numai oamenii nesiguri se comportă seducător.

Am râs amândoi.

I-am spus cum îmi închipuisem că-l văd pe tata la recitalul meu de dans de la Paris, când se dovedise că, în momentul acela, el era în St. Jean de la Luz. Asta mă şocase.

— Îţi doreai să fie acolo. Voiai să-l uluieşti. În acelaşi timp, ţi-era frică. Dar, pentru că voiai să-ţi seduci tatăl de când erai mică şi nu ai reuşit, ai dezvoltat şi un puternic sentiment de vinovăţie. Vrei să uluieşti fizic, dar când reuşeşti, ceva te face să te opreşti. Îmi spui că de atunci n-ai mai dansat.

— Nu. Am avut chiar un puternic sentiment de respingere. Dar nici n-am stat prea bine cu sănătatea.

— N-am nici o îndoială că, dacă ai să reuşeşti în scris, o să renunţi şi la asta ca să te pedepseşti.

Alte femei care sunt talentate, dar urâte, sunt mulţumite de ele însele, pline de încredere, magnifice, iar eu, care sunt talentată şi atrăgătoare, aşa-mi spune Allendy, mă plâng că nu arăt ca June şi nu inspir pasiune.

Încerc să-i explic asta. M-am pus în cea mai proastă poziţie posibilă iubindu-l pe Henry şi împărţindu-l cu o June care e cea mai mare rivală a mea. Mă expun la o lovitură fatală, pentru că sunt sigură că Henry o s-o aleagă pe June (aşa cum aş alege-o şi eu, dacă aş fi bărbat). Ştiu, de asemenea, că dacă June se întoarce, n-o să mă prefere pe mine lui Henry. Aşa că nu pot decât să pierd, în ambele situaţii. Şi risc asta. Totul mă împinge într-acolo. (Allendy îmi spune că e masochism.) Din nou caut durerea. Dacă aş renunţa la Henry acum, din proprie voinţă, n-ar fi decât ca să sufăr mai puţin.

Simt două impulsuri: unul masochist şi resemnat, celălalt căutând o scăpare. Tânjesc să

găsesc un bărbat care să mă salveze de Henry şi de situaţia asta. Allendy ascultă şi comentează.

Într-o seară, în bucătăria lui Henry – eram singuri –, vorbim până la epuizare. El deschide subiectul jurnalului meu roşu, îmi spune de ce defecte trebuie să mă feresc, apoi zice:

— Ştii ce mă nedumereşte? Când scrii despre Hugo, scrii lucruri minunate, dar ele sunt în acelaşi timp neconvingătoare. Nu pomeneşti nimic din ceea ce ţi-ar stârni admiraţia sau dragostea. Sună tensionat.

Mă simt imediat inconfortabil, ca şi cum m-ar interoga Allendy.

— Nu e treaba mea să pun întrebări, Anaïs, continuă Henry, dar uite, acum nu vorbesc din perspectivă personală. Mie îmi place Hugo. Cred că e băiat bun. Dar încerc să-ţi înţeleg viaţa. Îmi închipui că te-ai măritat cu el pe vremea când caracterul tău nu se formase încă sau de dragul mamei şi al fratelui tău.

— Nu, nu, nu de asta. Îl iubeam. Pentru mama şi fratele meu, m-aş fi măritat la Havana, cu un bărbat bogat, din înalta societate, şi nu am putut face asta.

— În ziua aceea când eu şi Hugo am plecat să ne plimbăm, am încercat să-mi dau seama cum e. Adevărul e că, dacă l-aş fi văzut doar la Louveciennes, aş fi venit o dată, aş fi spus că e un tip de treabă şi aş fi uitat de el.

— Hugo e taciturn, am zis. Îţi ia timp să-l cunoşti.

Şi în tot acest timp vechea, tainica, imensa mea insatisfacţie mă invadează ca o otravă şi spun tot felul de prostii despre cum banca îl înăbuşă şi cât de diferit este în vacanţe.

Henry înjură.

— Dar e atât de evident că-i eşti superioară!

Mereu fraza asta răutăcioasă – o spunea şi John.

— Numai ca inteligenţă, răspund.

— În toate, zice Henry. Şi ascultă, Anaïs, răspunde-mi. Tu nu faci doar un sacrificiu. Nu eşti cu adevărat fericită, nu-i aşa? Îţi vine să fugi de la Hugo câteodată?

Nu pot răspunde. Las capul în jos şi încep să plâng. Henry vine şi se apleacă deasupra mea.

— Viaţa mea e vraişte, spun. Încerci să mă faci să recunosc ceva ce nu vreau să recunosc nici faţă de mine însămi, după cum ai văzut în jurnal. Ai simţit cât de mult *vreau* să-l iubesc pe Hugo şi cum o fac. Sunt sfâşiată de viziuni a ceea ce-ar fi putut fi aici, cu tine, de pildă. Cât de satisfăcută am fost, Henry!

— Însă numai cu mine, zice Henry, ai înflori atât de repede, încât ai epuiza curând tot ce pot să-ţi ofer şi ai trece la altul. Nu există limite pentru cum ar putea fi viaţa ta. Am văzut cum poţi să înoţi în pasiune, într-o viaţă amplă. Ascultă, dacă altcineva ar face lucrurile pe care le-ai făcut tu, aş spune că e o nechibzuită, dar nu ştiu cum faci tu totul să pară foarte normal şi bine. Jurnalul ăsta, de exemplu, e atât de bogat, extraordinar de bogat! Spui că viaţa mea e bogată, dar ea e doar plină de evenimente, incidente, experienţe, oameni. Ceea ce e cu adevărat bogat sunt paginile astea cu atât de puţin material…

— Dar gândeşte-te ce-aş fi făcut cu mai mult material, spun eu. Gândeşte-te ce-ai zis despre romanul meu, că tema [fidelitatea] era un anacronism. Asta m-a durut. A fost ca o critică a propriei mele vieţi. Cu toate astea, nu pot comite o crimă, iar a-l răni pe Hugo ar fi o crimă. În plus, el mă iubeşte cum nu m-a iubit nimeni niciodată.

— Nu ai dat nimănui altcuiva o şansă reală.

Îmi amintesc toate astea în timp ce Hugo se ocupă de grădină. Iar a fi cu el acum mi se pare ca a trăi într-un stadiu al fiinţei în care mă aflam la douăzeci de ani. E vina lui, oare, această tinereţe a vieţii noastre împreună? Dumnezeule, pot să întreb despre Hugo ceea ce Henry întreabă în legătură cu

June. El a împlinit-o. L-am împlinit eu oare pe Hugo? Lumea spune că în el nu e nimic altceva în afară de mine. Marea lui capacitate de a se pierde pe el însuşi, pentru dragoste – asta mă mişcă. Până şi azi-noapte vorbea despre incapacitatea lui de a se amesteca printre alţi oameni, spunând că eu eram singura de care se simţea apropiat, cu care era fericit. Azi-dimineaţă, în grădină, radia de bucurie. Mă voia acolo, lângă el. Mi-a oferit dragoste. Şi mai ce?

Iubesc trecutul din el. Tot restul însă a pierit.

După tot ce i-am dezvăluit lui Henry despre viaţa mea, eram disperată. Era ca şi cum aş fi fost o criminală, aş fi stat în închisoare şi aş fi ajuns în sfârşit liberă şi dornică să muncesc cinstit, din greu. Dar îndată ce oamenii îţi descoperă trecutul, nu-ţi dau de lucru şi se aşteaptă să te comporţi din nou ca un criminal.

Am terminat cu mine, cu sacrificiile şi mila mea, cu ceea ce mă înlănţuie. Am de gând să iau totul de la capăt. Vreau pasiune şi plăcere, zgomot şi beţie şi tot răul din lume. Trecutul meu se dezvăluie însă inexorabil, ca un tatuaj. Trebuie să-mi construiesc o carapace nouă, să port costume noi.

În timp ce-l aştept pe Hugo în maşină, scriu pe un pachet de ţigări (pe spatele Sultanelor e un spaţiu roz destul de mare).

Hugo a aflat următoarele: nu am vorbit cu grădinarul pentru grădină, cu zidarul pentru piscina crăpată, nu mi-am ţinut socotelile, am lipsit de la proba pentru o rochie de seară, mi-am schimbat toate obiceiurile.

Într-o seară mă sună Nataşa. Se presupune că mi-am petrecut nopţile în garsoniera ei. Şi mă întreabă:

— Ce-ai făcut în ultimele zece zile?

Nu pot să-i răspund, pentru că m-ar auzi Hugo.

— De ce te-a sunat Nataşa? mă întreabă el.

Mai târziu, în pat, Hugo citeşte. În timp ce scriu, aproape sub ochii lui, nu poate bănui că ceea ce scriu conţine atâta trădare. Gândesc în legătură cu el cele mai rele lucruri pe care le-am gândit vreodată.

Astăzi, în timp ce lucram amândoi în grădină, m-am simţit ca şi cum aş fi fost din nou în Richmond Hill, îngropată în cărţi şi căzând în transe, cu Hugo trecând pe lângă mine şi sperând să-i arunc măcar o privire. *Mon Dieu*, astăzi, pentru o clipă, am fost îndrăgostită de el, de sufletul şi trupul virgin al acelor zile de început. O parte din mine a crescut incomensurabil, în timp ce eu mă agăţam de iubirea tinereţii mele, de o amintire. Iar acum, femeia care zace goală în patul uriaş îşi priveşte iubirea tinereţii aplecându-se deasupra ei şi n-o mai vrea.

De la discuţia aceea cu Henry, când am recunoscut mai multe decât recunoscusem vreodată şi faţă de mine însămi, viaţa mea s-a schimbat, s-a deformat. Neliniştea care era vagă şi fără nume a devenit insuportabil de clară. Aici mă înjunghie, în centrul celei mai perfecte, al celei mai solide structuri: căsnicia mea. Când asta se clatină, întreaga mea viaţă se prăbuşeşte. Dragostea mea pentru Hugo a devenit fraternă. Urmăresc aproape cu oroare această schimbare, care nu e bruscă, ci iese încet la suprafaţă. Închisesem ochii la toate semnele. Mai presus de orice, mă îngrozea să recunosc că nu doream pasiunea lui Hugo. Contasem pe uşurinţa cu care îmi împărţeam trupul. Dar nu e adevărat. Nu a fost niciodată adevărat. Când dădeam fuga la Henry, nu era decât Henry. Sunt înspăimântată, pentru că am văzut întreaga dimensiune a prizonieratului meu. Hugo m-a sechestrat, mi-a alimentat dragostea de singurătate. Regret acum toţi anii aceia în care nu mi-a oferit altceva decât dragostea lui şi, în tot restul timpului, eu m-am transformat în mine însămi. Ani flămânzi, periculoşi.

Ar trebui să-mi desfiinţez întreaga viaţă şi nu pot. Viaţa mea nu e atât de importantă ca a lui Hugo, iar Henry nu are nevoie de mine, pentru că o are pe June. Dar tot ce a crescut în mine în afara lui Hugo, dincolo de el, va continua.

mai

N-am văzut niciodată atât de limpede ca în seara asta că scrisul în jurnal este un viciu, o boală. Am ajuns acasă la şapte jumate, epuizată de o noapte sublimă cu Henry şi trei ore cu Eduardo. Nu am avut putere să mă întorc la Henry. Am cinat şi am fumat visătoare. Am plutit spre dormitor, având o senzaţie de închidere, de cădere în mine însămi. Mi-am luat jurnalul din ultima lui ascunzătoare, de sub măsuţa de toaletă, şi l-am aruncat pe pat. Şi am avut sentimentul că tot aşa îşi pregăteşte un fumător de opiu pipa. Jurnalul, ca un fragment din mine, îmi împărtăşeşte duplicităţile. Unde a dispărut cumplita mea oboseală? Din când în când, mă opresc din scris şi simt o letargie profundă. Apoi o trăire demonică îmi dă ghes să continui.

Îi fac confidenţe lui Allendy. Vorbesc mult despre copilăria mea, citez din jurnalele mele de început fraze ostentative dspre tata – atât de inteligibilă e acum pasiunea mea pentru el. De asemenea, sentimentul meu de vinovăţie: simţeam că nu merit nimic.

Discutăm despre bani şi îi spun că preţul vizitelor mă împiedică să vin mai des. Nu numai că îşi reduce tariful, dar se oferă să mă lase să plătesc parţial lucrând pentru el. Sunt flatată.

Vorbim despre chestiuni fizice. Sunt subponderală. Câteva kilograme în plus mi-ar da încredere. Va adăuga Allendy medicamente la tratamentul lui psihologic? Îi mărturisesc teama că sânii mei sunt prea mici, probabil pentru că am în mine elemente masculine şi, prin urmare, jumătate din corpul meu poate fi adolescent.

Allendy:

— Sunt complet nedezvoltaţi?

— Nu. Pe când înaintăm în discuţie, spun: Eşti doctor. Pur şi simplu o să ţi-i arăt.

Şi o fac. El râde de temerile mele.

— Perfect feminini, zice, mici, dar bine conturaţi – o siluetă încântătoare! Încă trei–patru kilograme, da…

Dar cât de disproporţionat e simţul meu autocritic!

A remarcat nefirescul personalităţii mele. Ca învăluită într-o ceaţă, în văluri. Nimic nou pentru mine, cu excepţia faptului că nu credeam că e atât de uşor de citit. De exemplu, cele două voci ale mele, care au devenit destul de evidente în ultima vreme: una, în opinia lui Fred, e ca aceea a unui copil înainte de prima comuniune, timidă, neauzită. Cealaltă e sigură, mai profundă. Aceasta apare când sunt foarte încrezătoare.

Allendy e de părere că mi-am creat o personalitate complet artificială, ca un scut. Mă ascund. Mi-am construit un fel de a fi seducător, afabil, vesel şi între toate astea eu sunt ascunsă.

Îl rugasem să mă ajute fizic. A fost oare un gest sincer să-i arăt sânii? Am vrut să-mi încerc farmecele pe el? Nu mi-a făcut oare plăcere complimentul lui? Faptul că îmi arată mai mult interes?

Oare Allendy sau Henry e cel care mă tratează?

Noua dragoste a lui Henry mă ţine într-o stare de extaz cum n-am cunoscut niciodată. Voia să-mi reziste. Nu voia să intre în puterea mea. Nu voia să se adauge pe „lista“ amanţilor mei. Nu voia să devină serios. Şi acum…! Vrea să fie soţul meu, să mă aibă tot timpul; scrie scrisori de dragoste copilului care eram la unsprezece ani, care l-a înduioşat profund. Vrea să mă ocrotească şi îmi face cadouri.

„N-am crezut niciodată că ceva atât de fragil ar putea avea atâta forţă. Am spus cândva că nu eşti

frumoasă? Cum am putut să spun aşa ceva? Eşti frumoasă, eşti frumoasă!“ Acum, când mă sărută, nu mă retrag.

Acum pot să-l muşc când suntem în pat. „Ne devorăm reciproc ca nişte sălbatici“, spune el.

Îmi pierd teama de a mă arăta goală. Mă iubeşte *pe mine*. Râdem de faptul că m-am îngrăşat. M-a făcut să-mi schimb pieptănătura pentru că nu-i plăcea stilul spaniol sever. Mi-am dat părul pe după urechi şi l-am ridicat. Mă simt ca bătută de vânt. Par mai tânără. Nu încerc să fiu o *femme fatale*. Nu are rost. Mă simt iubită pentru mine însămi, pentru sinele meu interior, pentru fiecare cuvânt pe care îl scriu, pentru timidităţile, tristeţile, luptele, defectele, fragilităţile mele. Eu îl iubesc la fel pe Henry. Nu pot să-i urăsc nici măcar apetitul pentru alte femei. În ciuda iubirii pentru mine, e interesat de Nataşa şi de Mona Paiva, dansatoarea. Are o curiozitate diabolică în ceea ce priveşte oamenii. N-am cunoscut niciodată un bărbat cu atâtea laturi, cu o gamă sufletească atât de largă.

Să am o zi de vară ca astăzi şi o noapte cu Henry – nu cer nimic mai mult.

Henry îmi arată primele pagini din următoarea lui carte. Mi-a absorbit romanul şi a scris o parodie fantastică la el, incitat în parte de gelozia şi furia lui, fiindcă alaltăieri dimineaţa, când am plecat de la el, Fred m-a chemat în camera lui şi a vrut să mă sărute. Nu l-am lăsat, dar Henry a remarcat tăcerea şi şi-a imaginat scena şi infidelitatea mea. Paginile m-au entuziasmat – perfecţiunea şi fineţea lor, precizia şi tonul fantastic. E şi poezie în ele, şi o tandreţe tainică. A creat un ungher special în el însuşi pentru mine.

Se aştepta ca eu să fi scris cel puţin zece pagini despre noaptea pe care-am petrecut-o stând de vorbă până în zori. Dar femeii cu jurnalul i s-a întâmplat ceva. Am ajuns acasă şi m-am cufundat în plăcerea oferită de el ca într-o zi caldă de vară. Jurnalul e secundar. Totul e secundar faţă de

Henry. Dacă n-ar avea-o pe June, aş da orice să trăiesc cu el. Fiecare gest al lui mă atrage: Henry corectându-mi romanul cu o grijă uimitoare, cu interes, cu sarcasm, cu admiraţie, cu înţelegere totală; Henry, lipsit de încredere în sine, extraordinar de modest; Henry, demonul care mă descoase, făcând însemnări diabolice; Henry ascunzându-şi sentimentele de Fred şi arătându-mi mie o imensă tandreţe. Aseară, în pat, pe jumătate adormit, încă murmura: „Eşti atât de minunată, nici un bărbat nu e destul de bun pentru tine…“

M-a făcut să fiu mai cinstită cu mine însămi. Şi apoi spune: „Tu îmi oferi atât de mult, atât de mult, şi eu nu-ţi ofer nimic!“

Şi lui îi lipseşte încrederea în sine. E stânjenit în anumite situaţii sociale, dacă sunt câtuşi de puţin şic. Nu e sigur de dragostea mea. Crede că sunt extrem de senzuală şi, prin urmare, l-aş putea părăsi cu uşurinţă pentru un alt bărbat. Auzind asta, râd. Da, bineînţeles că mi-ar plăcea să fiu futută de cinci ori pe zi, dar trebuie să fiu îndrăgostită. Asta e cu siguranţă o piedică, un inconvenient. Şi nu pot iubi decât un bărbat o dată. „Vreau să te opreşti la mine“, spune Henry. „Îmi place că nu eşti promiscuă. Am fost foarte îngrijorat când te arătai interesată de Montparnasse.“ Apoi începe să mă sărute. „M-ai cucerit, Anaïs.“ Are uneori pentru mine dezmierdări jucăuşe, aproape copilăreşti. Ne frecăm nasurile sau îmi mestecă genele sau îşi trece degetul mare peste contururile feţei mele. Şi văd atunci un fel de Henry pitic, un Henry mic, foarte tandru.

Fred e convins că Henry mă răneşte îngrozitor. Dar Henry nu mă mai poate răni. Nici măcar infidelitatea lui nu mă poate răni. În plus, am nevoie de mai puţină tandreţe. Henry mă călеşte. Când aflu că nu-i place parfumul meu pentru că e prea delicat, la început sunt un pic ofensată. Lui Fred îi place *Mitsouko*, dar lui Henry îi plac

parfumurile înţepătoare, puternice. El cere întotdeauna afirmare, forţă.

E ca atunci când mi-a cerut să-mi schimb pieptănătura pentru că-i place părul sălbatic. Când a rostit cuvântul „sălbatic“, am reacţionat la el, ca şi cum ar fi fost ceva îndelung aşteptat. Păr sălbatic. Îmi trece prin păr mâinile lui mari, ferme. Părul meu e în gura lui când dormim. Şi când îmi împreunez mâinile pe ceafă, ridicându-mi părul în stil grecesc, el exclamă: „Aşa-mi place!“

Mă simt acasă în Clichy. Hugo nu-mi este necesar. Eu nu-i aduc decât epuizarea mea după nopţi nedormite, o epuizare veselă. În zori, când mă furişez din apartamentul lui Henry, muncitorii din Clichy sunt treji. Iau cu mine jurnalul roşu, dar numai din obişnuinţă, căci nu mai am secrete; Henry mi-a citit jurnalele (pe acesta nu încă). Mai iau cu mine şi câteva pagini din cartea lui Fred, delicată ca o acuarelă, sau câteva pagini din cartea lui Henry, care sunt ca un vulcan. Vechiul tipar al vieţii mele e sfâşiat. Atârnă deasupra mea în zdrenţe. Vor ieşi lucruri mari din toate astea. Simt fermentaţia. Trenul care mă duce acasă la Louveciennes scutură frazele din mintea mea precum zarurile dintr-o cutie.

Scrisul în jurnal încetează, pentru că era o intimitate cu mine însămi. Acum e întrerupt constant de vocea lui Henry, de mâna lui pe genunchiul meu.

Louveciennes e ca un cavou, presărat cu petale, sculptat, auriu, cu pereţi de frunze noi, boboci, alei măturate cu grijă, nume de flori pe stâlpi, copaci bătrâni, iederă albicioasă, vâsc. O să-l umplu cu Henry. Urc dealul amintindu-mi-l grav, retras, privind dansatorii. Sun la uşă gândindu-mă la una dintre corecturile lui pline de umor la cartea mea. În dormitor, îmi scot lenjeria pătată. Îmi amintesc expresii de-ale lui pe care le voi savura în noapte. Încă simt în gură gustul penisului lui. Urechea îmi arde de muşcăturile lui. Vreau să umplu lumea cu

Henry, cu diabolicele lui însemnări, plagiate, distorsionări, caricaturi, nonsensuri, minciuni, profunzimi. Şi jurnalul va fi plin de Henry.

Cu toate astea, îi spun că a ucis jurnalul. Mă tachinase în legătură cu asta şi tocmai descoperisem plăcerea vegetativă. Stăteam în pat după cină, cu rochia roz şifonată şi pătată. Jurnalul era o boală. Eram vindecată. Timp de trei zile nu scrisesem nimic. Nu scrisesem nici măcar despre noaptea noastră nebună de conversaţie, când am auzit păsările, ne-am uitat pe fereastra bucătăriei şi am văzut răsăritul. Pierdusem atâtea răsărituri! Nu-mi păsa de nimic în afară de a sta acolo, cu Henry. Nu mă mai interesa să scriu în jurnal. Apoi tachinările lui au încetat. O, nu, ar fi păcat, a spus. Jurnalul nu trebuie să moară. I-ar fi dor de el.

N-a murit. Nu pot găsi alt mod de a-l iubi pe Henry al meu decât să umplu pagini întregi cu el când nu e lângă mine, ca să fie dezmierdat şi muşcat. Când am plecat de la el azi-dimineaţă, devreme, dormea. Îmi doream foarte mult să-l sărut. M-a cuprins disperarea şi mi-am făcut repede valiza neagră. Hugo avea să ajungă acasă în patru ore.

Henry a spus că în romanul meu era interesant de observat diferenţa dintre mine, cea care vorbeşte cu Hugo, şi cea care vorbeşte cu John. Cu Hugo mă comport infantil, naiv, aproape religios. Cu John, arăt maturitate şi dexteritate. Cu Eduardo la fel, chiar şi acum. Lui Hugo îi ofer explicaţii idealiste ale acţiunilor mele, pentru că după asta tânjeşte. Exact opusul a ceea ce îi ofer lui Henry. Henry spune că, după ce mi-a citit cartea, nu mai poate fi sigur de mine niciodată. Deşertăciunea lui îl ajută să prindă fiecare revelaţie inconştientă, fiecare insinuare. Simt că romanul l-ar răni pe Hugo, în timp ce Henry simte că, în cele din urmă, l-am ridicat în slăvi. Şi e adevărat. Henry m-a ajutat chiar să renunţ la câteva pasaje care slăbeau caracterul lui Hugo. Dar n-o să mai scriu niciodată

despre Hugo, pentru că ceea ce scriu pentru el şi despre el e ipocrit şi infantil. Scriu despre el aşa cum scrii despre Dumnezeu, cu credinţă tradiţională. Calităţile lui sunt preţioase pentru mine, dar nu mă inspiră. Toate astea s-au sfârşit acum. Şi, renunţând la orice efort de a-mi exalta dragostea faţă de Hugo, renunţ şi la ultimele vestigii ale imaturităţii mele.

Îmi amintesc după-amiaza în care Henry a venit la Louveciennes după ce mi-a citit jurnalul copilăriei, aşteptându-se să găsească o fată de unsprezece ani. Era încă mişcat de paginile acelea. Dar pornirea mea diabolică a anulat cu un râset copilul şi foarte curând Henry era excitat, spunea lucruri nebuneşti şi mă regula. Am vrut să triumf asupra copilului. Refuzam să devin sentimentală, să regresez. Era ca un duel. Femeia din mine e puternică. Iar Henry spune că se îmbată uitându-se la mine. I-am spus că nu-l doream ca soţ (nu ştiu de ce). Am râs de patima lui. Şi în clipa în care a plecat îl voiam înapoi, ca să-l iubesc cu ferocitate. Fusesem mai tulburată de seriozitatea şi sentimentalismul lui german decât voiam să arăt. Heinrich! Cât îi iubesc întrebările geloase, bănuielile cinice, curiozitatea! Străzile Parisului, cafenelele şi târfele îi aparţin. Scrisul modern îi aparţine; e mai bun decât oricine altcineva. Orice potenţă, de la o şfichiuire de vânt la o revoluţie, îi aparţine.

Îi iubesc şi defectele. Unul dintre ele e descoperirea de greşeli, un obicei demonic de a contrazice. Dar ce contează, din moment ce ne înţelegem unul pe altul atât de bine, încât nu-şi poate închipui că ne-am certa serios pentru nimic? Când mă gândesc la cum vorbeşte despre June, văd un bărbat profund rănit. Acest bărbat din braţele mele nu-mi face rău, pentru că are nevoie de mine. Chiar spune: „E ciudat, Anaïs, dar cu tine mă simt relaxat. Majoritatea femeilor fac un bărbat să se simtă încordat. Şi mă simt în cea mai bună

formă“. Îi dau o senzaţie de intimitate absolută, ca şi cum aş fi soţia lui.

Hugo stă în pat lângă mine, iar eu scriu în continuare despre Henry. Gândul la Henry stând singur în bucătăria din Clichy îmi este insuportabil. Şi totuşi, Hugo a crescut în aceste zile. Râdem împreună de asta. Acum suntem amândoi eliberaţi de spaime, luăm lucrurile uşor. A călătorit cu un tip de la bancă, un om simplu, vesel. Şi au băut împreună, au făcut schimb de poveşti obscene şi au dansat în cabarete. Hugo era în sfârşit atras de bărbaţi. I-a plăcut. Şi eu spun: „Du-te, călătoreşte mult. Amândoi avem nevoie de libertatea asta. N-o putem avea împreună. Nu ne-o putem oferi unul altuia“.

Mă gândesc la Fred, remarcând sacrilegiile lui Henry împotriva bunului gust: aprinde chibritul frecându-l de talpa pantofului, pune sare pe *pâté de foie gras*, bea vinuri nepotrivite, mănâncă varză murată. Iar mie îmi place totul.

Ieri, Henry a primit o telegramă de la June: „Mi-e dor de tine. Trebuie să vin curând“. Şi el e furios. „Nu vreau să vină June, să mă chinuie şi să te răneascâ pe tine, Anaïs! Te iubesc. Nu vreau să te pierd. Alaltăieri, imediat ce-ai plecat, a-nceput să-mi fie dor de tine. Nu «dor» e cuvântul; am început să tânjesc după tine. Vreau să fiu căsătorit cu tine. Eşti preţioasă, rară. Te văd întreagă acum. Văd copilul, dansatoarea, femeia senzuală. Tu m-ai făcut fericit. Teribil de fericit“.

Terminăm împreună, cu disperare şi frenezie. Sunt într-un asemenea extaz, încât plâng. Aş vrea să fiu sudată de el.

— Nu e vorba de mine, spune. E ceva ce ai creat tu, din fiinţa ta minunată.

Îl oblig să admită că pe el îl iubesc, un Henry pe care îl cunosc bine. Dar cunosc puterea pe care o are June asupra amândurora. Îi spun:

— June are putere asupra mea, dar pe tine te iubesc. E o diferenţă. O vezi?

— Aşa te iubesc eu, răspunde. Şi tu ai putere, de un alt fel.

— Lucrul de care mă tem e că June o să ne despartă nu numai fizic, ci complet.

— Nu ceda în faţa lui June, zice Henry. Păstrează-ţi mintea ta minunată. Fii puternică.

— Ţi-aş putea spune acelaşi lucru, îi răspund. Dar ştiu că toată mintea ta n-o să-ţi folosească la nimic.

— De data asta, va fi altfel.

Ameninţarea. Am vorbit. Acum tăcem. Fred a intrat în cameră. Complotăm să pot petrece câteva zile cu Henry înainte să plec în vacanţă. Fred ne lasă. Henry mă sărută din nou. Doamne, ce săruturi! Nu pot să dorm când mă gândesc la ele. Stăm întinşi, lipiţi unul de altul. Henry spune că mă agăţ de el ca o pisică. Îl sărut pe gât. Când îi văd gâtul ieşind din cămaşa descheiată, nu pot vorbi, atât de tare mă tulbură dorinţa. Îi şoptesc răguşit la ureche: „Te iubesc“, de trei ori, pe un asemenea ton că i se face frică. „Te iubesc atât de mult, încât vreau chiar să-ţi ofer alte femei!“

Astăzi nu pot să lucrez, pentru că sentimentele de ieri stau gata să se repeadă la mine din moliciunea grădinii. Sunt în aer, în mirosuri, în soare, pe mine, ca hainele pe care le port. E prea mult să iubeşti astfel. Am nevoie de el aproape de mine în fiecare clipă – mai mult decât aproape, înlăuntrul meu.

O urăsc pe June, dar există frumuseţea ei. June şi cu mine topite laolaltă, cum ar trebui să fie. Henry trebuie să ne aibă pe amândouă. Şi eu îi vreau pe amândoi. Dar June? June vrea totul, pentru că frumuseţea ei o cere.

June, ia-mi totul, dar nu pe Henry. Lasă-mi-l pe Henry. Ţie nu-ţi e vital. Tu nu-l iubeşti cum îl iubesc eu astăzi. Tu poţi iubi mulţi bărbaţi, eu voi iubi doar câţiva. Pentru mine, Henry e rar.

Îi dau lui Henry curajul de a o domina şi uimi pe June. Se umple de forţa pe care i-o dă dragostea

mea. În fiecare zi spun că nu-l pot iubi mai mult şi în fiecare zi descopăr în mine mai multă dragoste pentru el.

Heinrich, încă o zi minunată cu tine s-a sfârşit, mereu prea devreme! Şi încă nu m-am golit de dragoste. Te iubeam cum stăteai ieri, cu lumina bătându-ţi părul blond-cenuşiu, cu sângele cald gâlgâind sub pielea ta nordică. Cu gura deschisă, atât de senzuală… Cu cămaşa descheiată. În mâinile tale mari ţineai scrisoarea de la tatăl tău. Mă gândesc la copilăria ta pe străzi, la adolescenţa ta serioasă – dar întotdeauna senzuală –, cu multe cărţi. Tu ştii cum stau croitorii ca nişte arabi aplecaţi asupra lucrului lor. Ai învăţat să croieşti o pereche de pantaloni când aveai cinci ani. Ai scris prima ta carte în timpul unei vacanţe de două săptămâni. Ai cântat jazz la pian pentru adulţi, ca să danseze. Erai trimis uneori să-l aduci pe tatăl tău, care bea într-un bar. Te puteai strecura pe sub uşile batante, atât erai de mic. Îl trăgeai de haină. Beai bere.

Dispreţuieşti gestul de a săruta mâna unei femei. Râzi de el. Arăţi atât de bine în toate costumele tale de căpătat, în hainele tale ponosite. Acum îţi cunosc trupul. Ştiu de ce lucruri diabolice eşti în stare. Eşti pentru mine ceva ce n-am citit niciodată în scrierile tale şi nici n-am auzit de la June sau de la prietenii tăi. Toată lumea se gândeşte cât de puternic şi de zgomotos eşti. Eu însă am auzit şi am simţit delicateţea. Trebuie să folosesc cuvinte din alte limbi când vorbesc despre tine. În limba mea, mă gândesc la: *ardiente, salvaje, hombre*[2].

2. În limba spaniolă, *arzător*, *sălbatic*, *bărbat*. (N. tr.)

Vreau să fiu oriunde eşti tu. Să stau lângă tine chiar dacă dormi. Henry, sărută-mi genele, pune-ţi degetele pe pleoapele mele. Muşcă-mă de ureche. Dă-mi părul pe spate. Am învăţat să te deschei atât de repede! Toată, în gura mea, care o suge. Degetele tale, căldura, frenezia, strigătele noastre

de satisfacţie. Câte unul pentru fiecare impact al trupurilor noastre. Fiecare lovitură e o înţepătură de plăcere, urcând în spirală. Esenţa e atinsă. Pântecele absoarbe, înainte şi-napoi, deschis, închis. Buze tremurând, limbi de şarpe tremurând. Ah, explozia – o picătură de sânge erupe de plăcere. Dizolvare.

Stăm toţi trei pe canapea şi ne uităm la o hartă a Europei. Henry mă întreabă:

— Tot te mai îngraşi?

— Da, continui.

— Ah, Anaïs, nu te îngrăşa! zice Fred. Îmi placi aşa cum eşti.

Henry zâmbeşte.

— Dar lui Henry îi plac trupurile de Renoir, răspund.

— Aşa e, zice Henry.

— Mie însă îmi place supleţea. Îmi plac sânii feciorelnici.

— Pe tine ar trebui să te iubesc, Fred. A fost o greşeală.

Henry nu zâmbeşte. Îi cunosc expresiile de gelozie, dar Fred şi cu mine continuăm să-l tachinăm.

— Fred, după ce petrec câteva zile cu Henry, o să petrec două zile cu tine, într-un hotel, ca să-l pot duce pe Henry acolo. Îi place să fie dus la hoteluri unde am fost eu înainte. Două zile…

— O să luăm micul dejun la pat. Parfum *Mitsouko*… Un hotel şic… Da?

Mai târziu, Henry îmi spune:

— E foarte bine că glumeşti, dar te rog, Anaïs, nu mă chinui. Sunt gelos, cumplit de gelos!

Îmi vine să râd, pentru că eu uitasem deja de trupurile de Renoir, de sânii feciorelnici.

Când îmi telefonează Henry, îi simt vocea în venele mele. Vreau să pătrundă în mine cu vorba. Mă hrănesc cu Henry, îl respir pe Henry. Henry la soare. Pelerina mea e braţul lui în jurul taliei mele.

Café de la Place, Clichy. Miezul nopţii. Louveciennes. L-am rugat pe Henry să scrie ceva în jurnal. A scris: „Îmi imaginez că sunt un personaj foarte celebru şi ţin în mână una dintre cărţile mele, să dau un autograf. Aşa că scriu cu o mână ţeapănă, un pic preţios. *Bonjour, Papa!* Nu, nu pot să scriu în jurnalul tău acum, Anaïs. O să mi-l împrumuţi într-o zi, cu câteva pagini albe către sfârşit, şi o să scriu un index, un index diabolic. Heinrich. Place Clichy. Nu e nimic sacru în caietul ăsta în afară de tine“.

Ca să-l încurajez, spusesem: „Nu e nimic sacru în caietul ăsta, poţi să scrii în el şi oblic sau întorcându-l cu susul în jos“.

Purta o beretă şi părea de treizeci de ani.

Aseară, când Hugo a trebuit să se ducă la bancă şi mi-am dat seama că m-aş putea duce la Henry, într-o noapte blândă de vară, îmi venea să ţip. Singură, în taxi, cântam şi îmi manifestam bucuria, murmurând „Henry, Henry…“ Şi îmi ţineam picioarele strânse, împotriva invaziei sângelui său. Când am ajuns, Henry a înţeles în ce dispoziţie eram. Radia din faţa şi din trupul meu. Caldă ca sângele. Henry regulându-mă. Nu există alt cuvânt.

Săruturile lui sunt ude ca ploaia. I-am înghiţit sperma. El mi-a şters buzele de spermă cu săruturi. Am simţit mirosul mierii mele pe buzele lui.

Mă duc la Allendy într-o stare de exaltare extraordinară. Îi povestesc mai întâi despre articolul pe care îl scriu pentru el, pe care îl găsesc descurajant de dificil. Îmi arată un mod mai simplu de a-l face. Apoi îi povestesc despre un vis de-al meu în care îl invitasem la concertul de pian al lui Joaquin, pentru că aveam nevoie ca el să fie acolo. În vis, stătea în picioare pe culoarul dintre scaune, dominându-i pe ceilalţi. După ce îi citisem cărţile, crescuse foarte mult în ochii mei. L-am întrebat dacă ar veni la concert. Ştiu că e îngrozitor de ocupat, totuşi a acceptat.

I-am povestit despre visele mele „apoase“ şi despre visul cu balul regal. Mi-a spus că umezeala simboliza fecundarea, iar dragostea regelui însemna cucerirea tatălui meu prin alţi bărbaţi. Pentru moment, credea el, eram pe o culme şi nu prea aveam nevoie de el. I-am spus că nu-mi venea să cred cât de repede lucrează psihanaliza. I-am lăudat extravagant efectele. Comportamentul lui faţă de mine îmi făcea plăcere. Am remarcat din nou frumuseţea ochilor lui celtici. Apoi a făcut o analiză excelentă a căsniciei mele, din crâmpeie adunate de ici, de colo.

— Dar, spune Allendy, acum vine testul maturităţii absolute: pasiunea. L-ai modelat pe Hugo ca o mamă, iar el e copilul tău. Nu-ţi poate stârni pasiunea. Te cunoaşte atât de intim, încât probabil că şi pasiunea lui se va întoarce spre altcineva. Aţi trecut prin nişte etape împreună, dar acum vă îndepărtaţi unul de altul. Tu însăţi ai simţit pasiunea cu altcineva. Tandreţea, înţelegerea şi pasiunea nu sunt de obicei legate. Dar, la drept vorbind, tandreţea şi înţelegerea sunt rare.

— Dar sunt imature, am zis. Pasiunea este atât de puternică!

Allendy a zâmbit – trist, mi s-a părut mie. Apoi am spus:

— Am impresia că analiza asta se poate aplica şi sentimentelor lui Eduardo.

— Nu. Eduardo chiar te iubeşte şi cred că şi tu îl iubeşti pe el.

Allendy se înşela. După ce am plecat de la el, încă optimistă şi curajoasă, am vorbit cu Eduardo.

— Ascultă, dragule, am spus, cred că noi doi chiar ne iubim, fratern. Nu putem unul fără celălalt, pentru că ne înţelegem atât de bine. Dacă ne-am fi căsătorit, ar fi fost o căsnicie ca a mea cu Hugo. Tu ai fi lucrat, te-ai fi dezvoltat, ai fi fost fericit. Suntem atât de delicaţi şi atenţi unul cu celălalt! Ne dorim însă şi pasiune. Dar n-o să te pot privi niciodată aşa cum îi privesc pe alţi

bărbaţi. Nu poţi avea o pasiune pentru mine aşa cum ai avea pentru o femeie al cărei suflet nu-l cunoşti. Crede-mă, aşa e! Nu suferi. Mă simt aproape de tine. Ai nevoie de mine. Avem nevoie unul de altul. Pasiunea o s-o găsim în altă parte.

Eduardo realizează că parţial am dreptate. Stăm aproape lipiţi, într-o cafenea. Mergem cu trupurile aproape lipite. Suntem pe jumătate trişti, pe jumătate veseli. E cald. El îmi adulmecă parfumul. Eu îi privesc faţa frumoasă. Ne dorim. Dar e un miraj. E numai pentru că suntem atât de tineri şi e vară şi mergem cu trupurile lipite.

Hugo vine să mă ia acasă, aşa că eu şi Eduardo ne sărutăm, şi asta-i tot.

La concertul lui Joaquin, Eduardo stă lângă mine, atât de frumos! Amantul meu Henry stă undeva unde nu-l pot vedea. Când ne ridicăm cu toţii în pauză, Allendy e în picioare pe culoar. Ochii ni se întâlnesc. E în ei o tristeţe, o seriozitate care mă tulbură. Păşind cu mişcări de felină, ştiu că îi seduc pe Allendy, pe Eduardo, pe Henry şi pe alţii. E şi un violonist italian frumos, înflăcărat. E şi tata, care îşi schimbă locul ca să se aşeze în faţa mea. Mai e şi un pictor spaniol.

Un strat de încredere fizică, un strat de seducţie timidă, un strat de disperare infantilă, pentru că mama a făcut o scenă cumplită când l-a văzut pe tata sosind la concert. Şi bietul Joaquin era supărat şi emoţionat, dar a cântat superb.

Henry era intimidat de mulţime. L-am strâns foarte tare de mână. Părea străin şi distant. L-am înfruntat pe tata cu o atitudine statuară. Simţeam copilul din mine încă speriat. Allendy domina mulţimea. Voiam să mă duc să stau lângă el, ca în vis. Mi-ar da oare forţă? Nu. El însuşi e slab uneori. Oricine îşi are timidităţile, îndoielile sale. Eu am straturi de sentimente, de senzaţii. Lameul greu pe trupul meu gol. Mângâierea pelerinei de catifea. Greutatea mânecilor ample. Strălucirea

hipnotică a luminilor. Sunt conştientă de mersul meu plutitor, de mâini care le strâng pe-ale mele.

Eduardo e drogat. De cuvintele mele, de parfumul meu (*Narcisse Noir*). Când l-a întâlnit pe Henry s-a îndreptat de spate, mândru, frumos. În maşină, picioarele lui le caută pe-ale mele. Joaquin mă acoperă cu pelerina lui. Când intru în Café du Rond Point, toată lumea se uită la mine. Văd că i-am păcălit. Am ascuns fetiţa din mine.

Hugo e patern, protector. Plăteşte el şampania. Mi-e dor de Henry, care ar putea împrăştia toate straturile care mă sufocă, ar putea deschide stridia hipnotizată de teama ei de lume.

I-am spus lui Henry:

— Ai avut parte de multă pasiune, dar n-ai cunoscut apropierea, intimitatea cu o femeie, înţelegerea…

— E foarte adevărat, a răspuns. Femeia a fost pentru mine un inamic, un distrugător, cineva care mă jefuieşte, nu cineva de care să pot fi apropiat, cu care să fiu fericit.

Încep să văd cât de preţios e ceea ce simţim unul pentru altul, ce îmi oferă mie şi nu i-a oferit lui June. Încep să înţeleg zâmbetul gânditor al lui Allendy când dispreţuiam iubirea tandră, prietenia.

Ce nu ştie el e că eu trebuie să umplu porţiunile neîmplinite ale vieţii mele, că trebuie să am ce mi-a lipsit până acum, să mă umplu pe mine şi povestea mea.

Dar nu mă pot bucura de sexualitate de dragul sexualităţii, independent de sentimentele mele. Sunt inerent fidelă bărbatului care mă posedă. Acum simt o fidelitate absolută faţă de Henry. Am încercat astăzi să mă bucur de Hugo, să-l mulţumesc, şi n-am putut. A trebuit să mă prefac.

Dacă astăzi n-ar exista June pe lume, aş putea cunoaşte capătul neliniştilor mele. Într-o dimineaţă m-am trezit plângând. Henry îmi spusese: „De fapt, corpul tău nu-mi produce nici o plăcere. Nu corpul ţi-l iubesc“. Şi tristeţea acelui moment

revine. Cu toate astea, ultima oară când am fost împreună a spus lucruri de-a dreptul sălbatice despre frumuseţea picioarelor mele şi despre cât de bine ştiam să mă fut. Biată femeie!

Atât lui Hugo, cât şi lui Henry le place să-mi privească faţa când fac dragoste cu mine. Dar acum, pentru Hugo, faţa mea e o mască.

Allendy i-a spus lui Hugo la concert că sunt un subiect foarte interesant, că reacţionez rapid şi cu sensibilitate. Că sunt aproape vindecată. Dar în seara aceea am avut din nou senzaţia că încerc să-l uluiesc pe Allendy, ascunzând o parte adâncă din adevărata mea fiinţă. Trebuie să rămână întotdeauna ceva secret. De Henry ascund faptul că rareori am parte de satisfacţia sexuală supremă, pentru că îi place să stau cu picioarele larg desfăcute, iar eu am nevoie să le strâng. Nu vreau să-i diminuez plăcerea. În afară de asta, am parte de un fel de plăcere disipată care, chiar dacă e mai puţin intensă, durează mai mult decât un orgasm.

Henry mi-a scris o scrisoare după concert. Am pus-o sub pernă azi-noapte: „Anaïs, am fost orbit de frumuseţea ta! Mi-am pierdut capul, mă simt ca un nenorocit. Am fost orb, orb! îmi spuneam. Stăteai acolo ca o prinţesă. Erai Infanta! Păreai atât de dezamăgită de mine… Ce s-a întâmplat? Arătam caraghios? Probabil că eram. Îmi venea să îngenunchez şi să-ţi sărut poala rochiei. Mi-ai arătat atâtea variante de Anaïs – şi acum asta! –, parcă pentru a-ţi dovedi forţa proteică. Ştii ce mi-a spus Fraenkel? «Nu m-am aşteptat niciodată să văd o femeie atât de frumoasă. Cum poate o femeie cu o asemenea feminitate, asemenea frumuseţe, să scrie o carte [despre D.H. Lawrence]?» Ah, mi-a făcut o plăcere imensă! Şuviţa care ieşea peste diademă, ochii strălucitori, superba linie a umerilor şi mânecile alea pe care le ador, regale, florentine, diabolice! Nu vedeam nimic mai jos de piept. Eram prea entuziasmat ca să stau deoparte şi să te contemplu. Ce mult aş fi

vrut să te iau de-acolo pentru totdeauna! Să fugi cu Infanta – Doamne, Dumnezeule! Febril, l-am căutat pe tată. Cred că l-am descoperit. Indiciul a fost părul. Un păr ciudat, o faţă ciudată, o familie ciudată. Presentimentul geniului. O, da, Anaïs, iau totul cu linişte – pentru că tu aparţii altei lumi. Nu văd nimic în mine care să-ţi trezească interesul. *Dragostea ta*? Asta mi se pare fantastic acum. E o farsă divină, o glumă crudă pe care mi-o faci… *Te vreau*".

I-am spus lui Allendy:

— Nu mă psihanaliza astăzi. Hai să vorbim despre tine. Cărţile tale mă entuziasmează. Hai să vorbim despre moarte.

El consimte. Apoi discutăm despre concertul lui Joaquin. A spus că tata arăta ca un bărbat tânăr. Henry l-a făcut să se gândească la un faimos pictor german – prea moale, poate dual? Un homosexual inconştient? Acum eu sunt cea surprinsă.

Articolul meu e bun, spune Allendy, dar de ce nu vreau să fiu psihanalizată? Îndată ce încep să depind de el, vreau să-i câştig încrederea, să-l psihanalizez *pe el*, să-i găsesc o slăbiciune, să-l cuceresc pentru că eu am fost cucerită.

Are dreptate.

— Cu toate astea, protestez eu, mi se pare că e un semn de compasiune.

Zice că aşa e, pentru că aşa îi tratez pe toţi cei pe care îi iubesc. Deşi vreau să fiu cucerită, fac tot ce pot ca să cuceresc şi, după ce am cucerit, îmi este stârnită tandreţea, iar pasiunea moare. Şi Henry? E prea devreme ca să ne pronunţăm.

Allendy spune că, deşi păream să caut dominaţia, cruzimea şi brutalitatea la Henry (le-am aflat în scrisul lui), adevăratul meu instinct îmi spunea că există o slăbiciune a bărbatului. Şi că deşi par surprinsă că Henry este atât de blând, atât de grijuliu cu mine, acum de fapt îmi pare bine. Am cucerit din nou.

Am fost crudă cu Hugo. Ieri n-am vrut să vină acasă. Simţeam o ostilitate teribilă. Şi s-a văzut. Henry şi prietenul lui Fraenkel erau acolo, seara. L-am oprit pe Hugo când citea cu voce tare ceva prea lung, monoton, şi o dată am schimbat subiectul atât de brusc, încât Fraenkel a observat. Dar lui îi place Hugo, îl apreciază foarte mult. O dată Hugo şi-a mutat scaunul, după ce a pus nişte cărţi şi manuscrise pe jos. Mai târziu s-a aşezat pe el, iar manuscrisul lui Henry era chiar sub un picior al scaunului. Asta m-a neliniştit. În cele din urmă m-am ridicat şi l-am luat de acolo cu duioşie.

A fost un moment amuzant, când Fraenkel vorbea despre cât de greu şi adânc doarme Henry. M-am uitat jucăuş la Henry şi am întrebat: „Chiar aşa? Într-adevăr?“

Henry al meu asculta ca un urs mare cum micul, sinuosul Fraenkel explica idei abstracte complexe. Are o pasiune pentru idei. Fraenkel, cum spune Henry, *este* o idee. Acum un an, aceste idei m-ar fi umplut de plăcere. Dar Henry mi-a făcut ceva, Henry bărbatul. Nu pot compara ceea ce simt decât cu sentimentele lui Lady Chatterley faţă de Mellors. Nu pot nici măcar să mă gândesc la munca lui Henry sau la el pur şi simplu, fără să simt că-mi fierbe pântecele. Astăzi am avut timp numai pentru săruturi şi chiar şi ele singure m-au topit.

Hugo mă asigură că instinctul lui îi spune că nu e nimic între mine şi Henry. Aseară, când am strecurat scrisoarea lui Henry sub pernă, m-am întrebat dacă hârtia va foşni şi Hugo va auzi, dacă va citi scrisoarea în timp ce dorm. Îmi asum riscuri mari, cu voioşie. Vreau să fac sacrificii mari pentru dragostea mea. Soţul meu, Louveciennes, viaţa mea frumoasă – pentru Henry.

Allendy spune: „Dăruieşte-te total unei singure persoane. Fii dependentă. Sprijină-te. Ai încredere. Nu te teme să suferi“.

Cred că am făcut toate astea, cu Henry. Şi totuşi încă mă simt singură şi scindată.

Aseară m-a lăsat la gara St. Lazare. Am început să scriu în tren, ca să echilibrez saltul de şapte poşte al vieţii mele cu activitatea de furnică a peniţei. Cuvintele de furnică alergau înainte şi-napoi, transportând firimituri: firimituri atât de grele! Mai mari decât furnicile. „Ai destulă cerneală heliotrop?“ m-a întrebat Henry. N-ar trebui să folosesc cerneală, ci parfum. Ar trebui să scriu cu *Narcisse Noir*, cu *Mitsouko*, cu iasomie, cu caprifoi. Aş putea scrie cuvinte minunate, care ar emana mirosul puternic al mierii de femeie şi al sângelui alb de bărbat.

Louveciennes! Stop. Mă aşteaptă Hugo. Retrogresiune. Trecutul: trenul spre Long Beach. Hugo în costum de golf. Picioarele lui întinse lângă ale mele mă excitau. Am luat cu mine iod, pentru că are dureri bruşte de dinţi. Port o rochie de organdi, proaspătă şi apretată, şi o pălărie ca de film, cu cireşe atârnând în dreapta, într-un fald al voaletei mari şi moi. Mulţimea de duminică e îmbujorată, bronzată, zdrenţăroasă, urâtă. Mă întorc încărcată de primul meu sărut adevărat.

Tot în tren – de data asta, ca să mă întâlnesc cu Henry. Când călătoresc aşa, cu stiloul şi jurnalul meu, mă simt în siguranţă. Văd gaura din mănuşa mea şi ciorapul cârpit. Totul pentru că Henry trebuie să mănânce. Şi sunt fericită că-i pot oferi lui Henry siguranţă, mâncare. În anumite momente, când mă uit în ochii lui albaştri, impenetrabili, am o senzaţie de asemenea fericire torenţială, încât mă simt pustiită.

Eu şi Eduardo vom petrece toată după-amiaza împreună. Începem cu un prânz copios la Rotisserie de la Reine Pédaque, un loc care-ţi face poftă de mâncare. Discuţie maliţioasă, psihanalitică. Şi căpşuni proaspete. Eduardo încălzindu-se, topindu-se, plin de dorinţă. Aşa că spun:

— Hai să mergem la film! Ştiu unul pe care trebuie să-l vedem.

El e încăpăţânat. Dar în mine nu mai e pic de milă ori slăbiciune. Sunt la fel de încăpăţânată. Eduardo cu Hotel Anjou în minte. Eu cu sângele lui Henry în vene. Tot timpul prânzului m-am gândit cât de mult aş vrea să-l duc pe Henry acolo. Să-i dau să mănânce din farfuriile alea enorme, ca într-un banchet de basm. Eduardo e foarte supărat, într-un fel rece. Spune:

—Te duc la gara St. Lazare. Poţi să prinzi trenul de două şi douăşcinci.

Dar am un *rendez-vous* cu Henry la şase. Mergem un pic împreună, apoi ne despărţim, amândoi supăraţi, aproape fără nici un cuvânt. Îl văd mergând fără ţintă, dezolat. Traversez şi intru la Printemps. Mă duc la vitrina cu coliere, brăţări şi cercei, care întotdeauna mă ameţeşte. Stau ca o sălbatică, fascinată. Strălucire. Ametist. Turcoaz. Roz sidefiu. Verde irlandez. Mi-ar plăcea să fiu goală şi să mă acopăr cu bijuterii reci de cristal. Bijuterii şi parfum. Văd două brăţări foarte late din oţel plat. Cătuşe. Sunt sclava brăţărilor. Curând, îmi sunt prinse la încheieturi. Plătesc. Cumpăr ruj, pudră, lac de unghii. Nu mă gândesc la Eduardo. Mă duc la coafor, unde pot sta nemişcată. Scriu cu încheietura prinsă în oţel.

Mai târziu, Henry îmi pune întrebări. Refuz să-i răspund. Recurg la trucuri femeieşti. Păstrez secretul fidelităţii mele. Ne lipim braţele în timp ce străbatem străzile Parisului. O oră periculoasă. Deja am experimentat astăzi plăcerea stranie de a-l răni pe Eduardo. Acum vreau să stau cu Henry şi să-l rănesc pe Hugo. Nu pot suporta să mă întorc singură acasă, în timp ce Henry se duce în Clichy. Sunt chinuită de dorinţa pe care n-am putut să ne-o satisfacem. El e cel căruia îi e frică acum de nebunia mea.

Astăzi, Allendy mă supune unui tir de întrebări. Nu pot scăpa. Când încerc să schimb subiectul, îmi

răspunde, dar revine la tema pe care am eludat-o. E nedumerit de ce-i spun despre Eduardo, despre faptul că vreau să fiu crudă şi cu Hugo în aceeaşi zi şi despre brăţări. Henry este evident favoritul acum. Dar dacă Allendy porneşte de la presupunerea că-l iubesc pe Eduardo, cu siguranţă se va rătăci, deşi vede destul de limpede lupta care se dă în mine între dorinţa de a cuceri şi dorinţa de a fi cucerită. Am căutat dominaţia la Henry şi el mă domină sexual, dar am fost înşelată de scrisul lui şi de imensa lui experienţă.

Allendy nu înţelege brăţările. Am cumpărat două, spune el, în contradicţie cu sentimentul meu de satisfacţie că-i rănisem pe Eduardo şi pe Hugo. Îndată ce-mi manifest cruzimea, îmi vine să mă supun. O brăţară pentru Hugo şi una pentru Eduardo.

Asta nu cred. Am ales cele două brăţări cu un sentiment de absolută supunere faţă de Henry şi distanţare de tandreţea care mă leagă de Hugo şi Eduardo. Când i le-am arătat lui Henry, mi-am întins ambele încheieturi, aşa cum face cineva când i se pun cătuşe.

Allendy analizează momentul de la concert când mi l-am imaginat trist şi preocupat. Ce anume îmi imaginasem, mai exact? Avea griji financiare, privitoare la munca lui, afective?

— Afective, am spus repede.

— Cum ţi s-a părut soţia mea?

— Am observat că nu e frumoasă şi asta mi-a făcut plăcere. De asemenea, am întrebat-o pe menajera voastră dacă soţia ta e cea care-a decorat casa, pentru că îmi plăceau decoraţiunile. Cred că făceam comparaţii între noi două. Îmi pare rău c-am spus că soţia ta nu e frumoasă.

— Nu e foarte răutăcios, dacă asta e tot ce-ai gândit.

— Dar am simţit şi că eu eram frumoasă în seara concertului.

— Cu siguranţă erai *en beauté*. Asta-i tot?

— Da.

— Repeţi experienţa copilăriei tale. O identifici pe soţia mea, care are patruzeci de ani, cu mama ta şi te întrebi dacă îl poţi câştiga pe tatăl tău (sau pe mine) în defavoarea ei. Soţia mea o reprezintă pe mama ta şi de aceea nu-ţi place. Trebuie să fi fost, când erai mică, foarte geloasă pe mama ta.

Vorbeşte mult despre nevoia femeii de a fi subjugată, despre plăcerea pe care nu o cunosc încă, aşa cum crede el, de a mă abandona total. Mai întâi fizic, pentru că Henry m-a excitat atât de profund.

Încep să găsesc fisuri în formulele lui, să fiu iritată de catalogarea rapidă a viselor şi ideilor mele. Când tace, îmi analizez propriile acţiuni şi sentimente. Bineînţeles, ar putea spune că încerc să-l prind pe picior greşit, să fac din el egalul meu, pentru că mi-a smuls mărturisirea despre soţia lui. În momentul acela simt că e fără îndoială mai puternic decât mine şi vreau să echilibrez acest lucru făcând singură psihanaliză în privinţa brăţărilor. Sunt, aşadar, pe jumătate supusă, pe jumătate rebelă.

Allendy accentuează ambivalenţa dorinţelor mele. Sesizează că se apropie şi de cheia sexuală a nevrozei mele, iar eu îmi dau seama că şi el e asemenea unui detectiv abil.

Ca să-l testez pe Hugo, am pomenit o dată sau de două ori ideea unei „seri libere“ – o dată pe săptămână, poate, când am putea să ieşim separat. Se înţelege că nu-i face nici o plăcere să iasă cu Henry, din cauza unei gelozii obscure.

În cele din urmă am căzut de acord că aş putea să mă duc la film cu Henry şi Fred, în timp ce el ar ieşi cu Eduardo. În ultimul moment, Eduardo n-a mai putut să meargă. M-am oferit să-mi amân şi eu întâlnirea. Hugo nici n-a vrut să audă. A spus că o să iasă oricum şi că ne făcea bine amândurora. A spus asta pe un ton firesc. Nu ştiu sigur dacă suferea în taină din pricina cererii mele de

independenţă. Susţinea că nu. Indiferent dacă suferă sau nu, e necesar. Simt că, treptat, îşi va folosi foarte bine propria libertate.

„Crezi că libertatea înseamnă pur şi simplu că ne îndepărtăm unul de altul?“ a întrebat neliniştit. Asta am negat. Fără îndoială că m-am îndepărtat de el sexual şi, dacă există vreo gelozie în mine acum, ea nu e cauzată de pasiunea fizică pentru el, ci doar de posesivitate. Şi cum nu-i dăruiesc trupul meu în sens complet, are tot dreptul la libertatea lui şi chiar la mai mult. Ar fi cât se poate de cinstit să găsească în altă parte plăcerile pe care le-am găsit eu cu Henry. Dacă e adevărat ce spune Allendy, amândoi trebuie să găsim pasiunea în afara dragostei noastre. Fireşte, asta cere efort. Aş putea să-l păstrez pe Hugo pentru mine. Ideea de libertate nici nu i-a trecut prin cap. Eu am fost cea care i-a sugerat-o. Nataşa ar spune că sunt o proastă.

Ce pot să fac cu fericirea mea? Cum pot s-o păstrez, s-o ascund, s-o îngrop ca să n-o mai pot pierde? Îmi vine să îngenunchez pe când cade asupra mea precum ploaia, să-i adun stropii în dantelă şi mătase şi să-i lipesc din nou de mine.

Eu şi Henry stăm complet îmbrăcaţi sub pătura aspră de pe patul lui. Vorbeşte despre bucuria lui profundă:

— Nu pot să te las să pleci în noaptea asta, Anaïs, te vreau toată noaptea… Simt că îmi aparţii.

Dar mai târziu, când stăm foarte apropiaţi într-o cafenea, îşi dezvăluie neîncrederea, îndoielile. Jurnalul roşu l-a întristat. A citit despre puterea lui senzuală asupra mea.

— Asta-i tot, asta-i tot?… vrea să ştie.

Numai atât înseamnă el pentru mine? Atunci se va sfârşi curând, va fi o pasiune trecătoare. Dorinţă sexuală. El îmi vrea dragostea. Are nevoie de siguranţa dragostei mele. Îi spun că îl iubesc de când am petrecut acele câteva zile cu el în Clichy.

— La început, da, poate că a fost pur senzual… Dar acum, nu.

Mi se pare că nu-l pot iubi mai mult decât îl iubesc. Îl iubesc tot atât de mult pe cât îl doresc, iar dorinţa mea e imensă. Fiecare oră pe care o petrec în braţele lui ar putea fi ultima. Mă dăruiesc freneziei lui. În orice moment, înainte de a-l putea revedea, s-ar putea întoarce June.

Cum îl iubeşte June pe Henry? Cât de mult, cât de bine? mă întreb chinuită.

Când oamenii sunt surprinşi să-l afle blând şi timid, mă amuză. Şi eu m-am plecat în faţa brutalităţii scrisului său, dar Henry al meu e vulnerabil, sensibil. Cu câtă umilinţă se străduieşte să-l facă pe Hugo să-l placă, ce mulţumit e când Hugo e amabil cu el!

Aseară Hugo s-a dus la un film, i-a plăcut noutatea experienţei, a dansat într-un cabaret cu o fată din Martinica, i s-a făcut dor de mine când a auzit muzica, de parcă am fi fost foarte, foarte departe unul de celălalt şi a venit acasă nerăbdător să mă posede.

După felul blând, uşor în care Henry alunecă în trupul meu, Hugo e cumplit de greu de suportat. În asemenea momente simt că aş putea să înnebunesc şi să dezvălui totul.

Henry are o fotografie cu Mona Paiva, dansatoarea, prinsă deasupra lavoarului, alături de două fotografii ale lui June, una a mea şi câteva acuarele de-ale lui. Îi dăruiesc o cutie de tablă pentru scrisori şi manuscrise, iar în interiorul capacului lipeşte programul concertului lui Joaquin. Pe uşă prinde însemnări despre Spania.

Tai capacul cutiei mele de pudră – *N'aimez que Moi, Caron, Rue de la Paix*. Îl poartă în buzunarul hainei. Poartă la el şi una dintre batistele mele de culoarea vinului.

Aseară a spus: „Sunt atât de bogat pentru că te am pe tine. Simt că ne vor lega mereu multe lucruri, mereu vor fi schimbări şi noutăţi".

Numai că n-a spus: „Vom fi legaţi şi captivaţi unul de celălalt dincolo de legătura de moment“. Şi la gândul ăsta mi s-a strâns inima şi am simţit nevoia să-i ating costumul, braţul, să ştiu că e acolo şi, temporar, numai al meu.

Plutesc mai departe, desfătându-mă cu amintiri despre Henry – cum arată faţa lui în anumite momente, gura lui maliţioasă, tonul exact al vocii lui, uneori răguşit, strânsoarea fermă a mâinii lui, felul în care se uita la haina verde căpătată de la Hugo, râsul lui la filme. Nu poate face nici o mişcare care să nu reverbereze în trupul meu. Nu este mai înalt decât mine. Gurile noastre sunt la acelaşi nivel. Îşi freacă mâinile când e entuziasmat, repetă cuvinte, scutură din cap ca un urs. Are o privire serioasă, castă, când lucrează. În mulţime, îi ghicesc prezenţa înainte de a-l vedea.

Mi-am dat seama azi, cu mare amuzament, de măsura în care a zdruncinat Henry vechea mea gravitate, cu farsele lui literare, cu manifestele lui nebuneşti, cu contradicţiile, schimbările lui de dispoziţie, umorul lui grotesc. Mă văd ca pe o persoană ridicolă, din cauza eforturilor mele constante de a-i înţelege pe ceilalţi. Am auzit că Richard Osborn a înnebunit. „Uraaa!“ a zis Henry. „Hai să mergem să-l vedem! Să bem ceva mai întâi. E ceva rar, superb; nu se întâmplă în fiecare zi! Sper că e nebun de-adevăratelea!“ La început am fost un pic deconcertată, dar foarte repede am prins gustul umorului şi am vrut mai mult. Henry m-a învăţat să mă joc. Mă jucasem şi înainte, în felul meu, cu un umor blând, dar umorul lui e lasciv şi îmi place până la isterie – ca în dimineaţa în care ne-au prins zorii stând încă de vorbă. Eu şi Henry am căzut pe patul lui, epuizaţi, dar el încă delira despre sita care fusese aruncată din greşeală în closet, despre lenjerie neagră, despre coral etc., din care mai târziu a creat acea parodie unică a romanului meu.

Acum vreo două nopţi am vorbit despre trucul literaturii de a elimina neesenţialul, ca să ne dea o doză concentrată de viaţă. Am spus, aproape indignată:

— E o amăgire, e cauza unei mari dezamăgiri! Citeşti cărţi şi te aştepţi ca viaţa să fie tot atât de interesantă şi de intensă. Şi, bineînţeles, nu-i aşa. Sunt multe momente plictisitoare între timp, şi sunt fireşti şi ele. Tu, în scrierile tale, ai folosit acelaşi truc. Mă aşteptam ca toate discursurile tale să fie febrile, uimitoare. Mă aşteptam să fii mereu beat şi delirant. Apoi, când am trăit împreună câteva zile, am intrat într-un ritm profund, liniştit, firesc…

— Eşti dezamăgită?

— E foarte diferit de ce aşteptam, e drept, mai puţin senzaţional, dar sunt satisfăcută.

Am pierdut acel ritm liniştit, ca al Senei, din adolescenţa mea. Şi totuşi, când stau cu Henry în Café de la Place Clichy, ne bucurăm de curenţii profunzi, nefebrili, ai dragostei noastre.

June e cea care provoacă febră. E însă doar o febră superficială. Febra adevărată, de nevindecat, e în scrierile lui Henry. Tocmai am citit ultima lui carte şi sunt aproape împietrită de admiraţie. Încerc să mă gândesc la ea, să-i spun în ce fel mă afectează, şi nu pot. E prea mare, prea puternică.

Totul e foarte dulce între mine şi Hugo. O mare tandreţe şi multă amăgire din partea mea în legătură cu adevăratele mele sentimente. Am fost mişcată de comportamentul lui alaltăieri seară şi am încercat să-l răsplătesc oferindu-i multă plăcere. Felul în care mă gândesc la Henry mă îngrozeşte: e atât de obsesiv! Trebuie să încerc să-mi disipez gândurile.

Cînd vorbesc cu Henry despre June, nu mă gândesc la ea decât ca la un „personaj“ pe care îl admir. Ca femeie, îmi ameninţă singura mare posesiune şi n-o mai pot iubi. Dacă June ar muri – mă gândesc adeseori la asta –, numai de-ar muri…

Sau dacă ar înceta să-l iubească pe Henry, dar asta n-o să se-ntâmple. Dragostea lui Henry este refugiul la care se întoarce mereu.

Ori de câte ori sunt în apartamentul lui Henry şi el îi scrie o scrisoare lui June sau rescrie un pasaj despre ea în cartea lui sau subliniază ceva ce i se potriveşte în Proust sau Gide (o găseşte peste tot), simt o frică insuportabilă: e al ei din nou. Şi-a dat seama că nu iubeşte pe nimeni altcineva decât pe ea. De fiecare dată, surprinsă, îl văd lăsând cartea sau scrisoarea şi întorcându-se complet spre mine, cu dragoste, cu dorinţă. Ultima încercare, telegrama lui June, m-a liniştit profund. Dar de fiecare dată când vorbim despre ea simt aceeaşi cumplită nelinişte. Asta nu poate dura. Nu mă voi opune evenimentelor. În clipa în care June se întoarce, renunţ la Henry. Şi totuşi, nu e atât de simplu. Nu pot să renunţ să trăiesc atât de aproape de el cum o fac în aceste pagini, de dragul de a evita durerea.

Allendy a fost un supraom astăzi. Nu voi putea niciodată să redau discuţia noastră. A avut atât de multă intuiţie, atât de multă emoţie tot timpul! Până la ultima frază a fost atât de uman, atât de autentic!

Venisem într-o dispoziţie încrezătoare, nechibzuită, zicându-mi: nu vreau ca Allendy să mă admire dacă nu poate face asta cunoscându-mă exact aşa cum sunt. Primul meu efort de sinceritate totală.

Îi destăinui mai întâi că mi-a fost ruşine de ce-am spus data trecută despre soţia lui. A râs şi mi-a răspuns că uitase, apoi m-a întrebat:

— Te mai îngrijorează şi altceva?

— Nimic special, dar aş vrea să te întreb dacă puternica mea obsesie senzuală este o reacţie împotriva excesului de introspecţie. L-am citit pe Samuel Putnam, care scrie că „modul cel mai rapid de a ieşi din introspecţie este adularea trupului, care duce la intensitate sexuală“.

Nu-mi mai amintesc exact ce mi-a răspuns, dar simt că leagă cuvântul „obsesie“ de o căutare frenetică a satisfacţiei. Ce rost are efortul? De unde insatisfacţia?

Aici simt o nevoie imperativă de a-i spune cel mai mare secret al meu: în actul sexual, nu am întotdeauna orgasm.

Ghicise asta încă din prima zi. Discursul meu despre sex fusese imatur, îndrăzneţ, sfidător. Nu era în armonie cu personalitatea mea. Era artificial. Trăda o anume nesiguranţă.

— Dar ştii ce e un orgasm?

— O, foarte bine, din ocaziile în care l-am avut şi mai ales din masturbare…

— Când te-ai masturbat?

— O dată, vara, în St. Jean de Luz. Eram nesatisfăcută şi simţeam o chemare sexuală puternică.

Mi-e ruşine să recunosc că, atunci când am fost singură două zile, m-am masturbat de patru sau de cinci ori pe zi şi, de asemenea, de multe ori în Elveţia, în vacanţă, şi la Nisa.

— De ce numai o dată? Orice femeie o face, chiar foarte des.

— Cred că nu e bine, moral şi fizic. Am fost teribil de deprimată şi ruşinată după aceea.

— E o prostie. Masturbarea nu e dăunătoare fizic. Numai sentimentul de vinovăţie pe care îl avem în legătură cu ea ne apasă.

— Mă temeam că o să-mi afecteze forţa intelectuală, sănătatea şi că o să mă dezintegrez moral.

Aici adaug noi amănunte, pe care le ascultă în tăcere, încercând să le coordoneze. Îi spun lucruri pe care nu le-am recunoscut niciodată în întregime nici faţă de mine şi pe care nu le-am scris în jurnal, lucruri pe care voiam să le uit.

Allendy pune fragmentele laolaltă şi îmi vorbeşte despre frigiditatea mea parţială. Descoperă că eu consider asta un handicap şi cred

că se datorează fizicului meu fragil. Râde. O atribuie unei cauze psihice, un puternic sentiment de vinovăţie. Şaizeci de femei dintr-o sută simt ca mine şi nu recunosc niciodată şi, cel mai important, spune Allendy, ar trebui să ştiu ce puţin contează acest lucru pentru bărbaţi şi cât de inconştienţi sunt de el. Mereu transformă ceea ce eu consider un handicap în ceva firesc sau într-un lucru al cărui blestem poate fi cu uşurinţă ridicat. Simt imediat o mare uşurare şi îmi pierd spaima şi nevoia de a ascunde.

Îi povestesc despre June, despre dorinţa mea de a fi o *femme fatale*, despre cruzimile mele faţă de Hugo şi Eduardo şi surprinderea mea că mă iubesc la fel de mult sau mai mult după aceea. Discutăm, de asemenea, despre discursul meu franc, îndrăzneţ despre sex, felul în care îmi inversez modestia autentică, înnăscută, şi afişez o obscenitate forţată. (Henry zice că nu-i place când spun poveşti obscene, pentru că nu mi se potriveşte.)

— Dar sunt plină de disonanţe, spun, simţind acel supliciu bizar la care mă supune Allendy – pe jumătate uşurare, datorită preciziei lui, pe jumătate tristeţe, fără nici un motiv anume, poate doar senzaţia de a fi fost descoperită.

— Da, şi până nu te vei comporta perfect natural, conform propriei tale firi, n-o să fii niciodată fericită. *O femme fatale* stârneşte pasiunea bărbaţilor, îi exasperează, îi chinuie şi vor s-o posede, s-o ucidă chiar, dar n-o iubesc profund. Tu ai descoperit deja că eşti iubită profund. Acum ai descoperit şi că, dacă eşti crudă cu Eduardo şi Hugo, asta îi excită şi te vor şi mai tare. Lucrul ăsta te face să vrei să joci un joc care nu e tocmai în acord cu natura ta.

— Întotdeauna am dispreţuit aceste jocuri… N-am fost niciodată în stare să ascund unui bărbat că îl iubesc.

— Dar îmi spui că iubirile profunde nu te satisfac. Tânjeşti să oferi şi să primeşti senzaţii mai puternice. Înţeleg, dar asta e numai o etapă. Poţi să joci jocul din când în când, să sporeşti pasiunea, dar iubirile profunde sunt cele care se potrivesc cu adevărata ta fire şi numai ele te vor satisface. Cu cât acţionezi mai mult în acord cu tine însăţi, cu atât te vei apropia mai tare de împlinirea adevăratelor tale nevoi. Încă te temi îngrozitor să nu fii rănită; o arată sadismul tău imaginar. Ţi-e atât de frică să nu fii rănită, încât vrei să preiei conducerea şi să fii tu cea care răneşte prima. Dar nu disper, cred că te pot reconcilia cu propria ta imagine.

Sunt cuvintele lui, redate în mare şi numai pe jumătate reţinute. Am fost copleşită de senzaţia că slăbeşte nenumărate tensiuni, că mă eliberează. Vocea lui era extrem de blândă şi înţelegătoare. Înainte să termine, începusem să plâng. Recunoştinţa mea era imensă. Voiam să-i spun că îl admir şi în cele din urmă i-am spus. A rămas tăcut cât am plâns, apoi m-a întrebat blând:

— Am spus ceva care te-a rănit?

Aş vrea să umplu ultimele pagini cu bucuriile zilei de ieri. Ploi de săruturi din partea lui Henry. Pătrunderea cărnii lui în a mea, eu arcuindu-mi trupul ca să mă contopesc mai bine cu el. Dacă ar fi să aleagă astăzi între mine şi June, îmi spune el, ar renunţa la June. Îşi poate imagina că suntem căsătoriţi şi ne bucurăm de viaţă împreună.

— Nu, răspund eu, în parte ca să-l tachinez, în parte serios. June e singura. Eu te fac mai mare şi mai puternic pentru June.

Un adevăr spus pe jumătate; nu are de ales.

— Eşti prea modestă, Anaïs! Nu-ţi dai seama încă ce mi-ai oferit. June e o femeie care poate fi pusă în umbră de alte femei. Ceea ce-mi oferă June pot uita cu alte femei. Tu însă eşti diferită. Aş putea avea o mie de femei după tine, dar nu te-ar putea pune în umbră…

Îl ascult. E exaltat, aşa că exagerează, dar e încântător. Da, cunosc, pentru o clipă, unicitatea lui June şi a mea. Balanţa înclină în favoarea mea pentru moment. Îmi privesc propria imagine în ochii lui Henry şi ce văd? Fata cu jurnalul, care spunea poveşti fraţilor ei, care suspina mult fără motiv, care scria poezie – femeia cu care poţi vorbi.

iunie

Aseară am fost cu Henry la film. Când povestea a devenit tragică, sfâşietoare, m-a luat de mână şi ne-am împletit strâns degetele. Cu fiecare apăsare îi împărtăşeam reacţiile. În taxi, în drum spre Hugo, ne-am sărutat. Şi nu mă puteam smulge de lângă el. Mi-am pierdut capul. M-am dus cu el în Clichy. M-a penetrat atât de profund, încât atunci când m-am întors la Louveciennes şi am adormit în braţele lui Hugo, încă mai simţeam că era Henry. Toată noaptea, lângă mine a fost Henry. Îmi încolăceam trupul în jurul lui, în vis. Dimineaţa m-am trezit contopită cu Hugo şi mi-a luat mult să-mi dau seama că nu era Henry. Hugo crede că am fost foarte drăgăstoasă noaptea trecută, dar pe Henry îl iubeam, pe Henry îl sărutam.

De când Allendy mi-a câştigat pe deplin încrederea, am ajuns să vorbesc foarte deschis despre frigiditate. Mărturisesc: când aflam plăcere în contactul sexual cu Henry, mă temeam să nu rămân însărcinată şi mă gândeam că n-ar trebui să am orgasm prea des. Dar acum câteva luni, un medic rus mi-a spus că nu se putea întâmpla cu uşurinţă; de fapt, dacă voiam un copil, ar fi trebuit să mă supun unei operaţii. Teama de a rămâne însărcinată a fost aşadar eliminată. Allendy spunea că însuşi faptul că nu încercasem să mă asigur în această privinţă în cei şapte ani de căsnicie demonstra că nu dădeam prea multă importanţă acestui lucru, că îl foloseam doar ca pretext pentru

a nu-mi da drumul complet în actul sexual. Când această teamă a dispărut, am putut analiza mai îndeaproape adevărata natură a sentimentelor mele. Mi-am exprimat neliniştea faţă de ceea ce am definit ca pasivitatea forţată a femeilor. Cu toate astea, poate de două ori din trei, rămâneam pasivă, aşteptând activitate numai de la bărbat, ca şi cum nu aş fi vrut să fiu responsabilă pentru plăcerea pe care o simţeam.

— Asta ca să-ţi diminuezi sentimentul de vinovăţie, a zis Allendy. Refuzi să fii activă şi te simţi mai puţin vinovată dacă cel activ e celălalt.

După discuţia anterioară cu el, simţisem o uşoară schimbare. Eram mai activă cu Henry. El a remarcat şi a spus: „Îmi place cum mă fuţi acum“. Şi am simţit o plăcere intensă.

Ceea ce mă uimeşte cel mai tare în legătură cu June sunt poveştile lui Henry despre agresivitatea ei, despre cum ea îl posedă pe el, îl provoacă oricând are chef. Când eu încerc uneori să fiu agresivă, îmi dă un sentiment de nemulţumire, de ruşine. Simt acum o paralizie psihică temporară, oarecum similară cu a lui Eduardo, doar că la un bărbat e mai gravă.

Allendy m-a forţat să recunosc că, de la ultima noastră şedinţă, am totală încredere în el şi că am ajuns să ţin foarte mult la întâlnirile noastre. Totul e bine, aşadar, fiindcă acest lucru e necesar pentru succesul psihanalizei. La sfârşitul şedinţei putea folosi cuvântul „frigiditate“ fără să mă ofenseze. Râdeam chiar.

Unul dintre lucrurile pe care le-a remarcat a fost că mă îmbrăcam mai simplu. Simţeam mult mai puţin nevoia de costumaţie originală. Aproape că puteam purta haine obişnuite. Costumul, pentru mine, a fost expresia neîncrederii mele secrete. Nesigură de frumuseţea mea, spunea Allendy, cream haine epatante care să mă distingă de alte femei.

— Dar, am spus eu râzând, dacă devin fericită şi banală, arta costumării, care îşi datorează existenţa doar unui sentiment de inferioritate, va fi lovită mortal!

Baza patologică a creaţiei! Ce se va alege de creatoare dacă devin normală? Sau doar voi câştiga forţă, ca să-mi exprim mai complet instinctele? Voi dezvolta probabil boli din ce în ce mai interesante. Allendy spunea că important era să devin egala vieţii.

Fericirea mea e suspendată şi ceea ce se întâmplă acum e determinat de următoarea mişcare a lui June. Între timp, aştept. Sunt cuprinsă de o teamă superstiţioasă de a începe un alt jurnal. Acesta e atât de plin de Henry! Dacă va trebui să scriu pe prima pagină a celui nou „June e aici“, voi şti că îl voi fi pierdut pe Henry al meu. Nu-mi va mai rămâne decât un caieţel cu coperte violet, o carte a bucuriei, asta-i tot, atât de repede scrisă, atât de repede trăită!

Dragostea reduce complexitatea trăirii. Mă uimeşte că, atunci când Henry vine spre masa de cafenea la care-l aştept sau deschide poarta casei noastre, vederea lui e de ajuns ca să mă însufleţească. Nici o scrisoare de la nimeni, nici măcar de laudă la adresa cărţii mele, nu mă poate emoţiona atât de mult ca un bileţel de la el.

Când e beat, devine sentimental într-un fel uman, simplu. Începe să vizualizeze viaţa noastră împreună, cu mine ca soţia lui: „N-o să-mi pari niciodată atât de frumoasă ca atunci când o să-ţi sufleci mânecile şi o să lucrezi pentru mine. Am putea fi atât de fericiţi! Ai rămâne în urmă cu scrisul!“

O, soţul meu german! Râd auzind asta. Aşadar, rămân în urmă cu scrisul şi devin soţia unui geniu. Îmi dorisem asta, printre altele, dar nu şi treburi casnice. Nu m-aş mărita niciodată cu el. O, nu! Ştiu că e încântat de libertatea pe care i-o las, dar

şi că e extrem de gelos şi nu m-ar lăsa să mă comport la fel de liber.

Totuşi, când îl văd atât de copilăreşte fericit cu dragostea mea, ezit să fac jocul de a-l îngrijora, a-l amăgi, a-l tortura. Nu vreau nici măcar să-i stârnesc prea tare gelozia.

Rolul lui Fred este, inconştient, acela de a-mi otrăvi fericirea. Îmi atrage atenţia asupra neajunsurilor iubirii lui Henry. Eu nu merit o dragoste pe jumătate, spune el. Eu merit lucruri extraordinare. La naiba, dragostea pe jumătate a lui Henry valorează pentru mine mai mult decât iubirile întregi a o mie de bărbaţi!

Mi-am imaginat pentru o clipă o lume fără Henry. Şi am jurat că în ziua în care îl voi pierde pe el îmi voi ucide vulnerabilitatea, capacitatea de dragoste adevărată, sentimentele, prin cel mai frenetic desfrâu. După Henry nu mai vreau dragoste. Doar sex, pe de-o parte, şi singurătate şi muncă pe de alta. Nu mai vreau suferinţă.

După ce nu l-am văzut pe Henry cinci zile, din cauza a o mie de obligaţii, n-am mai putut suporta. I-am cerut să ne întâlnim o oră între două angajamente. Am stat de vorbă puţin, apoi ne-am dus în cea mai apropiată cameră de hotel. Ce nevoie profundă de el! Numai când sunt în braţele lui totul pare aşa cum trebuie. După o oră cu el mi-am putut continua ziua, făcând lucruri pe care nu voiam să le fac, văzând oameni care nu mă interesau.

O cameră de hotel are, pentru mine, o sugestie de voluptate, de taină, de efemer. Probabil că faptul că nu-l văd pe Henry îmi sporeşte pofta. Mă masturbez adesea, pe-ndelete, fără remuşcări ori dezgust ulterior. Pentru prima dată ştiu cum e să mănânci. M-am îngrăşat cu două kilograme. Mi se face o foame nebunească şi mâncarea îmi face o plăcere senzuală. N-am mai mâncat niciodată în felul ăsta profund carnal. Nu mai am decât trei dorinţe: să mănânc, să dorm şi să mă fut.

Cabaretele mă excită. Vreau să ascult muzică răguşită, să văd feţe, să mă frec de trupuri, să beau benedictină tare. Femeile frumoase şi bărbaţii arătoşi trezesc în mine dorinţe feroce. Vreau să dansez. Vreau droguri. Vreau să cunosc oameni perverşi, să fiu intimă cu ei. Nu mă uit niciodată la feţele naive. Vreau să muşc din viaţă şi să fiu sfâşiată de ea. Henry nu-mi oferă toate astea. I-am stârnit dragostea. La naiba cu dragostea lui! Ştie să mă reguleze cum nu mai ştie nimeni, dar vreau mai mult decât atât. Mă duc în iad, în iad, în iad… Sălbatică, sălbatică, sălbatică…

Astăzi m-am dus la Henry în această dispoziţie sau ce-am putut păstra din ea, căci mi se părea că dă pe dinafară precum lava, şi m-a întristat să-l văd atât de liniştit, serios, tandru, nu destul de nebun. Nu, nu atât de nebun ca scrisul lui. June e cea care îl arde pe Henry cu cuvinte. În braţele lui am uitat o oră de febra mea. De-am putea fi singuri câteva zile! Vrea să merg cu el în Spania. Oare acolo o să se scuture de blândeţea asta şi o să se dezlănţuie?

Totdeauna va fi la fel? Nu întâlneşti niciodată un pandant la starea ta de spirit, la faza prin care treci. Suntem cu toţii pe balansoare. Când Henry e sătul de ceva, eu sunt înfometată, cu o foame nouă, proaspătă, viguroasă. Ce vrea de la mine nu sunt în dispoziţia de a-i oferi. Câtă opoziţie în ritmurile noastre! Henry, dragostea mea, nu mai vreau să aud despre îngeri, suflete, iubire, nu mai vreau lucruri profunde.

O oră cu Henry. Spune:

— Anaïs, mă copleşeşti… Îmi provoci cele mai stranii senzaţii. Când ne-am despărţit data trecută, te adoram.

Stăm pe marginea patului său. Îmi pun capul pe umărul lui. Mă sărută pe păr.

După puţin timp, stăm culcaţi unul lângă altul. M-a penetrat, dar penisul lui încetează brusc să se mişte şi devine moale.

Spun, surâzând:

— N-aveai chef să te fuţi azi.

El zice:

— Nu e asta. E pentru că m-am gândit foarte mult zilele astea că îmbătrânesc şi că într-o zi…

— Ai înnebunit, Henry… Bătrân, la patruzeci de ani! Tu, care nu te gândeşti niciodată la astfel de lucruri… Păi tu o să te fuţi şi la o sută de ani!

— E atât de umilitor… zice Henry rănit, tulburat.

Pe moment nu mă pot gândi decât la umilinţa lui, la temerile lui.

— E normal, îi spun. Li se întâmplă şi femeilor, numai că la femei nu se vede. Ele pot ascunde asta. Nu ţi s-a mai întâmplat niciodată?

— Numai când n-o doream pe prima mea amantă, Pauline. Dar pe tine te doresc cu disperare! Mi-e o frică teribilă să nu te pierd. Ieri îmi făceam griji ca o femeie. Câtă vreme o să mă iubească? O să se sature de mine?

Îl sărut.

— Vezi, acum mă săruţi de parc-aş fi un copil!

Remarc că nu-i este ruşine. Spun şi fac totul ca să pară firesc. Îşi închipuie că de-acum înainte o să fie impotent. În timp ce-l consolez, îmi ascund începutul propriilor temeri şi disperarea.

— Poate ţi se pare că trebuie să mă fuţi de câte ori vin la tine, ca să nu fiu dezamăgită, spun.

Asta i se pare cea mai bună explicaţie. O acceptă. Eu însămi sunt împotriva întâlnirilor noastre nefireşti. Nu putem să ne întâlnim când ne dorim unul pe altul. Asta e rău. Îl doresc mai mult când nu e lângă mine. Îl implor să nu ia asta în serios. Îl conving. Îmi promite că o să iasă în seara aceea, că o să meargă la aceeaşi piesă la care trebuie să mă duc eu cu un grup de la bancă.

Dar, în taxi, temerile mele disproporţionate revin. Henry mă iubeşte, dar nu carnal, nu carnal.

În aceeaşi seară a venit la piesă şi a stat în picioare la balcon. Îi simţeam prezenţa. Am privit

în sus spre el, cu infinită tandreţe. Dar greutatea stării mele mă sufoca. Pentru mine, totul se terminase. Lucrurile mor atunci când încrederea mea moare. Şi totuşi…

Henry s-a dus acasă şi mi-a scris o scrisoare de dragoste. A doua zi, i-am telefonat şi i-am spus: „Vino la Louveciennes dacă n-ai chef să lucrezi“. A venit imediat. A fost blând şi m-a posedat. Aveam amândoi nevoie de asta, dar nu m-a încălzit, nu m-a resuscitat. Mi se părea că şi el se futea ca să-şi sugrume spaimele. Ce greutate de plumb peste mine, peste trupul meu! Am avut doar o oră împreună. L-am condus la gară. Pe când mă întorceam, i-am recitit scrisoarea. Mi se părea nesinceră. Literatură. Faptele îmi spun una, instinctele alta. Dar sunt oare instinctele doar vechile mele spaime nevrotice?

Ciudat, am uitat de întâlnirea de azi cu Allendy şi nu i-am telefonat. Am o nevoie teribilă de el şi totuşi vreau să lupt singură, să mă iau la trântă cu viaţa. Henry îmi scrie o scrisoare, vine la mine, pare să mă iubească, mă posedă. Nimic. Sunt ca un aparat care a încetat să înregistreze. Nu vreau să-l văd mâine. L-am întrebat din nou, deunăzi: „Să-i trimit bani lui June ca să vină, în loc să ţi-i dau ţie ca să pleci în Spania?“ A spus că nu.

Încep să mă gândesc foarte mult la June. Imaginea mea despre un Henry periculos, senzual, dinamic a pierit. Fac tot ce pot s-o regăsesc. Îl văd umil, timorat, lipsit de încredere. Când i-am spus în joacă zilele trecute: „N-o să mă mai vezi niciodată“, mi-a răspuns: „Mă pedepseşti“. Îmi dau seama însă că nesiguranţa lui e egală cu a mea, bietul meu Henry! Vrea la fel de mult să-mi arate cât de bine poate face dragoste, să-şi demonstreze potenţa, pe cât vreau eu să ştiu că îl stârnesc.

Dar m-am arătat curajoasă. Când scena aia, atât de insuportabil similară celei cu John, a avut loc, nu am arătat nici un pic de îngrijorare sau de surpriză. Am rămas în braţele lui, râzând şi

vorbind liniştit. Am spus: „Dragostea strică futaiul“. Dar era mai mult bravadă decât orice altceva. Suferinţa mea a fost o revelaţie mai autentică.

În ciuda a toate astea, mi-am riscat căsnicia şi fericirea ca să dorm cu scrisoarea lui Henry sub pernă, cu mâna pe ea.

Mă duc la el fără nici o plăcere. Mă tem de acel Henry blând pe care îl voi întâlni, prea asemănător mie. Îmi amintesc că din prima zi m-am aşteptat ca el să aibă iniţiativa în discuţii, în acţiune, în toate.

Mă gândeam cu amărăciune la voinţa magnifică a lui June, la iniţiativa, la tirania ei. Îmi ziceam: nu femeile puternice îi fac slabi pe bărbaţi, ci bărbaţii slabi le fac pe femei excesiv de puternice. Stăteam în faţa lui Henry cu supunerea unei femei latine, gata să fiu copleşită. El m-a lăsat să-l copleşesc *eu.* S-a temut tot timpul să nu mă dezamăgească. Mi-a exagerat aşteptările. S-a tot întrebat cât de mult şi cât timp o să-l iubesc. A lăsat gândirea să ne tulbure fericirea.

Henry, tu îţi iubeşti târfuliţele pentru că le eşti superior. Ai refuzat să cunoşti o femeie de nivelul tău. Ai fost surprins de cât de mult puteam să iubesc eu fără să judec, să te ador cum nu a adorat nici o târfă vreodată. Ei bine, nu eşti mai fericit să fii adorat de mine, nu te face asta infinit superior? Oare toţi bărbaţii se fac mici în faţa iubirii mai profunde?

Pentru Henry, totul curge la fel ca înainte. Nu a remarcat ezitarea mea când mi-a propus să mergem la Hotel Cronstadt. Ora noastră a părut la fel de bogată ca întotdeauna şi el a fost extrem de drăgăstos. Aveam senzaţia însă că fac un efort ca să-l iubesc. Poate că doar mă speriasem. Mă aşteptam să fie din nou impotent. Nu aveam aceeaşi încredere sălbatică. Tandreţe, da. Blestemata tandreţe… Mi-am regăsit fericirea, dar era o fericire rece. Mă simţeam detaşată. Ne-am

îmbătat şi apoi am fost foarte fericiţi. Dar eu mă gândeam la June.

Merg acasă cu maşina, după mult vin alb: artificii de 4 Iulie ţâşnesc din vârful felinarelor de pe stradă. Înghit şoseaua cu un răget de junglă, înghit casele cu ochii închişi şi gene purpurii, înghit stâlpi de telegraf şi *messages téléphoniques*, pisici vagaboande, copaci, dealuri, poduri…

I-am trimis lui Henry prin poştă scrierea mea suprarealistă, adăugând: „Lucruri pe care am uitat să ţi le spun: că te iubesc şi că, atunci când mă trezesc dimineaţa, îmi folosesc inteligenţa ca să descopăr mai multe moduri de a te aprecia. Că atunci când o să se întoarcă June o să te iubească mai mult pentru că te-am iubit eu. Sunt frunze noi pe creştetul tău deja excesiv de bogat".

Simt nevoia să-i spun că îl iubesc pentru că n-o cred. De ce a devenit Henry pentru mine micul Henry, aproape un copil? Înţeleg de ce l-a părăsit June şi de ce spunea: „Îl iubesc pe Henry ca pe copilul meu". Henry, care înainte era o uriaşă ameninţare, un terorist. Nu se poate!

Cabaret Rumba. Eu şi Hugo dansăm împreună. El e mult mai înalt decât mine, astfel că faţa mea se cuibăreşte sub bărbia lui, la pieptul lui. Un spaniol neobişnuit de frumos (dansator profesionist) se tot uită la mine ca un hipnotizator. Îmi surâde peste capul partenerei lui. Îi răspund la surâs, îl privesc drept în ochi. Le sorb mesajul. Răspund cu acelaşi amestec de plăcere senzuală şi amuzament. Surâsul îi e vag schiţat pe faţă. Simt o plăcere acută să comunic cu acest bărbat cuibărită în braţele lui Hugo. Îmi propun, în timp ce-i zâmbesc, să revin aici şi să dansez cu el. Simt o curiozitate imensă. Am privit în interiorul acestui bărbat, mi l-am imaginat gol. Şi el a privit în mine, cu ochi înguşti de animal. Emoţia duplicităţii emană o otravă insidioasă. Pe tot drumul spre casă, otrava se întinde. Înţeleg acum cum pot să mă joc o clipă cu sentimentele pe care le-am ţinut drept

sacre. Săptămâna viitoare, în loc să ies cu „soţul“ meu liniştit, Henry, o să mă duc să-l văd pe spaniol. Şi femei – vreau femei. Dar lesbienele masculine din cabaretul Le Fétiche nu m-au mulţumit deloc.

Înţeleg acum, de asemenea, garoafa din gura lui Carmen. Eu miroseam iasomie de grădină. Florile albe îmi atingeau buzele. Erau ca pielea unei femei. Buzele mele le presau, se deschideau şi se închideau încet în jurul lor. Blânde săruturi cu petale. Muşcam inflorescenţa albă. O bucată de carne parfumată, piele mătăsoasă. Gura plină a lui Carmen muşcând din garoafa ei; şi eu, Carmen.

Păcat că Henry a fost bun cu mine, păcat că e un om bun. Devine conştient de schimbarea subtilă care s-a petrecut cu mine. Da, spune el, pot părea eu imatură la prima vedere, dar cât de feminină sunt când ajung dezbrăcată în pat!

Deunăzi Joaquin a venit pe neaşteptate jos, în salon, să mă întrebe ceva, iar eu şi Henry tocmai ne sărutaserăm. Se vedea pe faţa lui Henry şi el a fost jenat. Eu nu m-am simţit tulburată sau ruşinată. M-a deranjat intruziunea şi i-am spus lui Henry: „Ei bine, aşa-i trebuie dacă intră în momente nepotrivite!“

Dacă Henry îşi dă seama că devin neruşinată, puternică, sigură pe acţiunile mele, refuzând să mă las impresionată de alţii, dacă îşi dă seama de adevăratul curs al vieţii mele de-acum, se va schimba faţă de mine? Nu. Are nevoile lui şi are nevoie de femeia din mine care era blândă, timidă, bună, incapabilă să rănească, să se dezlănţuie. În loc de asta, cu fiecare zi eu mă apropii mai mult de June. Încep s-o doresc, s-o cunosc mai bine, s-o iubesc mai mult. Acum realizez că fiecare mişcare interesantă în viaţa lor împreună a fost făcută de June. Fără ea, el e un privitor tăcut, nu un participant. Eu şi Henry ne potrivim minunat pentru conversaţie, dar nu pentru viaţă. Mă aşteptam ca acele prime zile (sau nopţi) din Clichy

să fie senzaţionale. Am fost surprinsă când am căzut în discuţii profunde, liniştite şi am făcut atât de puţine. Mă aşteptam la scene dostoievskiene şi am găsit un teuton blând, care nu putea suporta să lase vasele nespălate. Am găsit un soţ, nu un amant dificil şi temperamental. La început, Henry nici nu ştia măcar cum să mă distreze. June ar fi ştiut. Dar eram fericită şi profund satisfăcută pe-atunci, pentru că îl iubeam. Numai în aceste ultime zile am simţit vechea mea nelinişte.

I-am propus să ieşim, dar am fost dezamăgită când a refuzat să mă ducă în locuri exotice. El era mulţumit cu un film şi o cafenea. Apoi a refuzat să mă prezinte prietenilor lui dezmăţaţi (ca să mă protejeze şi să mă păstreze). Cum nu avea iniţiativă, am început eu să sugerez să mergem ba colo, ba dincolo.

Într-o seară am fost de la gara St. Lazare la un film şi apoi la o cafenea. În taxi, în drum spre Hugo, Henry a început să mă sărute şi m-am agăţat de el. Săruturile au devenit frenetice şi am zis: „Spune-i şoferului să ne ducă în Bois“. Eram îmbătată de moment. Dar Henry era speriat. Mi-a amintit cât era ceasul, mi-a amintit de Hugo. Cât de diferit ar fi fost cu June! L-am părăsit cu tristeţe. Chiar nu e nimic nebunesc la Henry cu excepţia scrisului său febril.

Fac un efort să trăiesc în exterior, să mă duc la coafor, la cumpărături, spunându-mi: „Nu trebuie să mă scufund, trebuie să lupt“. Am nevoie de Allendy şi nu pot să-l văd până miercuri.

Vreau să-l văd şi pe Henry, dar acum nu contez pe forţa lui. În acea primă zi, la Viking, a spus: „Sunt un om slab“ şi eu nu l-am crezut. Nu-mi plac bărbaţii slabi. Simt tandreţe, da. Dar, Dumnezeule, în câteva zile mi-a distrus pasiunea! Ce s-a întâmplat? Momentul în care s-a îndoit de potenţa lui n-a fost decât o scânteie. A fost oare pentru că forţa sexuală e singura lui forţă? Oare

numai în felul ăsta mă reţinea? Era o schimbare în mine?

Spre seară încep să simt că nu e foarte important că sunt dezamăgită. Vreau să-l ajut. Sunt fericită că şi-a scris cartea şi că i-am dat un sentiment de securitate şi de bine. Îl iubesc într-un fel diferit, dar îl iubesc.

Henry e preţios pentru mine, aşa cum e. Mă topesc când îi văd costumul ponosit. A adormit în timp ce eu mă îmbrăcam pentru un dineu oficial. Apoi a venit în camera mea şi m-a privit adăugând ultimele detalii. Mi-a admirat rochia orientală verde. Mi-a spus că mă mişcam ca o prinţesă. Fereastra dormitorului meu era deschisă spre grădina luxuriantă. Îl făcea să se gândească la decorul din *Pelléas şi Mélisande*. Stătea întins pe canapea. M-am aşezat lângă el pentru o clipă şi l-am îmbrăţişat. I-am spus: „Trebuie să-ţi iei un costum“, întrebându-mă de unde o să fac rost de bani pentru asta. Nu puteam suporta să-i văd mânecile tocite.

În tren am stat lipiţi unul de altul. Spune: „Ştii, Anaïs, sunt atât de încet, încât nu pot realiza c-o să te pierd când ajungem la Paris. Peste vreo douăzeci de minute o să merg singur pe străzi şi brusc o să simt puternic că nu te mai am şi că mi-e dor de tine“.

Iar într-o scrisoare îmi spusese: „Abia aştept acele două zile [Hugo pleacă la Londra], ca să le petrec cu tine în linişte, să te absorb, să fiu soţul tău… Ador să fiu soţul tău. Voi fi întotdeauna soţul tău, fie că-ţi place, fie că nu!“

La dineu, fericirea m-a făcut să mă simt bine în pielea mea. În mintea mea stăteam întinsă pe iarbă cu Henry deasupra; radiam spre bieţii oameni obişnuiţi de la masă. Cu toţii au simţit ceva – până şi femeile, care voiau să ştie de unde îmi cumpăram hainele. Femeile cred întotdeauna că dacă o să aibă pantofii mei, rochia mea, coafura mea, machiajul meu, o să obţină acelaşi efect. Nu

le trece prin cap ce vrăjitorii sunt necesare. Nu ştiu că eu nu sunt frumoasă, ci doar par astfel în anumite momente.

„Spania“, spunea vecinul meu de masă, „e cea mai frumoasă ţară din lume, unde femeile sunt cu adevărat femei!“

Eu mă gândeam că aş vrea ca Henry să poată gusta din peştele ăla. Şi din vin.

Dar şi Hugo simţea ceva. Trebuia să ne întâlnim la gara St. Lazare înainte de banchet. Ideea era că Henry venise la Louveciennes ca să mă ajute la roman. Când am ajuns la gară împreună, lui Hugo nu i-a plăcut. A început să vorbească repede, cu severitate, despre Osborn, „fiul risipitor“. Bietul Hugo, şi eu încă mai simţeam mirosul ierbii din pădure!

Am mers cu el foarte firesc. Şi unde era Henry? Îi era deja dor de mine? Henry cel sensibil, care trăieşte cu spaima că nu e plăcut, că e dispreţuit, cu spaima că Hugo ar „şti totul“ sau că mie mi-ar fi ruşine cu el în public. Care nu înţelege de ce îl iubesc. Eu îl fac să uite umilinţele şi coşmarurile. Genunchii lui firavi sub costumul ros îmi trezesc instinctele protectoare. E marele Henry, al cărui scris e furtunos, obscen, brutal, şi care e obsedat de femei, şi e micul Henry, care are nevoie de mine. Pentru micul Henry mă restrâng, economisesc fiecare cent. Nu pot să cred acum că m-a speriat, că m-a intimidat vreodată. Henry, bărbatul cu experienţă, aventurierul. Se teme de câinii noştri, de şerpii din grădină, de oameni când nu sunt *le peuple*. Sunt momente când îl văd în el pe Lawrence, doar că el e sănătos şi pasional. Aseară îmi venea să-i spun vecinului meu de masă: „Ştiţi, Henry e atât de pasional!“

Nu m-am dus la ultima întâlnire cu Allendy. Începeam să depind de el, să-i fiu recunoscătoare. De ce n-am mai venit o săptămână, mă întreabă. Ca să fiu din nou pe picioarele mele, ca să lupt singură, să mă recapăt, să nu depind de nimeni. De

ce? Din teama de a nu fi rănită. Teama că va deveni o necesitate şi că, atunci când tratamentul meu va fi ajuns la capăt, relaţia noastră se va sfârşi şi îl voi pierde. Îmi aminteşte că face parte din tratament să mă facă să nu depind de nimeni. Dar, neavând încredere în el, am arătat că sunt încă suferindă. Încetul cu încetul, mă va învăţa să mă descurc fără el.

„Dacă renunţi la mine acum, o să sufăr ca medic, pentru că nu am reuşit să te vindec, şi o să sufăr ca om, pentru că eşti interesantă. Aşadar, vezi, într-un fel, şi eu am tot atâta nevoie de tine cât ai tu de mine. M-ai putea răni renunţând la mine. Încearcă să înţelegi că în toate relaţiile există dependenţă. Nu-ţi fie frică de dependenţă. E acelaşi lucru ca şi chestiunea dominaţiei. Nu încerca să înclini balanţa. Bărbatul trebuie să fie agresorul în actul sexual. După aceea poate să devină un copil şi să depindă de femeie, să aibă nevoie de ea ca de o mamă. Tu nu eşti dominantă intrinsec, ci în autoapărare – împotriva suferinţei, împotriva fricii de abandon, care îţi aminteşte perpetuu abandonarea de către tatăl tău – încerci să cucereşti, să domini. Văd că nu-ţi foloseşti puterea pentru a face rău sau a comite cruzimi, ci doar ca să-i demonstrezi eficienţa. I-ai cucerit pe soţul tău, pe Eduardo şi acum pe Henry. Nu vrei bărbaţi slabi, dar până nu devin slabi în mâinile tale, nu eşti satisfăcută. Ai grijă: renunţă la atitudinea defensivă, renunţă, mai presus de orice, la temerile tale. Relaxează-te.“

Henry îmi scrie o scrisoare nechibzuită despre mica Paulette, fata de nouăsprezece ani pe care Fred a adus-o în Clichy să stea cu el. Henry e bucuros pentru că face treburile casei şi îl tot îndeamnă pe Fred să se însoare cu ea, fiindcă e adorabilă. Scrisoarea mi-a sfâşiat carnea. Îl vedeam pe Henry jucându-se cu Paulette când Fred era plecat la slujbă. O, îl cunosc pe Henry al meu! M-am retras în mine ca un melc, nu voiam să

scriu în jurnal, refuzam să gândesc, dar trebuia să mă eliberez. Dacă asta e gelozie, nu trebuie să i-o mai provoc niciodată lui Hugo sau oricui altcuiva. Paulette în Clichy; Paulette gata să facă totul pentru Henry, să mănânce cu el, să-şi petreacă serile cu el cât e Fred plecat la lucru.

O seară de vară. Eu şi Henry mâncăm într-un mic restaurant deschis la stradă. Facem parte din peisajul străzii. Vinul care îmi curge pe gât curge pe multe alte gâturi. Căldura zilei e ca o mână de bărbat pe un sân. Învăluie strada şi restaurantul. Vinul ne sudează pe toţi, pe mine şi pe Henry, restaurantul, strada şi lumea. Strigăte şi râsete de studenţi care se pregătesc pentru balul de la Quatz Arts. În costumaţii barbare, cu pielea roşie, cu pene, se revarsă din autobuze şi vagoane. Henry spune: „Vreau să-ţi fac de toate în noaptea asta! Îmi vine să te pun pe masă şi să te fut în faţa tuturor. Sunt nebun după tine, Anaïs! După cină mergem la Hotel Anjou. O să te-nvăţ lucruri noi“.

Şi apoi, timid, simte o bruscă nevoie de confesiune: „În ziua aia, când am plecat de la Louveciennes, cam beat – îţi vine să crezi, în timp ce luam masa, o fată a venit şi s-a aşezat lângă mine. Era o prostituată oarecare. Chiar în restaurant, mi-am băgat mâna sub fusta ei. M-am dus la un hotel cu ea, gândindu-mă tot timpul la tine, detestându-mă, amintindu-mi după-amiaza noastră. Fusesem atât de satisfăcut! Aveam atât de multe gânduri, încât când a sosit momentul, n-am putut s-o fut. A fost plină de dispreţ. A crezut că sunt impotent. I-am dat douăzeci de franci şi-mi amintesc că m-am bucurat că nu costa mai mult, pentru că erau banii tăi. Poţi să înţelegi asta, Anaïs?“

Încerc să-mi ţin privirea calmă, îi spun mecanic că înţeleg, dar sunt uluită, rănită mai presus de cuvinte. Şi acum simte nevoia să continue: „Încă ceva. Trebuie să-ţi mai spun ceva şi gata. Într-o seară, Osborn tocmai luase banii şi m-a dus la un

cabaret. Am început să dansăm şi apoi a adus două fete acasă, în Clichy. Când stăteam în bucătărie, au vrut să discutăm afaceri. Au cerut un preţ mare. Eu voiam să plece, dar Osborn le-a plătit cât voiau şi au rămas. Una era acrobată şi ne-a arătat câteva din trucurile ei goală, doar cu nişte papuci în picioare. Apoi a venit Fred acasă, la trei, furios să descopere că îi folosisem patul, a scos cearceafurile şi mi le-a arătat, zicând: «Da, da, şi pe urmă spui că o iubeşti pe Anaïs!» Şi te iubesc, Anaïs. Mă gândesc chiar că ai fi putut afla o plăcere perversă în a mă vedea“.

Acum îmi plec capul şi lacrimile ţâşnesc. Dar spun în continuare că înţeleg. Henry e beat. Vede că sunt rănită. Şi apoi mă scutur. Mă uit la el. Pământul se cutremură. Din stradă se aud strigătele şi râsetele studenţilor.

La Hotel Anjou stăm culcaţi ca lesbienele, sugându-ne. Din nou, ore în şir de voluptate. Firma hotelului, cu luminiţe roşii, străluceşte în cameră. Căldura urcă. „Anaïs“, spune Henry, „ai cel mai frumos fund!“ Mâini, masturbare, ejaculări. Învăţ de la el cum să mă joc cu corpul unui bărbat, cum să-l excit, cum să-mi exprim dorinţa. Ne odihnim. Trece un autobuz mare plin cu studenţi. Sar din pat şi alerg la fereastră. Henry doarme. Mi-ar plăcea să fiu la bal, să gust din toate.

Se trezeşte. E amuzat să mă găsească goală la fereastră. Ne jucăm din nou. S-ar putea ca Hugo să fie la bal, îmi zic. Când i-am oferit libertatea, ştiu că avea de gând să se ducă. Hugo e la bal cu o femeie în braţe, iar eu sunt într-o cameră de hotel cu Henry, cu luminiţe roşii strălucind pe fereastră, într-o noapte de vară plină de strigătele şi râsetele studenţilor. Am alergat goală la fereastră de două ori.

Toate astea sunt acum un vis. Atunci când s-au petrecut, aveam în trup o senzaţie ca înainte de o rupere de nori. Corpul meu îşi aminteşte fierbinţeala, febrilitatea dezmierdărilor lui Henry.

O poveste. Trebuie s-o scriu de o sută de ori. Acum însă îmi provoacă durere. Ca gest de autoapărare, va trebui să mă distanţez de Henry. Nu pot suporta. Stau pe loc în timp ce Henry trece neglijent de la o femeie la alta.

Astăzi m-am înmuiat pentru o clipă: nu contează. N-are decât să-şi aibă femeiuştile banale, dacă asta îl face fericit. Uşurarea gestului de a deschide pumnul şi a da drumul a fost imensă. Dar curând după aceea, m-am încordat din nou. O dorinţă de răzbunare, o dorinţă stranie. Mă dăruiesc lui Hugo cu asemenea resentimente faţă de Henry, încât încerc o mare plăcere fizică. Prima mea infidelitate faţă de Henry.

Ce forţe subtile acţionează asupra fiinţei senzuale! O mică ofensă, un moment de ură, şi mă pot bucura de Hugo complet, frenetic, la fel de mult cum m-am bucurat de Henry. Nu pot suporta gelozia. Trebuie s-o ucid prin echilibru. Pentru fiecare dintre târfele lui Henry mă voi răzbuna, dar într-un mod mai cumplit. A spus adeseori că, dintre noi doi, într-un anumit sens, eu comit de departe acte mai profane.

În spatele beţiei mele se află întotdeauna o anume conştiinţă, destul cât să mă facă să refuz să răspund la întrebările şi îndoielile lui Henry în legătură cu mine. Nu încerc să-l fac gelos, dar nici nu-mi recunosc fidelitatea stupidă. În felul ăsta sunt împinse femeile în război cu bărbaţii. Nu există nici o posibilitate de încredere absolută. A avea încredere înseamnă a te lăsa pe mâinile altcuiva şi a suferi. O, cum o să-l pedepsesc mâine!

Deja mă bucur că atunci când Hugo s-a întors de la Londra l-am lăsat să mă sărute îndelung şi să mă ducă în braţe în fundul grădinii, printre tufişurile de iasomie.

În timp ce era plecat, m-am întâlnit cu Henry, luându-mi cu mine pijamaua, pieptenele şi periuţa de dinţi, dar pregătită să fug. Îl las să vorbească.

„Paulette şi Fred“, zice, „sunt drăguţi împreună. Nu ştiu cum o să se termine. E mai tânără decât a spus. Ne-am temut la început că părinţii ei o să-i facă necazuri lui Fred. Mă roagă să am grijă de ea seara. Am dus-o la film, dar adevărul e că mă plictiseşte. E prea tânără. Nu avem nimic să ne spunem. E geloasă pe tine. A citit ce-a scris Fred despre tine: «Astăzi o aşteptăm pe zeiţă».“

Râd şi îi spun la ce mă gândisem. Văd pe faţa lui cât de neinteresat e de Paulette, deşi recunoaşte că e prima dată când e indiferent. „Ei, Paulette nu înseamnă nimic“, spune el. „Am scris scrisoarea aia cu entuziasm pentru că îmi plăcea entuziasmul ei, participam la el.“

A devenit subiect de glumă. Era o tortură pentru mine să merg în Clichy să mă întâlnesc cu Paulette. Îmi era frică de ea şi voisem să-i duc un cadou, pentru că era o prezenţă străină, o persoană nouă în viaţa noastră, care trăia acolo aşa cum aş fi vrut să trăiesc eu.

Nu era decât o copilă slăbănoagă şi lipsită de graţie, dar temporar atrăgătoare, pentru că tocmai devenise femeie cu Fred şi pentru că era îndrăgostită. Mie şi lui Henry ne-a plăcut o vreme giugiuleala lor copilărească, apoi ne-am plictisit şi, în restul zilelor pe care le-am petrecut în Clichy, am fugit de ei.

Într-o seară, când am ajuns, pe Henry îl durea stomacul. Stătea în pat, expunând un frumos abdomen alb. A dormit puţin şi s-a trezit vindecat. Am citit împreună. Am avut o contopire uluitoare şi am adormit în braţele lui. Dimineaţa m-a trezit cu dezmierdări, mormăind ceva despre expresia mea.

Mi-e imposibil deocamdată să-mi închipui cealaltă faţă a lui Henry, cea care s-ar putea să repudieze într-o zi toate astea.

Chiar înainte de asta, i-am făcut o vizită lui Allendy, în care am arătat limpede o retrogresiune. I-am înapoiat un *préventif* de cauciuc pe care mă

sfătuise să-l port. Interpretare: voiam să-i arăt că sunt într-o dispoziţie de penitenţă pentru „viaţa mea desfrânată“. Asta pentru că Joaquin se îmbolnăvise de apendicită, trezindu-mi un sentiment de vinovăţie.

Apoi am mărturisit că anumite practici în jocurile sexuale nu mă atrag de fapt, cum ar fi suptul penisului, pe care îl accept ca să-i fac plăcere lui Henry. În legătură cu asta, mi-am amintit cum cu câteva zile înainte de întâlnirea cu Henry, nu puteam înghiţi mâncarea. Aveam o senzaţie de greaţă. Cum există o legătură între mâncare şi sexualitate, Allendy e de părere că arătam o opoziţie inconştientă faţă de sexualitate. De asemenea, opoziţia revine mai puternic când vreun incident îmi redeşteaptă sentimentul de vinovăţie.

Mi-am dat seama că viaţa mea a fost din nou oprită. Am plâns. Dar probabil datorită acestei discuţii cu Allendy am putut continua, am putut să mă duc la Henry, să-mi depăşesc gelozia pe Paulette. Presupun că e un semn al mândriei şi independenţei mele să spun că mi-e greu să acord credit exclusiv psihanalizei pentru diferitele mele victorii şi cred că ele se datorează marii omenii a lui Henry şi eforturilor mele.

Eduardo mi-a atras atenţia cât de repede am uitat adevărata sursă a noii mele încrederi şi cum tocmai această încredere (dată mie de Allendy) e ceea ce te face îţi foloseşti propriile forţe. Pe scurt, nu ştiu încă destule despre psihanaliză ca să realizez că îi datorez totul lui Allendy.

Nu m-am lăsat să zăbovesc sentimental asupra lui. De fapt, îmi pare bine că nu-l iubesc. Am nevoie de el, da, şi îl admir, dar fără senzualitate. Am senzaţia că aştept să se supere pe mine. Îmi place când recunoaşte că, în ziua în care ne-am cunoscut, l-am intimidat sau când vorbeşte despre farmecul meu senzual. Aici, conştiinţa faptului că transferul afectiv este o emoţie stimulată artificial

îmi inspiră mai multă neîncredere ca oricând. Dacă mă îndoiesc de manifestările autentice de dragoste, cu atât mai mult mă îndoiesc de acest ataşament provocat mintal.

Allendy vorbeşte despre a-mi găsi adevăratul ritm. A dezvoltat această idee dintr-un vis acut vizual pe care l-am avut. Din câte îşi putea da seama, studiindu-mă, eram în mod fundamental o cubaneză exotică, cu farmec, simplitate şi puritate. Tot restul era literar, intelectual. Nu e nimic rău în a juca roluri, cu excepţia faptului că ele nu trebuie luate în serios. Eu însă devin sinceră şi merg până la capăt. Şi apoi devin stânjenită şi nefericită. Allendy mai crede că interesul meu pentru perversiuni este o pozã.

Multă vreme după ce a spus acest lucru, mi-am amintit că locul în care am fost cel mai fericită a fost Elveţia, unde am trăit purificată de toate rolurile externe. Mă cred interesantă cu pălărie, rochie comodă, puţin machiaj, cum eram în Elveţia? Nu. Dar mă cred interesantă cu o căciulă rusească! Lipsă de încredere în valorile mele fundamentale.

În acest punct încep să mă descurajez un pic. Dacă psihanaliza va anihila orice nobleţe din motivele personale şi din artă prin descoperirea rădăcinilor nevrozei, ce va pune în loc? Ce-aş fi eu fără accesoriile, costumele, personalitatea mea? Aş fi oare un artist mai viguros?

Allendy spune că trebuie să trăiesc cu mai mare sinceritate şi naturaleţe. Nu trebuie să depăşesc limitele firii mele, să creez disonanţe, devieri, roluri (cum a făcut June), pentru că asta înseamnă nefericire.

Aştept în salonul lui Allendy. Aud o voce de femeie în cabinetul lui. Sunt geloasă. Mă simt iritată pentru că îi aud râzând. A şi întârziat, pentru prima dată. Şi îi aduc un vis preţios – e prima oară când mi-am permis să mă gândesc la el fizic,

sexual. Poate n-ar trebui să-i povestesc visul. Ar însemna să-i ofer prea mult, în timp ce el…

Sentimentele mele negative pier când apare. Îi povestesc visul. Asta, îşi dă el seama, arată o îmbunătăţire. Acum câteva luni m-aş fi retras. Se bucură de căldura care apare acum în relaţia noastră. Dar îmi spune că visul trădează faptul că fericirea mea vine mai mult din aceea că neglijează alţi oameni ca să-mi acorde toată atenţia lui decât din atenţia în sine. „Ajungem din nou în punctul sensibil. Nesiguranţa ta, nevoia de a fi iubită în exclusivitate. Există în visele tale şi un acut simţ al proprietăţii. E rău să te agăţi de dragoste şi asta nu vine decât din lipsa încrederii. Prin urmare, când cineva te înţelege şi te iubeşte, eşti excesiv de recunoscătoare.“

Allendy reinstaurează întotdeauna sinceritatea. Descoperă că îmi suprim geloziile şi furia, că le întorc asupra mea. Zice că trebuie să le exprim, să scap de ele. Practic o bunătate falsă. De fapt, nu sunt bună. Mă forţez să fiu generoasă, iertătoare. „O vreme“, spune el, „acţionează cu câtă furie vrei.“

Această sugestie are rezultate cumplite. Ies la suprafaţă o mie de motive de resentimente împotriva lui Henry, a faptului că îmi acceptă prea uşor sacrificiile, că apără nejustificat orice este atacat, că laudă femeile comune, ordinare, că se teme de femeile inteligente, că vituperează la adresa lui June, fiinţa magnifică.

M-am trezit cu senzaţia că Allendy avea să mă sărute în timpul întâlnirii noastre. Ziua părea şi ea aleasă pentru asta, era o zi tropicală, luxuriantă. Mă simţeam lascivă şi foarte tristă că mă despărţeam de el.

Când am ajuns la el şi i-am spus că n-aveam să mai vin, a lăsat deoparte psihanaliza şi am stat de vorbă. Îi priveam nasul de mujic şi mă întrebam dacă un astfel de bărbat o fi senzual. Eram conştientă de faptul că adoptam pozele mele

obişnuite. Dar eram foarte panicată. La sfârşitul conversaţiei mi-a luat mâinile. M-am ferit puţin. Mi-am pus pălăria şi pelerina, dar când eram gata să plec, s-a aplecat deasupra mea şi a spus: „*Embrassez-moi*“.

Două senzaţii ies în evidenţă foarte clar: că voiam să mă apuce zdravăn şi să mă sărute fără să-mi ceară voie şi că sărutul a fost prea scurt şi prea cast. După aceea, îmi venea să mă întorc să mai capăt unul. Mi se părea că fusesem timidă şi el la fel, că ne-am fi putut săruta mai bine. Era deosebit de arătos în ziua aceea, strălucitor, visător, interesant şi foarte ferm. Un adevărat uriaş.

Am fost foarte fericită după sărutul lui. În acelaşi timp ştiu că cel mai banal sărut al lui Henry îmi poate zgudui trupul din temelii. Mi-am dat seama acut de acest lucru astăzi, când l-am văzut după o despărţire de cinci zile. Ce convergenţă a trupurilor! Ne întâlnim ca într-un cuptor. Cu toate astea, zi de zi îmi dau seama mai limpede că doar trupul meu e tulburat. Cele mai bune momente cu Henry sunt în pat.

iulie

Luni însă, când Hugo a plecat la Londra, am dat fuga la Henry. Două nopţi de extaz. Mai port încă urmele muşcăturilor lui, iar azi-noapte a fost atât de impetuos, încât m-a durut. Amorul a fost presărat cu discuţii profunde.

E gelos. M-a dus în Montparnasse şi un ungur frumos s-a aşezat lângă mine şi mi-a făcut avansuri îndrăzneţe. Henry mi-a spus după aceea că îi venea să mă ţină sub cheie, că eu sunt făcută pentru intimitate. Când m-a văzut în Montparnasse, i s-a părut că eram prea moale şi delicată pentru mulţime; îi venea să mă ocrotească, să mă ascundă.

Se frământa dacă s-o părăsească sau nu pe June. Cu mine se simte întreg şi ştie că eu îl iubesc mai bine. Stăm treji în noapte, vorbind despre asta, dar

ştiu că nu poate şi nu trebuie să se gândească să renunţe la June, pasiunea lui. Eu, în locul lui, n-aş renunţa la ea. June şi cu mine nu ne anulăm una pe alta; suntem complementare. Henry are nevoie de amândouă. June e stimulentul şi eu sunt refugiul. Cu June cunoaşte disperarea, iar cu mine armonia. Toate astea i le spun ţinându-l strâns în braţe.

Şi-apoi, eu îl am pe Hugo. N-aş renunţa la el pentru Henry. Ceea ce nu-i pot spune lui Henry e că el este în primul rând un bărbat fizic şi că de aceea June este esenţială pentru el. Un astfel de bărbat inspiră dragoste senzuală. Şi eu îl iubesc senzual. Dar, în cele din urmă, această legătură nu poate fi durabilă. E sortit să mă piardă. Ceea ce îi ofer eu ar fi prea mult pentru un bărbat mai puţin senzual. Dar nu pentru Henry.

Stăm treji în noapte şi vorbim şi, deşi braţele mele îl ţin strâns, înţelepciunea mea deja îi dă drumul. Mă imploră să nu risc pe timpul verii; încă mă sărută, după convulsiile orgasmului, ceea ce este, cum spune el, ca şi cum s-ar fi spart termometrul.

Am cucerit un bărbat aproape de necucerit. Dar îmi cunosc limitele puterii şi ştiu că e nevoie de mine şi de June împreună ca să satisfacem nevoile bărbaţilor. Accept asta cu o bucurie tristă.

Henry mă iubeşte; o, sunt femeia lui! Am parte de tot ce-aş putea dori de la el, de cele mai tainice straturi ale fiinţei lui, de cuvinte, sentimente, priviri, dezmierdări, toate arzând numai pentru mine. L-am simţit alinat de blândeţea mea, extaziat de dragostea mea, pasional, posesiv, gelos. Am pus stăpânire pe el, nu trupeşte, ci ca o viziune. Ce-şi aminteşte cel mai viu din clipele petrecute împreună? După-amiaza când stătea întins pe canapeaua din dormitorul meu în timp ce mă îmbrăcam pentru cină, în rochia mea orientală de un verde intens, parfumându-mă, iar el, covârşit de impresia că trăieşte într-un basm, cu un văl între el şi mine, prinţesa! Asta îşi aminteşte în timp ce eu

zac caldă în braţele lui. Iluzii şi vise. Sângele pe care îl toarnă în mine cu gemete de plăcere, muşcăturile în carnea mea, mirosul meu pe degetele lui, totul dispare în faţa forţei basmului.

„Eşti un copil“, spune, pe jumătate deconcertat, dar în acelaşi timp: „Şi ce mai ştii să te fuţi! Unde-ai învăţat, unde?“

Şi totuşi, când mă compară cu Paulette, adevăratul copil, remarcă seducţia din gesturile mele, maturitatea exprimării, spiritul pe care îl iubeşte. „Sunt în armonie cu tine, Anaïs. Am nevoie de tine. Nu vreau să se întoarcă June.“

Când ştii câtă brutalitate a existat între Henry şi June, e ciudat să vezi cât de atent e la cel mai mic semn de plictiseală sau oboseală din partea mea. A dezvoltat noi percepţii şi o nouă blândeţe. Ca să-l tachinez, când vorbea despre lipsa mea de duritate, îi spuneam că mă aşteptasem să capăt asta de la el, sperasem să mă ciocnesc de el, să înfrunt ridicolul, brutalitatea, să învăţ să lupt, să ripostez, să vorbesc mai tare, dar că el nu reuşise să-mi ofere această experienţă. Îl dezarmasem pe Bubu, cel care avea să facă din mine o femeie dură. Nici măcar nu sunt criticată. Cu mine, el renunţă la judecăţile impulsive, cum ar fi s-o numească pe Paulette „adorabilă“. Prin răbdare şi bunătate, câştig echilibru cu un bărbat care e tot numai reacţii, oscilaţii, contradicţii. Uneori, când se miră de agilitatea degetelor mele, fie că îi aranjez cravata sau curăţ peşte, mă gândesc la Lawrence, atât de iritabil, atât de amar şi de nervos, şi mă gândesc că parcă aş cânta la acelaşi instrument. Încă îi simt săruturile pe palme şi detest să fac baie, pentru că sunt impregnată de mirosuri minunate.

Hugo vine acasă în câteva ore şi viaţa continuă astfel în tipare contradictorii. Câtă vreme o să tânjesc după senzual? mă întreb. Înainte de a adormi, mi-a spus: „Ascultă, nu sunt beat şi nu sunt sentimental şi îţi spun că eşti cea mai minunată femeie din lume“.

Când spun că îl iubesc senzual, nu e întru totul adevărat; îl iubesc în multe alte feluri – când râde la filme sau când vorbeşte foarte liniştit în bucătărie; iubesc umilinţa, sensibilitatea, sâmburele de amărăciune şi furie al fiinţei lui.

Avea de gând să-i scrie lui June o scrisoare zdrobitoare, plină de acuzaţii. Şi în momentul acela i-am adus un document care justifică toate acţiunile ei. A fost ca şi cum ar fi ridicat mâna s-o lovească, iar eu fusesem nevoită să-l opresc. Ştiu acum că June este dependentă de droguri. Am găsit descrieri într-o carte care confirmă ceea ce eu doar bănuiam.

Henry a fost copleşit. Poate fi păcălit cu uşurinţă. June vorbea mereu despre droguri, precum criminalul care se întoarce la locul faptei. Avea nevoie să atingă subiectul în timp ce nega violent că luase vreodată droguri (poate doar de două sau trei ori). Henry a început să pună lucrurile cap la cap. Când i-am văzut disperarea, m-am speriat. „Nu trebuie să fii prea sigur de ce-ţi spun. Uneori mă grăbesc să sintetizez.“ Dar simţeam că am dreptate.

Aici, a emis singura judecată etică pe care l-am auzit vreodată formulând-o în legătură cu autodistrugerea, şi anume că drogurile denotă o carenţă în firea cuiva. Asta e ceea ce făcea ca relaţia lor să fie lipsită de speranţă.

Am simţit o mare milă pentru el când a început să se întrebe cât de mult îl iubea June, să compare dragostea ei cu a mea. Am apărat-o, spunându-i că îl iubeşte în felul ei, care este inuman şi fantastic. Dar e adevărat că eu nu l-aş părăsi aşa cum face ea. E adevărat, după cum spune el, că cea mai mare dragoste a ei e dragostea de sine. Dar dragostea de sine e ceea ce a făcut din ea un mare personaj.

Henry e uneori uimit de admiraţia mea faţă de June. Aseară a spus:

— La început ţi-ai dorit foarte tare ca June să se întoarcă. Am dreptate când cred că acum nu-ţi mai doreşti?

— Da.

Şi-am mai recunoscut şi alte lucruri, deşi nu am răspuns niciodată la întrebările lui despre amanţi. O dată, mă strângea în braţe atât de călduros, zicând: „Spune-mi că nu m-ai înşelat! M-ar durea îngrozitor, spune-mi…“, încât i-am spus că nu-l înşelasem. Am renunţat la misterul meu, ştiind că nu ar trebui, dar incapabilă de orice altceva.

Să exasperez un bărbat poate fi o plăcere; dar să stau în braţele lui Henry şi să mă livrez atât de total mi se părea o plăcere şi mai mare – să-i simt corpul relaxându-se şi să-l văd adormind cu fericirea lui. A doua zi, îmi pot recupera scutul feminin, pot relua războiul crâncen şi inutil. La lumina zilei îi pot reda un pic din nelinişte, gelozie, teamă, pentru că le vrea. Henry, Soţul Etern. I-a plăcut suferinţa cu June, deşi îi place şi eliberarea de suferinţă cu mine.

Am avut o discuţie amuzantă despre începuturile noastre. Henry îşi dorise să mă sărute în ziua în care am rămas pentru prima oară singuri, ziua plimbării noastre prin pădure, când am vorbit despre June.

— Dar recunoaşte că pentru tine era un joc la început, am zis.

— La început de tot, nu. La Dijon, da, aveam nişte idei crude, reci, despre cum să te folosesc. Dar în ziua în care m-am întors la Paris şi ţi-am văzut ochii – ah, Anaïs, privirea ta la restaurant, când m-am întors! Asta mi-a pus capac. Dar viaţa ta, seriozitatea ta, trecutul tău mă speriau. Aş fi fost foarte precaut dacă tu n-ai fi…

Râd acum, când mă gândesc la asta – la ce i-am citit din jurnalul roşu, visul despre scrisul lui. Eu am fost cea care a spart carapacea, pentru că voiam cu disperare să mă cunoască. Şi ce surpriză am fost pentru el, îmi spune. Mi-am urmat un impuls cu

îndrăzneală, cu curaj. Asta pentru că am văzut mai repede şi am ştiut că eu şi Henry… Sau a fost naivitate?

Ne mărturisim cele mai caraghioase îndoieli ale unuia asupra celuilalt. Mi l-am imaginat pe Henry spunându-i lui June: „Nu, n-o iubesc pe Anaïs. Am acţionat ca tine, în virtutea a ceea ce-ar putea face pentru mine“. Iar el şi-a imaginat cum peste câteva luni aveam să vorbesc cu dipreţ despre el. Stăm în bucătărie şi schimbăm între noi aceste produse diabolice ale unor minţi hiperfertile, pe care o mângâiere le va disipa într-o clipă. Eu sunt în pijama. Mâna lui Henry alunecă pe umărul meu şi râdem, întrebându-ne care se va dovedi a fi adevărul.

Contrastul dintre senzualitatea lui Hugo şi a lui Henry mă chinuie. Ar putea fi Hugo mai senzual? Durează atât de puţin cu el! Se crede un fenomen pentru că m-a posedat şase nopţi la rând, dar cu mişcări rapide, ca de pumnal. Până şi după un orgasm tandreţea lui Henry este mai penetrantă, mai voluptuoasă. Micile lui săruturi blânde, ca o ploaie, rămân în trupul meu aproape la fel de mult ca dezmierdările lui violente.

— Eşti foarte uscată, mă tachinează.

Îi mărturisesc că Hugo trebuie să folosească vaselină. Apoi realizez întreaga semnificaţie a acestei confesiuni şi sunt covârşită.

Noaptea trecută am atins în somn penisul lui Hugo, aşa cum am învăţat să-l ating pe-al lui Henry. L-am mângâiat şi l-am strâns în mână. Pe jumătate adormită, am crezut că era al lui Henry. Când Hugo s-a excitat şi a început să mă posede, m-am trezit complet şi am fost profund dezamăgită. Dorinţa mea a pierit.

Îl iubesc pe Hugo fără pasiune, dar tandreţea este şi ea o legătură puternică. N-o să-l părăsesc niciodată, cât o să mă vrea. Cred că pasiunea asta pentru Henry se va istovi.

Pentru bărbaţii care nu sunt în primul rând fizici, sunt femeia esenţială, pentru bărbaţii ca Hugo, Eduardo şi chiar Allendy. Henry se poate descurca şi fără mine. Cu toate astea, este extraordinar să văd cum l-am schimbat, cum a devenit întreg, cum rareori mai atacă mori de vânt sau deliează. Eu sunt cea care nu poate trăi plenar fără Henry. Şi eu m-am schimbat. Mă simt neliniştită, plină de temperament, aventuroasă. Ca să fiu absolut sinceră, sper în secret să întâlnesc pe altcineva, să continui să trăiesc aşa cum trăiesc, senzual. Am închipuiri erotice. Nu vreau singurătate, introspecţie, muncă. Vreau plăcere.

Zilele astea mă ocup cu frivolităţi. Slujesc zeiţa frumuseţii, sperând să-mi ofere daruri. Muncesc pentru o piele uimitoare, pentru un păr vibrant, pentru o sănătate bună. E drept, nu am haine noi, din cauza lui Henry, dar asta nu are importanţă. Am vopsit, am modificat, am rearanjat nişte lucruri. Luni am de gând să risc o operaţie care va înlătura pentru totdeauna curbura caraghioasă a nasului meu.

După o noapte împreună, eu şi Henry nu ne puteam despărţi. Promisesem să mă duc acasă duminică şi să petrec seara cu Eduardo. Dar Henry a spus că vine cu mine la Louveciennes, orice s-ar întâmpla. N-o să uit niciodată ziua şi noaptea aceea. Servitoarele erau libere; aveam casa numai pentru noi. Henry a explorat-o şi i-a plăcut enorm. Când s-a aruncat pe patul nostru mare şi moale, voluptatea acestuia l-a impresionat. M-am întins lângă el şi m-a penetrat repede, flămând.

Am stat de vorbă, am citit împreună, am dansat, am ascultat înregistrări cu muzică de chitară. A citit fragmente din jurnalul roşu. Dacă el simţea un anumit caracter de basm al locului, şi eu începeam să simt un fel de vrajă, în care Henry era o fiinţă extraordinară, un sfânt, un prodigios maestru al cuvintelor, cu o minte uluitoare. Sunt uluită de sensibilitatea lui. A plâns în timp ce mă privea

ascultând discurile; şi a refuzat să citească în continuare din jurnal, îndurerat de revelaţiile prea intime din acesta – Henry, care nu are nimic sacru!

Eduardo a venit la patru şi l-am lăsat să sune la uşă. Lui Henry îi plăcea, mie nu. „Eşti prea umană“, a spus el, adăugând: „Acum ştiu ce simţi faţă de mine când mă pui în aceeaşi situaţie“. Eu şi Henry stăm în pat şi Eduardo sună la uşă, pleacă şi încearcă din nou, jumătate de oră mai târziu.

Luni, la unu şi jumătate, Henry m-a lăsat, crezând că plec în vacanţă în noaptea aceea. La două eram la clinică. Eram uimită că mă dusesem acolo singură, să-mi asum un risc imens pentru faţa mea. Stăteam întinsă pe masa de operaţie, conştientă de fiecare gest al chirurgului. Eram în acelaşi timp calmă şi înspăimântată. Nu spusesem nimănui nimic despre asta. Sentimentul de singurătate era imens şi, odată cu el, simţeam o siguranţă care mă copleşeşte în toate momentele importante. M-a ajutat să trec prin această încercare. Dacă operaţia nu reuşea şi rămâneam desfigurată, aveam de gând chiar să dispar complet, să nu-i mai văd niciodată pe cei pe care-i iubesc. Apoi a sosit momentul când mi-am văzut nasul în oglindă, pătat de sânge şi drept – grecesc! După aceea, bandaje, umflături, o noapte dureroasă, vise. Îmi vor mai fremăta oare nările vreodată?

Dimineaţa, infirmiera îmi aduce hârtie de scris cu antetul clinicii. Asta îmi dă o idee. Îi scriu lui Eduardo, cu o mână tremurătoare, că am plecat la ţară, am luat cocaină şi am fost adusă la spital pentru că nu mă mai trezeam. Cochetez cu ideea, chicotind în timp ce scriu. Ca să fac viaţa mai interesantă. Ca să imit literatura, care e o farsă.

Ceea ce-ţi imaginezi e ceva ce-ţi doreşti. Cum ar fi fost ziua şi noaptea aceea la Louveciennes, singură cu June, dacă am fi avut cocaină?

Sunt acasă, bântuită de miracolul orelor petrecute cu Henry şi de o oroare întârziată faţă de

clinică. Nasul meu e greu, dar frumos.

Amân să mă duc la Allendy până când arăt prezentabil. Îmi spune că l-a văzut pe Eduardo şi că acesta e foarte nefericit. Vreau ca şi Allendy să creadă povestea cu cocaina.

Pe pat sunt raze de soare, dar nici un sentiment de sacrilegiu pentru că Henry a dormit acolo. Mi se pare firesc. Casa e în ordine. Cufărul meu e făcut şi stă la intrare. În poşetă am bani austrieci şi un bilet spre Innsbruck.

Henry era disperat a doua zi, după discuţia care se presupunea că avea să rezolve totul. Am hotărât să nu fugim împreună. I-am spus cu tristeţe: „O să mă pierzi în curând, pentru că nu mă iubeşti îndeajuns“. Dar n-am ajuns încă acolo.

Pe măsură ce pasiunea mea creşte, la fel se întâmplă şi cu tandreţea mea faţă de Hugo. Cu cât creez o distanţă mai mare între corpurile noastre, cu atât mai exotice mi se par perfecţiunea, bunătatea lui, cu atât mai mare e recunoştinţa mea, cu atât sunt mai conştientă că, dintre noi toţi, el ştie cel mai bine să iubească. În timp ce el călătoreşte şi eu stau singură, nu mă simt legată de el, nu mă închipui alături de el, nu-l doresc, deşi mi-a dat darul cel mai preţios cu putinţă, iar când mă gândesc la el văd un om extrem de generos, de cald, care m-a salvat de sărăcie, de sinucidere şi de nebunie.

Nebunie. Mi-ar fi uşor să intru din nou în starea pe care-o aveam la bordul vaporului spre New York, când voiam să mă înec. Când îi scriu lui Eduardo scrisoarea mea imaginară, spun: „Mă bucur că am scăpat din infern pentru douăzeci şi patru de ore de vise“. Cred asta. Atracţia mea faţă de droguri se bazează pe o dorinţă imensă de a-mi anihila conştiinţa. Deunăzi, când l-am părăsit pe Henry, eram atât de profund conştientă că-l părăseam, încât aş fi putut cu uşurinţă să mă întorc spre şoferul de taxi şi să-i cer să mă ducă direct în Sena.

Ceea ce am inventat pentru Eduardo o să se întâmple într-o zi. Cât o să pot să suport conştiinţa vieţii depinde de munca mea. Munca a fost pentru mine singurul element stabilizator. Jurnalul e un produs al bolii mele, poate o accentuare şi o exagerare a ei. Vorbesc de uşurare când scriu; poate, dar e şi o întipărire a durerii, un tatuaj al fiinţei mele.

Henry crede că jurnalul devine important numai când scriu adevăruri, ca amănuntele infidelităţilor mele.

Mi se pare că urmăresc numai firul cel mai accesibil. Trei sau patru fire pot fi balansate, ca nişte linii de telegraf, în acelaşi timp, şi dacă ar fi să le interceptez pe toate, aş dezvălui un amestec de inocenţă şi duplicitate, generozitate şi calcul, teamă şi curaj. Nu pot spune tot adevărul, pur şi simplu, pentru că ar trebui să scriu patru jurnale în acelaşi timp. Adeseori ar trebui să revin, din cauza viciului meu de a înfrumuseţa.

Hotel Achenseehof, Tirol. Aseară, în pat, am întins mâna dezolată, vrând să-l ating pe Henry cel mereu viu, senzual. Mi-a părut rău când mi-a mărturisit că-mi scrisese o scrisoare pasională din Dijon şi apoi o distrusese, pentru că scrisoarea mea conţinea o aluzie la hipersexualitatea lui, pe care eu n-o intenţionasem ca reproş, dar pe care el o înţelesese astfel.

O, să dorm până voi fi din nou întreagă, să mă trezesc liberă şi uşoară! Gândul la multele scrisori pe care trebuie să le scriu mă apasă. Până şi lui Henry i-am trimis doar un bilet scurt. Munţi, nori grei, ceţuri, plăpumi, pături şi eu, stând nemişcată ca un hârciog. Nasul e normal. Îmi ascund jurnalul în sobă, în cenuşă.

Pentru Henry m-am trezit şi am scris o scrisoare. M-am trezit ca să-mi amintesc visul: sosise June. Venea să mă vadă pe mine înainte de a-l vedea pe Henry, părând tot rezervată şi

indiferentă, ca în alte vise. Eu dormeam. Ea mă trezea cu un sărut, dar începea imediat să-mi spună ce dezamăgită era de mine şi să-mi critice înfăţişarea. Când îmi spunea că nasul meu e prea gros, îi explicam că mă operasem. Apoi regretam imediat, pentru că îmi dădeam seama că avea să-i spună lui Henry. Îi spuneam că ştiu foarte bine că e mai frumoasă decât mine. Ea îmi cerea s-o masturbez. O făceam cu foarte multă pricepere şi mă simţeam de parcă mi-aş fi făcut-o mie. Era recunoscătoare pentru atâta plăcere şi pleca mulţumindu-mi. „Acum mă duc să-l văd pe Henry“, spunea.

Scrisoare către Henry: „Aseară mă întrebam cum aş putea să-ţi arăt, prin ceva ce m-ar costa enorm, că te iubesc; şi nu mi-a venit altă idee decât să-ţi trimit bani ca să-i cheltuieşti cu o femeie. M-am gândit la Negresă. Îmi place pentru că măcar îmi pot simţi propria moliciune topindu-se în ea. Te rog, nu te duce la femei prea ieftine, prea comune! Şi apoi nu-mi povesti despre asta, pentru că sunt sigură că ai făcut-o deja. Lasă-mă să cred că eu ţi-am oferit totul“.

În acelaşi timp, cu ce bucurie îl primesc pe Hugo aici! Şi aflu o mare plăcere, frenezie chiar, făcând dragoste cu el. Nu ştiu cum, într-un loc ca ăsta, nu poate să-mi fie dor de Henry, pentru că el nu se potriveşte cu munţii, lacurile, sănătatea, singurătatea, somnul. Aici Hugo triumfă, cu picioarele lui foarte frumoase în pantaloni scurţi tirolezi. Stau aici cu el şi viaţa mea de la Paris cu Henry e ca visele de noapte.

Eu şi Hugo ne reluăm tandreţea şi tachinările. O săptămână departe de mine îl maturizează. Cred că nu ne putem maturiza împreună. Împreună suntem moi, slabi, tineri. Depindem prea mult unul de celălalt. Împreună trăim într-o lume ireală. Şi trăim în lumea exterioară, cum spune Hugo, numai pentru că o avem pe asta, a noastră, ca plasă de siguranţă.

A fost dezolat de nasul meu perfect. „Dar adoram cocoaşa aceea mică şi caraghioasă! Nu-mi place să te văd schimbată.“ În cele din urmă îl conving de progresul estetic. Mă întreb ce-o să spună Henry.

Într-un fel mi-e frică să primesc vreo scrisoare de la el. O să-mi provoace febră. M-am obişnuit din nou cu siguranţa devotamentului lui Hugo. Mă odihnesc pe pieptul lui mare şi păros. Din când în când devin un pic plictisită şi iritată, dar n-o arăt. Suntem fericiţi împreună, bucurându-ne de lucrurile mărunte. Oamenii ne cred, ca întotdeauna, în luna de miere.

Ce mă întreb acum e dacă rămân în lumea lui Hugo pentru că-mi lipseşte curajul să mă aventurez complet în afara ei sau pentru că nu am iubit încă pe nimeni destul cât să vreau să renunţ la viaţa mea cu Hugo. Dacă el ar muri, nu m-aş duce la Henry; asta mi-e clar.

Simt o mare bucurie primind o scrisoare lungă de la Henry. Îmi dau seama că el şi June au făcut ca Dostoievski să fie viu şi cumplit pentru mine. În unele momente mă topesc de recunoştinţă gândindu-mă la ceea ce mi-a oferit Henry, pur şi simplu fiind ceea ce este; în altele, sunt disperată din cauza instinctelor eliberate care fac din el un prieten imposibil. Îmi amintesc cum arătase mai mult orgoliu rănit decât iubire atunci când ungurul încercase să-mi bage mâna sub rochie în seara aceea, la Select. „Mă crede prost?“ Când e beat, e în stare de orice. Acum s-a ras în cap ca un condamnat, ca să se înjosească. Dragostea lui pentru June e autoflagelare. În cele din urmă, tot ce ştiu e că m-a fecundat în mai multe feluri şi că voi avea puţini amanţi atât de interesanţi ca Henry.

Când ne reluăm duelul de scrisori – scrisori nebuneşti, vesele, libere –, absenţa lui îmi provoacă o durere fizică, foarte chinuitoare. Astăzi mi se pare că Henry o să facă parte din viaţa mea mulţi ani, chiar dacă e amantul meu de numai

câteva luni. O fotografie a lui, cu gura lui grea deschisă, mă înduioşează. Încep să mă gândesc repede la o lampă care ar fi mai bună pentru ochii lui, mă preocupă vacanţa lui. Mă face profund fericită faptul că şi-a terminat de rescris a doua carte în ultimele două luni, că e atât de energic şi de productiv. Şi ce-mi lipseşte? Vocea, mâinile, corpul lui, tandreţea, grosolănia, bunătatea şi cruzimea lui. Şi spune: „June n-a fost niciodată în stare să descopere dacă sunt un sfânt sau un diavol“. Nici eu nu ştiu.

În acelaşi timp am multă dragoste să-i ofer lui Hugo. Mă mir de asta, în timp ce ne comportăm ca nişte amanţi, înjurând paturile separate şi dormind inconfortabil într-un pat prea mic, ţinându-ne de mână peste masă la cină, sărutându-ne în barcă. E uşor să iubeşti şi sunt foarte multe feluri de-a o face.

Când îl întreb pe Henry ce l-a împiedicat să citească restul jurnalului meu violet, răspunde: „Nu ştiu mai bine decât tine de ce am încetat să citesc la un moment dat. Poţi să fii sigură că regret. Nu pot să-ţi spun decât că a fost o tristeţe impersonală, lucruri care ieşeau prost nu din cauza răului sau a răutăţii, ci printr-un soi de fatalitate inerentă, care făcea până şi cele mai valoroase şi sacre lucruri să pară iluzorii, instabile, trecătoare. Dacă ai înlocui un anumit personaj cu *X*, ar fi acelaşi lucru. De fapt, probabil că mă înlocuiam eu însumi“.

Nimeni nu poate să nu plângă distrugerea „căsniciei ideale“. Dar eu nu mai plâng. Mi-am epuizat scrupulele. Hugo are cea mai frumoasă fire din lume şi îl iubesc, dar iubesc şi alţi bărbaţi. Stă la un metru de mine în timp ce scriu asta şi nu mă simt vinovată.

Trăiesc în regatul lui. Pace. Simplitate. În seara asta vorbeam despre rău şi mi-am dat seama că trăieşte cu o siguranţă absolută în ceea ce mă priveşte. Nu poate să-şi imagineze vreodată că…

în timp ce eu îmi pot imagina cu uşurinţă. Este oare mai inocent decât mine? Sau pur şi simplu ai încredere atunci când tu însuţi eşti atât de integru?

Cu cât îl citesc mai mult pe Dostoievski, cu atât mai multe întrebări îmi pun în legătură cu June şi Henry, de pildă dacă nu cumva sunt doar imitaţii. Recunosc aceleaşi expresii, acelaşi limbaj elevat, aproape aceleaşi acţiuni. Sunt ei fantome literare? Au suflete proprii?

Îmi amintesc un moment în care mi-am permis să am un resentiment mărunt faţă de Henry. Era la câteva zile după ce îmi spusese că acceptase avansurile târfelor. Trebuia să ne întâlnim la Fraenkel ca să discutăm posibilitatea ca să-l ajut să-şi publice cartea. Mă simţeam foarte dură şi cinică. Detestam să fiu privită ca soţia unui bancher care putea proteja un scriitor. Îmi detestam neliniştea extraordinară, nopţile de veghe, în care căutasem mijloace de a-l ajuta pe Henry. Brusc mi s-a părut un parazit, un egoist feroce. Înainte de sosirea lui am vorbit cu Fraenkel, i-am spus că era imposibil şi i-am spus şi de ce. Lui Fraenkel îi era foarte milă de Henry; mie – deloc. Apoi a apărut Henry. Era îmbrăcat cu multă grijă, pentru mine, mi-a arătat costumul lui cel nou, pălăria şi cămaşa nouă. Era bărbierit cu atenţie. Nu ştiu de ce, asta m-a înfuriat. Nu l-am întâmpinat prea călduros. Am continuat să vorbesc despre munca lui Fraenkel. Henry a simţit că ceva nu era în regulă şi a întrebat: „Am venit prea devreme?“ În cele din urmă, a spus ceva de ieşit la masă. I-am răspuns că nu puteam să merg. Hugo nu plecase la Londra, aşa cum crezusem. Trebuia să iau trenul de şapte şi jumătate spre casă. Am privit chipul lui Henry. Mi-a făcut plăcere să văd că era teribil de dezamăgit. L-am părăsit.

Dar am fost foarte nefericită imediat după aceea. Toată tandreţea mea a revenit. Mă temeam că îl rănisem. I-am scris un bilet. A doua zi, Hugo a plecat şi m-am dus imediat la Henry. În noaptea

aceea am fost atât de fericiţi împreună, încât, adormind, Henry a spus: „Ăsta e paradisul!“

august

Când citesc scrisorile înflăcărate ale lui Henry, nu sunt tulburată. Nu sunt nerăbdătoare să mă întorc la el. Defectele lui rămân în prim-plan. Probabil că pur şi simplu am revenit la Hugo. Nu ştiu. Sunt conştientă de distanţa uriaşă dintre noi. Şi mi-e greu să-i scriu drăgăstos. Mă simt nesinceră. Evit problema. Scriu mai puţin decât ar trebui. Trebuie chiar să mă forţez să scriu. Ce s-a întâmplat?

Hugo e surprins că sunt atât de agitată. Fumez, mă ridic, mă mişc de colo-colo. Nu-mi pot suporta propria companie. Nu am învăţat încă să înlocuiesc introspecţia cu gândirea. Aş putea medita la Spengler, de pildă, dar după zece minute mă devorez din nou pe mine însămi. Cum spune Gide, introspecţia falsifică totul. Probabil că mă înstrăinează de Henry. Am nevoie de vocea şi dezmierdările lui. Îmi scrie o scrisoare minunată despre ultimele noastre zile în Clichy, despre cum mă doreşte, cât e de pierdut fără mine.

Şi totuşi mi-e imposibil să-l doresc în prezenţa lui Hugo. Râsul lui Hugo, devotamentul lui Hugo mă paralizează. În cele din urmă îi scriu, făcând aluzie la toate astea. Dar, îndată ce pun scrisoarea la poştă, sentimentele înăbuşite în mod artificial mă copleşesc. Îi scriu un bilet furibund.

A doua zi dimineaţa primesc o scrisoare uriaşă de la el. Sunt înduioşată la simpla ei atingere. „Când te întorci, o să-ţi ofer o orgie literară. Asta înseamnă futut şi vorbit, vorbit şi futut. Anaïs, o să-ţi deschid până şi măruntaiele! Dumnezeu să mă ierte dacă scrisoarea asta va fi vreodată deschisă din greşeală. Nu mă pot abţine. Te vreau. Te iubesc. Eşti hrană şi băutură pentru mine, pentru toată maşinăria asta nenorocită. Să fiu în tine e una, dar să mă apropii de tine e cu totul

altceva. Mă simt aproape de tine, una cu tine, eşti a mea indiferent dacă recunoşti sau nu asta. Fiecare zi de aşteptare e acum un chin. Le număr încet, dureros. Dar vino cât de repede poţi. Am nevoie de tine. Doamne, vreau să te văd la Louveciennes, să te văd în lumina aceea aurie a ferestrei, în rochia ta verde ca Nilul şi cu faţa palidă, o paloare îngheţată ca în seara concertului! Te iubesc aşa cum eşti. Îţi iubesc coapsele, paloarea aurie, curba feselor, căldura din interior, sucurile. Anaïs, te iubesc atât de mult, atât de mult! Îmi simt limba legată. Stau aici şi-ţi scriu cu o erecţie uriaşă. Îţi simt gura moale închizându-se peste mine, piciorul tău strângându-mă ca-ntr-o menghină, te revăd aici, în bucătărie, ridicându-ţi rochia şi aşezându-te deasupra mea, văd scaunul săltând pe podeaua bucătăriei, boc, boc.“

Răspund pe acelaşi ton, includ biletul furibund, trimit o telegramă. O, n-am cum să lupt împotriva invadării mele de către Henry!

Hugo citeşte. Mă aplec deasupra lui şi revărs dragoste, o dragoste acut penitentă. Hugo suspină: „Jur că n-aş putea afla cu nimeni în afară de tine atâta plăcere!… Eşti totul pentru mine“.

Am o noapte de insomnie, cu o suferinţă devastatoare, gândindu-mă la cuvintele înţelepte ale lui June: „Lasă lucrurile să curgă“. A doua zi îmi fac încet bagajul, gândindu-mă la Henry. E hrană şi băutură pentru mine. Cum am putut, fie şi pentru câteva zile, să mă desprind de el? Dacă Hugo nu ar râde aşa, ca un copil, dacă mâinile lui calde, păroase, nu s-ar întinde întruna spre mine, dacă nu s-ar apleca să-i dea ciocolată unui terier scoţian negru, dacă nu şi-ar întoarce spre mine faţa lui fin cizelată spunând: „Mă iubeşti, păsărică?“

Între timp, Henry sare în trupul meu. Îi simt ţâşnirea, pomparea neîncetată. Noaptea de luni e insuportabil de departe.

Lungimea scrisorilor lui, douăzeci sau treizeci de pagini, e simbolică pentru cât de mare e acest

om. Torentul lui mă biciuieşte. Nu vreau decât să fiu femeie. Nu să scriu cărţi, să înfrunt lumea direct, ci să trăiesc prin transfuzie de sânge literar. Să stau în spatele lui Henry, hrănindu-l. Să mă odihnesc de atâta autoafirmare şi creaţie.

Alpinişti, fum, ceai, bere, radio. Capul îmi pluteşte desprins de trup, suspendat în fum de pipe tiroleze. Văd ochi de broască, păr de paie, guri ca nişte carnete deschise, râturi de porc, capete ca nişte bile de biliard, mâini de maimuţă cu palme de culoarea şuncii. Încep să râd, de parcă aş fi beată, şi spun cuvinte de-ale lui Henry: „la dracu'“, „futut“, iar Hugo se supără. Sunt tăcută şi rece. Capul îmi vine plutind înapoi. Plâng. Hugo, care a încercat să se racordeze la veselia mea, observă acum tranziţia rapidă şi e deconcertat.

Trăiesc din ce în ce mai mult această monstruoasă deformare a realităţii. Înainte de a pleca în Austria, am petrecut o zi la Paris. Am închiriat o cameră în care să mă odihnesc, pentru că nu dormisem cu o noapte înainte, o cămăruţă cu lucarne, la mansardă. Stând acolo, am avut senzaţia că se rup toate legăturile, mă despărţeam de fiecare fiinţă pe care o iubeam, atent şi complet. Îmi aminteam ultima privire a lui Hugo din tren, faţa palidă şi sărutul fratern al lui Joaquin, ultimul sărut lăptos al lui Henry, ultimele lui cuvinte – „E totul în regulă?“ –, pe care le spune când e fâstâcit şi ar vrea să spună ceva mai profund.

Mă despărţeam de ei exact aşa cum mă despărţisem de bunica mea la Barcelona, când eram mică. Aş fi putut muri într-o cămăruţă de hotel, deposedată de toate iubirile şi averile mele, absentă din registrul hotelului. Dar ştiu că, dacă aş fi rămas câteva zile în camera aia, trăind din banii pe care mi-i dăduse Hugo pentru călătorie, aş fi putut începe o viaţă complet nouă. Spaima de această nouă viaţă, mai mult decât spaima de moarte, m-a trezit. M-am ridicat fulgerător din pat şi am fugit din camera care creştea în jurul meu ca

un năvod, captându-mi imaginaţia, devorându-mi memoria, ca să uit în cinci minute cine eram şi pe cine iubeam.

Era camera numărul treizeci şi cinci, în care m-aş fi putut trezi a doua zi târfă, nebună sau şi mai rău, probabil, complet neschimbată.

Azi sunt fericită, aşa că mă amuz imaginându-mi tristeţea. Ce-aş simţi dacă ar muri Henry şi aş auzi, în diferite colţuri din Paris, acordeonul pe care îl auzeam la Clichy? Dar voiam să sufăr. Mă agăţam de Henry din acelaşi motiv din care se agăţa de el şi June.

Şi Allendy?

Am iar nevoie de ajutorul lui, cu siguranţă.

Paris. Nu aveam nevoie de ajutorul nimănui. Numai să-l văd pe Henry la gară, să-l sărut, să mănânc cu el, să-l aud vorbind, printre săruturi.

Voiam să-l fac gelos, dar sunt prea fidelă, aşa că am sondat trecutul şi am creat o poveste. Am scris o falsă scrisoare de la John Erskine, am rupt-o şi am lipit-o la loc. Când Henry a venit la Louveciennes, focul devora restul scrisorilor lui John. Mai târziu, seara, i-am arătat fragmentul care scăpase, chipurile, de distrugere, pentru că fusese pus în jurnal. Henry a fost atât de gelos, încât pe a doua pagină a noii lui cărţi a trebuit să arunce o bombă împotriva textelor lui John. Jocuri copilăreşti. Şi între timp eu sunt fidelă ca o sclavă – cu sentimente, gânduri şi trup. Lipsa mea de trecut mi se pare acum un lucru bun. Mi-a conservat ardoarea. M-am întors la Henry ca o virgină, proaspătă, nefolosită, încrezătoare, dornică.

Eu şi Henry suntem una, stăm nedezlipiţi patru zile. Nu cu trupuri, ci cu flăcări. Doamne, lasă-mă să mulţumesc cuiva! Nici un drog nu poate fi mai puternic. Ce bărbat! Mi-a absorbit viaţa în trupul său aşa cum şi eu am absorbit-o pe-a lui. Asta e apoteoza vieţii mele. Henry, Louveciennes,

singurătate, căldura verii, cântecul brizei şi, în noi, tornade şi acalmii uluitoare.

Mai întâi m-am îmbrăcat în costumul de Maja – flori, bijuterii, machiaj, duritate, strălucire. Eram furioasă, plină de ură. Veniserăm din Austria cu o noapte în urmă şi dormiserăm împreună într-o cameră de hotel. Credeam că mă înşelase. El jura că nu. Nu contează. Îl uram pentru că îl iubeam cum nu mai iubisem niciodată pe nimeni.

Stau la uşă cu mâinile-n şolduri, când intră. Am o privire sălbatică. Henry se apropie, uluit, şi nu mă recunoaşte până nu ajunge foarte aproape şi îi surâd, îi vorbesc. Nu-i vine să creadă. I se pare că am înnebunit. Apoi, înainte să se trezească de tot, îl iau în camera mea. Acolo, pe grătarul căminului, sunt o fotografie mare a lui John şi scrisorile lui. Ard. Zâmbesc. Henry se aşază pe canapea.

— Mă sperii, Anaïs, spune el. Eşti atât de diferită, atât de ciudată! Atât de dramatică!

Mă aşez pe jos între genunchii lui.

— Te urăsc, Henry! Povestea aia despre Jeanne [prietena lui Osborn]… M-ai minţit.

Îmi răspunde cu atâta blândeţe, încât îl cred. Şi dacă nu-l cred, nu contează. Toate trădările din lume nu contează. John e mistuit de flăcări. Prezentul e magnific. Henry mă roagă să mă dezbrac şi totul cade, în afară de mantila din dantelă neagră. Îmi cere s-o păstrez şi se întinde pe pat, privindu-mă. Stau în faţa oglinzii, scuturându-mă de garoafe, de cercei. Îmi priveşte trupul prin dantelă.

A doua zi mă agit prin casă, gătind. Brusc, îmi place să gătesc, pentru Henry. Gătesc bogat, cu infinită grijă. Îmi place să-l văd mâncând, să mănânc cu el.

Stăm în grădină, în pijamale, beţi de aer, de dezmierdările copacilor legănaţi de vânt, de cântecul păsărilor şi câinii afectuoşi care ne ling mâinile. Dorinţa lui Henry e întotdeauna impetuoasă. Sunt arată, deschisă.

Noaptea, cărţi, discuţii, pasiune. Simt cum devin frumoasă în timp ce-şi toarnă pasiunea în mine. Îi arăt o sută de feţe. Mă priveşte. Totul trece ca o procesiune, până la orgasmul din dimineaţa asta, înainte de-a pleca, atunci când vede o faţă arsă, grea, senzuală, maură.

Aseară a fost furtună. Grindină cât cireşele. Furie a copacilor. Henry stă într-un fotoliu şi întreabă: „Acum o să citim din Spengler?“

Stă şi toarce ca o pisică. Are căscatul unui tigru, întreaga junglă rage de mulţumire. Vocea îi vibrează în abdomen. Am pus capul acolo şi am ascultat, aşa cum asculţi o orgă. Stau întinsă în pat. Port o rochie de dantelă, nimic altceva, pentru că îi place să se uite la mine. „Acum“, spune el, „arăţi ca un Ingres.“

Nu pot suporta distanţa dintre noi. Mă aşez pe podea. El îmi mângâie părul, îmi dă săruturi înaripate pe ochi. E tot numai tandreţe şi grijă.

După-amiază, senzualitatea e epuizată. Dar se uită în jos şi îmi arată din nou dorinţa lui fermă. El însuşi e surprins: „Te iubesc, nici măcar nu mă gândeam la sex… Dar numai atingerea ta…“ Mă aşez pe genunchii lui. Şi apoi ne cufundăm în acea beţie a suptului. Multă, multă vreme, cu ochii închişi, doar cu limbile. Apoi penisul şi pereţii de carne cedând, încleştându-se, deschizându-se, pulsând. Ne rostogolim pe podea până nu mai pot suporta şi stau nemişcată, spunând nu. Dar când mă ajută să-mi scot rochia şi mă îmbrăţişează prin spate, sar pe el, cu dorinţa reaprinsă. Ce somn după aceea, pierdut, fără vise!

„Când vine vorba de senzualitate“, spune Henry, „eşti aproape mai senzuală decât June. Pentru că ea poate fi un animal splendid când o ţii în braţe, dar după aceea, nimic. E rece, dură chiar. Ţie sexul îţi penetrează mintea, ţi se mută în cap după aceea. Tot ce gândeşti e cald. Eşti mereu caldă. Singurul lucru e că ai un corp de adolescentă. Dar ce forţă ai de a păstra iluzia! Ştii cum se simt bărbaţii după ce

au avut o femeie. Le vine s-o dea afară din pat. Cu tine e la fel de înălţător după ca şi înainte. De tine nu mă satur niciodată. Vreau să mă însor cu tine şi să mă întorc la New York cu tine.“

Vorbim despre June. Râd de eforturile lui de-a o rupe cu ea, în minte. Suntem doi împotriva ei, doi în armonie, în dragoste, într-o fuziune profundă, şi totuşi ea e mai puternică. Ştiu asta mai bine decât el. A recunoscut multe împotriva ei şi în favoarea mea. Dar surâd cu o înţelepciune ce-şi are rădăcinile în îndoială. Nu vreau decât ceea ce mi s-a dat în aceste ultime zile, ore atât de fecunde, încât o viaţă întreagă de amintiri nu le-ar putea epuiza, toci.

„Asta nu e o grădină obişnuită“, spune Henry la Louveciennes. „E misterioasă, plină de semnificaţii. Într-o carte chinezească e pomenită o grădină celestă, un regat suspendat între cer şi pământ: asta e.“

Peste toate se profilează probabilitatea fericită ca romanul său, *Tropicul Cancerului*, să fie publicat. Când sunt singură, îl aud vorbind. Ca la şarpele lui Lawrence, gândirea lui vine din măruntaiele pământului. Cineva l-a comparat cu un artist cunoscut ca „pictorul de pizde“.

E mult mai clar pentru mine. Faţă de anumite femei, arată duritate şi asprime; faţă de altele, un romantism naiv. La început, June îi părea un înger răsărit pe fundalul sălii de dans şi i-a oferit fidelitatea unui nebun (ea afirmă că în nouă ani a avut numai doi amanţi şi până acum el a crezut asta). Îl văd acum ca pe un bărbat care poate fi înrobit de miracol, un bărbat care poate crede orice despre femeie. Îl văd căutat de femei (aşa a fost cu toate femeile pe care le-a iubit cu adevărat). Femeile sunt cele care iau iniţiativa actului sexual. June a fost cea care şi-a pus capul pe umărul lui şi l-a invitat la un sărut în seara în care s-au cunoscut. Duritatea lui e numai exterioară. Dar, ca toţi oamenii slabi, poate comite cele mai nesăbuite

acte în anumite momente, îndemnat de propria slăbiciune, care îl face laş. Părăseşte o femeie în modul cel mai crud pentru că nu poate înfrunta ruperea legăturii.

Şi senzualitatea lui duce la acţiuni de cea mai joasă speţă. Numai înţelegându-i violenţa instinctelor ajungi să crezi că poate fi cineva atât de necruţător. Viaţa lui galopează mai departe într-un ritm atât de nebunesc, încât, cum spunea el despre June, numai îngerii sau demonii pot ţine pasul cu el.

Am fost despărţiţi trei zile. E nefiresc. Căpătasem mici obiceiuri: să dormim împreună, să ne trezim împreună, să cântăm în baie, să ne ajustăm preferinţele şi fobiile astfel încât să ne armonizăm. Sunt atât de înfometată de micile intimităţi! Şi el?

Am un puternic simţ al vieţii, inimaginabil atât pentru Hugo, cât şi pentru Eduardo. Sânii îmi sunt umflaţi. Când fac dragoste ţin picioarele desfăcute larg, în loc să le strâng, ca înainte. Îmi place să-i fac felaţii atât de tare încât aproape ajung la orgasm. În sfârşit mi-am eliminat sinele infantil.

Îl resping pe Hugo, îi exacerbez dorinţa, spaima de-a nu mă pierde. Îi vorbesc cinic, îl iau peste picior, îi atrag atenţia asupra diferitelor femei. Nu am loc pentru tristeţe ori regrete. Bărbaţii mă privesc şi eu îi privesc, cu fiinţa descătuşată. Gata cu vălurile. Vreau mulţi amanţi. Acum sunt insaţiabilă. Când plâng, îmi vine să mă fut ca să-mi treacă.

Henry vine la Louveciennes într-o după-amiază fierbinte de vară şi mă pune pe masă, apoi pe covorul negru. Stă pe marginea patului meu şi pare desfigurat. Bărbatul distrat, uşor de dominat, se adună acum ca să-mi vorbească despre cartea lui. În acest moment este un om mare. Stau şi mă uit la el uluită. Cu o clipă mai devreme, congestionat de băutură, îşi împrăştia bogăţiile. Momentul în care se cristalizează e înălţător. M-am adaptat treptat

dispoziţiei lui. Eu m-aş fi regulat toată după-amiaza. Dar mi-a plăcut şi trecerea la discuţii serioase. Discuţiile noastre sunt minunate intermezzouri; nu dueluri, ci rapide iluminări reciproce. Eu ştiu să dau sens gândurilor lui încă vagi. El le dezvoltă pe ale mele. Îl aprind. El mă face să curg. Întotdeauna e mişcare între noi. Şi el înşfacă. Mă ia în stăpânire ca pe o pradă.

Şi stăm întinşi, făcând ordine în ideile lui Henry, hotărând locul incidentelor realiste din romanele lui. Cartea lui creşte înlăuntrul meu, de parc-ar fi a mea.

Sunt fascinată de tumultul din capul lui, de surprize, curiozitate, elan, amoralitate, sensibilităţi şi ticăloşii. Mi-a plăcut foarte mult ultima lui scrisoare către mine: „Nu te aştepta să fiu sănătos la minte. Hai să nu mai fim raţionali! La Louveciennes a fost o căsătorie, nu poţi nega asta. Am plecat cu o bucată din tine agăţată de trupul meu; înot într-un ocean de sânge, distilat şi otrăvitor. Tot ce fac, spun sau gândesc are legătură cu căsătoria noastră. Te-am văzut ca stăpână a casei, o maură cu faţa greoaie, o negresă cu corpul alb, cu ochi pe toată suprafaţa pielii, femeie, femeie, femeie… Nu înţeleg cum de mai pot continua să trăiesc departe de tine – pauzele astea sunt moarte curată. Cum ţi s-a părut când s-a întors Hugo? Eram încă acolo? Nu mi te pot imagina stând cu el aşa cum stăteai cu mine. Cu picioarele strânse. Fragilitate. Dulce supunere trădătoare. Docilitate de pasăre. Cu mine ai devenit femeie. Am fost aproape îngrozit de asta. Nu ai numai treizeci de ani – ai o mie de ani.

Iată-mă acasă, încă mocnind de pasiune, ca vinul fumegând. Nu mai e o pasiune a cărnii, ci o foame totală de tine, o foame devorantă. Citesc în ziare despre sinucideri şi crime şi înţeleg profund totul. Mă simt criminal, sinucigaş.

Încă te mai aud cântând în bucătărie… un fel de vaiet cubanez monoton, dizarmonic. Ştiu că eşti

fericită în bucătărie şi mâncarea pe care o găteşti tu e cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată împreună. Ştiu că, dacă te-ai opări, nu te-ai plânge. Simt cea mai mare pace şi bucurie stând în sufragerie şi ascultându-te cum te învârţi de colo-colo cu rochia ta, precum zeiţa Indra împodobită cu o mie de ochi. Anaïs, doar am crezut până acum că te iubeam, nu era nimic pe lângă certitudinea pe care o simt acum. A fost oare atât de frumos pentru că a fost scurt şi pe furate? Jucam oare teatru unul pentru celălalt? Eram mai puţin eu însumi sau mai mult, iar tu erai mai puţin sau mai mult tu însăţi? E oare o nebunie să cred că ar putea continua? Când şi unde ar începe monotonia? Te studiez atâta ca să-ţi descopăr posibilele defecte, punctele slabe, zonele periculoase. Nu le găsesc – nici unul. Asta înseamnă că sunt îndrăgostit, orb, orb, orb. Să fiu orb pentru totdeauna!

Mi te imaginez punând mereu discurile – discurile lui Hugo. *Parlez moi d'amour.* Viaţă dublă, gust dublu, plăcere şi nefericire duble. Ce urme adânci trebuie să lase în tine! Ştiu toate astea, dar nu pot face nimic ca să le împiedic. Aş vrea ca eu să fiu acela care să trebuiască să le îndure. Ştiu acum că ochii tăi sunt larg deschişi. Anumite lucruri nu le vei mai crede, anumite gesturi nu le vei repeta, anumite tristeţi, nelinişti nu le vei mai simţi niciodată. E un fel de fervoare criminală rece în tandreţea şi cruzimea ta. Nici remuşcare, nici răzbunare, nici tristeţe, nici vinovăţie. O trăire totală, fără nimic care să te salveze de căderea în prăpastie, în afară de o puternică speranţă, o credinţă, o bucurie pe care ai gustat-o, pe care o poţi repeta când vrei.

Când tună şi fulgeră, stau în pat şi trec prin vise sălbatice. Suntem la Sevilla, apoi la Fez, la Capri, la Havana. Călătorim întruna, dar avem întotdeauna maşina de scris şi cărţile, iar trupul tău e mereu aproape de mine, expresia din ochii tăi nu se schimbă niciodată. Oamenii spun că vom fi

nefericiţi, că vom regreta, dar suntem fericiţi, râdem mereu, cântăm. Vorbim în spaniolă, franceză, arabă şi turcă. Suntem primiţi peste tot şi calea ne este presărată cu flori. Spun că e un vis sălbatic – dar visul ăsta vreau să-l împlinesc. Viaţă şi literatură combinate; dragostea, dinamul; tu, cu sufletul tău de cameleon, dăruindu-mi o mie de iubiri, ancoraţi mereu în cine ştie ce furtună, acasă, oriunde-am fi. Dimineaţa reîncepem de unde ne-am oprit. Înviere după înviere. Tu te afirmi, ai parte de viaţa bogată şi variată pe care ţi-o doreşti; şi, cu cât te afirmi mai mult, cu atât mă vrei mai mult, ai mai multă nevoie de mine. Vocea îţi devine din ce în ce mai răguşită, mai profundă, ochii mai negri, sângele mai gros, trupul mai plin. Un servilism voluptuos şi o nevoie tiranică. Mai crudă acum decât înainte – conştient, voit crudă. Încântarea insaţiabilă a experienţei…“

E ironic că cea mai profundă experienţă a vieţii mele vine când sunt înfometată nu de profunzime, ci de plăcere. Senzualitatea mă consumă. Privesc cu mai puţină intensitate lucrurile profunde şi serioase, dar asta îl fascinează pe Henry, adâncimile pe care nu le-a trăit încă în dragoste.

Ăsta e momentul culminant? Numai de s-ar întoarce June acum, ca să lase în mine şi în Henry acest gust al apogeului, imposibil de atins din nou, imposibil de anihilat!

Henry a spus: „Vreau să las lumii o cicatrice“.

Îi scriu ce părere am despre cartea lui. Apoi: „N-o să mai fie niciodată întuneric, pentru că în amândoi e mişcare, înnoire, surpriză. Nu am cunoscut niciodată stagnarea. Nici măcar introspecţia nu a fost o experienţă statică… Dacă e aşa, gândeşte-te ce găsesc în tine, care eşti o mină de aur. Henry, te iubesc cu asemenea revelaţii: cu o cunoaştere a ta care te absoarbe pe de-a-ntregul, cu forţa minţii şi a imaginaţiei mele, dincolo de cea a trupului. Te iubesc astfel încât June să se poată întoarce. Iubirea noastră poate fi distrusă, şi totuşi

nimic nu poate scinda fuziunea care a avut loc… Mă gândesc astăzi la ce ai spus: «Vreau să las lumii o cicatrice». Te voi ajuta. Eu vreau să las cicatricea feminină“.

Astăzi l-aş urma pe Henry până la capătul lumii. Ceea ce mă salvează e că suntem amândoi lefteri.

Luciditate: e în Henry o lipsă de sentiment (nu o lipsă de pasiune ori emoţie) care se trădează prin accentul pe care îl pune pe sex şi discuţii. Când vorbeşte despre alte femei, ceea ce-şi aminteşte despre ele sunt defectele, caracteristicile senzuale sau disputele. Restul fie lipseşte, fie e implicit. Nu ştiu încă. Dar sentimentele sunt lanţuri. Henry nu trebuie adulat ca fiinţă umană, ci ca geniu-monstru. Poate fi bun la inimă, dar numai fără discriminare. I-a dat lui Paulette, din generozitate, perechea de ciorapi pe care o lăsasem în sertarul lui, cea mai bună pereche a mea, în timp ce eu purtam ciorapi remaiaţi ca să economisesc bani pentru a-i cumpăra lui cadouri. Banii pe care i-am trimis din Austria, pentru o femeie, i-a cheltuit pe discuri pentru mine. Cu toate astea, a furat cinci sute de franci din banii lăsaţi de Osborn prietenei lui când a plecat în America. Îi dă câinelui meu jumătate din friptura lui, dar păstrează restul prea mare pe care i-l dă din greşeală un şofer de taxi. Aceste acte bruşte de cruzime, pe care le avea şi June, mă uluiesc şi mă aştept să sufăr din pricina lor, deşi Henry jură că nu s-ar putea purta niciodată astfel cu mine. Şi până acum nu văd în felul în care mă tratează decât cea mai aleasă delicateţe. N-a ezitat să emită cele mai crude adevăruri – e perfect conştient de defectele mele –, dar în acelaşi timp cade victimă vrăjii, blândeţii. De ce am atâta încredere în el, de ce cred în el, de ce nu mă tem de el? Poate că e o greşeală la fel de mare ca aceea pe care o face Hugo având încredere în mine.

Tânjesc după Henry, numai după Henry. Vreau să trăiesc cu el, să fiu liberă cu el, să sufăr cu el.

Mă bântuie fragmente din scrisorile lui. Şi totuşi am îndoieli cu privire la dragostea noastră. Mă tem de impetuozitatea mea. Totul e în pericol. Tot ce am creat. Îl urmez pe Henry scriitorul cu sufletul meu de scriitor, intru în sentimentele lui aşa cum el hoinăreşte pe străzi, împart cu el curiozităţile, dorinţele, târfele, îi gândesc gândurile. Totul în noi e mariat.

Henry, tu nu mă minţi; eşti tot ce simt eu că eşti. Nu mă înşela. Dragostea mea e prea nouă, prea absolută, prea profundă.

Coborând dealul cu Hugo, am văzut Parisul înecat într-un abur de fierbinţeală. Paris. Henry. Nu mă gândeam la el ca bărbat, ci ca viaţă.

Cu perfidie, i-am spus lui Hugo: „E cumplit de cald. N-am putea să-i invităm pe Fred, Henry şi Paulette să ne facă o vizită în noaptea asta?“

Asta pentru că am primit azi-dimineaţă primele pagini din noua lui carte, nişte pagini uluitoare. Acum scrie cel mai bine, febril, dar coerent. Fiecare cuvânt îşi atinge ţinta. Omul e întreg, puternic, cum n-a mai fost niciodată. Vreau să-i inhalez prezenţa câteva ore, să-l hrănesc, să-l răcoresc, să-l umplu de acea răsuflare grea a pământului şi copacilor care îi biciuieşte sângele. Doamne, parcă aş trăi fiecare clipă într-un orgasm, care se opreşte numai între plonjări!

Vreau ca Henry să ştie asta: că pot subordona încleştarea geloasă a femeii unui devotament pasionat faţă de scriitor. Simt un servilism mândru. În scrisul lui e splendoare, o splendoare care transfigurează tot ce atinge.

Aseară, Henry şi Hugo au vorbit unul pentru celălalt, s-au admirat unul pe celălalt. Generozitatea lui Hugo a înflorit. Când am ajuns în dormitor, l-am răsplătit. La micul dejun, în grădină, a citit ultimele pagini ale lui Henry. L-a cuprins entuziasmul. Am profitat de asta ca să propun să avem casă deschisă pentru el, marele scriitor. Ţinându-mă de mână, cântărind asigurările

pe care i le dădeam – Henry mă interesează ca scriitor, asta-i tot –, a consimţit la tot ce-am vrut. Mă duc la poartă să-l conduc. E fericit să fie pur şi simplu iubit şi sunt uluită de propriile minciuni, de teatrul pe care-l joc.

Nu am ieşit neatinsă din infernul vizitei peste noapte a lui Henry. Evenimentele acelor două zile au fost complexe. Tocmai când începeam să mă port ca June, „capabilă de adulaţie, devotament, dar şi de cea mai mare cruzime ca să obţină ce vrea“, cum spusese Henry, el a devenit sentimental.

Era după ce Hugo plecase la slujbă. Henry a spus: „E atât de sensibil, unui asemenea om n-ar trebui să-i facă nimeni rău“. Asta a stârnit o furtună în mine. Am plecat de la masă şi m-am dus în camera mea. A venit să mă privească plângând şi s-a bucurat de asta, însă fără să fie crud. Dar am devenit încordată, nesuferită.

Seara, când s-a întors Hugo, Henry a început din nou să-l asculte cu atenţie, să vorbească aceeaşi limbă cu el, grav, cumpănit. Stăteam toţi trei în grădină.

Discuţia noastră a fost la început haotică, până când Henry a început să pună întrebări despre psihologie. (La un moment dat, în timpul zilei, probabil din gelozie faţă de June, spusesem ceva ce stârnise gelozia lui Henry în legătură cu Allendy.) Tot ce citisem în ultimul an, toate discuţiile mele cu Allendy, consideraţiile mele asupra subiectului, toate astea se revărsau din mintea mea cu uimitoare energie şi claritate.

Deodată Henry m-a oprit şi a spus:

— Nu am încredere nici în ideile lui Allendy, nici în gândirea ta, Anaïs. L-am văzut o singură dată. E un tip brut, senzual, letargic, cu un anume fanatism în privire. Şi tu – tu îmi explici totul atât de clar şi de frumos, totul pare simplu şi adevărat. Eşti extraordinar de agilă, de deşteaptă. Nu am încredere în deşteptăciunea ta. Construieşti un

model minunat, totul e la locul lui, pare convingător de limpede, prea limpede. Şi, între timp, tu unde eşti? Nu la suprafaţa limpede a ideilor tale; tu te-ai scufundat deja mai adânc, în zone mai întunecate, astfel încât cineva doar crede că i-ai expus toate gândurile tale, doar îşi imaginează că te-ai vărsat în acea claritate. Dar sunt straturi şi straturi – eşti insondabilă, impenetrabilă. Claritatea ta e înşelătoare. Eşti gânditorul care trezeşte cea mai mare confuzie în mine, cele mai multe îndoieli, cea mai mare tulburare.

Asta e schema atacului său. A fost lansat cu extraordinară iritare şi vehemenţă. Hugo a adăugat liniştit:

— Ţi se pare că îţi dă un model curat şi apoi alunecă ea însăşi din el şi râde de tine.

— Exact, a zis Henry.

Am râs. Mi-am dat seama că suma criticilor sale era flatantă şi mă bucuram că îl iritasem şi îl nedumerisem, dar apoi m-am simţit roasă de amărăciune la gândul că deodată mi se împotrivea. Da, războiul era inevitabil. El şi Hugo au continuat să discute în timp ce eu încercam să mă înăspresc. Era ceva neaşteptat pentru mine. Admiraţia lui Henry faţă de Hugo era şi ea deconcertantă, după tot ce spusese.

Îmi amintesc că mă gândeam că acum cei doi bărbaţi înceţi la minte, germanul cumpănit şi scoţianul plat, se solidarizau împotriva agilităţii mele. Ei bine, voi fi mai agilă şi mai vicleană. Henry se identifică acum cu Hugo, soţul, aşa cum eu mă identific cu June. Eu şi June i-am fi biciuit cu plăcere pe cei doi.

Ce noapte! Cum poţi să te duci la culcare înveninat, greu de lacrimi, încă mocnind de furie? Dă-i înainte, Henry, compătimeşte-l pe Hugo, pentru că o să-l înşel de o sută de ori. L-aş înşela şi pe cel mai mare şi mai bun bărbat de pe pământ. Idealul fidelităţii e o glumă. Aminteşte-ţi ce te-am

învăţat în seara asta: psihologia încearcă să restabilească fundamentul vieţii nu pe idealuri, ci pe sinceritatea faţă de tine însuţi. Loveşte, loveşte cât vrei! O să ripostez.

M-am dus la culcare plină de ură şi de dragoste pentru Henry. Hugo m-a trezit mai târziu cu dezmierdări şi a încercat să facă dragoste cu mine. Pe jumătate adormită, l-am respins, fără să simt nimic. Am găsit scuze pentru asta mai târziu.

Dimineaţa m-am trezit greoaie, arţăgoasă. Henry stătea în grădină. Rămăsese ca să putem vorbi. Era îngrijorat cu privire la seara precedentă. L-am ascultat doar. Mi-a spus că s-a comportat în felul lui obişnuit. A spus şi a făcut lucruri pe care nu le intenţiona.

— Nu le intenţionai? repet.

Da, se lăsase purtat de intenţia de a-şi disimula dragostea faţă de mine. Nu-l admira pe Hugo atât de mult cât spusese, nici pe departe. Adevărul era că îl făcusem praf cu tirada mea. Îi venea să mă îmbrăţişeze. Nu mă văzuse niciodată tratând un subiect cu atâta profunzime. Cea mai mare parte a gândirii mele i se păruse stenografică. Se împotrivise unui sentiment de admiraţie, de gelozie faţă de Allendy şi, de asemenea, unei uri perverse faţă de un om care îi putea spune ceva nou. Îi deschisesem nişte lumi.

Mi-a trecut prin minte că ar putea să joace teatru, o comedie după alta, că acum, dintr-un motiv sau altul, îmi juca o farsă. I-am spus. A răspuns încet:

— Aşa să-mi ajute Dumnezeu, Anaïs, nu te-am minţit niciodată. N-am ce face dacă nu mă crezi.

Explicaţia lui mi s-a părut slabă. Ce nevoie era să disimuleze? Aveam eu grijă ca Hugo să rămână orb. Nu cumva, mai degrabă, îi plăceau obstacolele, iar ultima noastră săptămână de întrepătrundere, armonie, încredere îi stârnea acum obişnuitul dor pervers de discordie?

— Nu, Anaïs, nu vreau război. Dar mi-am pierdut încrederea. Ai spus că Allendy…

A, Allendy! Aşadar, l-am rănit, l-am provocat. Gelozia l-a inspirat. Am spus:

— N-o să te privez de plăcerea pe care o afli în gelozie răspunzându-ţi la întrebări.

Atunci a spus ceva care m-a mişcat. A început:

— Ceea ce vrea un bărbat [ce vrea un bărbat!] e să creadă că o femeie îl poate iubi atât de mult, încât n-o va interesa nici un alt bărbat. Ştiu că e imposibil. Ştiu că fiecare bucurie îşi conţine propria tragedie.

Oare puteam să fim din nou deschişi? Dacă eu eram sinceră?

— Ascultă, am spus stângaci, ceea ce vrea un bărbat este ce ţi-am oferit eu până acum, cu un absolutism pe care nu ţi l-ai putea închipui niciodată.

— E minunat, a zis, foarte tandru şi ameţit.

Primul nostru duel se sfârşise.

Era o mare doză de nebunie în toate astea, mai mult în explicaţiile lui decât în acţiunile iniţiale. A fost oare într-adevăr o scenă de gelozie sau prima expresie a instabilităţii lui în relaţiile cu oamenii, a iresponsabilităţii lui? Pentru prima dată mă aflu în faţa unei naturi mai complicate decât a mea. Poate că am devenit mai interesanţi unul pentru celălalt cu preţul încrederii. El e bucuros că m-a văzut scoţând toată gama de sunete, ca un instrument. Uman, am pierdut ceva. Credinţa, probabil. În locul acelei deschideri oarbe faţă de el, îmi convoc inteligenţa.

Mai târziu, când plânge povestindu-mi că tatăl lui moare de foame, stau paralizată şi nu simt nici un fel de milă. Aş da orice să ştiu dacă i-a trimis tatălui său ceva din banii pe care i-am dat eu, înfometându-se el însuşi ca să facă asta. Tot ce vreau să ştiu e dacă mă poate minţi. Eu am fost în stare atât să-l iubesc, cât şi să-l mint. Mă văd învăluită în minciuni, ce nu par să-mi penetreze

sufletul, de parcă n-ar face cu adevărat parte din mine. Sunt ca nişte costume. Când îl iubeam pe Henry, ca în acele patru zile, îl iubeam cu un trup gol care se dezbrăcase de costume şi îşi uitase minciunile. Poate că nu se întâmpla la fel şi în cazul lui. Dar dragostea, în toate astea, tremură ca o lance într-o dună de nisip. Să minţi înseamnă, bineînţeles, să dai naştere nebuniei. În clipa în care păşesc în peştera minciunilor mele, cad în întuneric.

Nu am avut timp să-mi notez minciunile. Vreau să încep. Presupun că nu am vrut să le privesc. Dacă unitatea e imposibilă pentru scriitorul care este o „mare de protoplasmă spirituală, capabilă să curgă în toate direcţiile, să înghită orice obiect aflat în calea ei, să pătrundă în fiecare fisură, să umple fiecare formă“, cum spunea Aldous Huxley în *Punct contrapunct*, măcar adevărul e posibil sau sinceritatea în legătură cu nesinceritățile tale. E adevărat, cum spunea Allendy, că ceea ce mintea mea produce fictiv eu îmbogăţesc cu simţire adevărată şi sunt absorbită, cu bună-credinţă, de propriile invenţii. El m-a numit *le plus sympathique* dintre nesinceri. Da, sunt cea mai nobilă dintre ipocriţi. Motivele mele, după cum revelează psihanaliza, au cel mai mic grad de rea-voinţă. Nu ca să fac pe cineva să sufere îmi las amantul să doarmă în patul soţului meu. Ci pentru că nu am simţul sacrului. Dacă Henry ar fi fost mai curajos, i-aş fi dat lui Hugo un somnifer în timpul vizitei lui, ca să mă duc să mă culc cu el. El era însă prea timid şi ca să-mi fure un sărut. Abia după ce a plecat Hugo, m-a aruncat pe frunzele de iederă, în fundul grădinii.

Am petrecut cândva patru zile cu un amant pasional. În ziua aceea am fost regulată de un canibal. Zăceam emanând sentimente umane şi ştiam că, în acel moment anume, era neuman. Scriitorul e îmbrăcat în umanitatea lui, dar nu e decât o deghizare.

Discursul meu din seara precedentă despre sinceritate, despre dependenţa unuia de celălalt, despre fluxul de încredere pe care nu-l poţi avea nici cu fiinţa iubită mersese la ţintă.

Poate că dorinţa mea de a păstra splendoarea acelor patru zile cu Henry este un efort irosit. Poate că, asemeni lui Proust, sunt incapabilă de mişcare. Aleg un punct din spaţiu şi mă învârt în jurul lui, aşa cum m-am învârtit vreme de doi ani în jurul lui John. Mişcarea lui Henry e o frecare constantă pentru a scoate scântei, indiferentă la mutilările pe care le poate produce.

L-am întrebat mai târziu:

— Când o să-ţi revină sentimentele faţă de June, ele vor altera, fie şi pentru o clipă, relaţia noastră? Se va rupe legătura dintre noi? Vor curge sentimentele noastre înapoi spre un izvor al dragostei sau vor curge în direcţii diferite?

Henry a spus că era o dublă curgere. Că purta în minte o scrisoare către June: „Te vreau înapoi, dar trebuie să ştii că o iubesc pe Anaïs. Trebuie să accepţi asta“.

Înstrăinarea dintre trupul meu şi al lui Hugo o să mă înnebunească. Dezmierdările lui permanente îmi sunt insuportabile. Până acum mă puteam împietri, puteam găsi o plăcere tandră în apropierea lui. Astăzi însă, parcă trăiesc cu un străin. Detest când se aşază lângă mine, plimbându-şi mâinile de-a lungul picioarelor mele şi pe sânii mei. Azi-dimineaţă, când m-a atins, am sărit în sus furioasă. A fost teribil de surprins. Nu-i pot suporta dorinţa. Îmi vine să fug. Corpul meu e mort pentru al lui. Cum o să fie viaţa mea de-acum încolo? Cum pot să continui să mă prefac? Pretextele mele sunt atât de inutile, atât de slabe – nu mă simt bine, sunt într-o dispoziţie proastă. Sunt minciuni transparente. O să-l rănesc. Cât tânjesc după libertate!

În timp ce ne făceam siesta, Hugo a încercat din nou să mă posede. Am închis ochii şi m-am lăsat,

dar fără plăcere. Dacă e adevărat că anul acesta am atins noi culmi de plăcere, este de asemenea adevărat că nu am atins niciodată astfel de adâncimi întunecate. În seara asta mi-e teamă de mine însămi. Aş fi în stare să-l părăsesc chiar în clipa asta pe Hugo şi să devin o epavă. M-aş vinde, aş lua droguri, aş muri în plăceri voluptuoase.

I-am spus lui Hugo, care se lăuda că se îmbătase un pic:

— Ei bine, spune-mi ceva ce nu ştiu despre tine, spune-mi ceva nou. N-ai nimic de mărturisit? Şi n-ai putea inventa ceva?

N-a priceput ce voiam. N-a priceput nici când m-am ferit de dezmierdările lui. Dulce încredere. Să se râdă de tine, să fii folosit. De ce nu eşti mai deştept, mai puţin credul? De ce nu ripostezi, de ce nu ai absurdităţi, pasiuni, comedii de jucat, cruzime?

Astăzi, în timp ce lucram, mi-am dat seama că i-am dat lui Henry multe dintre ideile mele despre June şi el le foloseşte. Mă simt sărăcită şi el o ştie, pentru că îmi scrie că se simte un escroc. Ce mi-a mai rămas de făcut? Să scriu ca o femeie şi numai ca o femeie. Am lucrat toată dimineaţa şi chiar m-am simţit bogată.

Ceea ce mi-a cerut Henry este intolerabil. Nu numai că trebuie să mă mulţumesc cu jumătate de dragoste, dar trebuie să-i hrănesc lui concepţia despre June şi să-i alimentez cartea. Pe măsură ce ajunge la mine fiecare pagină în care îi face din ce în ce mai mult dreptate, simt că a împrumutat viziunea mea. Cu siguranţă nici unei femei nu i s-a mai cerut atât de mult. Henry nu i-ar cere asta primitivei June. Îmi testează curajul până la limită. Cum pot să mă smulg din coşmarul ăsta?

Henry m-a urmărit ca să-mi prindă prima slăbiciune, prima străfulgerare de gelozie, şi a prins-o, s-a delectat cu ea. Pentru că sunt o femeie care înţelege, mi se cere să înţeleg totul, să accept totul. Îmi voi cere drepturile. Vreau un milion de

zile ca acelea patru cu Henry şi o să le am chiar dacă nu de la el. O să-i redau pe Henry şi June unul altuia şi o să mă spăl pe mâini de toate rolurile supraomeneşti.

Nu înveţi să suferi mai puţin, ci să eviţi durerea. Încep să mă gândesc la Allendy ca la o evadare. Ideile lui au stat la baza multora dintre acţiunile mele. El e cel care m-a învăţat că nu numai un bărbat mă poate înţelege, că e o slăbiciune să te agăţi, că suferinţa nu e necesară. Cred că sentimentul meu faţă de el s-a cristalizat când Henry l-a descris în noaptea aceea, în grădină. A vorbit despre el ca despre un bărbat senzual. Am o amintire vie a înfăţişării lui din ultima zi când l-am văzut. Eram prea plină de Henry pe-atunci ca să observ. Deunăzi, i-am scris lui Allendy o scrisoare încărcată de recunoştinţă şi am adăugat o copie parţială a uneia dintre scrisorile pe care mi le trimisese Henry. Avea o legătură logică cu ceea ce spuneam şi era o dovadă a ceea ce, din punct de vedere psihanalitic, putea să constituie o lucrare reuşită. Dar adevărul este că speram să-l fac gelos.

Ceea ce am găsit la Henry e unic; nu se poate repeta. Dar mai sunt şi alte experienţe de trăit. În seara asta însă, mă gândeam cum să aduc îmbunătăţiri ultimei lui cărţi, cum să-l întăresc, să-l liniştesc.

Dar şi el m-a întărit pe mine, aşa că acum mă simt destul de puternică pentru a mă descurca fără el, dacă e nevoie. Nu sunt sub puterea unui blestem din copilărie. Mitul că am căutat să retrăiesc tragedia copilăriei mele este acum anulat. Vreau o dragoste completă şi egală. Voi fugi de Henry cât de activ pot.

A venit ieri. Un Henry serios, obosit. Trebuia să vină, mi-a spus. Nu mai dormise de câteva nopţi, înfrigurat să-şi termine cartea. Mi-am uitat supărările. Henry e obosit. El şi cartea lui trebuie hrăniţi.

— Ce vrei, Henry? Întinde-te pe canapea. Bea nişte vin. Da, asta e camera în care am lucrat. Nu mă săruta încă. O să luăm prânzul în grădină. Da, am multe să-ţi spun, dar trebuie să aştepţi. Amân intenţionat tot ce-ar putea bruia respiraţia cărţii tale. Totul poate să aştepte.

Şi atunci, Henry, palid, intens, cu ochii foarte albaştri, a zis:

— Am venit să-ţi spun că, în timp ce lucram la carte, mi-am dat seama că între mine şi June totul a murit acum trei sau patru ani. Că ceea ce am trăit împreună ultima oară când a fost aici n-a fost decât o continuare automată, ca o obişnuinţă, ca prelungirea unui impuls care nu se poate opri brusc. Fireşte, a fost o experienţă extraordinară, cea mai mare revoluţie. De aceea pot să scriu atât de frenetic despre asta. Dar ceea ce scriu acum e cântecul de lebădă. Tu trebuie să poţi face diferenţa între evocarea trecutului de către scriitor şi sentimentele lui actuale. Îţi spun, te iubesc. Vreau să vii cu mine în Spania, sub orice pretext, pentru câteva luni. Visez să lucrăm împreună. Te vreau aproape de mine. Până când lucrurile se vor aranja în aşa fel încât să te pot proteja total. Am învăţat o lecţie amară cu June. Tu şi June sunteţi femei cu personalităţi care nu pot înflori în monotonie, în mijlocul greutăţilor. Nu este elementul vostru. Sunteţi amândouă prea importante. Nu vă voi cere aşa ceva.

Rămăsesem uluită.

— Fireşte, a adăugat el, a trebuit să trăiesc asta, dar tocmai pentru că am trăit-o, am terminat cu ea şi pot experimenta un nou fel de dragoste. Mă simt mai puternic decât June şi totuşi, dacă June se întoarce, lucrurile ar putea reîncepe dintr-un soi de necesitate fatală. Ceea ce simt este că vreau ca tu să mă salvezi de June. Nu vreau să fiu diminuat, umilit, distrus de ea din nou. Ştiu destul ca să fiu sigur că vreau s-o rup cu ea. Mi-e groază de întoarcerea ei, de distrugerea muncii mele. Mă

gândeam cum ţi-am absorbit timpul şi atenţia, te-am îngrijorat, te-am făcut să suferi, chiar; cum şi problemele altor oameni se revarsă asupra ta; cum ţi se cere să rezolvi probleme, să ajuţi. Şi, între timp, nimeni nu dă doi bani pe munca ta, mai profundă şi mai valoroasă decât a oricui, nimeni nu te ajută la asta.

Am râs:

— Dar, Henry, tu dai doi bani şi, în plus, eu pot aştepta. Tu eşti cel care a întârziat şi trebuie să primească o şansă de a recupera.

I-am povestit puţin despre furtuna prin care trecusem în ultimele zile. Mă simţeam ca un condamnat la moarte brusc graţiat. Nu mai părea să conteze de câte ori June avea să-l ia înapoi pe Henry. În momentul ăsta, el şi cu mine eram căsătoriţi indisolubil. Fuziunea trupurilor noastre care a urmat a fost aproape neesenţială —pentru prima dată, numai un simbol, un gest. O fuziune atât de rapidă, încât părea să aibă loc în spaţiu, iar mişcările trupului o urmau într-un ritm mai lent.

Am scris treizeci de pagini despre June într-o manieră intensă şi total imaginativă, cele mai bune pe care le-am scris până acum. E bine să vezi toate experimentele de laborator culminând într-o izbucnire lirică.

Aseară m-am simţit foarte bine la Grand Cuignol: convulsiile unei femei robite de pasiune, zăcând goală pe o canapea de catifea neagră. O femeie robustă îşi scoate pijamaua. Am simţit o excitaţie sexuală imensă.

Împreună cu Hugo am vizitat şi o altă casă, unde femeile erau mai urâte decât cele din rue Blondel 32. Încăperea avea pereţii îmbrăcaţi în oglinzi. Femeile se mişcau ca o turmă de animale pasive, două câte două, pe muzica fonografului. Înainte de asta îmi făcusem speranţe mari. Nu-mi venea să cred cât de urâte erau femeile, pe măsură ce intrau. În capul meu, dansul femeilor goale era totuşi o

minunată şi voluptuoasă orgie. Când am văzut sânii lăsaţi cu buricele lor mari de piele cafenie, picioarele albăstrui, burţile proeminente, surâsurile cu dinţi lipsă şi masa aceea brută de carne învârtindu-se fără viaţă, ca nişte cai de lemn într-un carusel, sentimentele mele au sucombat. N-a mai rămas nici măcar mila. Doar observaţia rece. Din nou vedem poze monotone şi între ele, când e cel mai puţin cazul, femeile se sărută fără pasiune, fără dorinţă. Şolduri, fese vălurite, întunecimea misterioasă dintre picioare – totul expus atât de fără sens, încât ne-au fost necesare, mie şi lui Hugo, două zile ca să rupem asocierea dintre trupul meu, picioarele mele, sânii mei şi turma aia de animale învârtindu-se. Mi-ar plăcea să mă alătur lor într-o noapte, să intru goală într-o încăpere împreună cu ele, să mă uit la bărbaţii şi femeile care stau acolo şi să le văd reacţia când apar eu, eu cu aureola mea de iluzie.

Cruzime faţă de Eduardo. După ce a elaborat un plan de dominare intelectuală a durerii, mă aşez foarte aproape de el pe canapea şi îl pun să citească din scrierile lui Henry, ceea ce detestă. Spune că eu cresc un mic monstru. Îl văd uitându-se la sânii mei agresiv. Îl văd pălind şi plecând în grabă cu un tren mai devreme.

Astăzi era să-mi pierd minţile tânjind după Henry. Nu pot să trăiesc trei zile fără el. O robie teribilă, plăcută. Ah, să fii bărbat, capabil să te satisfaci singur atât de uşor, atât de nediscriminat!

M-am întors, pe căi foarte întortocheate, la afirmaţia simplă a lui Allendy că dragostea exclude pasiunea şi pasiunea dragostea. Singura dată când dragostea mea şi a lui Hugo s-a transformat în pasiune a fost în timpul certurilor noastre cumplite de după întoarcerea de la New York; în acelaşi fel i-a dat şi June lui Henry maximum de pasiune. Eu i-aş fi putut oferi maximum de iubire. Dar refuz, pentru că deocamdată pasiunea pare mai valoroasă. Poate că

sunt oarbă acum la valori mai profunde. A existat un pericol în împăcarea mea cu Henry deunăzi, pericolul de a ne îndrăgosti. N-ar fi trebuit să-l las numai să fie gelos pe Allendy, ar fi trebuit să-l înşel cu Allendy. Asta ne-ar fi ridicat dragostea la pasiune. Până şi vocabularul lui Henry se schimbă când îmi scrie mie sau când scrie despre mine; tonul e mai puţin extravagant, mai profund. Şi eu mă opun acestui tratament, pentru că eu însămi sunt biciuită până la paroxism. Nimic mai puţin decât pasiunea nu mă mai poate satisface acum. Cu toate astea, nu pot acţiona conform delirurilor mele. Allendy m-a făcut să-mi fie frică de acţiuni premeditate. Instinctele mă conduc de fiecare dată la dragoste.

După un weekend lung, Henry îmi telefonează ca să-mi spună că nu vine să mă vadă până miercuri. Îl aşteptasem toată ziua. I-am spus că eu nu puteam să mă văd cu el decât joi, că lucram pentru Allendy. Am vrut să-l rănesc. Şi când am pomenit de planurile noastre pentru Spania, el a spus: „În cazul ăsta, e mai bine să nu mergem“.

Am ştiut atunci că mă iubea numai ca să se consoleze pentru pierderea lui June, să se ajute să trăiască, numai pentru fericirea pe care i-o puteam oferi. Până şi călătoria în Spania fusese planificată ca să se salveze de June, nu ca să fie cu mine. Îndată ce se întoarce Allendy, mă voi dărui lui.

Hugo citeşte cele treizeci de pagini pe care le-am scris despre June şi exclamă că sunt bune. Din nou mă întreb dacă e numai pe jumătate viu sau doar taciturn. Îl întreb asta şi îl rănesc. Face o afirmaţie remarcabilă: „Dacă asta e fiinţa ta adevărată, cea pe care o afirmi, aş spune că e o fiinţă foarte dură“.

Da. Această afirmaţie este începutul lui June, al unui nou vulcan. Am dormit un somn dulce secole în şir şi erup fără avertizare. Duritatea mea, o cantitate inepuizabilă, s-a acumulat încet prin eforturile pe care le-am făcut pentru a supune

voracitatea egoului meu. Şi Henry va avea de suferit. I-am cerut să vină azi.

A venit imediat, pe bicicletă, blând şi neliniştit. L-am lăsat să citească o scrisoare lungă de-a mea, care conţinea tot ce încredinţasem jurnalului. Nu a protestat. A râs, pe jumătate trist. Apoi s-a aşezat pe canapea, complet absorbit de spaima de a şti cât de uşor se putea prăbuşi totul. Am aşteptat, deconcertată de meditaţia lui. În cele din urmă, s-a scuturat şi a spus: „Nu sunt decât ce-ţi imaginezi tu că sunt“. Nu ştiu ce ne-am mai spus. Mi-am dat seama atât de dimensiunea, cât şi de limitele iubirii lui Henry, de faptul că era posedat de June împotriva voinţei lui, ca şi mine, şi de faptul că mă iubea profund, cum îl iubeam şi eu. Când mi-a spus, chinuit: „Am nevoie să ştiu ce vrei tu“, i-am răspuns: „Nimic altceva decât apropiere. Când totul e bine între noi, îmi pot suporta viaţa“.

A spus:

— Mi-am dat seama că o vacanţă de câteva luni în Spania nu e o soluţie. Şi ştiu că, dacă ne-am lua-o, nu te-ai mai întoarce niciodată la Hugo. Nu te-aş lăsa să te întorci.

I-am răspuns:

— Iar eu nu pot gândi mai departe de o vacanţă din cauza lui Hugo.

Ne-am privit şi am ştiut cât de mult plătea fiecare dintre noi pentru slăbiciunea sa: el pentru că era înrobit de pasiune, iar eu pentru că eram înrobită de milă.

Zilele care au urmat au fost unice, superbe. Discuţii şi pasiune, muncă şi pasiune. Ceea ce am nevoie să păstrez, să strâng cu căldură la piept, sunt orele petrecute în acea încăpere de la etaj. Henry nu putea să mă părăsească. A stat două zile, care au culminat într-o asemenea explozie de frenezie sexuală, încât am rămas în flăcări multă vreme după aceea.

Am încetat să-mi fac griji. Mă las pe spate şi îl iubesc pur şi simplu şi am parte de atâta dragoste

din partea lui, cât să-mi justifice întreaga existenţă. Mă bâlbâi când îi pomenesc numele. În fiecare zi este un bărbat nou, cu adâncimi şi sensibilităţi noi.

Astăzi am primit de la el o fotografie. A fost un sentiment ciudat să-i văd atât de limpede gura plină, nasul animalic, ochii palizi, faustici – amestecul de delicateţe şi animalitate, de duritate şi blândeţe. Simt că iubesc omul cel mai mare al epocii noastre.

Mi-am petrecut cea mai mare parte a vieţii îmbogăţind cât am putut aşteptarea lungă, lungă a marilor evenimente care mă umplu acum atât de profund, încât sunt copleşită. Acum înţeleg neliniştea cumplită, sentimentul tragic al eşecului, adânca nemulţumire. Aşteptam. Acesta e ceasul expansiunii, al trăirii adevărate. Tot restul n-a fost decât pregătire. Treizeci de ani de pândă neliniştită. Iar acum, acestea sunt zilele pentru care am trăit. Şi să fiu conştientă de asta, atât de deplin conştientă, asta e ceva aproape de nesuportat pentru un om. Fiinţele omeneşti nu pot suporta cunoaşterea viitorului. Pentru mine, cunoaşterea prezentului este la fel de ameţitoare. Să fii imens de bogat *şi să ştii asta*!

Aseară, Hugo şi-a pus capul pe genunchii mei. În timp ce-l priveam tandru, mi-am spus: „Cum i-aş putea dezvălui vreodată că nu-l mai iubesc?“ Mai mult, îmi dau seama că nu sunt total acaparată de Henry, că Allendy mă preocupă, că deunăzi am fost tulburată emoţional de prezenţa lui Eduardo. Adevărul e că sunt capricioasă, cu mişcări senzuale în multe direcţii. Mă văd cu Allendy joi. Abia aştept întâlnirea asta. În închipuirea mea, am ieşit cu el la restaurantul rusesc şi el m-a vizitat aici, la Louveciennes. Henry poate foarte bine să fie gelos pe Allendy. Allendy însuşi m-a eliberat de sentimentul vinovăţiei.

Henry a fost dezorientat de noile mele pagini. Era mai mult decât dantelă, a întrebat, mai mult decât un limbaj frumos? Eram supărată că nu

înţelege. Am început să-i explic. Apoi a spus, cum spunea toată lumea:

— Ei bine, ar trebui să dai un indiciu, să trimiţi cumva la asta… Suntem aruncaţi pe neaşteptate în bizar. Trebuie să citeşti de-o sută de ori.

— Cine-o să citească de o sută de ori? am spus eu trist.

Apoi m-am gândit la *Ulise* şi la notele care îl însoţesc. Dar Henry, cu meticulozitatea lui caracteristică, nu voia să se oprească aici. Se plimba de colo-colo şi tot insista că trebuie să devin umană şi să spun o poveste umană. Aici mă confruntam cu problema pe care o aveam de-o viaţă. Eu voiam să continui în felul acela abstract, intens, dar putea cineva să suporte? Hugo înţelegea proza mea, neintelectual, ca poezie; Eduardo – ca simbolism. Pentru mine însă, frazele acelea dantelate aveau sens.

Cu cât vorbeam mai mult despre ideile mele, cu atât era Henry mai entuziasmat, până a început să strige că trebuie să continui exact pe acelaşi ton, că făceam ceva unic. Oamenii vor fi nevoiţi să facă eforturi ca să mă descifreze. Ştiuse întotdeauna că aveam să fac ceva unic. În afară de asta, a spus el, datoram asta lumii. Dacă nu făceam ceva bun, trebuia să fiu spânzurată, după ce alimentasem această operă cu o viaţă întreagă de scris în jurnal, storcătorul de portocale, unde rămâneau toate cojile şi sâmburii.

Stătea lângă fereastră şi spunea:

— Cum să mă mai întorc acum în Clichy? E ca şi cum m-aş întoarce la închisoare. Ăsta e locul unde creşti, te extinzi, devii mai profund! Cât iubesc singurătatea asta! Cât e de bogată!

Iar eu stăteam în spatele lui şi mă agăţam de el, spunându-i:

— Rămâi, rămâi…

Când e el aici, Louveciennes e pentru mine bogat, viu. Trupul şi mintea îmi vibrează continuu. Nu numai că sunt mai femeie, ci şi mai scriitoare,

mai gânditoare, mai cititoare, mai de toate. Dragostea mea pentru el creează o ambianţă în care el străluceşte. E vrăjit şi nu poate să plece până nu telefonează Fred să-i spună că întreabă lumea de el şi trebuie să-şi ridice corespondenţa.

Ce salturi extraordinare face gândirea noastră, cu opoziţie de teme, contraste şi acord fundamental! El nu are încredere în viteza mea, îmi încetineşte ritmul, iar eu plonjez în creativitatea lui ca într-o bunăstare infinită. Operele noastre sunt interrelaţionate, interdependente, mariate. Opera mea e soţia operei lui.

Adeseori Henry stă în mijlocul dormitorului meu şi spune: „Mă simt de parcă eu aş fi soţul în casa asta. Hugo nu e decât un tânăr încântător, la care ţinem amândoi foarte mult“.

Îmi dau seama din ce în ce mai acut că viaţa lui cu June a fost o aventură periculoasă, zdrobitoare. Înţeleg când vrea să îl salvez de ea. Când începe să vorbească despre a închiria o casă ca Louveciennes undeva şi eu zic: „Când îţi apare cartea, o să trimiţi după June şi o să faci toate astea“, zâmbeşte trist şi îmi spune că nu vrea. Ştiu asta sau, mai degrabă, ştiu că îşi doreşte să fie posibilă cu June o viaţă ca a mea cu Hugo.

Aseară, pentru că Henry era obosit şi căuta un moment mai puţin lasciv, mai puţin senzual, m-a cuprins o asemenea tandreţe pentru el, încât îmi venea să mă duc la el în faţa lui Hugo şi a mamei şi să-l îmbrăţişez, să-i spun să vină jos, în patul nostru foarte moale şi să se odihnească. Voiam atât de mult să am grijă de el! Aproape că plângea vorbind despre femeile care se iubeau în filmul *Jeunnes filles en uniforme*.

Apoi a spus, în faţa mamei: „Trebuie să vorbesc cu tine câteva minute. Ţi-am corectat manuscrisul“. Ne-am dus jos şi ne-am aşezat pe patul meu. Eram mişcată de munca pe care o

făcuse. Am început să ne sărutăm. Limbi, mâini, umezeală. Îmi muşcam degetele ca să nu ţip.

M-am dus sus, încă palpitând, şi am stat de vorbă cu mama. Henry m-a urmat, arătând ca un sfânt, cu o voce mieroasă. Iar eu îi simţeam prezenţa până-n vârful unghiilor.

Hugo cântă la pian şi din voce aşa cum cânta la Richmond Hill, stângaci, ezitant. Degetele lui sunt ţepene şi vocea îi tremură. Tristeţea pe care o simt în timp ce-l ascult arată cât de profund s-au retras pentru mine cântecele şi drăgălăşenia lui într-un trecut legat de ceasul prezent doar prin continuitatea amintirilor. Numai amintirile ne mai ţin împreună pe mine şi pe Hugo, iar jurnalul meu le conservă. O, de-aş putea să fac un salt înainte fără pânza asta de păianjen în jurul meu!

septembrie

Mă uit la faţa lui Allendy cu o forţă nou-născută, îi văd ochii fanatici, de un albastru intens, topindu-se şi aud tensiunea din vocea lui când mă roagă să mă întorc curând. Ne sărutăm cu mai multă căldură decât data trecută. Henry mă împiedică încă să mă bucur pe deplin de Allendy, dar dorinţa mea diabolică e mai profundă. Repet sărutul nostru în spaţiu, ţinând capul sus în timp ce merg pe străzi, cu gura deschisă pentru o băutură nouă.

Toată seara, ochii lui, gura lui şi asprimea bărbii lui rămân în mine.

Îl chinui pe Eduardo şi îi stârnesc gelozia trezind admiraţia unui tânăr doctor cubanez, ai cărui ochi zăbovesc pe contururile trupului meu. Ne-am dus să dansăm, eu, Hugo şi Eduardo. Eduardo vrea să mă tragă din nou spre el, să-mi omoare exuberanţa. E rece, retras, răuvoitor. Luptă cu căldura trupului meu în timp ce dansăm, cu atingerea obrazului meu, cu vocea ce-i toarce în urechi. Îmi strică seara cu furia lui cu ochi verzi şi, după ce mi-o strică, e nefericit. Văd cum i se umflă

venele la tâmple. Încheie seara spunând: „Ce mi-ai făcut acum câteva luni!“

Allendy îmi atrage atenţia că mă abandonez cruzimii devoratoare a vieţii cu Henry. Durerea a devenit plăcerea supremă. Pentru fiecare strigăt de plăcere în braţele lui Henry, există o flagelare de ispăşire: June şi Hugo, Hugo şi June. Allendy vorbeşte cu fervoare împotriva lui Henry, dar ştiu că nu dezbate numai planul meu de autodistrugere, ci e mânat şi de propria gelozie. La sfârşitul analizei, văd că este profund tulburat. Am exagerat intenţionat. Henry e cel mai sensibil şi mai bun bărbat din lume, mai sensibil chiar şi decât mine, deşi aparent amândoi terorizăm şi suntem amorali. Dar îmi face plăcere grija lui Allendy faţă de mine. Puterea pe care a alimentat-o în mine e periculoasă, mai periculoasă decât fosta mea timiditate. El trebuie să mă protejeze acum prin dibăcia psihanalizei lui şi prin forţa braţelor şi a gurii sale.

Nu cred că bărbaţii au avut vreodată un asemenea potenţial inamic şi prieten adevărat într-o singură femeie. Sunt plină de o dragoste inepuizabilă pentru Hugo, Eduardo, Henry şi Allendy. Gelozia lui Eduardo de aseară era şi gelozia mea, durerea mea. L-am însoţit pe distanţa scurtă pe care-a vrut s-o parcurgă pe jos – ca să-şi limpezească mintea, mi-a spus. Ochii mei priveau în gol, mâinile îmi erau reci. Cunosc atât de bine suferinţa, încât nu o pot provoca. Mai târziu, acasă, Hugo aproape că s-a aruncat asupra mea, iar eu mi-am desfăcut picioarele pasiv, ca o prostituată, goală de sentimente. Şi totuşi ştiu că numai el iubeşte generos, fără egoism.

Ieri i-am spus lui Allendy că mi-ar plăcea să duc o viaţă periculoasă cu Henry şi să pătrund într-o lume mai dificilă, mai precară; să mă port eroic şi să fac sacrificii imense ca June, ştiind foarte bine că, fragilă cum sunt, aş sfârşi într-un sanatoriu.

Allendy a spus: „Îl iubeşti pe Henry dintr-o excesivă recunoştinţă, pentru că el te-a făcut femeie. Eşti prea recunoscătoare pentru dragostea care ţi se oferă. Ţi se cuvine“.

Îmi amintesc comuniunile profanatoare din copilărie, în care îl primeam pe tata în loc de Dumnezeu, închizând ochii şi înghiţind pâinea albă cu un tremur exaltat, îmbrăţişându-l pe tata, intrând în comuniune cu el, într-o nebuloasă de extaz religios şi pasiune incestuoasă. Totul era pentru el. Voiam să-i trimit jurnalul meu. Mama m-a convins să n-o fac, pentru că s-ar fi putut pierde pe drum. Ah, ipocrizia ochilor mei plecaţi, accesele secrete de plâns noaptea, tainica obsesie voluptuoasă pentru el! Ceea ce-mi amintesc cel mai bine despre el în momentul ăsta nu este nici ocrotirea paternă, nici tandreţea, ci o expresie de intensitate, de vigoare animală pe care o recunosc în mine însămi, o afinitate de temperament pe care o recunoşteam cu intuiţia inocentă a copilului. O foame vulcanică de viaţă – asta îmi amintesc şi încă mai particip la ea, admirând în taină o potenţă senzuală care neagă automat valorile mamei.

Am rămas femeia care iubeşte incestul. Încă mai practic cele mai incestuoase delicte cu sacră fervoare religioasă. Sunt cea mai coruptă dintre femei, căci eu caut un rafinament în incestul meu, acompaniament de splendide incantaţii, muzici, ca toată lumea să creadă în sufletul meu. Cu o faţă de Madonă, încă îl înghit pe Dumnezeu şi sperma, iar orgasmul meu seamănă cu un extaz mistic. Bărbaţii pe care îi iubesc îi iubeşte şi Hugo şi îi las să se comporte ca nişte fraţi. Eduardo îşi mărturiseşte dragostea lui Allendy. Allendy o să fie amantul meu. Acum îl trimit pe Hugo la Allendy, ca să-l înveţe să fie mai puţin dependent de mine pentru fericirea lui.

Când i-am sacrificat copilăria mea mamei, când dăruiesc tot ce posed, când ajut, înţeleg, slujesc, ce crime cumplite ispăşesc – plăceri bizare,

insidioase, precum dragostea mea pentru Eduardo, sânge din sângele meu; pentru părintele spiritual al lui Hugo, John; pentru June, o femeie; pentru soţul lui June; pentru părintele spiritual al lui Eduardo, Allendy, care e acum îndrumătorul lui Hugo. Nu-mi mai rămâne decât să mă duc la tata şi să mă bucur din plin de experienţa asemănării noastre senzuale, să aud de pe buzele lui obscenităţile, limbajul brutal pe care eu nu l-am formulat niciodată, dar pe care îl ador la Henry.

Sunt oare hipnotizată, fascinată de rău pentru că nu am nici o picătură de rău în mine? Sau în mine se află ascuns răul cel mai mare?

Psihanaliza mea s-a terminat de fapt atunci când Allendy m-a sărutat la ultima noastră întâlnire şi am simţit naşterea unei relaţii personale. Mi-a făcut mare plăcere sărutul lui şi, o oră mai târziu, eram în braţele lui Henry. Henry doarme acum în biroul meu, iar eu stau câţiva metri mai încolo şi scriu despre sărutul lui Allendy. Mi-au plăcut masivitatea lui, gura lui şi mâna lui pe gâtul meu. Henry mă aştepta la gară după aceea. Ştiu că-l iubesc şi că nu e decât cochetărie cu Allendy, un joc plăcut pe care învăţ să-l joc.

Allendy spune că, dacă ar fi să-i provoc câteva şocuri lui Hugo, cum ar fi faptul că-l doresc pe John, l-aş excita, dar nu pot face asta şi prefer să-l dau pe mâna lui Allendy. Să-l trezesc prin durere – aici e limita mea, eşecul meu. Şi, în taină, mă tem să sondez limitele lui. Mi-e teamă că nu voi găsi decât un fond de sentimente profunde şi nimic altceva. Cât spirit, câtă imaginaţie, câtă senzualitate este în el? Poate fi vreodată resuscitat sau voi continua această cursă de la un bărbat la altul? Acum, că mă mişc, mi-e frică. Încotro mă îndrept?

Văd ce nu-mi place la Allendy – un anume spirit convenţional, o spoială de conservatorism; e o fiinţă superficială, în timp ce mie îmi plac bărbaţii

tragici, cu suflet greu, aşa cum Henry spunea că-i plac femeile romantice.

Astăzi Allendy n-a vrut să admită că mă simt bine. Vrea să am nevoie de el. Analiza lui a fost mai puţin reuşită, acum că există în ea un element personal. Vedeam cum i se fisurează obiectivitatea. Nu-mi vine să cred că omul ăsta, care ştie tot ce e mai rău despre mine, e atât de puternic fascinat. Sunt creaţia lui.

Henry citeşte jurnalul lui Hugo şi i se pare a fi al unui infirm. Începe să suspecteze că şi eu eram infirmă când m-am măritat cu el.

Când mi-a spus asta, mi-am adus jurnalul din perioada aia, când aveam nouăsprezece ani, şi i l-am citit. A fost surprins, dar a şi jubilat. A vrut să citească mai mult şi să citească şi romanul pe care îl scrisesem la douăzeci şi unu de ani.

Hugo era plecat într-o călătorie de afaceri şi, timp de cinci zile, am trăit aici cu Henry, nemergând deloc la Paris, lucrând, citind, plimbându-ne. Într-o după-amiază l-am invitat şi pe Eduardo. Au discutat astrologie, dar în secret se dădea o luptă între ei. Henry i-a spus lui Eduardo că era mort, era o stea fixă, în timp ce el era o planetă mereu în rotaţie, mereu în mişcare. Acesta a rămas calm, superior prin răceala, dibăcia, amabilitatea lui. Henry a devenit confuz şi s-a pierdut. Eduardo părea dintr-odată un faun sprinţar. Henry era lent şi germanic, zâmbindu-mi infinit de înduioşător.

Îmi părea bine că Henry era cel care stătea la Louveciennes – Henry cel uman, cald, blând. Era într-o dispoziţie calmă, neajutorată. Stăteam în grădină. Mi-a spus că vrea să fie înmormântat acolo, să nu fie gonit niciodată, să se metamorfozeze într-un urs care să treacă prin dormitorul meu ori de câte ori cineva făcea dragoste cu mine. A devenit copilăros, legănat de tandreţea mea. Nu-l mai văzusem niciodată atât de mic şi de fragil. E un contrast bizar între beţia lui,

când stă aprins la faţă, combativ, distructiv, senzual, tot numai instinct, un bărbat a cărui vitalitate animalică seduce şi subjugă femeile, şi momentele în care e treaz, când poate să stea în faţa unei femei şi să-i citească, să-i vorbească pe un ton aproape religios, să devină melancolic, palid, sfânt. E o transformare uluitoare. Poate să stea în grădină asemenea acelui Eduardo blând de acum cincisprezece ani, apoi, câteva ore mai târziu, să muşte feroce şi să rostească cele mai obscene cuvinte în timp ce eu tresalt de plăcere.

Cu toate astea, creşte în mine o mare tandreţe odată cu întoarcerea lui Hugo. Vreau să-i ofer plăcere, fac un efort şi încep să răspund sincer la pasiunea lui. Îmi amintesc că, într-o seară când stăteam întinsă pe canapeaua din biroul meu cu Henry, s-a rupt o coardă de la chitara lui Hugo, coarda cea mai profundă, cu rezonanţa vocii lui. M-a îngrozit, ca prevestirea unui final pe care nu-l doresc.

M-am dus la Allendy luni şi am refuzat să fiu psihanalizată pentru că, am spus eu, începusem să-l mint. Aşa că am stat de vorbă şi a devenit conştient de ostilitatea mea. Când am intrat i-am evitat sărutul. Ceea ce simţeam era că-mi distrugea relaţia cu Henry; o fisura. Nu-mi plăcea influenţa lui puternică, faptul că mă domina. El îmi răspundea cu înţelepciune. Deodată, am vrut din nou să mă supun lui. I-am spus că eram pregătită pentru psihanaliză, că nu aveam să mai mint, că exagerasem pericolele fugii mele cu Henry numai ca să văd cât de preocupat era de viaţa mea. Bizarii lui ochi albaştri mă fascinau. M-am ridicat şi m-am plimbat prin cameră cum făceam de obicei, cu braţele ridicate desupra capului. El a întins mâinile spre mine.

Are un trup mare, copleşitor, ca al lui John. Mă ţine atât de strâns, încât aproape mă sufoc. Gura lui nu este la fel de voluptuoasă ca a lui Henry şi nu ne înţelegem. Dar rămân în braţele lui. Îmi

spune: „O să te învăţ să te joci, să nu mai iei dragostea atât de în tragic, să nu mai plăteşti un preţ atât de mare pentru ea. Ai făcut din ea ceva prea dramatic şi intens. Acum o să fie plăcut. Te doresc atât de puternic!“ O înţelepciune detestabilă. Ah, îl urăsc! În timp ce vorbeşte, plec capul şi surâd. El mă scutură, vrând să afle ce gândesc. De fapt, îmi vine să plâng. Aspirasem la genul ăsta de relaţie şi acum o am. Allendy e echilibrat, puternic, dar eu l-am destabilizat. L-am făcut să mă iubească el primul, să-şi trădeze dragostea. Dacă asta înseamnă plăcere, n-o vreau. E conştient de reacţia mea. „Asta-nseamnă că m-ai îmblânzit?“ Numai trupul lui mă fascinează. El e necunoscutul.

Lui Eduardo, căruia îi spun povestea asta, îi pare bine că mă îndrept spre Allendy. Amândoi îl urăsc pe Henry.

Şi totuşi, în seara asta îl vreau pe Henry, dragostea mea, soţul meu, pe care îl voi trăda curând cu aceeaşi tristeţe pe care am simţit-o când l-am trădat pe Hugo. Tânjesc să iubesc total, să fiu fidelă. Îmi place făgaşul pe care a mers dragostea mea pentru Henry. Dar sunt scoasă de pe orice făgaş de forţe diabolice.

Hugo a fost ajutat şi întărit în mare măsură de Allendy. Începe să-l iubească, pentru că are în el o pornire spre homosexualitate.

Allendy este acum un zeu diabolic care ne conduce vieţile. Aseară, în timp ce Hugo vorbea, am remarcat influenţa încântătoare şi abilă a lui Allendy. Am râs zgomotos când Hugo a zis că Allendy îi spusese că am nevoie să fiu dominată. Hugo a răspuns: „Da, dar asta e uşor. Anaïs e latină, deci pliabilă“. Probabil că Allendy a zâmbit. Apoi Hugo vine acasă şi se aruncă asupra mea cu o sălbăticie nouă şi mă simt bine, ah, mă simt bine! Mi se pare că în momentul ăsta sunt binecuvântată cu trei bărbaţi minunaţi şi absolut capabilă să-i iubesc pe toţi trei.

Presupun că numai scrupulele mă împiedică să mă bucur de ei. Aş vrea ca Allendy să fie mai puternic. El se supune femeilor. Îi plăcea agresivitatea mea în jocurile noastre sexuale. Prima lui experienţă sexuală a fost una pasivă, când avea şaisprezece ani şi o femeie mai în vârstă a făcut dragoste cu el.

M-am întors la el foarte nerăbdătoare să-l revăd, tremurând ba de frig, ba de febră. Am renunţat la psihanaliză. Am vorbit despre Eduardo, Hugo, astrologie. I-am spus să vină să mă vadă, dar simte că încă nu poate, pentru că face psihanaliză cu Hugo. Am râs împreună de chestiunea dominării. Îmi place cum mă mângâie. Nu face nici unul dintre gesturile obscene ale lui Henry şi totuşi simt bărbatul al cărui simbol planetar e Taurul. Îmi place când ne sărutăm în picioare şi mă simt mică în braţele lui. Mă cunoaşte mai bine decât îl cunosc eu pe el. Sunt deconcertată de caracterul lui enigmatic. I-am spus că am încredere oarbă în el, că ar trebui să lăsăm lucrurile să curgă. Am refuzat să analizez. Asta a înţeles.

De la el de-acasă m-am dus la o cafenea de la colţ, unde îi cerusem lui Henry să ne întâlnim. Înainte de a-l vedea pe Allendy, vorbisem cu Eduardo. Iar la opt şi jumătate stabilisem să mă întâlnesc cu Hugo. Când l-am văzut pe Henry, m-am simţit înstrăinată de el. Îmi detestam firea capricioasă.

Acum trebuie să ţin secrete faţă de Henry şi nu mai pot să-i mărturisesc totul lui Allendy, pentru că suntem un bărbat şi o femeie între care se naşte pasiunea. Am pierdut un tată! Nu-i pot spune că încă îl iubesc pe Henry. Dar cu Henry, să încerc să fiu oare pe deplin sinceră?

În seara asta, Hugo cântă la chitară în timp ce eu scriu şi mă trage spre el cu o violenţă nouă, stârnită de psihanaliză. A scris din abundenţă în jurnal şi a vorbit expansiv şi, în sfârşit, interesant.

Eduardo nu-mi crede destăinuirile despre Allendy. Crede că am plănuit să-l salvăm stârnindu-i gelozia – dragul meu copil bolnav, Eduardo, pe care într-un anume fel o să-l iubesc etern. Singura clipă când suntem fericiţi împreună e când ne retragem într-o sferă magică a frumuseţii. Şi-a şters din memorie orele noastre de sex, dar nu şi jignirea mea. Visează că într-o zi o să mă duc la el şi o să mă târăsc în genunchi, ca să mă poată face să sufăr pentru că i l-am scos în faţă pe Henry.

Se luptă cu mine orbeşte, cu furie, făcându-mi reproşuri pentru noaptea în care ne-am dus la dans, pentru că încercasem să-l forţez să fie viu. În acelaşi timp, gelozia lui este evidentă şi îi arată lui Allendy un bilet în care îi spun că-l iubesc şi că-l voi iubi întotdeauna, într-un fel ciudat, mistic.

Dau fuga să-i cer ajutorul lui Allendy, căci aparenta mea dorinţă pentru Eduardo a fost exprimată doar ca să şterg ofensa pe care n-o poate îndura. Am vrut ca el să aibă ultimul cuvânt, să simtă că el mă refuzase, pentru că are nevoie să-şi simtă forţa. Dar când Allendy îmi arată dragostea cea mai tandră, cea mai ocrotitoare, mă revolt împotriva ei. Vrea să amâne intimitatea personală de dragul psihanalizei, de care crede că mai am încă nevoie. Pentru că mă opun psihanalizei, dezvălui exact ceea ce bănuieşte: că eu cer demonstraţii de iubire extravagante, pasionale, nu tandreţe sau ocrotire. A simţit că îi vreau dragostea ca pe un trofeu, nu pentru ea în sine. Totuşi, îndată ce scriu aceste cuvinte, ştiu că nu sunt pe deplin adevărate.

Îl las complet zguduit. Şi astăzi îmi primesc adevărata dragoste, pe Henry, cu mare bucurie şi cu fierbinte contopire. Cum strălucim! Şi apoi realizez că nu pot iubi total decât atunci când am încredere. Sunt sigură de dragostea lui Henry, aşa că mă abandonez.

Apoi Henry îmi spune, pentru că a fost gelos şi îngrijorat, că a citit despre femei isterice capabile să iubească profund doi sau trei bărbaţi în acelaşi timp. Oare asta sunt?

Singurul lucru pe care îl reuşeşte psihanaliza este să te facă mai conştient de nefericirile tale. Am dobândit o cunoaştere mai limpede şi mai înspăimântătoare a pericolelor din calea mea. Nu m-a învăţat să râd. Stau aici, în seara asta, la fel de încruntată cum stăteam când eram copil. Numai Henry, cel mai viu dintre bărbaţi, are puterea să mă facă să fiu luminoasă.

Am avut o scenă uluitoare cu Allendy. I-am adus două pagini de „explicaţii“, ceea ce la început l-a deconcertat. Atrăgeam atenţia asupra a două momente care mă făcuseră să mă retrag – unul când spusese: „Şi ce-o să se aleagă de bietul Hugo dacă mă las dus de val? Dacă află că l-am trădat, tratamentul lui va fi imposibil“. Scrupule. Ca scrupulele lui John. Pentru mine sunt insuportabile, pentru că am suferit prea mult din cauza scrupulelor, de aceea iubesc lipsa de scrupule a lui Henry. Şi a lui June. Creează un echilibru care mă face să mă simt în largul meu. Dar, după cum arată Allendy, echilibrul nu trebuie căutat prin asociere cu alţii; el trebuie să existe în tine însuţi. Ar trebui să fiu destul de liberă de scrupule cât să nu am nevoie să fiu cucerită de lipsa de scrupule a altcuiva.

A doua nemulţumire: marea tandreţe a lui Allendy, stârnită de lectura jurnalului meu din copilărie. Detest orice aparenţă de tandreţe, pentru că îmi aminteşte de felul în care se poartă cu mine Eduardo şi Hugo, care aproape m-au distrus. Aici Allendy s-a supărat, pentru că m-a înţeles greşit. Îl comparam cu Eduardo şi Hugo? Dar am avut destulă prezenţă de spirit, deşi plângeam, să-i spun cât de conştientă eram de faptul că reacţia mea deforma adevăratul sens al tandreţii, că nu era nici o slăbiciune în el, ci mai degrabă o abominabilă

agresivitate şi dorinţă de siguranţă în mine. Mi-a vorbit blând atunci, explicându-mi că separarea eroticului de sentimental nu era o soluţie, că deşi experienţa mea cu dragostea, înainte de Henry, fusese un eşec, nu aveam să obţin fericire dintr-o legătură pur erotică.

La început a rătăcit prin labirintul ramificaţiilor pe care le creasem. Voiam să-l încurc, să camuflez adevărul. Spre marea mea surprindere, a desfiinţat brusc tot ce spusesem, zicând:

— Data trecută ai avut impresia, pentru că vorbeam liniştit despre Hugo şi munca mea, că te iubesc mai puţin. Şi imediat te-ai retras, ca să nu suferi. Ai devenit dură. Se repetă tragedia din copilăria ta. Dacă, atunci când erai copil, ai fi fost făcută să înţelegi că tatăl tău trebuia să-şi trăiască viaţa, că fusese nevoit să te părăsească, că în ciuda a toate astea te iubea, nu ai fi suferit atât de cumplit. Şi mereu e la fel. Dacă Hugo e ocupat la bancă, ţi se pare că te neglijează. Dacă eu vorbesc despre munca mea, eşti rănită. Crede-mă, te înşeli foarte tare. Te iubesc într-un fel mult mai profund şi mai adevărat decât cauţi tu. Am simţit că încă mai ai nevoie de un psihanalist, că nu ţi-ai găsit echilibrul. Am fost hotărât ca atracţia faţă de tine să nu interfereze cu grija pe care ţi-o port. Dac-aş avea o nerăbdare sălbatică de-a te poseda, ţi-ai da seama curând ce dar sărăcăcios îţi fac. Eu vreau mai mult decât atât. Vreau să te scap de conflictul ăsta care îţi provoacă atâta suferinţă.

— Nu mai poţi face nimic pentru mine, am spus. De când am început să depind de tine, mă simt mai slabă ca oricând. Te-am dezamăgit acţionând nevrotic tocmai în momentul în care ar fi trebuit să demonstrez înţelepciunea îndrumării tale. Nu vreau să mă mai întorc niciodată la tine. Simt că trebuie să mă duc să lucrez şi să trăiesc şi să uit de toate astea.

— Nu e o soluţie. De data asta, trebuie să înfrunţi totul împreună cu mine. O să te ajut.

Trebuie să las deoparte orice dorinţă personală pentru moment, iar tu trebuie să renunţi complet la îndoiala asta. Mereu îţi distruge fericirea. Dacă poţi să accepţi ce-ţi spun de data asta – că te iubesc, că trebuie să aşteptăm, că trebuie să-ţi dai seama cât de încurcat sunt cu Hugo şi cu Eduardo, că trebuie, mai întâi de toate, să-mi fac datoria de medic ca să mă pot bucura de relaţia noastră personală –, o să putem învinge suferinţa ta pentru totdeauna.

Vorbea cu atâta fervoare, cu atâta logică! Stăteam în fotoliu, plângând în tăcere, dându-mi seama câtă dreptate avea, sfâşiată de durere, nu numai din cauza efortului meu de a-l câştiga, ci şi din cauza amărăciunii acumulate a tuturor relaţiilor mele nefericite.

Când am plecat de la el, mă simţeam ameţită. Era să adorm în tren.

Către Henry: „Îţi aminteşti când ţi-am spus că sunt într-o mare revoltă faţă de Allendy şi psihanaliză? M-a făcut să ajung într-un punct în care, cu un mare efort de logică din partea lui, mi-a netezit haosul, a stabilit un tipar. M-a înfuriat să mă gândesc că puteam fi făcută să încap într-unul din acele «câteva tipare fundamentale». Pentru mine, a devenit o chestiune de deformare a tiparului. Mi-am propus să fac acest lucru cu cele mai ingenioase minciuni, cel mai elaborat teatru pe care l-am jucat în viaţa mea. Mi-am folosit tot talentul la analiză şi logică, pe care el a recunoscut că-l am într-o mare măsură, ca şi uşurinţa de a da explicaţii. După cum ţi-am sugerat, n-am ezitat să mă joc cu sentimentele lui, mi-am folosit fiecare strop de putere pe care l-am avut pentru a face un spectacol, pentru a lăsa în urmă teoria lui, pentru a complica şi a arunca văluri. Am minţit mai atent, mai calculat decât June, cu toată puterea minţii mele. Aş vrea să-ţi pot spune cum şi de ce… Oricum, am făcut totul fără a pune în pericol dragostea noastră: a fost o luptă a inteligenţelor pe

care am savurat-o la maximum. Şi ştii ce? Allendy ne-a înfrânt, Allendy a găsit adevărul, a analizat corect totul, a detectat minciunile, a navigat (n-o să spun cu voioşie) prin toate cotloanele mele şi în cele din urmă a demonstrat încă o dată, astăzi, adevărul acelor blestemate «tipare fundamentale» care explică actele tuturor fiinţelor omeneşti. Îţi spun: n-aş lăsa-o niciodată pe June să se ducă la el, pentru că ea ar înceta pur şi simplu să existe, ea fiind toată numai ramificaţii de nevroză. Ar fi o crimă s-o explici până la epuizare… Şi mâine mă duc la Allendy şi începem o nouă dramă sau, mă rog, eu încep o nouă dramă, cu o minciună sau o expresie, o dramă de alt fel, efortul de a explica, profund dramatic în sine (nu sunt uneori discuţiile noastre despre June la fel de dramatice ca evenimentul pe care îl discutăm?). Descopăr că nu ştiu ce să cred, că nu m-am hotărât încă dacă psihanaliza ne simplifică şi ne de-dramatizează existenţa sau dacă e modul cel mai subtil, cel mai insidios, cel mai minunat de a face dramele mai cumplite, mai înnebunitoare… Tot ce ştiu e că drama nu e în nici un caz moartă în aşa-numitul laborator. E un joc tot atât de pasionant cât a fost pentru tine să trăieşti cu June. Şi apoi, când îl vezi pe psihanalistul însuşi prins în curent, eşti gata să crezi că drama e peste tot…“

Scrisoarea mea către Henry dezvăluie minciunile pe care i le spun, minciuni necesare, majoritatea menite să-mi sporească încrederea în mine.

octombrie

Petrec o noapte cu iubitul meu. Nu-i cer decât să nu se întoarcă în America cu June, ceea ce îi arată cât de mult îmi pasă. Iar el mă pune să jur că orice se va întâmpla când va veni June, trebuie să cred în el şi în dragostea lui. Mi-e greu să fac asta, dar Allendy m-a învăţat să cred, aşa că îi promit. Apoi Henry mă întreabă:

— Dacă astăzi aş avea bani şi ţi-aş cere să pleci cu mine pentru totdeauna, ai face-o?

— Din cauza lui Hugo şi a lui June, n-aş face-o, n-aş putea. Dar dacă n-ar exista o June şi un Hugo, aş pleca împreună cu tine şi dacă n-am avea bani.

E surprins.

— Uneori m-am întrebat dacă pentru tine a fost un joc.

Dar îmi vede faţa şi este atât de mişcat, încât amuţeşte. O noapte de conversaţie limpede, calmă, în care senzualitatea este aproape superfluă.

Allendy veghează asupra vieţii mele. M-a hipnotizat, făcându-mă să cad într-o somnolenţă încrezătoare. Vrea să fiu legănată de fericirea mea, să mă odihnesc în dragostea lui. Hotărâm, de dragul lui Hugo (Hugo a început să fie gelos pe el), să nu mai vin să-l văd vreo zece-douăsprezece zile. E şi un fel de test pentru încrederea mea. Brusc îmi relaxez dorinţa febrilă faţă de el şi îi accept nobleţea, seriozitatea, sacrificiul de sine, preocuparea pentru fericirea mea şi mă simt umilă. Ceea ce mă face umilă e faptul că el crede că-l iubesc, iar eu simt că mint. Mă tulbură să mă gândesc că pot să-l mint pe omul ăsta mare, sincer. Mă întreb dacă ştie mai bine decât mine pe cine iubesc sau dacă îl amăgesc, aşa cum i-am amăgit pe toţi. În 1921, când încă mai corespondam cu Eduardo, eram deja îndrăgostită de Hugo. De-ar şti Hugo că la Havana, în timp ce schimbam scrisori de dragoste, eu eram atrasă de Ramiro Collazo! De-ar şti Henry că îmi plac săruturile lui Allendy şi de-ar şti Allendy cât de profund îmi doresc să trăiesc cu Henry!…

Allendy crede că viaţa mea cu Henry, viaţa mea josnică, nu e adevărată, reală, durabilă, în timp ce eu ştiu că-i aparţin. Îmi spune: „Ai traversat experienţe tenebroase, dar simt că ai rămas pură. Sunt curiozităţi temporare, ai o foame de experienţă“. Eu ies nevătămată din orice

experienţă. Toată lumea crede în sinceritatea şi puritatea mea, până şi Henry.

Allendy vrea să-mi văd dragostea pentru Henry ca pe o incursiune literară ori dramatică în adevăratul meu eu, în timp ce eu cred că este exact opusul. Henry mă are, spirit şi pântece; Allendy este „experienţa “ mea.

De la noul nostru radio se aude muzică tot timpul. Hugo ascultă, totodată contemplând în extaz beneficiile ajutorului lui Allendy. Crainicul vorbeşte de la Budapesta, într-o limbă ciudată. Mă gândesc la minciunile pe care i le-am spus lui Allendy şi mă întreb de ce mint. De pildă, mi-am făcut griji în chip exagerat pentru problemele pe care le are Henry cu ochii. Ce s-ar alege de el dacă ar ajunge orb ca Joyce? Îmi spun: „Ar trebui să renunţ la tot şi să mă duc să trăiesc cu el, să am grijă de el“. Când îi mărturisesc lui Allendy teama mea, exagerez pericolul în care se află Henry.

Minciunile sunt un semn de slăbiciune. Mi se pare că nu am curajul să-i spun deschis lui Allendy că nu-l iubesc şi, în schimb, vreau ca el să vadă ce sunt dispusă să fac pentru Henry.

O după-amiază cu Henry. Începe prin a-mi spune că discuţia noastră de acum două seri a fost cea mai profundă şi mai apropiată pe care am avut-o, că l-a schimbat, i-a dat putere.

— Să fug de June nu e o soluţie, acum ştiu asta. Întotdeauna am fugit de femei. Astăzi simt că vreau s-o înfrunt pe June şi problema pe care o reprezintă. Vreau să-mi testez forţa. Anaïs, tu m-ai răsfăţat şi acum nu mă mai satisface o căsnicie întemeiată numai pe pasiune. Nu mi-am imaginat niciodată că aş putea găsi la o femeie ceea ce mi-ai oferit tu. Cum vorbim şi lucrăm împreună, cum te adaptezi, cum ne potrivim ca o mână-ntr-o mănuşă! Cu tine, m-am descoperit pe mine însumi. Trăiam cu Fred şi îl ascultam, dar nimic din ceea ce spunea nu ajungea cu adevărat la mine până n-

am trăit cu tine acele câteva zile, cât a fost Hugo plecat. Îmi dau seama acum cât de profund m-ai influenţat. N-am prea simţit, dar brusc realizez profunzimea acestei influenţe. Tu ai făcut ca totul să capete sens.

— O s-o accept pe June ca pe o tornadă devastatoare, în timp ce dragostea noastră va rămâne profund înrădăcinată, am zis.

— O, de-ai putea! Ştii că neliniştea mea cea mai mare a fost că ai putea porni o luptă cu June, că aş fi prins între voi, neştiind ce să fac pentru tine, fiindcă ea mă paralizează cu sălbăticia ei. Dacă ai putea să înţelegi şi să aştepţi! S-ar putea să fie o tornadă, dar mă voi ridica odată pentru totdeauna deasupra a ceea ce reprezintă June. Am nevoie să duc această luptă până la capăt. E cel mai important lucru din toată viaţa mea.

— O să înţeleg. N-o să-ţi îngreunez şi mai mult situaţia.

Şi iată-ne, eu şi Henry, stând de vorbă astfel încât sfârşitul serii ne prinde bogaţi, dornici să scriem, să trăim. Când ne culcăm împreună, mă cuprinde o asemenea frenezie, încât nu pot aştepta să fim la unison.

Mai târziu stăm în lumina slabă a acvariului irizat, încovoiaţi de nelinişti. Henry se ridică şi se plimbă prin cameră.

— Nu pot să plec, Anaïs. Eu ar trebui să fiu aici! Eu sunt soţul tău!

Îmi vine să mă agăţ de el, să-l îmbrăţişez, să-l ţin prizonier.

— Dacă mai stau un minut, continuă el, o să fac o nebunie…

— Pleacă repede! îi spun. Nu pot suporta asta.

În timp ce coborâm scările, simte mirosul cinei care se pregăteşte. Îi lipesc mâna de faţa mea.

— Rămâi, Henry, rămâi…

— Ceea ce-ţi doreşti tu, a zis Allendy, are mai puţină valoare decât ceea ce ai găsit.

Datorită lui, în seara asta înţeleg că şi John m-a iubit în felul său. Cred în dragostea lui Henry. Cred că, şi dacă June câştigă, Henry mă va iubi pe vecie. Ceea ce mă tentează puternic este s-o înfrunt pe June împreună cu Henry, s-o las să ne tortureze pe-amândoi, s-o iubesc, să câştig şi dragostea ei, şi pe-a lui. Îmi propun să folosesc curajul pe care mi-l dă Allendy în planuri şi mai mari de autoflagelare şi autodistrugere.

Nu-i de mirare că eu şi Henry clătinăm din cap în faţa asemănărilor noastre: urâm fericirea.

Hugo vorbeşte despre şedinţa lui cu Allendy. Îi spune că dragostea este acum ca o foame pentru el, că simte dorinţa de-a mă mânca, de-a muşca din mine (în sfârşit!). Şi că a şi făcut-o. Allendy începe să râdă din toată inima şi întreabă:

— I-a plăcut?

— E ciudat, a zis Hugo, dar aşa se pare.

La care Allendy râde şi mai tare. Şi, din cine ştie ce motiv ciudat, asta îi trezeşte gelozia lui Hugo. A avut impresia că pe Allendy l-a încântat această discuţie şi că şi lui i-ar fi plăcut să muşte din mine.

Auzind asta, eu sunt cea care râde nebuneşte. Hugo continuă serios:

— Psihanaliza asta e o chestie extraordinară, dar cât de cumplit trebuie să fie când intervin sentimentele! Ce-ar fi dacă, de pildă, Allendy ar deveni interesat de tine?

Aici devin atât de isterică, încât Hugo aproape că se înfurie.

— Ce găseşti atât de caraghios în toate astea?

— Inteligenţa ta, am zis. Cu siguranţă, psihanaliza îţi bagă în cap idei noi şi amuzante.

Îmi dau seama că nu e decât cochetărie cu Allendy, cochetărie fără prea multe sentimente. E un bărbat pe care vreau să-l fac să sufere, vreau să-i provoc rătăciri, să-i ofer *eu lui* o aventură! Născut din oameni care au străbătut mările, acest bărbat mare şi sănătos e acum prizonier în grota lui tapetată cu cărţi. Îmi place să-l văd stând în uşa

casei, cu ochii strălucindu-i ca albastra mare de la Mallorca.

„Să purcezi de la vis în afară…“ Când am auzit prima dată aceste cuvinte ale lui Jung, m-au înflăcărat. Am folosit ideea în paginile mele despre June. Astăzi, când i-am repetat aceste cuvinte lui Henry, l-au afectat puternic. Şi-a tot notat visele pentru mine, apoi antecedentele şi asociaţiile. Ce după-amiază! Îmi era atât de frig acasă la Henry, încât ne-am băgat în pat să ne încălzim. Apoi discuţii, munţi de manuscrise, dealuri de cărţi şi râuri de vin. (Hugo vine în timp ce scriu, se apleacă şi mă sărută. Abia am avut timp să întorc pagina.) Mă aflu într-o stare febrilă, izbind frenetic în gratiile închisorii mele. Henry a zâmbit trist când a trebuit să plec, la opt şi jumătate. Îşi dă seama acum că, neştiind că e un om de mare valoare, a ajuns aproape la autodistrugere. O să am timp să-l aşez pe tronul lui? „Ţi-e destul de cald?“ mă întreabă, înfăşurându-mi haina în jurul meu. Deunăzi se împiedica de obstacole pe drumul întunecos, cu ochii lui slabi orbiţi de farurile maşinilor. Era în pericol.

În acelaşi timp, îl conduc pe Hugo la Allendy, care nu numai că îl salvează omeneşte, ci trezeşte în el un entuziasm pentru psihologie care îl face interesant.

Privindu-l pe Henry, realizez din nou că ceea ce iubesc e senzualitatea. Vreau să pătrund mai adânc în ea, vreau să mă scald în ea, s-o gust la fel de profund cum a făcut-o el, cum a făcut-o June. Simt asta cu un fel de disperare, un resentiment secret, ca şi cum Hugo şi Allendy, ba chiar şi Henry ar fi vrut cu toţii să mă împiedice, deşi ştiu că eu sunt cea care mă împiedică. Sunt îngrozitor de îndrăgostită de Henry, de ce nu mi se atenuează neliniştea, febra, curiozitatea? Clocotesc de energie, de dorinţa de călătorii lungi (vreau să merg în Bali), iar aseară, în timpul unui concert, m-am simţit ca Mary Rose, personajul din piesa lui

Barrie[3] care aude o muzică în timp ce vizitează o insulă, se îndepărtează şi dispare pentru douăzeci de ani. Simţeam că pot să ies din casă ca o somnambulă, să-mi uit complet, ca în acea cameră de hotel, toate relaţiile şi să păşesc într-o nouă viaţă. În fiecare zi se nasc tot mai multe pretenţii ale celorlalţi de la mine, ceea ce mă privează de libertatea de care am nevoie: pretenţiile crescânde ale lui Hugo asupra trupului meu, pretenţiile lui Allendy asupra a tot ce e mai nobil în mine, dragostea lui Henry, care face din mine o soţie supusă şi fidelă – toate astea, împotriva aventurii la care trebuie să renunţ mereu. Când prind rădăcinile cele mai adânci, simt nevoia cea mai sălbatică de a mă dezrădăcina.

3. J.M. Barrie (1860-1937), romancier şi dramaturg scoţian, autorul, printre altele, al celebrului *Peter Pan*. (N. tr.)

Citind cărţile lui Allendy, Hugo s-a convins că nu-l iubesc pe psihanalist şi nici el pe mine. E pur şi simplu o atracţie reciprocă născută din psihanaliză, intimitate, anumiţi curenţi puternici de compasiune.

Petrec o oră într-o cafenea cu Henry, care îmi citeşte jurnalul din 1920, de când aveam şaptesprezece ani, şi plânge cu el în braţe. Citea despre perioada în care Eduardo nu-mi scria pentru că trecea printr-o experienţă homosexuală. Henry mi-a spus că îi venea să-mi scrie o scrisoare pentru fiecare zi de dezamăgire, să răspundă tuturor aşteptărilor mele, să mă despăgubească pentru fiecare dar care îmi fusese refuzat până atunci. I-am spus că exact asta făcea.

Mai târziu, scria despre dragostea mea la şaptesprezece ani: „Ea exclamă: «Inima toată îmi cântă de dor de dragoste». E îndrăgostită de dragoste, dar nu ca orice adolescentă, nu ca o fată de şaptesprezece ani, ci ca un artist în germene ce e, cea care va fecunda lumea cu dragostea ei, cea care va provoca suferinţă şi vrajbă pentru că iubeşte prea mult…

În mâinile unui individ oarecare, jurnalul poate apărea ca un simplu refugiu, o evadare din realitate, balta unui Narcis, dar Anaïs refuză să-l lase să intre în această matriţă…“

Bărbatul care înţelege asta, care a scris aceste rânduri, acceptă dintr-o lovitură provocarea dragostei mele şi zdruncină ideea de narcisism. Stau întinsă pe canapea tot recitind scrisoarea imensă a lui Henry, cu acută plăcere, de parcă el s-ar afla deasupra mea, posedându-mă. Nu mai trebuie să mă tem să nu iubesc prea mult.

Aseară, după ce a băut o sticlă de Anjou, Henry a vorbit despre neputinţa lui de a trece de la amabilitatea faţă de femei la flirt. Fie conversează cu ele, fie se aruncă asupra lor şi se dezlănţuie. A avut prima experienţă sexuală la şaisprezece ani, într-un bordel, şi a luat o boală. Apoi a venit femeia mai în vârstă pe care nu îndrăznea s-o reguleze. A fost surprins când s-a întâmplat şi şi-a promis să n-o mai facă. Dar s-a întâmplat, iar el a continuat să se teamă că nu era bine. A scris chiar de câte ori, cu date, de parcă şi-ar fi înregistrat multele cuceriri. O extraordinară exuberanţă fizică, jocuri, cascadorii, scandaluri.

Mi-a povestit despre discuţia lui cu o târfă, de acum câteva seri. Era la o cafenea şi citea Keyserling. Femeia l-a abordat şi, pentru că nu era atrăgătoare, el a respins-o la început. Dar a lăsat-o să se aşeze la masă şi să-i vorbească. „Mi-e greu să atrag bărbaţii, dar când ajung să mă cunoască, îşi dau seama că sunt mai bună decât cele mai multe curve, pentru că îmi place să fiu cu un bărbat. Ce-mi vine să fac acum e să-mi bag mâna în pantalonii tăi, să ţi-o scot şi să ţi-o sug.“

Henry a fost impresionat de cât de directă era, de imaginea pe care i-a lăsat-o, dar a fugit de ea. Nu putea înţelege de ce fusese atât de sensibil, când doar cu o clipă înainte se afla într-o altă lume şi nici măcar nu-i plăcea femeia. Prefera agresivitatea la femei. Era asta o slăbiciune? m-a

întrebat. Nu ştiam, dar trebuia să învăţ să fiu agresivă, ca să-l mulţumesc.

După ce mi-a vorbit aşa, îmbujorat, entuziasmat, dansând în faţa mea, arătându-mi cum se dezlănţuie şi muşcă de fund o femeie, a tăcut brusc, devenind gânditor, iar faţa i s-a schimbat profund. „Am depăşit toate astea“, a spus. Iar eu, care îi aplaudam spectacolul, eram tentată să spun: „Eu nu le-am depăşit încă. Mai vreau să mă dezlănţui“.

Mă uit la faţa chinuită a lui Hugo (o perioadă de chin şi gelozie în psihanaliza lui) şi simt mari efuziuni de tandreţe. Iar Henry spune: „Când ne căsătorim, o luăm pe Emilia cu noi“. În timp ce urcăm scările spre „bârlogul“ meu, îmi bagă mâna între picioare.

Mă cufund iar în haosul lui June. Pe ea o vreau, şi nu înţelepciunea lui Allendy, nici măcar dragostea de agresivitate a lui Henry. Vreau erotism, vreau acele vise umede pe care le am noaptea, încă patru zile ca acelea din vară cu Henry, când mă arunca întruna pe pat, pe covor sau pe iederă. Vreau să mă scald în sexualitate până o depăşesc sau devin o fiinţă la fel de saturată ca Henry.

Ajung în Clichy la cină, beată şi înfierbântată. Henry a scris despre textele mele. Ultima pagină e încă în maşina de scris. Şi citesc rândurile acestea extraordinare: „A fost o impertinenţă din partea mea să vreau să-i schimb limbajul. Deşi nu e englezesc, e totuşi un limbaj şi, cu cât pătrunzi mai mult în el, cu atât pare mai vital şi mai necesar. E o violare a limbajului ce corespunde unei violări a gândirii şi sentimentului. N-ar fi putut fi scris într-o engleză pe care o poate folosi orice scriitor capabil… Mai presus de toate, e limbajul modernităţii, limbajul nervilor, al reprimărilor, al gândurilor larvare, al proceselor inconştiente, al imaginilor nedesprinse total de conţinutul lor oniric; e limbajul nevroticului, al pervertitului,

„marmorat şi străbătut de vinişoare gri-verzui“, cum spune Gautier, referindu-se la stilul decadent…

Când încerc să mă gândesc cui îi datorezi acest stil, sunt frustrat – nu-mi amintesc de nimeni cu care să semeni câtuşi de puţin. Îmi aminteşti doar de tine însăţi…“

M-am bucurat pentru că mi se părea că Henry scrisese contrapartea masculină a operei mele. M-am aşezat cu el la masa din bucătărie, beată şi zdruncinată:

— E minunat ce-ai scris!

Ne-am îmbătat şi mai tare, ne-am regulat delirant. Mai târziu, în taxi, îmi ia mâna de parcă am fi amanţi doar de câteva zile. Ajung acasă cu două dintre expresiile lui întipărite în minte: „supraîncărcată de viaţă“ şi „saturată de sex“. Şi o să-i ofer enigme mai mari şi mai înspăimântătoare de dezlegat decât minciunile lui June!

În relaţia noastră e ceva atât uman, cât şi monstruos. Munca noastră, imaginaţia noastră literară sunt monstruoase. Dragostea noastră e umană. Simt când e răcit, sunt îngrijorată pentru vederea lui slabă. Îi fac rost de ochelari, de o lampă specială, de pături. Când vorbim şi scriem însă, are loc o deformare minunată, în care înălţăm, exagerăm, colorăm, dilatăm. Sunt plăceri satanice cunoscute numai scriitorilor. Stilul lui muscular şi stilul meu emailat se luptă şi copulează independent. Dar când îl ating, miracolul uman e înfăptuit. El e bărbatul pentru care aş freca podelele, pentru care aş face cele mai umile şi mai înălţătoare lucruri. El se gândeşte la căsătoria noastră, care, presimt eu, n-o să aibă loc niciodată, dar e singurul bărbat cu care *aş vrea* să mă mărit. Suntem mai mari împreună. După Henry, n-o să mai existe niciodată această polaritate. Un viitor fără el înseamnă întuneric. Nu pot nici măcar să mi-l imaginez.

Allendy recunoaşte faţă de Hugo că prieteniile mele literare sunt periculoase, pentru că mă joc cu experienţa ca un copil şi îmi iau jocurile în serios, că aventurile mele literare mă poartă în medii cărora nu le aparţin. Marele, milostivul Allendy şi fidelul şi gelosul Hugo, neliniştiţi în privinţa copilului cu o atât de periculoasă nevoie de dragoste.

Allendy nu mi-a luat în serios latura literar-creatoare şi mi-a displăcut faptul că mi-a redus natura la aceea de simplă femeie. A refuzat să-şi umbrească imaginea luându-mi în calcul imaginaţia.

Sinceritatea absolută a unor bărbaţi ca Allendy şi Hugo e frumoasă, dar nu prezintă nici un interes pentru mine. Nu mă fascinează la fel ca nesinceritățile, dramele, escapadele literare, experimentele, ticăloşiile lui Henry. Când stăm îmbrăţişaţi, eu şi Henry, toate jocurile încetează şi în momentul acela ne aflăm integralitatea funciară. Când ne reluăm munca, ne infiltrăm imaginaţia în viaţă. Credem în a trăi nu doar ca fiinţe umane, ci ca nişte creatori, nişte aventurieri.

Această latură a mea pe care Allendy o ignoră, latura tulbure, periculoasă, erotică, e tocmai cea pe care Henry o sesizează şi la care reacţionează, cea pe care o împlineşte şi o extinde.

Allendy are dreptate în privinţa nevoii mele de dragoste. Nu pot trăi fără dragoste. Dragostea e rădăcina fiinţei mele.

Vorbeşte pentru a calma gelozia arzătoare a lui Hugo, poate pentru a-şi calma propriile îndoieli. Pasiunea lui e protectoare, plină de compasiune, aşa că îmi subliniază fragilitatea, naivitatea; în timp ce eu, cu un instinct mai profund, aleg un bărbat care îmi limitează forţa, care are pretenţii imense de la mine, care nu se îndoieşte de curajul sau duritatea mea, care nu mă crede naivă sau inocentă, care are curajul de a mă trata ca pe o femeie.

JUNE A SOSIT ASEARĂ.

Fred mi-a telefonat să-mi dea vestea. Am rămas împietrită, deşi îmi imaginasem scena de atâtea ori. Am fost conştientă toată ziua că June e în Clichy. M-am înecat în scris şi în hrană, amintindu-mi cuvintele rugătoare ale lui Henry: să aştept. Dar perioada de aşteptare e insuportabilă. Înghit doze mari de somnifer. Sar în sus de câte ori sună telefonul. Îl sun pe Allendy. Sunt ca un om care se îneacă.

Henry mi-a telefonat ieri şi din nou astăzi, grav, buimăcit: „June a venit într-o dispoziţie decentă. E supusă şi rezonabilă“. E dezarmat. O să dureze? Cât o să stea? Eu ce trebuie să fac? Nu pot să aştept aici, în camera asta, faţă-n faţă cu munca mea.

Mă duc la culcare asuprită de suferinţă. Dimineaţa, când mă trezesc, îmi suflă-n ceafă ca un monstru. Dragostea lui Hugo, în momentul ăsta, e extraordinară, supraomenească. Şi a lui Allendy la fel. Ei luptă pentru mine. Când eram mică, era să mor pentru a câştiga dragostea tatei, şi m-am lăsat să mor psihic din acelaşi motiv, ca să-i chinui şi să-i tiranizez pe cei pe care-i iubesc, să le atrag afecţiunea. Această revelaţie m-a zguduit. Acum lupt ca să mă ajut singură.

Nu trebuie să renunţ la Henry numai pentru că June e rezonabilă. Şi totuşi, sunt nevoită să renunţ la el temporar, iar pentru a face asta trebuie să umplu imensul gol pe care îl lasă plecarea lui din viaţa mea.

June mi-a telefonat şi nu am simţit nici o panică la auzul vocii ei, nici o fericire, nimic din tulburarea pe care mă aşteptam s-o simt. Vine la Louveciennes mâine-seară.

Hugo m-a dus cu maşina la Allendy. Plănuisem o călătorie la Londra, unde aveam să întâlnesc oameni şi să-mi aflu salvarea, sănătatea psihică. Iar când am ajuns la Allendy, deja mă puteam controla. Era foarte bucuros că m-a vindecat de

masochism. Îşi închipuia că e sfârşitul supunerii mele faţă de Henry şi June. În timp ce-mi săruta întruna mâinile, vorbea cu elocvenţă şi căldură. Gelosul Allendy *versus* Henry. E atât de abil! S-a întâmplat să spun că marea nevoie de femeie a lui Henry se datora faptului că era atât de bărbat, sută la sută bărbat; slavă zeilor păgâni că nu era pic de feminitate în el. Allendy a spus însă că bărbatul matur din punct de vedere sexual este tocmai acela care are şi calităţi feminine, tandre şi intuitive. Adevăratul mascul are puternice instincte de ocrotire, pe care Henry nu le are. Allendy e un înţelept, cu excepţia cazurilor în care e vorba de Henry. El, marele psihanalist, este atât de gelos, încât a făcut afirmaţia ridicolă că probabil Henry e spion german.

Vrea să fiu eliberată de nevoia de dragoste, ca să-l pot iubi pe el din proprie voinţă. Nu vrea ca nevoia de dragoste să mă împingă în braţele lui. Nu vrea să-şi folosească influenţa asupra mea ca să mă posede, cum ar putea. Vrea ca mai întâi să fiu pe picioarele mele.

Mi-a spus că lui Henry i-a plăcut puterea iubirii pe care i-am oferit-o eu, că n-o să mai aibă în viaţa lui un dar atât de preţios, că asta s-a întâmplat numai pentru că eu nu aveam sentimentul propriei valori. Spera, de dragul meu, că se terminase.

Raţional, acceptam toate astea. Am încredere în Allendy şi sunt atrasă de el. (Mai ales astăzi, când am văzut grimasa senzuală a gurii lui, promisiunea dezlănţuirii sălbatice.) Dar în sinea mea simţeam, ca orice femeie, o dragoste puternică, protectoare pentru Henry – cu cât mai imperfect, cu atât mai iubit.

Devin puternică. Îi telefonez lui Eduardo ca să-l ajut, ca să-l susţin. Renunţ la călătoria la Londra. N-am nevoie de ea. Pot să-i înfrunt pe Henry şi June. Nodul sufocant de durere a dispărut. Nu am nevoie să mă sprijin pe schimbări exterioare, pe prietenii noi.

Toate astea nu sunt decât o formă de apărare îndârjită împotriva pierderii amantului pe care nu-l voi uita niciodată. Ce-o să se aleagă de munca lui, de fericirea lui? Ce-o să-i facă June? – lui Henry, iubitul meu, pe care eu l-am umplut de forţă şi de autocunoaştere; copilul meu, creaţia mea, moale şi supus în mâinile femeilor. Allendy spune că n-o să mai aibă niciodată parte de o dragoste ca a mea, dar eu ştiu că-i voi sta la dispoziţie mereu, că în ziua în care June o să-l rănească, eu voi fi acolo, ca să-l iubesc din nou.

Miezul nopţii. June. June şi nebunie. Stăm în gară şi ne sărutăm, în timp ce trenul trece în goană pe lângă noi. O conduc. Braţul meu îi înconjoară talia. Ea tremură. „Anaïs, sunt fericită cu tine.“ Ea e cea care îşi oferă gura.

În timpul serii petrecute împreună a vorbit despre Henry, despre cartea lui, despre ea însăşi. Ori a fost sinceră, ori sunt cea mai mare fraieră care a existat vreodată. Nu pot să cred decât în extazul nostru. Nu vreau să ştiu, nu vreau decât s-o iubesc. Am o singură mare spaimă, că Henry îi va arăta scrisoarea pe care i-am scris-o şi o va răni, o va ucide.

M-a comparat cu profesoara din *Jeunes filles en uniforme*, iar pe ea cu Manuela, fata care o adora. Profesoara avea ochi frumoşi, plini de compasiune, dar era puternică. De ce vrea June să creadă că eu sunt puternică şi ea un copil pasional, iubit de profesoară?

Vrea ocrotire, un refugiu în faţa durerii, în faţa vieţii care o înspăimântă. Caută în mine o imagine intactă a ei înseşi. Aşa că-mi spune toată povestea ei şi a lui Henry – cealaltă faţă a poveştii. L-a iubit pe Henry şi a avut încredere în el până când a trădat-o. Nu numai că a trădat-o cu alte femei, dar i-a distorsionat personalitatea. A creat o femeie crudă, ceea ce ea nu era, rănind-o în tot ce avea mai tandru, mai vulnerabil. Simţea o profundă neîncredere, o nevoie imensă de dragoste, de

fidelitate. S-a refugiat în Jean, în loialitatea, credinţa, înţelegerea lui Jean. Iar acum şi-a ridicat un baraj de minciuni autoprotectoare. Vrea să se protejeze împotriva lui Henry, să-şi creeze o personalitate nouă, inaccesibilă lui, invulnerabilă. Îşi trage forţa din credinţa, din dragostea mea.

„Henry nu are destulă imaginaţie“, spune ea. „E fals. Nu e nici destul de simplu. El e cel care m-a făcut complexă, care m-a devitalizat, m-a ucis. A creat un personaj fictiv care îl putea face să sufere, pe care îl putea urî; trebuie să se autoflageleze prin ură ca să creeze. Eu nu cred în el ca scriitor. Are momente umane, firește, dar e un escroc. E tot ce mă acuză pe mine că aş fi. El e cel mincinos, nesincer, bufon, actor. El e cel care caută drame şi creează monstruozităţi. Nu vrea simplitate. El e un intelectual. Caută simplitatea şi apoi începe s-o distorsioneze, să inventeze monştri. Totul e fals, fals…“

Sunt înmărmurită. Nu şovăi între Henry şi June, între versiunile contradictorii despre ei înşişi, ci între două adevăruri pe care le văd limpede. Cred în umanitatea lui Henry, deşi sunt pe deplin conştientă de monstrul literar. Cred în June, deşi sunt conştientă de puterea ei distructivă inocentă şi de histrionismul ei.

La început voise să se lupte cu mine. Se temea că şi eu crezusem versiunea lui Henry despre ea. Voia să vină la Londra în loc de Paris şi să mă roage să ne întâlnim acolo. De cum m-a privit însă, a avut din nou încredere în mine.

Aseară a vorbit frumos, coerent. A scos în relief cu cruzime slăbiciunile lui Henry. I-a demontat sinceritatea, integralitatea. A pus sub semnul întrebării ocrotirea pe care i-o dăruiam. În versiunea ei, eu nu realizasem nimic. „Henry doar se preface că înţelege, ca să se întoarcă apoi şi să atace, să distrugă.“

Voi şti adevărul doar prin intermediul propriei experienţe cu fiecare dintre ei. N-a fost Henry mai

uman cu mine şi June mai sinceră? Eu, care împărtăşesc firea fiecăruia, voi eşua oare în a le distruge pozele, în a le capta adevărata esenţă?

Allendy m-a privat de opiumul meu; el m-a făcut lucidă şi sănătoasă mintal şi sufăr crunt din cauza pierderii vieţii mele imaginare.

Şi June a devenit sănătoasă mintal. Nu mai e isterică ori confuză. Astăzi, când am realizat această schimbare a ei, am fost dezamăgită. Sănătatea ei mintală, umanitatea ei, asta voia Henry şi asta i se oferă. Acum pot sta de vorbă. Eu l-am schimbat, l-am îmblânzit şi o înţelege mai bine.

Apoi stăm împreună, cu genunchii atingându-ni-se, şi ne privim. Singura nebunie e febra dintre noi. Spunem: „Hai să fim sănătoase cu Henry, dar împreună hai să fim nebune!“

Intru în haosul lui June şi al lui Henry şi îi aflu devenind mai limpezi pentru ei înşişi şi unul pentru altul. Şi eu? Eu sufăr de nebunia pe care ei o lasă în urmă. Pentru că le culeg nodurile, nesinceritățile, complexitățile. Îi retrăiesc în imaginaţie. O văd pe June răpindu-i din nou lui Henry încrederea în sine, zăpăcindu-l. Îi distruge cartea. Prin dragostea ei pentru mine, caută să-mi anuleze influenţa asupra lui, să mă câştige de partea ei, să-l domine din nou, numai ca să-l lase deposedat şi slăbit; pentru asta, mă va şi iubi. Îl sfătuieşte insistent să nu-şi publice cartea pe calea pe care i-am deschis-o eu. Îi displace că şi-a pierdut încrederea în capacitatea ei de a-l ajuta. O văd folosind acum mijloacele mele – e rezonabilă, calmă – ca să ducă la bun sfârşit aceeaşi distrugere.

Sunt în braţele ei, într-un taxi. Mă ţine strâns şi spune: „Tu îmi dai viaţă, tu îmi dai ceea ce mi-a luat Henry“. Şi mă aud răspunzând cu vorbe înfierbântate. Această scenă din taxi – genunchi atingându-se, mâini înlănţuite, obraz lângă obraz – continuă, deşi suntem conştiente de ostilitatea

dintre noi. Avem scopuri opuse. Cu toate astea, nu pot face nimic pentru Henry. E prea slab când e ea aici, aşa cum e slab şi în mâinile mele. În timp ce-i spun c-o iubesc, mă gândesc cum îl pot salva pe Henry copilul, care nu-mi mai este amant, pentru că slăbiciunea lui l-a transformat în copil. Trupul meu îşi aminteşte de un bărbat care-a murit.

Dar ce joc superb jucăm noi trei! Cine e demonul? Cine e mincinosul? Cine e fiinţa omenească? Cine e cel mai deştept? Cine e cel mai puternic? Cine iubeşte mai mult? Suntem oare trei egouri imense care luptă pentru dominaţie sau pentru dragoste, ori sunt aceste lucruri amestecate? Mă simt protectoare atât faţă de Henry, cât şi faţă de June. Îi hrănesc, mă sacrific pentru ei. Tot eu trebuie să le dau şi viaţă, pentru că ei se distrug reciproc. Henry e îngrijorat pentru că mă întorc pe jos de la gară la miezul nopţii, după ce o conduc pe June, iar June spune: „Mă tem de perfecţiunea ta, de agilitatea ta“ şi se cuibăreşte în braţele mele, se face mică.

Apoi o scrisoare minunată de la Henry, cea mai sinceră, prin simplitatea ei: „Anaïs, ţie trebuie să-ţi mulţumesc fiindcă nu sunt zdrobit de data asta… Nu-ţi pierde încrederea în mine, te implor! Te iubesc mai mult decât oricând, cu adevărat, cu adevărat! Detest să scriu ce vreau să-ţi spun despre primele două nopţi cu June, dar când o să te văd şi o să-ţi spun, o să-ţi dai seama de sinceritatea absolută a cuvintelor mele. În acelaşi timp, în chip straniu, nu mă cert cu June. E ca şi cum aş avea mai multă răbdare, mai multă înţelegere şi compasiune decât înainte… Mi-a fost foarte dor de tine şi m-am gândit la tine în momente în care, Dumnezeu să mă ajute, nici un bărbat normal, sănătos la minte n-ar trebui s-o facă… Şi te rog, dragă Anaïs, nu-mi spune lucruri crude aşa cum mi-ai spus la telefon – că te bucuri pentru mine! Ce înseamnă asta? Nu sunt fericit, nu sunt nici profund nefericit; am un sentiment de tristeţe, de

melancolie pe care nu-l pot explica prea bine. Te doresc. Dacă mă părăseşti acum, sunt pierdut. Trebuie să crezi în mine, indiferent cât de greu poate părea uneori. Mă întrebi de plecarea în Anglia. Anaïs, ce să spun? Ce mi-ar plăcea? Să merg acolo cu tine – să fiu mereu cu tine. Îţi spun asta când June a venit la mine purtând cea mai bună mască a ei, când ar trebui să existe mai multă speranţă decât oricând, dacă vrea speranţă. Dar, ca şi în cazul tău cu Hugo, văd totul sosind prea târziu. Am trecut mai departe. Iar acum, fără îndoială, trebuie să trăiesc o frumoasă şi tristă minciună cu ea o vreme, ceea ce te chinuie şi asta mă doare îngrozitor.

Şi poate că tu vei vedea mai mult decât oricând în June, ceea ce ar fi just, şi poţi să mă urăşti sau să mă dispreţuieşti, dar ce pot face? Ia-o pe June aşa cum e – s-ar putea să însemne foarte mult pentru tine –, dar n-o lăsa să intervină între noi. Ceea ce aveţi voi două să vă oferiţi nu e treaba mea. Te iubesc, doar asta ţine minte. Şi te rog, nu mă pedepsi evitându-mă“.

Aseară am plâns. Am plâns pentru că procesul prin care am devenit femeie a fost dureros. Am plâns pentru că nu mai eram un copil, cu credinţa lui oarbă. Am plâns pentru că ochii mei au văzut realitatea – egoismul lui Henry, dragostea de putere a lui June, creativitatea mea insaţiabilă care trebuie să se preocupe de alţii şi nu-şi poate ajunge sieşi. Am plâns pentru că nu mai puteam să cred şi ador să cred. Încă mai pot iubi cu pasiune fără a crede. Asta înseamnă că iubesc omeneşte. Am plâns pentru că de-acum înainte voi plânge mai puţin. Am plâns pentru că mi-am pierdut durerea şi nu sunt încă obişnuită cu absenţa ei.

Aşadar, în după-amiaza asta vine Henry, iar mâine ies cu June.

Table of Contents

HENRY ŞI JUNE
Introducere
Henry şi June

Table of Contents

HENRY ŞI JUNE 2
Introducere 3
Henry şi June 6